

AFDELING KNIP & PLAK
(met groot gemak).

VIETNAM

Dossier III

Map 2

*Vietnam, Laos, Cambodja,
Thailand, Birma en Maleisië*

21 februari 1968-10 april 1968

www.MinisterieVanPropaganda.org

WAT GEBEURDE IN ZOMER 1964?

Debat over incident in Golf van Tonkin

Begin van aanvallen op Noord-Vietnam

WASHINGTON. 21 febr. (AFP, Reuter, UPI) — In de Verenigde Staten is een discussie ontbrand over de gebeurtenissen van 4 augustus 1964 in de Golf van Tonkin. Op die dag werden de Amerikaanse torpedobootjagers aangevallen door enkele Noordvietnamese schepen. De gevolgen van dit incident waren enorm. Vrijwel onmiddellijk daarna begonnen de bombardementen op Noord-Vietnam; bovendien aanvaardde het Congres nog dezelfde dag een resolutie, waarin president Johnson werd gemachtigd alle maatregelen te nemen, die hij nodig achtte om de situatie in Zuidoost-Azië het hoofd te bieden. Van verschillende zijden wordt thans gesuggereerd, dat Amerika het incident in de Golf van Tonkin met opzet heeft uitgelokt, omdat het een voorwendsel zocht Noord-Vietnam aan te vallen.

Deze zeer ernstige beschuldiging werd gisteren door de Amerikaanse minister van defensie, Robert McNamara, „monsterachtig” genoemd. De minister getuigde voor de Senaat-commissie voor buitenlandse betrekkingen, die een rapport over deze zaak heeft opgesteld. Voorzitter van de commissie is senator J. William Fulbright, een fel tegenstander van Johnsons Vietnam-beleid.

De verklaring van McNamara werd later door het Pentagon gepubliceerd. De minister deelde de commissie mee, dat Hanoi vóór het incident in de Golf van Tonkin nooit aanspraak had gemaakt op een territoriale zone.

De Verenigde Staten...

slechts een zone van drie mijl. (Het debat in Amerika concentreert zich op de vraag of het incident binnen of buiten de territoriale wateren plaats had; een vraag die moeilijk te beantwoorden is, vooral als de twee landen werken met verschillende territoriale zones).

Waarschuwing

Volgens McNamara hadden de beide Amerikaanse schepen de aanvallen van de Noordvietnamese mtb's niet uitgelokt. Het waren aanvallen in internationale wateren, zei hij. De eerste werd uitgevoerd op 2 augustus. Op 3 augustus werd Noord-Vietnam gewaarschuwd dat een nieuwe aanval ernstige gevolgen zou hebben. De volgende nacht, aldus de minister, werden de Maddox en Turner Joy in open zee opnieuw door Noordvietnamese vlooteenheden aangevallen.

De Maddox voer in de Golf van Tonkin om Noordvietnamese vlootbewegingen waar te nemen, dit in verband met de infiltraties van Noord-Vietnam over zee naar Zuid-Vietnam.

Verontwaardigd

Uit welingelichte kringen in Washington is vernomen, dat de Amerikaanse regering zeer verontwaardigd is over de suggestie, dat de gebeurtenissen op 2 en 4 augustus in de Golf van Tonkin door de Verenigde Staten met opzet zouden zijn uitgelokt. Senator Fulbright heeft dat zelf nooit beweerd, maar alleen al het feit dat zijn commissie de zaak in onderzoek heeft genomen wordt door de regering

weinig gewaardeerd, „omdat er altijd wel wat van blijft hangen”.

McNamara zei voor de commissie dat de Verenigde Staten „onweerlegbare bewijzen” hadden dat de aanvallen op de Maddox en Turner Joy werden ondernomen zonder dat daarvoor enige reden was gegeven. Toen president Johnson opdracht gaf tot de vergeldingsbombardementen op Noord-Vietnam, beschikte hij over die bewijzen. Vervolgens zei de minister: „Ik wil thans iets zeggen over de suggestie, dat de Verenigde Staten het incident op 4 augustus uitlokten met de bedoeling een excuus te hebben voor de vergeldingsmaatregelen, die wij daarna namen. Ik kan dit soort insinuaties alleen maar karakteriseren als monsterachtig.”

Discussie

Uit verklaringen, die hij in het verleden heeft afgelegd, kan worden afgeleid, dat ook senator Fulbright niet gelooft, dat Amerika de aanval op de schepen met opzet heeft uitgelokt. Wel schijnt de senator een openbare discussie te willen starten over de vraag waarom de Verenigde Staten zo fel en onverzoenlijk reageerden. Hij insinueert dat het incident de regering in ieder geval goed van pas kwam en dat er werd uitgehaald wat er in zat.

Fulbright heeft er op gewezen, dat de Verenigde Staten heel wat zachtmoediger reageerden, toen tijdens de Zesdaagse Oorlog in het Midden-Oosten (juni 1967) het Amerikaanse inlichtingschip Liberty door de Israëliërs in de Middellandse Zee in de grond werd geboord, waarbij enkele tientallen Amerikanen om het leven kwamen. Ook na de „kidnapping” van het inlichtingschip Pueblo door Noord-Korea hebben de Verenigde Staten zeer behoedzaam gereageerd en geen vergeldingsmaatregelen genomen.

Waarom werd in het geval van de Maddox en de Turner Joy een geheel andere gedragslijn gevolgd?

Senator Fulbright was in augustus 1964 zelf de man, die de zogenaamde „Golf van Tonkin”-resolutie, die president Johnson uitgebreide bevoegdheden gaf om in Vietnam te doen wat hij noodzakelijk achtte, door het Congres loodste. Hij stond er toen helemaal achter, maar heeft daarvan thans spijt als haren op zijn hoofd.

en dat er geen Noordvietnamees aan te pas kwam. De steun van Hanoi was in de eerste jaren vrijwel uitsluitend een morele steun. Dit feit nu tracht de Amerikaanse propaganda onder de tafel te werken, en daar schijnt zij nog aardig in geslaagd te zijn ook.

Maar als er op dit moment 60 of 80.000 Noordvietnamezen in het zuiden vechten, dan bedraagt de sterkte van de Vietcongeenheden toch altijd nog meer dan 200.000 man volgens Westerse schattingen.

Dit Bevrijdingsfront nu stelt de eis, als vertegenwoordiger van het Zuidvietnamese volk beschouwd te worden. Een eis die door de Amerikanen niet wordt aanvaard. Het is bij hen Hanoi Hanoi wat de klok slaat. Amerika maakt zich zelf en ons wijs, dat zijn belangrijkste vijand in Hanoi zit.

Daarbij is het Bevrijdingsfront de tegenstander, de ongrijpbare. Men kan zich zonder moeite voorstellen, dat het Bevrijdingsfront op het moment weinig belang heeft bij het staken van de Amerikaanse bombardementen op het Noorden, omdat deze de wil van Hanoi tot verzet en hulp aan het Front natuurlijkerwijs moeten prikkelen. En Hanoi kan geen eigen koers varen, kan het Bevrijdingsfront niet laten vallen, moreel niet en materieel niet. Kras uitgedrukt loopt Hanoi aan de leiband van het Bevrijdingsfront, en niet omgekeerd, zoals de Amerikaanse propaganda ons wil doen geloven.

Dit lijkt me een betere verklaring van de gepretendeerde onwil van Hanoi om aan de conferentietafel plaats te nemen dan de poging, Ho Tsji Minh te transformeren tot geheim agent van de C.I.A., wiens doel het is, een stuk of wat Yanks binnen de landsgrenzen te houden.

K. ZICKHARDT

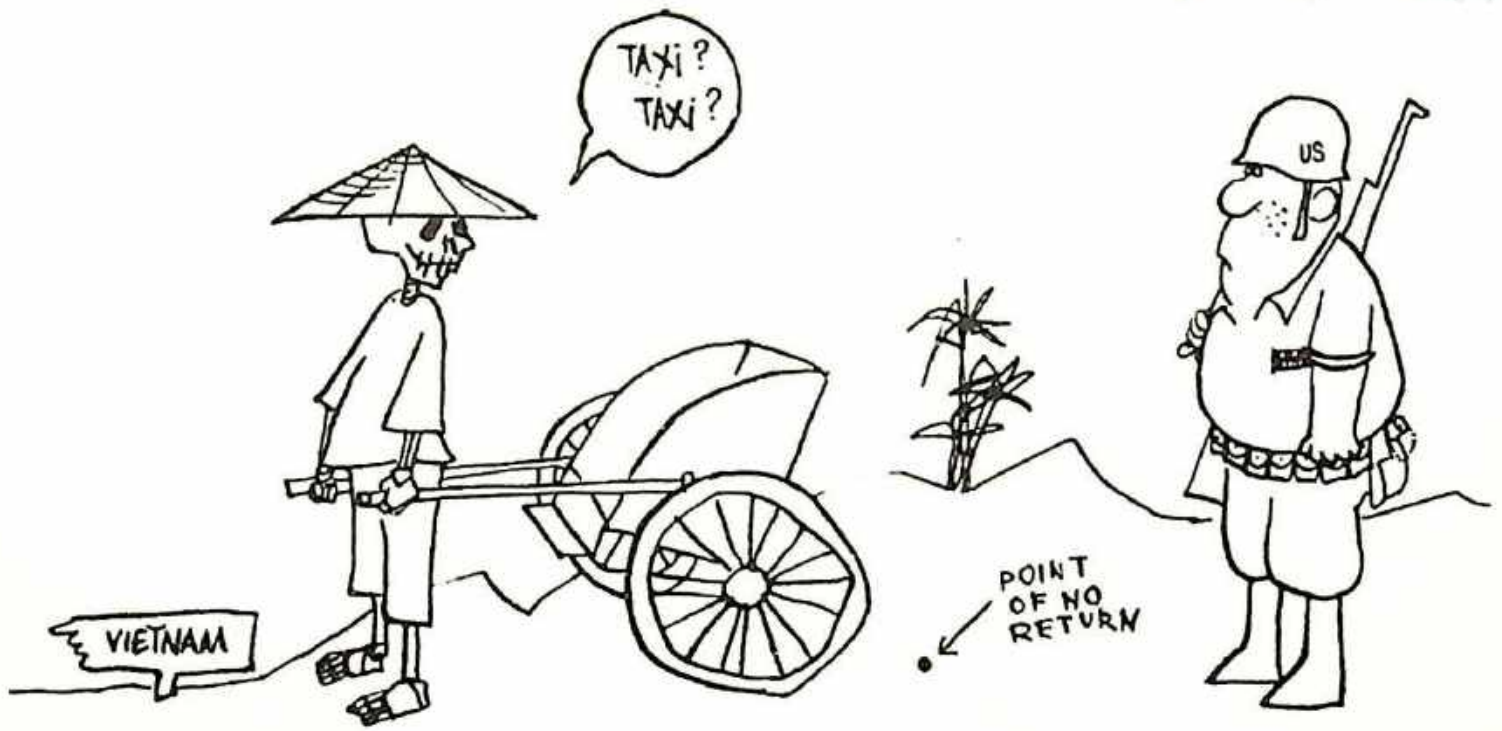
Heelsum

Amerika en Vietnam

Intelligente en goed geïnformeerde Westerse commentatoren staan met de mond vol tanden tegenover de vraag, waarom Hanoi zich liever laat bombarderen dan aan de conferentietafel snel en onbloedig zijn doeleinden te bereiken. Men gaat zelfs zo ver, te veronderstellen dat Ho Tsji Minh geen volledige terugtocht van de Amerikanen wenst. (Deze dagen 9 febr.).

Zelden is duidelijker geworden, hoe een groep deskundigen de dupe kan worden van ongelooftwaardige, maar systematisch ingehamerde stellingen: in dit geval van de tot idee fixe geworden notie, dat in Hanoi de sleutel tot het oplossen van de Vietnamese oorlog ligt.

Alle nuchtere berichten uit de begintijd van het conflict wijzen er met klem op, dat de opstand van het Bevrijdingsfront een zuiver Zuidvietnamese aangelegenheid was; dat de Vietcong vocht met buitgemaakte of op de zwarte markt gekochte wapens

Boeddhistische monnik Tri Quang gearresteerd

21 FEBRUARI 1968 NRL VI

Weer strijd bij Saigon en in Hué

De Zuidvietnamese veiligheids-politie heeft vanmorgen de mili-tante boeddhistische leider Tri Quang gearresteerd. Tri Quang is de leider geweest van de mislukte boeddhistische strijd tegen de Zuidvietnamese regering die zich in 1966 in Hué heeft afge-speeld.

De 43-jarige monnik was in een straat in Saigon gearresteerd en wordt in voorlopige hechtenis ge-houden.

Tri Quang, die in Noord-Vietnam is geboren, wordt door waarnemers beschouwd als een van de invloed-rijkste mensen in uZid-Vietnam. Tri Quang heeft herhaaldelijk de Ameri-kaanse aanwezigheid in Zuid-Vietnam gekritiseerd en heeft in het verleden oprichting geëist van een neutra-istische regering of van een coalitiere-gering waarin ook het Zuidvietnamese bevrijdingsfront zou zijn vertegen-voordigd.

Het Saigonese hoofdkwartier van Tri Quang was de pagode An Quang, van-waar volgens de Zuidvietnamese rege-ring de Vietcong zijn jongste aanvallen in de hoofdstad was begonnen. Tri Quang heeft dit ontkend en zei dat de Amerikanen de pagode hadden aange-

vallen op grond van niet geverifieerde berichten van de Zuidvietnamese in-lichtingendienst.

Drie politici

Tegelijk met Tri Quang zijn drie Zuidvietnamese politici in verzekerde bewaring gesteld. Alle drie woonden bij de Chinese sector van Saigon, Cholon, waar hevige gevechten zijn geleverd tussen Zuidvietnamese troepen en de Vietcong. Zij zouden zijn gearresteerd nadat zij geweigerd hadden instructies op te volgen van de politie die hen had gelast te verhuizen naar een veiliger gebied. De gearresteerden zijn: Truong Dinh Dzu, tweede man bij de onlangs gehouden presidentsverkiezingen, Au Truong Thanh, een vroeger minister van economische zaken en Ho Thong Minh, die minister van defensie is geweest onder het regime-Diem.

Vice-president Ky heeft Dzu die bij de presidentsverkiezingen een „vredeskandidaat“ was in het verleden ervan beschuldigd een neutralist te zijn. Ky en de Zuidvietnamese politiechef, generaal Nguyen Ngoc Loan, hebben Thanh in het verleden een communist genoemd.

Weer gevechten

De arrestaties kwamen na een dag waarbij het in en rondom Saigon weer tot gevechten was gekomen, waarbij het er naar uitzag dat de Vietcong weer in het offensief was. Deze botsingen deden zich voor bij het vliegveld Tan

Son Nhut, bij de renbaan Phu To er bij Thu Duc. Ook heeft zich een gevecht voorgedaan bij de vissersplaat Phan Tiet, 160 kilometer ten noord-oosten van Saigon.

Hué

In de noordelijke stad Hué wordt in de citadel nog steeds gevochten ondanks berichten van gisteren die erop schenen te wijzen dat de Vietcong bezig was zich terug te trekken. Volgens de bevelhebber van de Amerikaanse mariniers in Vietnam, luitenant-generaal Cushman, zou een gehele communistische divisie zich in de citadel hebben verschanst. De gevechten in Hué kunnen volgens generaal Cushman nog wel weken duren.

Bij de gedemilitariseerde zone hebben de Noordvietnamezen hun beschieting van de basis Khe Sanh voortgezet

Zie verder pag. 4

Dezer dagen

21 Febr 68

[Handwritten signature]

„Het Kamerdebat in Nederland rondom de kwestie-Vietnam! Denk daar nu eens aan. Zo'n debat is niet relevant, een goedkope show. Men speelt in de Tweede Kamer alsof men een belangwekkend orgaan vertegenwoordigt; dat is helemaal niet zo. (...) Verontwaardigd zijn over Amerika haalt niets uit, zolang je geen consequenties kunt verbinden aan je verontwaardiging. Die verontwaardiging is goedkoop; ze kost geen geld.”

Wie spreekt daar? Een of andere „Realpolitiker”, bij wie zelfs het laatste greintje idealisme is verdwenen? Of — nog erger — een of andere walgelijke reactionair van het type Van Riel of Toxopeus? De laatste heeft immers ook de euvelen moed gehad om te zeggen dat wij onze binnenlands-politieke twisten uitvechten op de ruggen van de Vietnamezen?)

Neen, het is iemand die van zichzelf zegt dat hij „bij de aanpak van de sociale problemen de marxistische uitgangspunten aanvaardt”: de Gentse hoogleraar dr. J. Kruithof, die onlangs geïnterviewd werd door een redacteur van De Nieuwe Linie, een weekblad dat tot dusver niet heeft laten merken dat het verontwaardiging over Amerika „goedkoop” vindt.

*

Is het prof. Kruithofs marxisme of zijn nationaliteit die hem zo rijtend doet zijn tegenover de Nederlanders met hun voorliefde voor tot niets verplichtende gevoelens en uitspraken? Enige tijd geleden smaalde zijn landgenoot Hugo Claus — een bewonderaar van Castro — ook over de behoefte van Nederlanders te protesteren: een „bewijs van totale inefficiëntie”, in Belgische ogen „de ergste zonde — waarom zou ik iets doen als het toch geen zin heeft?”

Laten we het erop houden dat het bij Kruithof zijn marxisme is dat hem begrip voor de realiteit der machtsverhoudingen geeft: „Wij hebben de hefbomen niet meer om tegen te spreken. Tegenspraak kan Amerika belonen met het dichtdraaien van een paar kranen. Dat kunnen de Nederlanders echt niet verdragen. Echt niet.”

Het Nederlandse optimisme deelt hij niet: „Zelfs wanneer u stelt dat stelling nemen tegen Amerika zinnig is omdat je vanuit zo'n houding mensen bereikt en stemt tot nadenken, ben je er niet. Je moet doorleven binnen het westerse systeem; daar kun je niet uit. Dat systeem wordt in het kielzog van Amerika getrokken. tot Amerika, heeft Kruithof ge-

Daar verander je niets aan. (...) Je moet meelopen — of je wilt of niet; dat kan je wel eens wanhopig maken.”

Natuurlijk: „je kunt wel kritiek uitoefenen, maar je kunt die kritiek niet hanteerbaar maken. Daarvoor ontbreken ons de middelen. Ik zie niet hoe je de kritiek op Amerika efficiënt kunt toepassen. Je kunt wel kritisch af-drijven naar Amerika; dat doen we.”

*

Is het waar dat de critici van Amerika hun kritiek niet hanteerbaar kunnen maken? Ze zouden toch bijvoorbeeld kunnen bepleiten dat Nederland het bondgenootschap met Amerika opzegt? Maar dat doen ze niet eens — althans niet de P.v.d.A. en D'66 en diegenen in de andere partijen die het zo nodig vinden dat de Kamer zich over Vietnam uitsprekt. Ze verbinden aan die uitspraak geen enkele consequentie.

Overigens zou Kruithof, als een meerderheid van de Kamer wel consequenties zou verbinden aan haar kritiek op Amerika, er waarschijnlijk nog niet van onder de indruk komen: aan de machtsrelaties zou het niets veranderen; Amerika zou er zijn Vietnamese politiek niet door veranderen. Ook dat zou dus — al zou het Nederland waarschijnlijk uiteindelijk wel geld kosten — toch een goedkoop gebaar blijven.

Maar dit is allemaal theorie: er zal geen meerderheid in de Kamer te vinden zijn die harde consequenties aan haar kritiek op Amerika wil verbinden. De recente enquête over de N.A.V.O. heeft aangeleerd dat, ondanks (of dank zij?) Vietnam, een overgrote meerderheid van de Nederlanders het bondgenootschap met Amerika wil voortzetten. Conclusie: het misbaar van de Kamer over Vietnam is voornamelijk ter wille van de echt verontruste franje die geen enkele partij wil verliezen. Je hoeft niet zelf onverschillig te zijn ten aanzien van Vietnam om dit rustig te kunnen constateren.

*

Kruithof meent dat zelfs Rusland zijn kritiek op Amerika niet hanteerbaar kan maken: „De rol van waardige concurrent is Rusland kwijt; dat land vormt geen werkelijke tegenkracht tegen het optreden van de Verenigde Staten. De Sowjetunie legt zich zo ongeveer neer bij het doen en laten van Amerika.”

Ja, voor zover Rusland niet bereid is de nucleaire consequenties te trekken uit zijn tegenstelling

lijk, en zelfs Amerika's fêste critici zullen aanvaarding van deze consequenties niet willen bepleiten (integendeel: zij zijn zelfs vaak de grootste voorstanders van nucleaire ontwapening). Dit dilemma geeft de mate van hun machteloosheid aan.

Wat ze dan nog kunnen hopen, is dat Amerika zelf verstrikt zal raken in de machteloosheid van zijn macht. Kruithof zinspeelt aldus op deze dialectische mogelijkheid: „...in de logica van het kapitalistische systeem komen ongetwijfeld crisissen voor: oorlogsuitgaven; krimpgebieden; werkloosheid; steeds meer opstanden in de randgebieden.”

Dat mag zijn. Voorlopig zien wij die machteloosheid van de macht eerder gemanifesteerd in de onmogelijkheid waarin Amerika verkeert om, ondanks zijn duizendvoudige overmacht, een overwinning op het slagveld van Vietnam te forceren of zelfs — getuige het incident met de Pueblo — elders in Azië zijn reusachtig gewicht in de schaal te leggen.

*

Ongetwijfeld zal deze innerlijke tegenstrijdigheid, onverklaarbaar voor het Amerikaanse volk, haar weerslag vinden in de binnenlandse politiek. Blijkens een recent Gallup-onderzoek slinkt het vertrouwen in president Johnson sinds de recente successen van de Vietcong, maar stijgt tegelijkertijd het aantal voorstanders van een harder optreden in Vietnam. In een vroegere periode gaf een soortgelijke stemming van nationale verbijstering — na het „verlies” van China — voet aan een fascistoïde figuur als McCarthy.

Op economisch gebied heeft Vietnam de regering reeds gedwongen tot maatregelen die door het goed conservatieve maandblad Fortune worden beschreven als „een directe aanval op het gehele geliberaliseerde stelsel van internationale betalingen, dat sinds de Tweede Wereldoorlog met zoveel zorg werd opgebouwd. Als gevolg daarvan staan wij tegenover een rijzende vloed van nationalisme en het uiteenvallen van de wereldgemeenschap in concurrerende pressiegroepen.”

Men ziet: je hoeft geen marxist te zijn om de toekomst van Amerika en het westerse stelsel, waarvan het de spil is, somber in te zien. Je moet waarschijnlijk wel marxist zijn om in de innerlijke logica van deze ontwikkeling te geloven en daarom in de nuttelosheid van morele protesten.

*) De schrijver merkt tot zijn schrik dat hij in deze alinea gezondigd heeft tegen de stelregel van mr. G. G. van der Hoeven, hoofdredacteur van de Nieuwe Rotterdamse Courant (1910-1936), dat, zolang — naar analogie van vraagteken, uitroepteken enz. — het „ironieteken” niet is uitgevonden, er geen ironie in de krant mag komen: te veel lezers vatten letterlijk op wat er gedrukt staat.

Amerikaanse Vietnammars in Amsterdam

BETOGEN TEGEN OORLOG

(Van onze speciale verslaggever)

AMSTERDAM, 21 febr. — De politie van Soesterberg wist zondag niet meer helemaal waar ze aan toe was. Tussen de Nederlanders, die voor de Amerikaanse basis te Soesterberg een Vietnambetoging hielden, liepen zeven Amerikanen. Glad geschoren, ultra kort haar, keurig pak. Terwijl de Nederlandse betogers de politie uit haar tent trachtte te lokken, liepen de Amerikanen zwijgend heen en weer voor de poorten van de basis. Onder hen de semi-arts Ira Goldwasser (29) uit New York, die in Amsterdam studeert. Zaterdag loopt hij in Amsterdam, vergezeld van tientallen landgenoten, opnieuw met spandoeken tegen de oorlog in Vietnam. Het zal een stille tocht zijn van de Dam naar het Amerikaanse consulaat op het Museumplein. In zijn flat in de Casa Academica licht de heer Goldwasser de bedoelingen van de Amerikaanse betogers toe.

— Denkt u iets te bereiken met dit soort demonstraties, of gaat het er alleen om een daad te stellen?

„In Soesterberg wisten de mensen niet wat ze zagen. Amerikanen, die tegen de oorlog in Vietnam betogen! Die verbazing werkt erg constructief. De Nederlanders moeten immers weten dat zaterdag achter ieder van ons vele Amerikanen staan.”

— Het lijkt mij ontmoedigend voor de Amerikaanse soldaten in Vietnam, dat hun landgenoten nu ook al in het buitenland blijfven van hun ongenoegen met de oorlog.

„Dat is het ook. Ik zou ook ontmoedigd worden als ik daar was. Als je in de strijd mensen moet doden wil je alle mogelijke morele steun. Vele Amerikanen worden gedwongen in

Ira Goldwasser (29)
uit New York.

Vietnam te vechten wat ook niet zo best is voor het moreel.”

— Wat zijn het voor mensen die zaterdag aan de Amerikaanse betoging in Amsterdam deelnemen?

„Een kennis, mevrouw Sheila Vuysje, zette een week of drie geleden een advertentie in Propria Cures, waarin ze alle Amerikanen in Nederland, die tegen de oorlog in Vietnam zijn, uitnodigde bij haar thuis te komen. De bedoeling was dat deze Amerikanen gezamenlijk zouden bekijken wat ze voor de vrede konden doen. De politieke overtuiging van deze mensen ken ik niet, maar een ding hebben we gemeen, en wel dat we tegen de oorlog zijn. We willen dat er een einde aan komt en geloven dat de Amerikanen daarvoor verantwoordelijk zijn.”

— Dus het is niet alleen betoging tegen de oorlog, maar ook tegen de Amerikaanse politiek inzake Vietnam?

„Dat kan men niet zo nadrukkelijk stellen. Voor de groep die zaterdag demonstreert, geldt alleen dat zij tegen de oorlog is en door een openbaar optreden wil aantonen dat vele Amerikanen tegen de oorlog in Vietnam zijn en tegen de politiek van president Johnson in Azië. Over de stappen die Amerika in de zaak Vietnam moet nemen lopen de gedachten van de betogers nogal uiteen. Wat dat betreft kan ik alleen voor mijzelf praten. Ik vind dat ze op zijn minst de bombardementen moeten staken, om te kijken of dat onderhandelingen kan stimuleren.”

Consul

— U heeft met de Amerikaanse consul-generaal over uw actie gesproken. Ik neem aan dat hij niet zo gelukkig was met dit initiatief?

„Dat staat niet vast. Het is overigens niet aan hem om over ons te oordelen. Ik ben Amerikaans burger en hij vertegenwoordigt mij hier. Ik heb hem verteld dat wij zaterdag een verklaring komen brengen.”

— Hoeveel Amerikanen nemen aan de tocht door Amsterdam deel?

„Dat weten we niet. Na deze ontmoeting zijn we gewoon uiteengegaan. Wij zijn geen politieke groepering. We zijn enkelingen die elkaar hebben aangespoord iets te doen. Wij menen dat zelfs zwijgen in deze kwestie een misdaad is. Dat staat ook in de petitie.”

— Is het eerder gebeurd, dat Amerikanen tegen de oorlog in Vietnam demonstreren in het buitenland?

„Ik weet dat ook in andere Europese steden landgenoten van mij zitten die ertegen zijn. In Parijs zijn er velen.”

— Hebben die betoogd?

„Jazeker. Het is overigens een typisch Amerikaanse traditie om de

straat op te gaan voor een demonstratie.”

— Hoopt u dat Nederlanders zich zaterdag bij uw stoet zullen aansluiten?

„Wij willen liever dat alleen Amerikanen meedoen. Wij willen niet over een kam geschoren worden met de linkse demonstranten. Wij zijn gewoon Amerikanen die tegen de oorlog zijn. Onze echtgenotes zullen er wel bij zijn.”

— Hoe plaatst u zich politiek?

„Bij de jongste verkiezingen stemde ik op Johnson. In feite ben ik dus een democraat. Ik heb echter het gevoel dat Johnson me iets voorgelogen heeft. Het is de vraag of je je nu binnen een democratische partij met nieuwe kandidaten moet verzoenen, zoals Robert Kennedy.”

Oorlogsmisdadiger

— Zou u Johnson een oorlogsmisdadiger willen noemen?

„Het is een immorele oorlog. Mensen worden vermoord door Amerikanen en Vietcong-soldaten. Als je ziet wat het proces van Neurenberg erop zegt, dan moet ik de vraag bevestigend beantwoorden.”

— Gelooft u niet dat president Johnson het communisme een halt toeroept met de strijd in Vietnam?

„Het is in Vietnam de zaak van een nationale revolutie. De strijd tussen het bezit en de armoede. Elke hulp van de revolutionairen bij hun strijd kunnen krijgen nemen ze aan. Daarom weet ik niet, maar de Amerikanen steunen deze nationale beweging niet. De communisten wel. Daarom wordt het communistisch stempel op deze beweging gedrukt. Natuurlijk zijn er communisten bij betrokken. Maar ik geloof dat de Vietnamezen alleen geïnteresseerd zijn in hun land. Een Vietcong-soldaat weet waarschijnlijk amper iets af van communisme of kapitalisme.”

FONS VAN WESTERLOC

Noordvietnamese troepen en Vietcong omsingelen ^{23 FEBRU 68 NBL VI} Saigon

Verdedigingsgordel om de stad gelegd

De Zuidvietnamese hoofdstad Saigon is sedert gisterochtend omsingeld door ongeveer 20.000 man van de Vietcong en Noordvietnamese troepen. Dit is van Amerikaanse zijde vernomen na een Vietcong-actie aan de zuidkant van de stad. Al eerder waren aanvallen uitgevoerd vanuit de drie andere windrichtingen. Volgens Amerikaanse inlichtingen zijn de zevende en negende gecombineerde Noordvietnamese-Vietcong-divisies het gebied van de hoofdstad dicht genaderd.

Verscheidene bataljons zouden zich op nog slechts een nachtmars afstand bevinden terwijl een nog grotere eenheid op nog twee nachtmarsen is. Het Amerikaanse militaire opperbevel verwacht niet dat de tegenstander erin zal slagen in de stad te infiltreren. Van geallieerde zijde is men dan ook niet overgegaan tot zogenaamde opsporings- en vernietigingsacties, maar men heeft een verdedigingsgordel om de stad gelegd.

V.S. willen tegen iedere prijs Hué heroveren

De verse mariniers-eenheden die woensdag in Hué zijn ingezet, slaagden er donderdag in een toren op de zuid-oostelijke hoek van de citadel op de Noordvietnamezen te veroveren. De rood-blauwe vlag van het nationale bevrijdingsfront die daar 23 dagen had gewapperd, werd neergehaald en de Stars and Stripes werd gehesen.

Gedurende korte tijd verstomde in de oude keizerstad het oorlogsgeweld donderdag. De Amerikanen en Noordvietnamezen staakten het vuren om burgers met witte vlaggen in de gelegenheid te stellen veiliger oorden op te zoeken. Zij werden met Amerikaanse landingsboten over de Parfum-rivier gebracht naar het zuidelijke deel van de stad, waarna de gevechten meteen weer werden hervat. De Amerikanen hebben opdracht van generaal Westmoreland de stad „koste wat het kost” op de tegenstander te heroveren.

Drie Amerikaanse torpedobootjagers en een zware kruiser bombarderen al twee dagen onafgebroken de stellingen van de tegenstander. Er is, volgens de correspondent van het Franse persbu-

geplaatst, nadat dit al eerder was gebeurd met de boeddhistenleider Tri Quang en de burgerkandidaat bij de presidentsverkiezingen van vorig jaar, Truong Dinh Nzu. Tot degenen die nu ook zijn aangehouden behoort Ho Thong Minh, minister van defensie tijdens het bewind-Diem.

Bij de strijd in het gebied van Saigon blijkt de Vietcong een nieuw type raket te gebruiken. Het is een wapen van Chinese makelij van 107 mm, met een reikwijdte van negen km. De raket is lichter dan de Russische raketten van 122 mm en 140 mm die de Vietcong tot dusver gebruikte.

Naar van Amerikaanse zijde wordt vernomen zou er de laatste dagen een intensief verkeer met vrachtauto's in Cambodja zijn waargenomen, in de richting van de Vietnamese grens. Vele wagens zouden met raketten zijn geladen.

Thant

China schijnt geen prijs te stellen op de bemiddelingspogingen van secretaris-generaal Thant van de Verenigde Naties. In drie uitzendingen, op 12, 14 en 17 februari, van radio-Peking is gesproken van „het duistere complot tegen het Vietnamese volk waarbij Thant zich tot de medeplichtige van premier Indira Gandhi van India, premier Kosigin van de Sowjetunie en maarschalk Tito van Joegoslavië maakte”.

hi en Parijs had gesproken enige twijfel hadden geuit over zijn politieke bruikbaarheid in verband met zijn koude verhouding met Washington.

Topoverleg

De zeven landen die in Vietnam deelnemen aan de strijd tegen de Vietcong en de Noordvietnamezen zullen op 2 april te Wellington, de hoofdstad van Nieuw-Zeeland, een bijeenkomst houden om de ontwikkeling van het conflict te bespreken. Dit heeft de Zuidvietnamese minister van buitenlandse zaken, Tran Van Do, in Saigon meege-deeld. De laatste bijeenkomst van deze landen is op 20 maart van het vorig jaar op het eiland Guam gehouden. (Reuter, A.F.P., D.P.A.).

ontzien van monumenten. Als dat nodig is zullen de muren van de citadel stelselmatig worden verrijgd.

Het Amerikaanse opperbevel maakte bekend dat de Amerikanen vorige week hun zwaarste verliezen uit de oorlog hebben geleden, namelijk 543 man aan doden. Sedert 1 januari 1961 zijn bijna 18.250 Amerikanen in Vietnam gesneuveld. Sedert het begin van het Vietcongoffensief sneuvelden 1500 Amerikanen tegen, volgens Amerikaanse opgaven, 37.500 Vietcongsoldaten en Noordvietnamezen.

Gissingen

In Saigon meent men dat de verslechtering van de toestand in de noordelijke provincies Quang Tri en Thua Thien er de oorzaak van is dat de Amerikanen ten koste van alles Hué willen heroveren. Sommige Amerikaanse militaire deskundigen menen dat deze provincies, met uitzondering van versterkte plaatsen als Gio Linh, Dong Ha, Camp Carroll, de stad Quang Tri, Quang Loi en Khe Sanh, nagenoeg in handen van de Noordvietnamezen zijn die daar hun sterkte de afgelopen drie weken van 40.000 op 50.000 man zouden hebben gebracht.

Als men Hué eenmaal vast in handen heeft kan van daaruit de wegverbinding Da Mang-Dong Ha worden hersteld en de omsingeling van Quang Tri worden doorbroken.

Men gist in Saigon voorts naar de plannen van de Noordvietnamese minister van defensie generaal Giap. De Vietcong en de Noordvietnamezen oefenen druk uit op vier plaatsen en men verwacht bij één van deze plaatsen dan ook een slag. Het zijn Saigon, Khe Sanh, de kustvlakten van de noordelijke provincies Quang Tri en Thua Thien en Dak To, waar vorig jaar een hevige slag woedde.

De Noordvietnamese generaal en expert op het gebied van de zogenaamde „volksoorlog” kreeg gisteren een brief van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront, waarin hem werd meegedeeld dat „de strijdkrachten van het volksbevrijdingsleger vechten, voor „de bevrijding van Zuid-Vietnam en de hereniging met Noord-Vietnam”. Dit meldde het Noordvietnamese blad Quan Doi Nhan Dan.

Politiechef naar Hué

Zuid-Vietnams politiechef, brigadegeneraal Nguyn Ngoc Loan, is naar het noorden vertrokken om in Hué gevangenen genomen Vietcongstrijders te ondervragen. Generaal Loan, die beschouwd wordt als een van de invloedrijkste mannen in de regering te Saigon, staat bekend om zijn compromisloze houding tegenover de Vietcong.

De afgelopen dagen zijn in Saigon nog verscheidene vooraanstaande figuren „onder bescherming” van de politie. In de afgelopen dagen zijn in Saigon nog verscheidene vooraanstaande figuren „onder bescherming” van de politie. In de afgelopen dagen zijn in Saigon nog verscheidene vooraanstaande figuren „onder bescherming” van de politie.

Door de besprekingen tussen Thant en president Johnson, woensdag op het Witte Huis, is een verbindingsmogelijkheid tussen Washington en Hanoi heropend, zo meent men in diplomatieke kringen in New York. Men zei dat Thant veel waarde hecht aan het diplomatieke klimaat in Washington, omdat zijn positie als „eerlijk makelaar” tussen de Amerikanen en de Noordvietnamezen er in grote mate afhankelijk van is of hij een goede verbinding tussen hen kan vormen.

Naar verluidde waren de betrekkingen tussen Johnson en Thant voorheen koel, zelfs op het vijandige af, maar er zijn aanwijzingen dat de Amerikaanse president de secretaris-generaal woensdag met eerbied en onderscheiding behandelde en aandachtig naar zijn uiteenzetting van de kwestie-Vietnam luisterde. Na afloop sprak Thant in particuliere gesprekken van „een zeer hartelijke ontvangst.”

In genoemde kringen zei men voorts dat de Noordvietnamese vertegenwoordigers met wie Thant in New Del-

Er zijn sedert enige weken aanhoudende maar niet bevestigde geruchten in omloop dat dit congres, het eerste sedert 1958, gebruikt zal worden om president Lioe Sjao-tsjji, partijsecretaris Teng Hsiao-ping en andere tegenstanders van voorzitter Mao definitief ten val te brengen.

In een pas onlangs gepubliceerde toespraak, gehouden voor het stedelijke revolutionaire comité van Peking op 26 oktober van het vorige jaar, heeft Hsieh Foe-tsjji over het congres gesproken. Zijn woorden doen vermoeden dat Mao, de ideeen van Lioe en de zijnen verwerpend, toch geen persoonlijke krachtmeiing met het 69-jarige staatsvoorzitter Maoschijnlijk

Vice-premier Hsieh Foe-tsjji van communistisch China heeft aangekondigd dat het lang verwachte negende congres van de Chinese communistische partij in mei of juni gehouden zal worden en er voorts een toespeling op gemaakt dat zowel president Lioe Sjao-tsjji als de vroegere burgemeester van Peking, Peng Tsjen, aanwezig zullen zijn.

China op komst Partijcongres in

ROOFSSENSTRAAT 169 TEL. 254922 ROTTERDAM 3

F.A. J. A. VAN DUYN

Immigratieprobleem in Engeland nog niet opgelost

Op grond van een rapport van Dr. Smelt, een brede algemene oriëntatie van stoffen die worden gebruikt en de dosering daarvan, was de N.V. Vebo geheel zelfstandig gekomen tot de productie van de Verbodkonplaten, aldus mr. Van Vliet.

Hij verwerpt dat de N.V. zou hebben gebruik gemaakt van de veronderstelde kennis van de schiffenjarige ex-werknemer van de ocrietfabriek.

Er was wel gebruik gemaakt, zo zei hij, van „know how” van andere bedrijven als Noury en Van der Lande, Silenco te Hoogezand en Skado te Zwolle. Iedere fabrikant die bereid is enige tijd te experimenteren zou het ocriet van Ocriet kunnen ontdekken, aldus mr. Van Vliet. Het Spakenburgse bedrijf kon snel met de productie beginnen omdat het de zaak niet zo theoretisch heeft aangepakt als de ocrietfabriek, maar omdat het met de praktische is begonnen, aldus mr. Van Vliet.

Uitspraak op 3 april.

Twee studenten uit N.-Vietnam mogen ons land niet in

De Studenten vakbeweging (S.V.B.) te Amsterdam heeft gisteren van het ministerie van buitenlandse zaken de mededeling ontvangen dat de twee Noordvietnamese studenten die zij voor lezingen had uitgenodigd, de toegang tot ons land wordt geweigerd. De uit Hanoi afkomstige studenten zijn leden van de Unie van studenten voor de bevrijding van Zuid-Vietnam. Deze organisatie is in feite een studentenunie in ballingschap, omdat deze in Zuid-Vietnam is verboden.

Beide studenten zouden van 18 tot 28 februari lezingen houden voor afdelingen van de S.V.B. in diverse universiteitssteden. Ofschoon bijtijds een verzoek was ingediend, is de weigering nu pas bekendgemaakt, aldus de studentenvakbeweging:

Strijdbeeld verandert in Vietnamese guerrilla

Amerikanen leren wetten van de jungleoorlog

Van een bijzondere correspondent

SAIGON, febr. — Bij het binnenrijden van het opnieuw door hevige gevechten geteisterde Saigon wordt men met één slag geconfronteerd met de eigenaardigheden van een burgeroorlog zoals die tot nu toe in Vietnam niet bekend was.

Een konvooi van drie Amerikaanse legerbussen, dat ongeveer 120 soldaten en officieren van het Amerikaanse leger door de uitgestorven straten van de stad vervoert, terwijl de verkeerslichten geheel automatisch volgens voorschrift functioneren ofschoon alleen militaire en politieke voertuigen van de straten gebruik maken (er is een uitgaansverbod ingesteld van vijf uur in de namiddag tot acht uur 's ochtends), wordt begeleid door twee jeeps. In elke jeep staat een man met een zwaar machinegeweer, waarvan de patroonbanden in het maanlicht een zilveren glans afgeven, schietklaar naar voren gericht, terwijl twee andere MP's de wapens naar de zijden en naar boven gericht houden.

Men kan van alle zijden aangevalen worden. Er zijn konvooien beschoten uit rioolputten in de straten. Het is een verbitterd gevecht maar men houdt zich aan de verkeersregels. Men maakt een omweg teneinde een eenrichtingsstraat niet in de verboden rijrichting door te rijden en men stopt voor een op rood staand verkeerslicht, ofschoon juist dergelijke stopplaatsen, naar de ervaring leert, ideale gelegenheden zijn voor een georganiseerde beschieting van de daken van hoekhuizen.

Slechts langzaam dringen de wetten van de guerrilla tot de Amerikanen door. Het Amerikaanse hoofdkwartier, gelegen tussen het hevig omstreken vliegveld Tan Son Nhut en het stadscentrum, was bij de Vietcong-aanvallen gedurende het „Tet“-offensief het middelpunt van een der zwaarste en slechts ten koste

kante kilometer — hebben zich bij de inzet van het eerste offensief verschrikkelijke tonelen afgespeeld, aangezien de beschietingen met granaatwerpers en mortieren een volledig onverwachte intensiteit hadden. Men was op het laatste ogenblik wel door de inlichtingendienst gewaarschuwd maar een zo grootscheepse aanval had niemand verwacht. Er was geen groot alarm gegeven, de manschappen waren in staat van verhoogde paraatheid gebracht.

Ooggetuige

Een ooggetuige, de majoor van de luchtmacht James Humes, die bij ons in de bus zit, vertelt dat hij gewoon was bombardementen uit te voeren en heelhuids uit luchtgevechten (waarbij het een kwestie van neerschieten of neergeschoten worden is) te voorschijn proberen te komen, zonder dat hij hierbij van nabij met de gruwelen van een oorlog geconfronteerd was. Maar zulk een slachtpartij had hij nog niet meegemaakt. Wie aan de eerste aanvallen ontsnapte was aan zijn lot overgelaten. Tegelijkertijd met de granaaten en mortieraanvallen viel de Vietcong massaal en van alle zijden aan, geluidloos naderbijsluipend om dan uit alle monden vuur te geven. Nog nooit had de Vietcong in de steden een zo grote vuurkracht ontwikkeld.

Bij de inzet van de aanval had men de opperbevelhebber, generaal William Westmoreland, uit het oog verloren, hetgeen een panieksituatie veroorzaakt schijnt te hebben. Maar „Westy“ had, naar later bleek, slechts in pyjama, zijn in brand geschoten huis via het venster verlaten. Ook het centrum van de inlichtingendienst was beschadigd en dat moge bewijzen met welk een precisie de Vietcong zijn doelen wist te vinden, ofschoon vanzelfsprekend het immense militaire apparaat van een macht als Amerika niet met een kogelregen uit te schakelen is, zelfs niet in Saigon. Toch heeft het even geduurd, geen uren natuurlijk maar minuten, voordat het duidelijk werd dat een algemeen offensief van de Vietcong tegen Saigon en 35 andere steden was begonnen.

Weldra werd duidelijk dat de aanval zich zou concentreren op de Amerikaanse ambassade in de hoofdstad, het radiostation, het hoofdbureau van politie en de Chinese wijk Cholon. Ooggetuigen verklaarden dat in het begin van de strijd de Vietcong veel van zijn doelen bereikt had. Zij waren er in geslaagd in de Amerikaanse ambassade door te dringen en het radiostation te bezetten, dat evenwel bij de gevechten in brand raakte en daarom niet benut kon worden. De regering nam een reservezender in

heid van de renbaan tot staan gebracht waren, waar zij zeventien dagen later nog hevig weerstand boden, dan zou het offensief een voor de aanvaller gunstiger verloop kunnen hebben gehad. Er bestaat evenwel over het einde van de strijd nu geen twijfel meer, duidelijker dan ooit is gebleken dat de Vietcong de Verenigde Staten niet kan verslaan.

Maar omgekeerd? Ik vraag me af of het waar is wat de Amerikanen hier beweren, namelijk dat de Vietcong het bestaande machtsapparaat van het regime in Saigon hoopte te vernietigen, waarbij zij rekenden op een spontane opstand van het volk tegen het bewind in Saigon, waardoor president Nguyen Van Thieu gedwongen zou zijn toe te stemmen in de vorming van een coalitieregering met leden van het Nationale bevrijdingsfront voor Zuid-Vietnam. Dat zou naar alle waarschijnlijkheid het einde van de oorlog betekenen, maar ook het einde van westerse levensvormen in de Zuid-Vietnamese maatschappij.

Die opstand van de massa tegen het regime heeft de Vietcong niet kunnen verwirkelijken, maar er zijn veel indicaties dat dat ook niet het doel is geweest van het „Tet“-offensief, ofschoon zulk een revolve vanzelfsprekend de Vietcong te stade gekomen zou zijn. Hierover zal in volgende berichten, bij de bespreking van de politieke situatie, gesproken worden.

Ondertussen ratelt onze bus voorbij de huizenruïnes. „Die muren hier waren enkele dagen geleden nog een kazerne.“ Het erlegenover liggende huis zag er zo mogelijk nog vreselijker uit, de bezetting van vijftien man van de Vietcong is of ontkomen of onder het puin bedolven. Er zijn er in ieder geval geen gevangen genomen. Ofschoon de Amerikanen steeds op de propfen komen met dodencijfers — in deze oorlog, waarin geen terreinwinst te boeken valt, is het enige alternatief, de tegenstander dood te laten bloeden — hebben zij, zelfs bij de tropische temperaturen, geen tijd om naar de lijken te speuren in een stad waarin gehele wijken bezwangerd zijn met de zoetige ontbindingslucht van de dood.

Inderdaad is het karakter van de guerrilla veranderd. Overvallen op politiebureaus, bomaanslagen tegen burgers en militairen, mortier- en raketbeschietingen van het tot „open stad“ verklaarde Saigon waren reeds aan de orde van de dag, maar de man-tegen-man-gevechten met automatische wapens en jungle-messen of handgranaten, vuur-gevechten van huis tot huis in

Saigon thans omsingeld

Toren in Hué veroverd

SAIGON, 23 febr. (AFP, DPA, Reuter) — De Zuidvietnamese hoofdstad Saigon is omsingeld door ongeveer twintigduizend man Vietcong- en Noordvietnamese troepen. De zevende en negende gecombineerde Noordvietnamese en Vietcong-divisies zijn het gebied van de hoofdstad dicht genaderd. Verscheidene bataljons zouden zich aan de rand van de stad bevinden, terwijl een nog grotere eenheid op nog één nachtmars afstand is. Het Amerikaanse militaire opperbevel verwacht niet dat de tegenstander erin zal slagen in de stad te infiltreren. De Amerikanen zijn niet overgegaan tot zogenaamde opsporings- en vernietigingsacties, maar hebben een defensieve verdedigingsgordel rond de stad gelegd.

De verse marinierseenheden, die in Hué zijn ingezet, hebben een toren op de zuidoostelijke hoek van de citadel op de Noordvietnamezen veroverd. De Amerikanen en Noordvietnamezen staakten korte tijd het vuren om

burgers met witte vlaggen in de gelegenheid te stellen veiliger oorden op te zoeken. Zij werden met Amerikaanse landingsboten over de Geparjumeerde Rivier naar het zuidelijk deel van de stad gebracht, waarna de genechten meteen werden hervat.

De Amerikanen hebben opdracht de stad „kost wat kost“ op de tegenstander te heroveren. Drie Amerikaanse torpedobootjagers en één zware kruiser bombarderen al twee dagen onafgebroken de stellingen van de tegenstander.

Verslechtering

In Saigon meent men dat de verslechtering van de toestand in de noordelijke provincies Quang Tri en Thoa Thien er de oorzaak van is dat de Amerikanen ten koste van alles Hué willen heroveren. Sommige Amerikaanse militaire deskundigen menen dat deze provincies, met uitzondering van versterkte plaatsen als Gio Linh, Dong Ha, Camp Carroll, de stad Quang Tri, Quang Loi en Khe Sanh, nagenoeg in handen van de Noord-Vietnamezen zijn, die daar hun sterkte de afgelopen drie weken van veertig tot vijftigduizend man zouden hebben opgevoerd. Als men Hué eenmaal vast in handen heeft, kan van daaruit de wegverbinding Danang-Dong Ha worden hersteld en de omsingeling van Quang Tri worden doorbroken.

Men gist in Saigon naar de plannen van de Noordvietnamese minister van defensie, generaal Giap. De Vietcong en de Noordvietnamezen oefenen druk uit op vier plaatsen. Men verwacht bij één van deze plaatsen een grote veldslag. Het zijn Saigon, Khe Sanh, de kustvlakten van de noordelijke provincies Quang Tri en Thoa Thien en Dak To, waar vorig jaar een hevige slag woedde.

Nieuwe raket

Bij de strijd in het gebied van Saigon is gebleken dat de Vietcong een nieuw type raket gebruikt. Het is een Chinees wapen van 107 mm, met een reikwijdte van negen kilometer. De raket is lichter dan de Russische raketten van 122 mm en 140 mm, die de Vietcong tot dusver gebruikte.

Volgens de Amerikanen is de laatste dagen een intensief verkeer met vrachtauto's in Cambodja waargenomen, in de richting van de Vietnamese grens. Vele wagens zouden met raketten zijn geladen.

Enkele grote Amerikaanse luchtvaartmaatschappijen hebben in totaal 56 straalvliegtuigen uit de lijndienst gehaald om tijdelijk te helpen bij het overbrengen van troepenversterkingen naar Vietnam. De vliegtuigen zijn ter beschikking gesteld van MAC, het militaire luchtbrugcommando, en hebben reeds 10.500 extra troepen overge-

In Zuid-Vietnam hebben de Vietcong en de Noordvietnamezen deze week weer een serie aanvallen op steden en bases ondernomen, maar tot een gecoördineerd groot offensief zoals het recente tet-offensief is het ditmaal niet gekomen. President Johnson heeft op het Witte Huis een uitvoerig gesprek gehad met secretaris-generaal Thant van de Verenigde Naties, die tijdens zijn recente reis door Azië en Europa met verscheidene Noordvietnamese diplomaten heeft gesproken. Niet wijst erop dat het overleg tussen Johnson en Thant een oplossing van de Vietnamese kwestie naderbij heeft gebracht.

Premier De Jong en minister Luns hebben deze week in Londen van gedachten gewisseld met premier Wilson en minister Brown over de toelating van Engeland en andere landen tot de Europese economische gemeenschap. Basis van het gesprek vormden het memorandum van Benelux en het overleg met Frankrijk geformuleerde Westduits plannen. Engeland en Nederland hebben besloten

Johnson voert overleg met Thant

VANDAAG zou de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, Thant, een verklaring afleggen over de resultaten van de rondreis die hij kortgeleden langs enkele hoofdsteden — New Delhi, Moskou, Londen, Parijs — heeft gemaakt en waarbij hij verschillende ontmoetingen heeft gehad met Noordvietnamese diplomaten. Teruggekeerd in de Verenigde Staten, besprak Thant deze week de kwestie-Vietnam met president Johnson, maar uit de verklaring die na afloop door het Witte Huis werd verstrekt is gebleken dat de standpunten van de Amerikaanse president en die van Thant niet nader tot elkaar zijn gekomen.

Thant heeft steeds de stelling verdedigd dat het stopzetten van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam reeds voldoende zou zijn om Hanoi te bewegen tot het beginnen van onderhandelingen. Dit uitgangspunt is de Verenigde Staten echter te zwak. Zij eisen, dat na een eventueel beëindigen van de bombardementen niet alleen zinvolle onderhandelingen zullen volgen, maar ook dat de Noordvietnamezen garanderen geen militair profijt te zullen trekken uit zo'n eventuele stopzetting. Dit laatste houdt in dat Noord-Vietnam zijn infiltraties niet zou mogen opvoeren.

Intussen woedt de strijd in Vietnam in alle hevigheid. Deze week leek het er korte tijd op dat het gezamenlijk offensief van de Vietcong en Noordvietnamese eenheden een nieuwe impuls zou krijgen, toen voor de tweede maal een golf van aanvallen op tientallen Zuidvietnamese steden werd gericht. De kracht van deze aanvallen was echter minder groot dan bij het aanvankelijke offensief en zij waren van kortere duur.

De citadel van Hué, in het noorden van Zuid-Vietnam is nog steeds het centrum van verwoede gevechten tussen Amerikaanse mariniers, gesteund door Zuidvietnamese eenheden, en de Vietcong. Bovendien hebben de Noordvietnamezen en de guerrilla's van de Vietcong de Zuidvietnamese hoofdstad, Saigon, omsingeld met een troepenmacht die naar schatting 20.000 man omvat.

De druk van het Vietnamese conflict op het Amerikaanse potentieel aan manschappen doet zich geducht voelen. Gisteren is bekend geworden dat de Amerikaanse regering in april 48.000 recruten zal oproepen, een groter aantal dan ooit in één maand in de afgelopen anderhalf jaar onder de wapenen is gekomen.

President Johnson zou daarbij overwegen 50.000 reservisten op te roepen om de leemten aan te vullen die ontstaan door de troepentransporten naar Vietnam. De voorzitter van het Amerikaanse comité van stafchefs, generaal Wheeler, voert in Vietnam besprekingen over het benodigde aantal Amerikaanse eenheden maar er zijn nog geen berichten die erop wijzen dat de V.S. hun sterkte in Vietnam hoger zullen opvoeren dan de voorgenomen 525.000 man. Aan het eind van de volgende week zullen 510.500 Amerikaanse militairen in Vietnam verblijven.

Tweehonderd doden bij gevechten in Laos

24 FEBRUARI 1972 NRC

In Zuid-Laos zijn vrijdag bij gevechten bij Lao Gnam in totaal ongeveer 200 doden gevallen, toen communistische militairen uit Noord-Vietnam een Laotische regeringspost aanvielen en onder de voet liepen. Dit is in militaire kringen te Vientiane bekendgemaakt.

Twee sterke groepen Noordvietnamese militairen zouden nu oprukken naar het op 40 km ten noordoosten van Lao Gnam gelegen Saravane, dat op nog geen 80 km van de Zuidvietnamese grens ligt. Hun doel zou zijn, nieuwe infiltratiewegen naar Zuid-Vietnam te vinden.

De pro-communistische Neo Lao Haksat heeft bij Engeland en Rusland als vice-voorzitters van de Geneefse conferentie over Laos, geklaagd over herhaalde Amerikaanse luchtaanvallen op bewoonde gebieden die onder haar gezag staan. Partijsecretaris Phoem Vongvisit heeft in een boodschap verklaard, dat sinds begin februari „de Amerikaanse agressors en hun lakelers steeds meer straalvliegtuigen en T-28's uit Thailand en Laos hebben gebruikt voor uitzonderlijk barbaarse aanvallen op een aantal gebieden.” Hij spoorde Engeland en Rusland aan een einde te maken aan de „agressiedaden”, die onbetwistbaar sabotage inhielden van de Geneefse overeenkomsten over Laos (Reuter)

Washington

24 FEB. 1970

roept meer

VI

mannen op

WASHINGTON/SAIGON, 24 febr (AFP, Reuter) — In de Verenigde Staten zullen in april 48.000 rekruten onder dienst worden geroepen. Dat is meer dan sedert anderhalf jaar in één maand het geval is geweest. Volgens kringen, die in nauw contact staan met het ministerie van defensie, overweegt president Johnson vijftigduizend reservisten onder de wapenen te roepen om de plaats in te nemen van de versterkingen die naar Vietnam zijn of worden gezonden. Het comité van chefs van staven zou nog een aantal voorstellen betreffende de militaire sterkte overwegen, waarbij een plan om honderddertigduizend reservisten bericht te sturen dat zij zich gereed moeten houden om onmiddellijk op te komen zo dat nodig mocht zijn. Dit laatste is door het Witte Huis tegengesproken.

Vanmorgen beschoten Vietcongeenheden het vliegveld Tan Son Nhoet bij Saigon. Drie personen werden gedood en zeventien gewond.

In Laos hebben de Noordvietnamezen een regimentskwartier in het zuiden onder de voet gelopen. De Laotianen, die zich fel verdedigden, hebben tweehonderd man aan doden verloren.

Amerika en Vietnam

Als historicus ben ik getroffen door de impliciete vergelijking die — in alle bescheidenheid — de Amerikaanse president Johnson heeft gemaakt tussen zichzelf en Abraham Lincoln en tussen de Vietnamese oorlog (1946 - 19..) en de Amerikaanse Burgeroorlog (1861 - 1865) (N.R.C. 13-2-1968, pag. 1).

Lincoln is het populairste attribuut uit de uitdragerij van de Amerikaanse geschiedenis, maar ook populaire attributen moeten met enige smaak gedragen of met onderscheiding gehanteerd worden.

De vergelijking is daarom niet minder curieus. Onder Lincoln werd een groot deel van zijn eigen land verwoest om de eenheid van dit land te redden; Johnson draagt bij tot de verwoesting van een ander land

Russische wapens naar Cambodja

24/11/64
24/11/64

De Sowjetunie zal Cambodja wapens leveren ter waarde van bijna 25 miljoen gulden krachtens een nieuwe militaire hulpovereenkomst, aldus heeft het Cambodiaanse staatshoofd, prins Norodom Sihanouk, bekendgemaakt. De Sowjetunie wil Cambodja ook transportmiddelen en machinerieën voor eenzelfde bedrag leveren. (Reuter

„Hué is door Zuidvietnamese troepen heroverd”

24 FEBR. 62 NRC

Zuidvietnamese troepen hebben vandaag het keizerlijk paleis in Hué op de Noordvietnamezen heroverd, zo heeft een Zuidvietnamese regeringswoordvoerder te Saigon meegedeeld. Hij voegde eraan toe: „We hebben de keizerlijke stad ingenomen. Er zijn nog wel een paar verzetshaarden, maar we hebben Hué thans in handen.”

De woordvoerder zei voorts dat meer dan 250 Noordvietnamezen gedood werden toen de regeringstroepen van drie punten uit het paleis bestormden.

De Noordvietnamezen hebben vrijdag de Amerikaanse basis Khe Sanh vijf uur lang beschoten. Er vielen ongeveer 1300 granaten op de basis. Ev endaar na deed een Noordvietnaams bataljon een aanval op de vooruitgeschoven posities, die door Zuidvietnamese militairen worden verdedigd. Over verliezen en de omvang van de schade is nog niets bekend. Een Amerikaans communiqué deelde mee dat vrijdag in de sector waarvan Khe Sanh deel uitmaakt acht mariniers werden gedood en 19 gewond raakten.

De Vietcong schoot vanochtend twintig 122-mm-raketten af op de luchtbasis Tan Son Nhoet bij Saigon, waardoor 13 Vietnamezen werden gedood. Het is niet bekend of er vliegtuigen zijn beschadigd.

Record-aantal recruten in de V.S. opgeroepen

In de Verenigde Staten zullen in de maand april 48.000 recruten onder dienst worden geroepen, dat is meer dan sedert anderhalf jaar in één maand het geval is geweest. In kringen die in nauw contact staan met het Pentagon is gezegd dat president Johnson ook overweegt 50.000 reservisten onder de wapenen te roepen om de plaats in te nemen van de versterkingen die naar Vietnam zijn of worden gezonden.

Naar voorts verluidt, overweegt het comité van chefs van staven nog een aantal voorstellen betreffende de militaire sterkte waarbij een plan om 130.000 reservisten bericht te sturen dat zij zich gereed moeten houden om onmiddellijk op te komen zo dat nodig mocht zijn.

De sterkte van de Amerikaanse strijdkrachten in Vietnam zal komende week op 510.500 man...

tie werd gezegd dat de stad gezuiverd is en dat men zoveel mogelijk naar huis moest terugkeren, mede omdat verlaten huizen een ideaal onderkomen zijn voor de Vietcong.

De nationale politiecommandant, brigadegeneraal Nguyen Ngoc Loan, de man die kortgeleden in het openbaar een Vietcong-officier heeft geëxecuteerd, keerde gisteren uit Hué terug met een politie-inspecteur die ervan verdacht wordt op 30 januari de guerrillatroepen de keizerstad te hebben binnengeleid.

De druk van de tegenstander rond Saigon hield ook gisteren aan. De Vietcong blies een spoorbrug op 2½ kilometer van de stad op. Ergens anders buiten de stad vielen Amerikaanse en Zuidvietnamese vliegtuigen troepenconcentraties van de tegenstander aan.

De Vietcong gaf een verklaring uit waarin de Verenigde Staten en hun bondgenoten worden beschuldigd van het gebruik van gifgas tegen de bevolking van Saigon, Hué en andere plaatsen. Volgens deze verklaring zijn duizenden Zuidvietnamezen gedood bij verzorgingsmaatregelen. (Reuter, A.F.P.)

fensieven tegen Khe Sanh, Saigon en andere steden het hoofd te bieden.

In Saigon, rond welke stad naar schatting 20.000 Vietcong- en Noordvietnamese militairen zijn samgetrokken, deden de autoriteiten vrijdag een beroep op de duizenden vluchtelingen naar hun woonplaatsen terug te keren. In een communiqué van de poli-

topige pirand was op 525.000 man gesteld. In maart zullen in plaats van 39.000 man 41.000 recruten worden opgeroepen. Het totaal aantal recruten dat dit jaar wordt opgeroepen, wordt op 302.000 geschat, vergeleken met 383.000 in 1966 en 230.000 in 1967.

Vorige maand werden in de Verenigde Staten bovendien 15.000 reservisten van de luchtmacht en de marine opgeroepen in verband met de crisis in Korea.

De voorzitter van het comité van chefs van staven, generaal Earle Wheeler, komt volgende week van een bezoek aan Vietnam in de Verenigde Staten terug. Zijn reis houdt verband met de vragen om meer troepen. In Washington verwacht men dat generaal Westmoreland meer troepen wenst dan de nu goedgekeurde sterkte van 525.000 man.

Naar verluidt, zouden leger en korps mariniers president Johnson al hebben laten weten nauwelijks voldoende manschappen te hebben om aan de opdrachten te voldoen en dat meer militairen nodig zijn om verwachte of-

ten van het Rotterdamse deel van de Prins Alexanderpolder aan Capelle a. d. IJssel, direct ten westen van de bebouwing. B. en W. van Rotterdam herinneren in hun preadvies aan het bestaan van het structureel Rotterdam-oost/Capelle a. d. IJssel. Bij uitvoering van dit plan komen de gemeentegrenzen tussen Rotterdam, Capelle a. d. IJssel en Zevenhuizen op sommige plaatsen en de groen-keurlijk door de bebouwing en de groencomplexen te lopen. Dit geldt met name voor de woonwijk Zevenkamp, de zuidelijke punt van het centrum, het 's-Gravenland en het metrotraject. Het college vergelijkt deze situatie met die op de Meeuwenvlaai in Hoogdam-oost/Capelle a. d. IJssel zou een dergelijke situatie pas kunnen ontstaan tussen 1973 en 1980 en wel in de wijk Zevenkamp. In die jaren zal naar verwachting de Rotterdamse bebouwing de grenzen met Capelle a. d. IJssel en Zevenhuizen overschrijden.

Aangezien de uitvoering van het centrum en het 's-Gravenland nog later aan de orde zal komen een aangezien ook het tijdstip van de metrobouw onzeker is, kunnen B. en W. niet zeggen dat grenscorrecties op dit ogenblik trede dermate urgent zijn, dat zij onmiddellijk tot stand zouden moeten worden gebracht. Het college verontstelt echter wel dat zich in een vroeger stadium al moeilijkheden zullen gaan manifesteren, o.a. bij de voorbereiding van woningbouwplannen. Hoofdarargument voor de stichting van een nieuwe gemeente IJsseldam is voor Capelle a. d. IJssel dat zowel planologisch als structureel een eenheid ontstaat. B. en W. van Rotterdam staan echter op het standpunt dat toevoeging van het Rotterdamse deel van de Prins Alexanderpolder aan Capelle a. d. IJssel wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Het gebied dat in de gedachten gang van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Het gebied dat in de gedachten gang van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Het gebied dat in de gedachten gang van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Het gebied dat in de gedachten gang van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Het gebied dat in de gedachten gang van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Het gebied dat in de gedachten gang van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Het gebied dat in de gedachten gang van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Het gebied dat in de gedachten gang van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Het gebied dat in de gedachten gang van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Het gebied dat in de gedachten gang van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Het gebied dat in de gedachten gang van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Het gebied dat in de gedachten gang van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Het gebied dat in de gedachten gang van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Het gebied dat in de gedachten gang van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Financiële aspecten

Sprekende over de financiële aspecten van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Sprekende over de financiële aspecten van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Sprekende over de financiële aspecten van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Sprekende over de financiële aspecten van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Sprekende over de financiële aspecten van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Sprekende over de financiële aspecten van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Sprekende over de financiële aspecten van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Sprekende over de financiële aspecten van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Sprekende over de financiële aspecten van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Sprekende over de financiële aspecten van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Sprekende over de financiële aspecten van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Sprekende over de financiële aspecten van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Sprekende over de financiële aspecten van het Rotterdamse college aan Rotterdam wordt begrensd door: aan de oostelijke terdam zou moeten worden toegevoegd.

Minder urgent

Hoogvliet aan Rotterdam.

Hoogvliet aan Rotterdam.

Hoogvliet aan Rotterdam.

Hoogvliet aan Rotterdam.

Hoogvliet aan Rotterdam.

Hoogvliet aan Rotterdam.

Hoogvliet aan Rotterdam.

Hoogvliet aan Rotterdam.

Hoogvliet aan Rotterdam.

Hoogvliet aan Rotterdam.

Annexatie van een stuk Capelle

In een preadvies aan de raad hebben B. en W. van Rotterdam zich ijnrecht opgesteld tegenover het streven van Capelle a. d. IJssel naar de stichting van een nieuwe gemeente IJsseldam. In deze nieuwe gemeente zouden Capelle a. d. IJssel en het Rotterdamse deel van de Prins Alexanderpolder moeten opgaan. Het dagelijks bestuur van Rotterdam acht die gedachte onaanvaardbaar. Het meent inlegging van zijn bezwaren te moeten pletten voor toevoeging aan het Rotterdamse territorium van dat deel van Capelle a. d. IJssel, dat tot een stadsdeel van Rotterdam zal uitgroeien.

Thant overtuigd van Hanois bereidheid tot onderhandelen

26-2-68 NRC

Vervolg van pag. 1

Ook in officiële kringen in Washington spreekt men van opvoering van de sterkte in Vietnam tot 625.000 man.

Thieu optimistisch

President Nguyen Van Thieu van Zuid-Vietnam heeft zondag in een televisieuitzending die vrijdag in Saigon was opgenomen voorspeld, dat de Vietcong dit jaar zal worden verslagen. „Ik geloof dat de communisten nu overtuigd zijn dat zij militair niet kunnen winnen. De Noordvietnamezen geloven nog in staat te zijn tot iets en willen trachten militaire overwinningen te behalen om in een sterke onderhandelingspositie aan tafel te gaan zitten”, aldus Thieu.

De president zei niet te geloven dat de Zuidvietnamese regering de steun van het gehele volk heeft, maar hij voegde eraan toe dat het niet betekent dat zij een coalitie met de communisten moet aanvaarden. „Het Vietnamese volk is niet gesteld op het communisme, in geen enkele vorm”, aldus Thieu.

William Bundy, de Amerikaanse onderminister van buitenlandse zaken, heeft zondag gezegd te menen dat de communisten van plan schijnen de oorlog uit te breiden en dat zij een nieuw offensief beogen. „Maar wij zijn deze keer klaar. Er zal geen herhaling van het Tet-bedrog volgen”, aldus Bundy.

Een officieuze vertegenwoordiger van Noord-Vietnam in Londen, Nguyen Van Sao, heeft zondag herhaald dat Hanoi bereid is tot besprekingen als de Verenigde Staten hun bombardementen en andere oorlogsdaden tegen Noord-Vietnam onvoorwaardelijk zouden staken. Een vredesconferentie zou als onderhandelingspunten moeten hebben: vereniging van Noord- en Zuid-Vietnam, terugtrekking van de Amerikaanse troepen en de vorming van een coalitieregering.

Strijdtoneel rustig

Voor het eerst sedert de Vietcong 30 januari het Tet-offensief was begonnen, was het zondag betrekkelijk rustig aan de fronten, nadat zaterdag de oude Annamitische keizerstad Hué door de Amerikanen en Zuidvietnamezen herovred was op de Vietcong en de Noordvietnamese troepen. Nadat op het oude keizerlijke paleis 25 dagen de Vietcong-vlag had gewapperd, waren Zuidvietnamese regeringstroepen er zaterdag in geslaagd hun vlag te hijsen. De gevechten om de gehele stad waren fel en ongeveer 70 procent van de stad is verwoest. Onder de burgerbevolking tellen men, volgens in Saigon gepubliceerde gegevens, 3.600 doden en 1.500 gewonden. Van 1.300 mensen is het lot onbekend. Zij zijn vermoedelijk door de Vietcong ontvoerd.

Aan militaire zijde zijn de verliezen

ook groot. De Amerikanen verloren 119 man aan doden en 961 aan gewonden en de Zuidvietnamese troepen respectievelijk 363 en 1242 man. Volgens de in Saigon gepubliceerde cijfers hebben de Amerikanen 1548 en de regeringstroepen 2625 leden van de Vietcong en Noordvietnamese militairen gedood.

Khe Sanh

De reeds langer dan een maand bedreigde Amerikaanse basis Khe Sanh in het noordwesten van Zuid-Vietnam werd in het weekeinde vijf uur lang door de Noordvietnamezen beschoten. Ook moest de basis een korte infanterie-aanval doorstaan.

Een Amerikaanse artilleriebasis ongeveer zeventig kilometer ten zuidwesten van Saigon werd zaterdag aangevallen door een Vietcong-bataljon. Na twee uur trokken de aanvallers zich terug met achterlating van bijna 100 doden. De Amerikanen verloren 20 man aan gesneuvelden en 68 aan gewonden.

Het Zuidvietnamese ministerie van defensie heeft besloten alle ambtenaren onder de 45 jaar een militaire vorming te geven. Zij zullen een week lang worden geoefend in het hanteren van wapens.

In Saigon werden weer twee boeddhistische monniken „uitgenodigd zich onder bescherming van de politie te plaatsen”, waardoor het totaal aantal op 14 kwam.

Volgens het Noordvietnamese persbureau zijn zaterdag bij een Amerikaanse luchtaanval op een arbeiderswijk in het centrum van Hanoi twaalf mensen gedood en zestien gewond. Fabriekwoningen werden vernield of beschadigd. (Ret'et - A.F.P.)

Vietnam

Vervolg van pagina 1 ²⁸⁻²⁻⁶⁸

De hoogste Amerikaanse militair, generaal Earle Wheeler, voorzitter van het comité van chefs van staven in Washington, bracht in het weekeind een oriëntatiebezoek aan Vietnam. In Saigon zei hij: „Wij moeten voorbereid zijn op zeer harde gevechten. Ik zie geen spoedig einde van de oorlog. De vijand beschikt over aanzienlijke strijdkrachten, die nog niet zijn ingezet, en hij heeft blijk gegeven van zijn wil het offensief voort te zetten.”

Voor het eerst sinds de Vuetcong (30 januari) het Tet-offensief inzette, was het zondag betrekkelijk rustig aan alle fronten. Zaterdag werd de oude keizerstad Hué heroverd op de Vietcong en de Noordvietnamese troepen. In de stad zijn nog zuiveringsoperaties aan de gang. Nadat op het keizerlijke paleis 25 dagen de Vietcong-vlag had gewapperd, slaagden Zuidvietnamese regeringstroepen er zaterdag in die neer te halen en hun eigen vlag te hijsen.

De gevechten om de gehele stad zijn zeer fel geweest. Ongeveer 70 procent van de stad is verwoest. Onder de burgerbevolking zijn, volgens in Saigon publiceerde gegevens, 3600 doden en 1000 gewonden. Van 1300 mensen is het aantal onbekend. Zij zijn vermoedelijk voerd door de Vietcong.

Op de militaire zijde zijn de verliezen groot. De Amerikanen verloren 119 man aan doden en 961 aan gewonden en de Zuidvietnamese troepen respectievelijk 363 en 1242 man. De Amerikanen doodden 1548 en de Zuidvietnamese troepen 2625 tegenstanders.

President Van Thieu voorspelde zondag in een Amerikaanse TV-uitzending, die vrijdag in Saigon was opgevoerd, dat de Vietcong dit jaar zullen worden verslagen.

Druk van Thant op Amerika

Citadel van Hué heroverd

SAIGON, 26 febr. (AFP, Reuter, UPI) — De tegenstelling tussen de Amerikaanse regering en secretaris-generaal Oe Thant van de Verenigde Naties over de kans op vrede in Vietnam wordt steeds groter. Thant zette de Amerikanen zaterdag onder zware druk door in het openbaar te verklaren: „De regering van Noord-Vietnam is bereid tot vredesonderhandelingen, misschien zelfs binnen enkele dagen, als de Verenigde Staten alle oorlogshandelingen tegen Noord-Vietnam staken.”

Deze verklaring, die overal op de publieke opinie grote indruk maakte, lokte spoedig een Amerikaanse tegenverklaring uit. William Bundy, onderminister van buitenlandse zaken, zei zondag, dat uit Oe Thants woorden niet was gebleken, dat Hanoi ernstig is geïnteresseerd in vredesonderhandelingen. De betrekkingen tussen Oe Thant en de Amerikaanse regering zijn hiermee nog slechter geworden dan ze al waren. Bundy zei dat de communisten van plan zijn de oorlog uit te breiden en een nieuw offensief te organiseren. „Maar ditmaal zijn wij klaar. Er zal geen herhaling volgen van het bedrog.”

Oe Thant zei in zijn rede, die hij uitsprak in het VN-gebouw, dat de wereld walgt van de oorlog in Vietnam, die even wreed als zinloos is. „Er kan geen overwinning en geen nederlaag zijn. Slechts dood en verwoesting resten.” Hij deed een beroep op Amerika de „onontbeerlijke eerste stap te doen” door de bombardementen te staken. Amerika loopt daardoor geen groot militair risico, aldus Thant, die zei dat hem uit zijn besprekingen met president Johnson was gebleken, dat Amerika onverminderd vasthoudt aan de „formule van San Antonio”. Deze formule houdt in dat Noord-Vietnam geen militair voordeel mag trekken uit een stopzetting van de bombardementen.

625.000 man

In Washington wordt als zeker aangenomen, dat de sterkte van de Amerikaanse strijdkrachten in Vietnam aanzienlijk zal worden opgevoerd. Verwacht wordt dat president Johnson spoedig een nieuw „plafond” zal vaststellen van 625.000 man, hetgeen zou

betekenen dat nog eens 100.000 Amerikanen naar Vietnam zullen worden gebracht. Het huidige plafond is 525.000.

Vervolg op pagina 6

ontmoedigend zijn geweest.
zaak van de eigentijdse muziek wél
En die belangstelling zou voort de
ler, zo niet uitverkocht zijn geweest.
zaal bij deze uitvoering zeker veel vol-
geval Teodorakis. Want dan zou de
toneel betrekken geweest als bij het
publiek' bij deze affaire niet zo emo-
de) ontvoerd. Gelukkig is 'het grote
uit Berlijn (waar hij sinds 1957 woon-
door de Zuidkoreaanse geheime dienst
ging van spionage. In 1967 werd hij
gevangenis, levenslang, op beschuidi-
horen; maar hij zit in een Koreaanse
hebben wanneer hij het had kunnen
de componist van... gedaan
con

Wheeler ziet geen spoedig einde van oorlog in Vietnam

26-260

SAIGON, NEW YORK, WASHINGTON (AFP, AP, UPI) — Generaal Earle G. Wheeler, de voorzitter van het Amerikaanse comité van chefs van staven, heeft zondagavond in Saigon verklaard: 'Wij moeten op zeer harde gevechten voorbereid zijn. Ik zie geen spoedig einde van de oorlog'.

Generaal Wheeler heeft een inspectiebezoek van vier dagen aan Zuid-Vietnam gebracht. Gisteren vloog hij terug naar Washington met de opvatting dat 'de vijand een nederlaag is toegebracht, die van zeer grote betekenis is' en dat 'wij grote mogelijkheden hebben'.

In Saigon wordt verwacht dat generaal Wheeler aan president Johnson zal vragen om nog eens 100.000 Amerikaanse soldaten naar Zuid-Vietnam te sturen boven het maximum-aantal, dat vorig jaar werd vastgesteld op 525.000 en dat dit voorjaar bereikt zal worden. Er bevinden zich thans rond een half miljoen Amerikaanse soldaten in Zuid-Vietnam. In officiële kringen in Washington spreekt men van opvoering van de sterkte tot 625.000 man.

Amerikaanse kringen in Saigon verwachten bovendien dat generaal Wheeler president Johnson zal verzoeken het aantal Amerikaanse helikopters in Zuid-Vietnam, dat nu reeds 2.000 bedraagt, uit te breiden met 800 hef-schroefvliegtuigen.

'LAATSTE LEVENJAAR'

Generaal Ngoejen Van Thieu, de president van Zuid-Vietnam, heeft gisteren voorspeld dat 1968 'het laatste levensjaar van de Viet Cong zal zijn.' Thieu zei dat de Viet Cong en de Noordvietnamezen 'er nu van overtuigd zijn dat ze de oorlog niet kunnen winnen, zoals ze in 1965 geloofden' en dat hun grootste probleem is

'hoe de oorlog te beëindigen en toch enige politieke concessies te winnen.' Het grootscheepse offensief van de Viet Cong noemde hij een laatste poging om de onderhandelingspositie van het Nationale Bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam, de politieke organisatie van de Viet Cong, bij vredesonderhandelingen te versterken. 'Na dit jaar zullen zij zwakker en zwakker worden', aldus generaal Thieu over zijn tegenstanders. 'Zij kunnen de oorlog politiek noch militair winnen. En zij hebben geen hoop de oorlog te winnen.'

De president van Zuid-Vietnam, die geïnterviewd werd door de Amerikaanse televisie, verwierp in heftige bevoordingen het idee om met leden van het Nationale Bevrijdingsfront 'n coalitieregering te vormen, zoals in Amerika wel eens is gesuggereerd. 'Coalitie met de communisten betekent een communistische invasie', zei generaal Thieu. 'Dit betekent het aannemen van de oorlog, niet alleen in Vietnam, maar van de oorlog in Zuid-oost Azië en in de gehele wereld.'

Hij keerde zich ook tegen de oproep van Oe Thant tot de Verenigde Staten om de bombardementen op Noord-Vietnam te staken. 'Ik geloof niet dat een staking van de bombardementen op Noord-Vietnam er toe zou bijdragen om tot vruchtdragende besprekingen te komen, indien Hanoi niet de bereidheid tot vredesonderhandelingen toont en een wederkerig gebaar maakt.'

Thant ziet kans op

zinnvolle besprekingen

De secretaris-generaal van de Verenigde Naties, Oe Thant, heeft zaterdag verklaard er van overtuigd te zijn dat zinnvolle besprekingen over het beëindigen van de Vietnamese oorlog zullen plaats vinden — 'zelfs misschien binnen een paar dagen' — als Amerika de bombardementen op Noord-Vietnam stopzet.

'De toegenomen hevigheid van de gevechten gedurende de afgelopen weken moet niet tot de conclusie leiden dat de deur voor onderhandelingen gesloten is', aldus Oe Thant. 'De onontbeerlijke eerste stap' om tot vredesonderhandelingen te komen noemde hij het stopzetten van de bombardementen op Noord-Vietnam en van alle oorlogsdaden tegen Noord-Vietnam. 'Naar mijn mening kan deze stap zonder al te groot militair risico worden genomen', aldus de secretaris-generaal van de VN, die de afgelopen weken besprekingen heeft gevoerd met Noordvietnamese diplomaten, met president Johnson en an-

dere wereldleiders in New Delhi, Moskou, Londen, Parijs en Washington.

'PAAR DAGEN'

'Als een dergelijke stap genomen wordt, ben ik er meer dan ooit van overtuigd dat zinnvolle besprekingen veel eerder zullen plaats vinden dan algemeen verondersteld wordt, zelfs misschien binnen een paar dagen', zo zei Oe Thant in zijn 1600 woorden tellende verklaring.

'Wat de kwesties betreft aangaande het voeren van de gevechten na de onvoorwaardelijke stopzetting van de bombardementen, in het bijzonder in de gedemilitariseerde zone en over de grenzen, kan redelijkerwijze verondersteld worden dat deze te goeder trouw behandeld zullen worden. De partijen zelf moeten dit probleem oplossen ten einde bredere onderhandelingen mogelijk te maken, met deelneming van alle betrokken partijen, waaronder de regering van Zuid-Vietnam en het Nationale Bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam.'

'Wereld walgt van oorlog in Vietnam'

Oe Thant zei dat uit zijn besprekingen met president Johnson was gebleken dat de Amerikaanse regering vasthoudt aan de zogenaamde formule van San Antonio, volgens welke Noord-Vietnam geen militair voordeel mag kunnen trekken uit het staken van de bombardementen.

De secretaris-generaal van de VN is van mening dat de wereld walgt van de oorlog in Vietnam, die hij even wreed als zinloos noemt. Er kan, volgens hem, geen overwinning en geen nederlaag zijn. Slechts dood en verwoesting resten.

'Als het Vietnamese conflict wordt gezien als een botsing tussen twee partijen met een onveriddelijke wil, dan kan er geen oplossing zijn', aldus Oe Thant. 'In breder verband ziet het er inderdaad naar uit dat zowel de Verenigde Staten als de Sowjet-Unie vastbesloten zijn om de nederlaag te voorkomen van de partij, die elk van hen steunt. Indien een dergelijke tendens zich voortzet, dan is de conclusie onafwendbaar dat het conflict in toenemende mate verhevigd en uitgebreid zal worden, met als resultaat onvoorziene ontwikkelingen met verschrikkelijke gevolgen.'

'EERST BEVESTIGING'

Negen uur na de verklaring van Oe Thant heeft de Amerikaanse regering meegedeeld: 'Wij hebben de verklaring van de secretaris-generaal nauwgezet bestudeerd. Wij hebben hem er van op de hoogte gesteld dat wij evenzeer op een politieke oplossing hopen als hijzelf. De secretaris-generaal gelooft dat besprekingen op gang zullen komen als de bombardementen op Noord-Vietnam worden gestaakt. Wij wensen eerst bevestiging van Hanoi dat de besprekingen snel zullen worden begonnen op voorwaarde dat

Noord-Vietnam geen voordeel zal trekken uit de militaire situatie, die ontstaat na het staken der luchtaanvalen.'

Generaal Vo Ngoejen Giap, de minister van defensie van Noord-Vietnam, heeft zaterdag gezegd dat de strijd in Vietnam 'een verwoede fase' heeft bereikt en dat 'de vijand onafgebroken zal worden aangevallen.'

De strijd zal worden voortgezet 'tot de uiteindelijke overwinning.'

● Zie ook pag. 2: Hoeé heroverd.

HAARLEM — De toneelgroep Centrum heeft met speciale zorg de opvoering van het toneelspel „Een dag uit de dood van verdormde Loewietje“ van de Engelse schrijver Peter Nichols voorbe-

door C. VAN HOBOKEN

DOCU

Vietnam-boekje van prof. Galbraith in Kritiese Biblioteek

Van een onzer verslaggevers

AMSTERDAM — Deels omdat ze vinden, dat Nederland ('parlement en regering inbegrepen') best eens wat meer 'politiek geëngageerde' boeken en pamfletten tot zich zou kunnen nemen, hebben de Amsterdamse uitgeverijen Polak en Van Gennep, De Bezige Bij en Meulenhoff-Nederland een 'Kritiese Biblioteek' opgezet. Voor zover de aard van deze serie niet al uit naam en spelling blijkt, kan hij misschien het best worden aangeduid met een opsomming van de eerste drie titels, die verschenen zijn onder auspiciën van Polak en Van Gennep, en gistermiddag, in het gebouw van de Bezige Bij, door directeur Bloemena van Meulenhoff zijn geïntroduceerd.

Het zijn: 'Black Power en de derde wereld' door Ton Regtien (dat voornamelijk bestaat uit een interview met Stokely Carmichael, waarvan een bekorte versie in Vrij Nederland is verschenen), 'Bolivia en Debray — Een dictatuur en een proces' (een uit het Frans vertaald werkje met een voorwoord van Jean-Paul Sartre) en 'Een uitweg uit Vietnam — Een alternatief van het andere Amerika', geschreven door de befaamde Amerikaanse econoom en oud-ambassadeur in India John Kenneth Galbraith, een der voornaamste tegenstanders van Johnsons Vietnam-beleid.

Gaat de omvang van deze drie deeltjes (f 3.50 per stuk) die van het pamflet nauwelijks te boven, er zullen ook wat lijviger geschriften uitkomen in de 'Kritiese Biblioteek' (waarvan het uiterlijk — eenvoudig, doch geacheveerd — wordt verzorgd door Jacques Janssen KGJ). We noemen een vertaling van Bahman Nirumands ietwat omstreden Ro-Ro-Ro-pocket 'Persien, Modell eines Entwicklungslandes', een door Ton Regtien en Maarten van Dullemen verzorgd werk over het Vietnam-tribunaal, een boek over Black Power van Stokely Carmichael en Charles Hamilton, een geheel omgewerkte versie van prof. dr. J. Pens 'Harmonie en conflict' en werken van (opnieuw) Galbraith, Harry Mulisch (verslag van Cuba-ervaringen) en dr. K. Roskam (over ontwikkelingshulp).

Om lezers van de 'Kritiese Biblioteek' te helpen aan een basis van iets gedegener en wat minder aan de onmiddellijke actualiteit gebonden literatuur, zullen Polak en Van Gennep, De Bezige Bij en Meulenhoff in het najaar starten met de uitgave van nog een nieuwe reeks, 'Permanente Kritiek' geheten. Daarin zal men auteurs aantreffen als Herbert Marcuse, Wright Mills, Adorno en Horkheimer.

Johnson: niet aan defaitisme toegeven

WASHINGTON, SAIGON (AP, UPI) — President Johnson van de VS heeft gisteren het Amerikaanse volk opgeroepen niet toe te geven aan defaitisme en geduld te oefenen in het Vietnam conflict, ondanks het koor van vijandige stemmen dat zich tegen het regeringsbeleid verheft. Johnson sprak tijdens de uitreiking van medailles aan twee militairen uit Vietnam.

Volgens Johnson bedrijven de Noord-Vietnamezen thans openlijke agressie in Zuid-Vietnam en houden zij niet langer vast aan 'de mythe dat er in Zuid-Vietnam een burgeroorlog woedt'. 'Laar niemand zich vergissen in de moed van vrije mensen, wij haten allen de oorlog, maar als volk zijn wij een eenheid en wij hebben de lessen van de geschiedenis geleerd', besloot de president zijn toespraak.

Amerikaanse bommenwerpers hebben gisteren na zeer zware bombardementen bij Hanoi het Noordvietnamese radiostation getroffen en uitgeschakeld. Een Amerikaans vliegtuig werd neergeschoten volgens de Amerikanen, twee volgens de Noordvietnamezen.

De Amerikanen beschikken over gegevens dat zich in de noordelijke provincies van Zuid-Vietnam zeven Noordvietnamese divisies hebben samengetrokken. In verband daarmee hebben de Amerikanen 130.000 man eigen soldaten en 32.000 man Zuidvietnamese troepen in die provincies samengetrokken.

Minister Luns heeft op vragen van de heer Den Uyl (PvdA) meegedeeld, dat de regering niet zal nalaten zich tot de Amerikaanse regering te wenden, als er gegronde aanwijzingen zijn van een gewijzigde opvatting ten aanzien van het gebruik van tactische atoomwapens in Vietnam.

Uit verklaringen van minister Rusk en van president Johnson blijkt, dat er geen plannen voor eventueel gebruik van die wapens aan Johnson waren voorgelegd. De Nederlandse regering is daardoor versterkt in haar overtuiging, dat de regering van de VS zich ten volle bewust is van de consequenties, welke van gebruik van tactische atoomwapens in Vietnam verwacht zouden moeten worden, aldus minister Luns.

Westmoreland noemt aanval Viet Cong 'Ardennen-offensief'

kl
/mt
'68

SAIGON (AP) — Generaal William C. Westmoreland, de opperbevelhebber van de half miljoen Amerikaanse soldaten in Zuid-Vietnam, vergelijkt het laatste offensief van de Viet Cong met het Ardennen-offensief van het Duitse leger in de winter van 1944. Het Ardennenoffensief was de laatste grote tegenaanval van Hitlers Wehrmacht en liep uit op een nederlaag. Westmoreland is er van overtuigd dat ook de Viet Cong een nederlaag heeft geleden.

Tegen Wes Gallagher, de directeur hoofdredacteur van Associated Press zei generaal Westmoreland: 'Ik vergelijk het laatste offensief van de Viet Cong met het Ardennen-offensief in de tweede wereldoorlog. Door een groot deel van zijn troepen aan een groot offensief te binden, heeft de vijand enige tactische verrassing bereikt. Dit offensief heeft ons genoodzaakt te reageren en onze plannen te wijzigen ten einde voordeel te kunnen trekken uit de gelegenheid om hem zware verliezen toe te brengen. Hoewel de vijand tijdelijk enig psychologisch voordeel heeft behaald, heeft hij een militaire nederlaag geleden.

Op de vraag of het gemak, waarmee de Viet Cong de steden infiltreerde en daar de gevechten kon beginnen, niet aantoonde dat de Viet Cong heel wat meer sympathisanten heeft dan de Amerikanen doorgaans geloven, antwoordde generaal Westmoreland:

'Het bewijst niet noodzakelijker-

wijs dat de Viet Cong meer sympathisanten heeft dan we geloofden. Er zijn maar een paar collaborateurs voor nodig om infiltranten te helpen een bevolkt gebied binnen te komen, vooral als die infiltranten goed opgeleid en gedisciplineerd zijn. Het gebruik van de openbare wegen en burgerlijke vermomming maakt het heel moeilijk de infiltranten te ontdekken. Velen reden in openbare bussen en op fietsen in burgerkleding. Wat ik wil zeggen is dit, dat in de meeste gevallen de Viet Cong de steden infiltreerde met voorbijgaan van de burgerbevolking. Zij vermengden zich, als zij zich voortbewogen, slechts incidenteel met de bevolking. Het lijkt geen twijfel dat sommige mensen die bewegingen van de vijand zagen, maar zwegen uit vrees of uit apathie of wegens hun vakantie in verband met het Vietnamese Nieuwjaarsfeest, waarnaar ze zo lang hadden uitgekeken, maar niet noodzakelijkerwijs omdat zij sympathisanten waren'.

Generaal Westmoreland is van mening dat Noord-Vietnam geen langdurige oorlog kan volhouden en zei in dit verband: 'De tegenwoordige offensieve houding van de vijand zou een aanduiding kunnen zijn dat Hanoi dit ook beseft.'

Over de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam merkte hij ondermeer op: 'Het feit, dat de vijand een internationale propagandacampagne voert om de bombardementen te stoppen, doet veronderstellen dat hij er door wordt geschaad'.

Thant overtuigd van Hanois bereidheid tot onderhandelen

26-2-'68 NRC

V.S. zijn sceptisch, generaal Wheeler: harde strijd

Secretaris-generaal Thant van de Verenigde Naties heeft zaterdag in een rapport over zijn reis naar vijf hoofdsteden in een poging een vredesformule voor de kwestie-Vietnam te vinden, gezegd dat naar zijn mening Noord-Vietnam bereid is tot vredesonderhandelingen — misschien zelfs binnen enkele dagen — nadat Amerika alle oorlogshandelingen tegen Noord-Vietnam zal hebben gestaakt.

Volgens Amerikaanse reacties op het rapport is er echter in de houding van Hanoi niets veranderd. De Amerikaanse onderminister van buitenlandse zaken voor zaken het Verre Oosten betreffende, William Bundy, heeft zondagavond voor de televisie gezegd dat Thants rapport niet is geslaagd er aanwijzingen voor te geven dat Hanoi serieus in onderhandelingen geïnteresseerd is.

Generaal Wheeler, voorzitter van het Amerikaanse comité van stafchefs, heeft gezegd geen spoedig einde van de oorlog te verwachten. „Wij moeten op zeer harde gevechten voorbereid zijn”, aldus generaal Wheeler.

Ofschoon zaterdag de gevechten in Hué zijn beëindigd, vechten Amerikaanse mariniers nog hevig tegen Vietcong-guerrillastrijders op 5 kilometer van Hué. In de stad zelf zijn nog sluipschutters van de Vietcong actief.

ooit van overtuigd te zijn dat het tot spoedige onderhandelingen zou kunnen komen.

Hij deed een beroep op de Verenigde Staten de „onontbeerlijke eerste stap” van stopzetting van de bombardementen te doen. Volgens hem loopt Amerika daarmee geen groot militair risico. De kwesties van vermindering van de oorlogshandelingen en van het bijeenroepen van de Geneefse conferentie zouden tijdens de onderhandelingen ter sprake kunnen komen.

Thant zei dat uit zijn besprekingen met president Johnson was gebleken dat de Amerikaanse regering vasthoudt aan de „formule van San Antonio” volgens welke Hanoi geen militair voordeel mag kunnen trekken uit het staken van de oorlogsacties tegen Noord-Vietnam.

Zijn rapport dat de wereld walgt van de oorlog in Vietnam, die even wreed als zinloos is. Er kan, volgens Thant, geen overwinning en geen nederlaag zijn. Slechts dood en verwoesting resten. Zijn besprekingen hadden echter zijn mening bevestigd dat er een rechtvaardige oplossing van het probleem kan worden gevonden als eerst enkele essentiële stappen zijn gedaan.

Reacties

Volgens diplomatieke kringen in New York is het duidelijk dat de toelichting van Thant Johnson en Rusk niet heeft overtuigd.

In ambtelijke kringen te Washington is men van oordeel dat er in de voorwaarden van Hanoi, zoals weergegeven in het rapport van Thant, niets is veranderd. Zij zijn in deze vorm al meer dan eens door president Johnson verworpen.

Washington is voorts van mening dat een onvoorwaardelijke stopzetting van de bombardementen wel degelijk gevaren meebrengt voor de Amerikaanse troepen.

Wheeler

Generaal Wheeler, voorzitter van het comité van stafchefs in Washington, verwacht dat nog zeer zware gevechten in Vietnam zullen volgen. Na een oriëntatiebezoek, tijdens hetwelk hij in Saigon met generaal Westmoreland de behoefte aan troepen besprak, zei Wheeler dat de Amerikanen nog op zeer harde gevechten voorbereid moeten zijn. Hij voegde eraan toe dat de vijand de beschikking heeft over aanzienlijke strijdkrachten die nog niet zijn ingezet en dat de tegenstander blijk heeft gegeven van zijn wil om het offensief voort te zetten.

Meer troepen?

Volgens sommige geruchten in de Zuidvietnamese hoofdstad keert Wheeler terug naar de Verenigde Staten met het voornemen om 800 helikopters en nog 100.000 man te vragen boven het plafond van 525.000 dat als voorlopig maximum is vastgesteld.

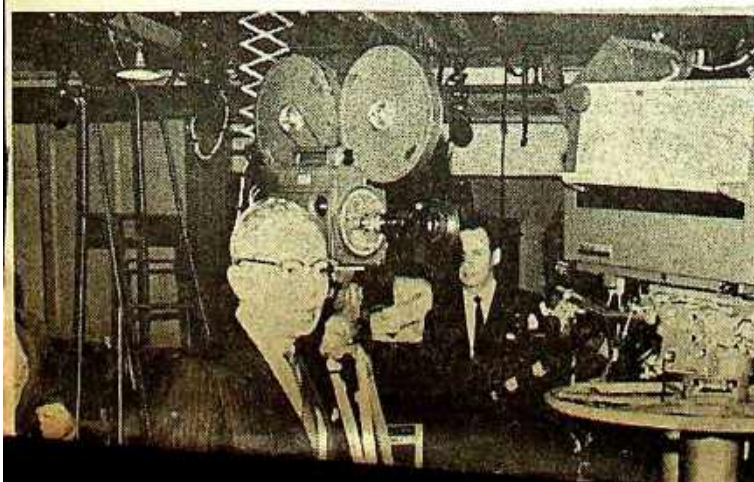
Eind afgelopen week hebben in Washington geruchten de ronde gedaan volgens welke de regering van plan is 50.000 reservisten op te roepen en nog 130.000 reservisten bericht wil sturen dat zij zich gereed moeten houden voor opkomst. De rekrutering voor de maand april werd al aanzienlijk verhoogd.

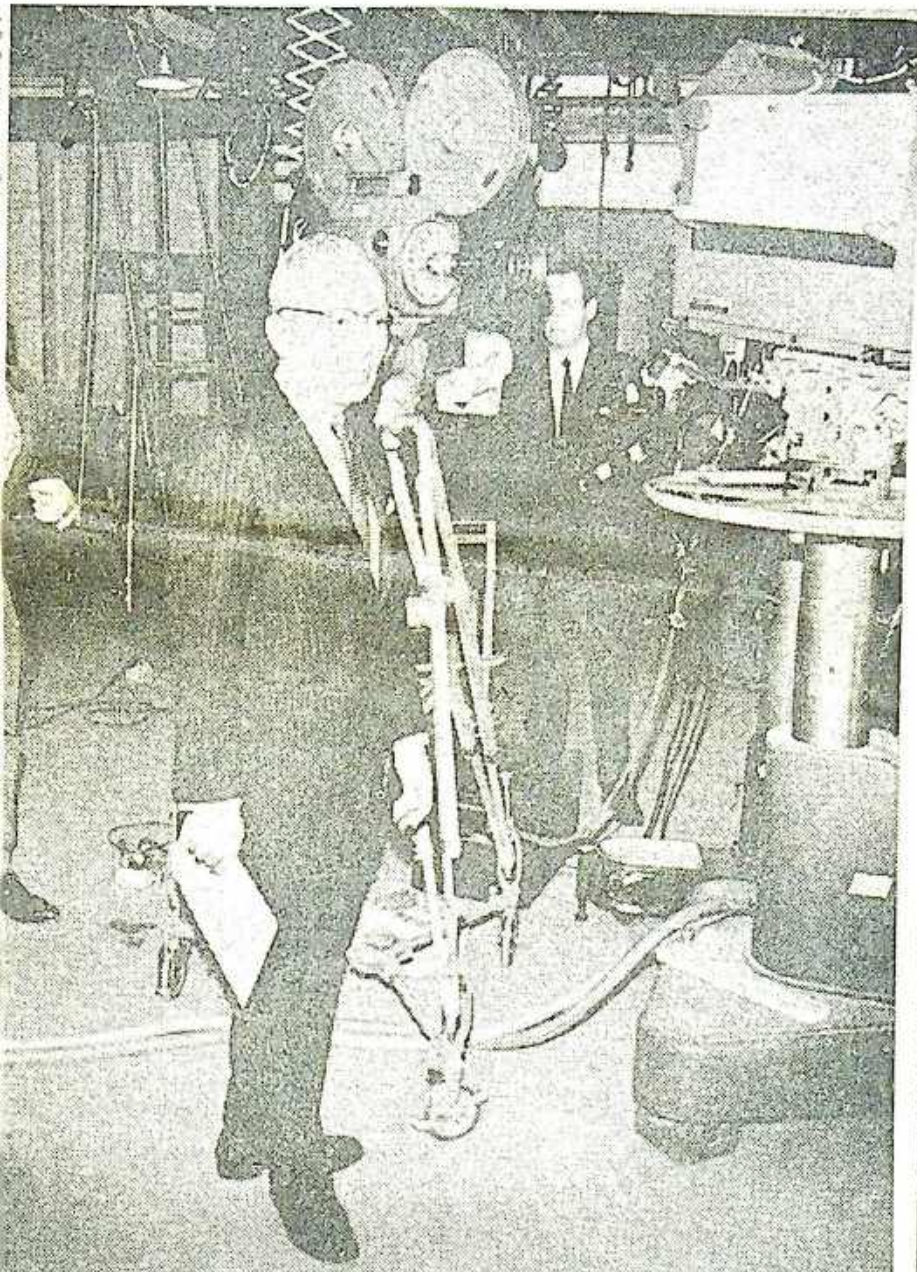
In Washington twijfelt men er niet aan dat de Amerikaanse troepen in Viet-

Speculaties over meer Amerikaanse versterkingen

Secretaris-generaal Thant heeft in de Verenigde Naties verslag uitgebracht van zijn jongste bemiddelingspogingen in de kwestie-Vietnam. Nadat hij in New Delhi en Parijs gesproken had met officiële vertegenwoordigers van de Noordvietnamese regering en in Moskou, Londen en Washington met de secretaris-generaal zei voorts in met de leiders van de grote mogendheden, zei Thant er meer dan

Secretaris-generaal Thant vóór het afleggen van zijn verklaring over de vredeskansen in Vietnam.

zeer harde gevechten voorbereid moeten zijn. Hij voegde eraan toe dat de vijand de beschikking heeft over aanzienlijke strijdkrachten die nog niet zijn ingezet en dat de tegenstander blijk heeft gegeven van zijn wil om het offensief voort te zetten.

Meer troepen?

Volgens sommige geruchten in de Zuidvietnamese hoofdstad keert Wheeler terug naar de Verenigde Staten met het voornemen om 800 helikopters en nog 100.000 man te vragen boven het plafond van 525.000 dat als voorlopig maximum is vastgesteld.

Eind afgelopen week hebben in Washington geruchten de ronde gedaan volgens welke de regering van plan is 50.000 reservisten op te roepen en nog 130.000 reservisten bericht wil sturen dat zij zich gereed moeten houden voor opkomst. De recrutering voor de maand april werd al aanzienlijk verhoogd.

In Washington twijfelt men er niet meer aan of het aantal troepen in Vietnam zal aanzienlijk worden uitgebreid. In sommige kringen verwacht men zelfs dat president Johnson komende week een nieuw plafond zal vaststellen.

Zie verder pag. 6

Ridderkerk

In Ridderkerk zullen de polders...
 worden.
 honderd woningen meer gebouwd kunnen worden.
 Door deze uitbreidingen zullen acht-
 o.a. aan de zuidzijde van de Voordijk.
 paar kleine uitbreidingen ondergaan.
 gebied van de kern Barendrecht een
 daar enigszins aangepast. Zo zal het
 Het streekplan is verder hier en
 gebied van de gemeente Poortugaal.
 van de Kroon, opgenomen in het dorps-
 huis is, overeenkomstig het verlangen
 terrijngedeelte van het Deltazieken-
 kunnen verwezenlijken. Het oostelijk
 gebiedsplan zonder bezwaar zal
 Schepsverven "Riel Heint" haar uit-
 schikbaar gekomen dat de N.V.
 Huis ten Donck is zoveel ruimte be-
 van ongeveer 190 woningen. Bij het
 h.a.v.o. (hoger algemeen voortgezet on-
 voor een stads- en dorpsgebied ont-
 meente Barendrecht een voorziening
 Rijmond nu in overleg met de ge-
 heeft
 Ten aanzien van Smitshoek heeft
 bij het Deltaziekenhuis.
 Donck onder Bolnes en het terrein
 Smitshoek, de situatie bij het Huis ten
 mogelijkheid van de buurtschap
 onthouden, betroffen de uitbreidings-
 streekplan, waaraan goedkeuring was
 Andere onderdelen van het oude
 groot tot 2 ha.
 Kroon wordt deze oppervlakte ver-
 I ha. Overeenkomstig de wens van de
 oppervlakte staand glas van maximaal
 sticht zouden kunnen groeien tot een
 op neerkrum, dat deze bedrijven die hier-
 tensieve tuinderijbedrijven die hier-
 gangsbepaling voor de bestaande in-
 Tot deze regelingen behoorde een over-
 het agrarisch gebied waren getroffen.
 onthouden aan alle regelingen die voor
 gelegenheid werd o.a. goedkeuring
 afhankelijk gemaakte streekplan. Bij de
 kenbaar heeft gemaakt tegen het toel-

Voetgangersbrug over Horvalweg

Ten stadhuize van Rotterdam is een
 voorstel in voorbereiding voor de bouw
 van een voetgangersbrug over de Hor-
 vathweg, de nieuwe hoofdverkeersweg
 tussen Rotterdam en Schiedam. De raad

Inzet
 lanchion tevens voor gymnastium.
 derwijs); Johannes Calvin en Me-
 h.a.v.o. (hoger algemeen voortgezet on-

gemeenschappen op voor altheneum en

Na de brugklas leiden deze scholen-

richting.

Spijkensise een vierde scholenge-

Rotterdam-Noord). Bovendien is in

Metanchion (het huidige chr. lyceum

aan de Roerdompiaan in Zuid), alsmede

duver de chr. h.b.s. en m.m.s. Charlots,

de Mare) en Maarten Luther (tot

meenschappen Johannes Calvin (aan

gesticht de christelijke scholenge-

bestaan als z.g. categoriale scholen zijn

scholen van deze vereniging die nog

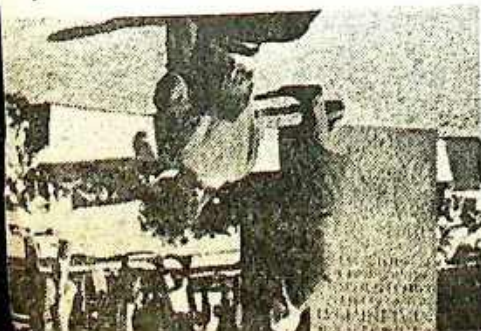
gaan tot de oprichting van een aantal

neum, h.a.v.o.) te Rotterdam is overge-

gezet onderwijs (gymnasium, athe-

De Vereniging voor christelijk voort-

Stichting christelijke scholengemeenschap

Door Vietnamese oorlog metalen sterk gevraagd

Staking in Amerikaanse staalindustrie mogelijk

AMSTERDAM, 26 febr. — Na de jaarwisseling werden de internationale goederenmarkten over het geheel genomen gekenmerkt door een aarzelen-de stemming. Onzekerheid inzake het Westeuropese conjunctuurverloop alsmede de door de Amerikaanse regering aangekondigde maatregelen ter verbetering van de betalingsbalans waren onder meer factoren die er toe bijdroegen dat kopers een afwachtende houding aannamen. Tegen het einde van de maand vielen met name bij de strategische metalen prijsstijgingen waar te nemen, zulks onder invloed van de verslechterde politieke situatie in het Verre Oosten en de daarmee gepaard gaande vergrote Amerikaanse defensie-inspanning.

Ten aanzien van de resultaten van de inmiddels in New Delhi geopende tweede wereldhandelsconferentie — op welke vergadering o.m. ook aan de internationale grondstoffenproblemen aandacht zal worden besteed — is men in sommige handelskringen vooralsnog vrij sceptisch gestemd. Aldus staat te lezen in het overzicht goederenmarkten van de Nederlandse Overzee Bank.

Op de staalmarkt hield de vergrote koopanimatie van Amerikaanse verbruikers verband met een mogelijke staking in de staalindustrie, indien voor 1 augustus geen overeenstemming wordt bereikt over een nieuw looncontract. Het afgelopen jaar bereikte de staalimport in de Verenigde Staten een omvang van 11,5 miljoen ton tegen 10,8 miljoen ton in 1966, reden waarom de staalfabrikanten er bij de regering op blijven aandringen import-beperkende maatregelen te nemen.

Bij tin zag de bufferstockbeheerder zich wederom genoodzaakt tin uit de markt te nemen, ten einde een verder afbrokkelen van de prijzen af te remmen. Met het vooruitzicht op een voortduren van de staking in de Amerikaanse koperindustrie en arbeidsonrust in de Afrikaanse „copperbelt” bleef de kopermarkt vast gestemd. Van een verbetering van de stemming op de lood- en zinkmarkten was gezien de huidige surpluspositie van beide metalen nog weinig sprake.

Koffie

In de agrarische sector werd de koffiemarkt gesteund door ongunstige oogstberichten uit de voornaamste produktiegebieden. Onder invloed van een aanhoudende vraag naar direct leverbare koffie, met name door de Amerikaanse branderijen,

manifesteerde zich op de wereldkoffie-markt de afgelopen maand een prijs-houdende tot vaste stemming. Op de onlangs gehouden vergadering van de internationale koffieraad werd omtrent de Braziliaanse export van oploskoffie geen overeenstemming bereikt. De Verenigde Staten wensen in de nieuwe koffie-overeenkomst de clausule opgenomen te zien, dat elk verbruiksland ter bescherming van de eigen industrie zonodig unilaterale tegenmaatregelen kan nemen.

Bij thee oefende ruim aanbod op de Londense veilingen een druk op de prijzen uit. Te Colombo maakte de flauwe stemming mede door vergrote kooplust van Rusland plaats voor een iets vastere tendens.

Cacao

Na een aarzelend begin bewogen de cacaonoteringen zich vooral door speculatieve kooplust naar een hoger niveau. De suikermarkt vertoonde ondanks de verwachte daling van de wereldsuikervoorraden nauwelijks tekenen van herstel. Deze ontwikkeling kan onder meer worden toegeschreven aan het feit, dat als gevolg van de geringe kooplust enige partijen ruwe suiker, waarvoor de afscheep niet

langer kon worden uitgesteld, tegen lage prijzen werden verhandeld. Daarbij komt dat onzekerheid bestaat over het resultaat van de onderhandelingen, welke door India worden gevoerd inzake de aankoop van 120.000 ton witsuiker, voor levering in 1968.

Op de Australische wolveilingen werden de aangeboden partijen vlot opgenomen bij levendige vraag van de zijde van Japan, het Europese vasteland en Oost-Europa. In Engeland zal de haven van Tilbury als containerterminal in gebruik worden genomen, waarmee overigens de Engelse wolhandel, die tot nu toe ongeveer 95 procent van de wol via Liverpool en Hull invoert, niet geheel is ingenomen. Als aanloophavens op het continent voor deze nieuwe dienst — die mogelijk tot Nieuw-Zeeland zal worden uitgebreid — komen Rotterdam en Vlissingen in aanmerking. De daling van de export van Nieuwzeelandse wol die zich in het lopende seizoen heeft voorgedaan, is voor en belangrijk deel veroorzaakt door geringere aankopen door de Verenigde Staten — die nu na Groot-Brittannië de tweede plaats innamen — Japan en Rusland. Italië breidde daarentegen zijn aankopen sterk uit.

Geen kernwapens in Vietnam

NEW YORK, 26 febr. (Reuter) — President Johnson heeft premier Alexei Kosygin van de Sovjet-Unie de verzekering gegeven dat Amerika in Vietnam geen kernwapens zal gebruiken. Dit heeft het Amerikaanse weekblad Newsweek vernomen van de Russische diplomaten.

Cambodjaanse klacht bij Veiligheidsraad

Cambodja heeft bij de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties geklaagd over herhaalde schending van zijn gebied door Thailand, de V.S. en Zuid-Vietnam.

Volgens Cambodja hebben zich de afgelopen maanden „gewapende Thailandse aanvallen” voorgedaan. Ook zijn Thailandse vaartuigen in beslag genomen die clandestien in Cambodjaanse territoriale wateren vister.

Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen hadden op 1 februari een Cambodjaanse wachtpost aangevallen en twee mensen gedood en drie gewond aldus de Cambodjaanse klacht. (Reuter)

27-2-68.NRC

Gevechten in Zuid-Laos

Generaal Prasouk Somly, bevelhebber van het Laotische leger in Zuid-Laos, heeft maandag tegenover journalisten bekendgemaakt dat tenminste 300 Noordvietnamezen en pro-communistische Pathet-Lao-militairen zijn gedood bij hevige gevechten in Zuid-Laos, waar de militaire situatie ernstig is. De regeringstroepen hebben bij genoemde gevechten 42 man verloren, aldus generaal Somly.

Volgens militaire kringen in Vientiane is de situatie in Zuid-Laos verslechterd door de regering, aangezien communistische troepen twee provinciale hoofdsteden, Attoupeu en Saravane, hebben omsingeld.

In Attoupeu was het maandag rustig maar langs de weg van Saravane naar Lao Ngum, ongeveer zestien kilometer verder zuidwestelijk, is het tot sporadische gevechten gekomen. Regeringspatrouilles hadden op deze weg ongeveer vijftig communistische vrachtwagens ontdekt. In dit gebied wordt binnenkort een grote slag verwacht.

De bedoelingen van de communistische strijdkrachten in dit gebied zijn niet duidelijk, maar militaire deskundigen zien drie mogelijkheden.

1. De communisten trachten een groter grondgebied te veroveren teneinde sterker te staan in het geval van vredesonderhandelingen met betrekking tot Vietnam.

2. Zij trachten het Ho-Tsji-Minhpad waarlangs de Noordvietnamezen via Laos in Zuid-Vietnam infiltreren, breder te maken.

3. Zij trachten Laotische troepen in de steden te binden teneinde zelf meegelegenheid te krijgen voorraden te veroveren en recruten te winnen. (Reuter)

Aanvallen op Saigon op vliegveld Tan Son Nhut

27-2-68 NRC

Tanks ingezet bij grens Cambodja

De Vietcong heeft in de afgelopen nacht op zes verschillende plaatsen mortier- en raketaanvallen ondernomen op Saigon en het vliegveld Tan Son Nhut, dat bij de Zuidvietnamese hoofdstad ligt. Op Tan Son Nhut werden twee beschietingen uitgevoerd, die volgens een Amerikaanse mededeling „lichte schade” veroorzaakten. Verdere inlichtingen werden niet verstrekt, daar de Amerikanen maandag hun eigen berichten over aanvallen van Noordvietnamezen en de Vietcong op aanzienlijke bases onder censuur hebben gesteld om hun tegenstander geen inlichtingen van tactische waarde in handen te spelen.

In Saigon werden buitenwijken, waaronder Gia Dinh, de omgeving van de Tsji Hoa-gevangenis en de omgeving van de renbaan getroffen. Volgens een woordvoerder werd een persoon gedood en werden enige huizen vernield. Het hoofdkwartier van de militaire gouverneur van Saigon werd met terugstootloze vuurmonden bestookt, waarbij vijf Zuidvietnamese soldaten gewond raakten.

Voor het eerst sinds de aanval op het kamp Lang Vei bij Khe Sanh is weer gemeld dat de rebellen gebruik maken van tanks. Honderd kilometer ten noorden van Saigon, dichtbij de grens

met Cambodja, raakten Zuidvietnamese en Amerikaanse commando's in gevecht met Vietcongliden, die gesteund werden door tanks. Een tank werd vernield, de andere verlieten het strijdtooneel, aldus een Amerikaanse verklaring.

De Zuidvietnamese verliezen waren licht, terwijl geen enkele Amerikaan gedood zou zijn; 30 rebellen zouden het leven verloren hebben.

Terwijl door ongunstig weer maandag geen bombardementen op de delta van de Rode Rivier in Noord-Vietnam konden worden uitgevoerd, wordt in het zuiden steeds meer gebruik gemaakt van de zware B-52 bommenwerpers. Maandag werden zeven doelen bestookt, waarvan vijf rond de belegerde mariniersbasis Khe Sanh.

De twee andere betroffen aanvallen op een Noordvietnamees kamp in de omgeving van Dak To en Noordvietnamese troepenconcentraties op 40 km ten noordoosten van Saigon.

Verliescijfers

Volgens een Zuidvietnamese opgave zijn in de periode van 30 januari tot 26 februari 2.788 regeringsmilitairen, 1.536 Amerikanen en bondgenoten en 38.794 Vietcongliden en Noordvietnamezen gesneuveld.

Aan regeringszijde werden voorts 8.299 militairen gewond en werden 578 als vermist opgegeven. Deze cijfers waren voor de Amerikanen en bondgenoten: 7.764 gewonden en 11 vermisten. In dezelfde periode werden 6.991 rebellen en Noordvietnamezen gevangen genomen en 10.878 wapens op hen buitgemaakt.

Zie verder pag. 2

✓ Vietnam

Vervolg van pag. 1

Bescherming 27-168 NRC

Buiten Saigon bedroegen de verliezen onder de burgerbevolking 5.842 doden en 9.872 gewonden. In Saigon werden 5.502 burgers in ziekenhuizen opgenomen, van wie er 297 overleden. Het aantal burgers dat in Saigon en omgeving buiten de ziekenhuizen om het leven kwam is onbekend. Sinds het „tet“-offensief zijn in Saigon 45.000 huizen vernield.

Voorts zijn er sinds begin februari in Zuid-Vietnam 688.437 nieuwe vluchtelingen bijgekomen, aldus een regeringsopgave.

De Zuidvietnamese regering heeft maandag nieuwe veiligheidsmaatregelen bekendgemaakt die tot doel hebben de hoofdstad, Saigon, te beschermen tegen infiltraties van de Vietcong. Deze bekendmaking volgde enige uren nadat regeringstroepen een guerrillastrijdmacht even buiten de voorsteden van de stad hadden uitgeschakeld.

De eerste maatregel is een algeheel verbod voor het binnenrijden van Saigon van vrachtwagens die van het platteland groenten naar de hoofdstad plegen te brengen. Ze moeten bij controleposten in de buitenwijken worden uitgeladen en de kooplui uit Saigon moeten hun goederen zelf op komen halen. De voedseltransporten zoals die tot dusver plaatsvonden werden door de Vietcongstrijders gebruikt om zichzelf en hun wapens tussen de hoog opgestapelde zakken groenten, fruit en rijst te verstoppen. Zowel de Amerikaanse als de Zuidvietnamese autoriteiten stonden versted van de enorme hoeveelheden wapens die voor het guerrilla-offensief van eind januari Saigon waren binnengesmokkeld.

Gevecht

Zuidvietnamese parachutisten, gesteund door pantserwagens, straalvliegtuigen, helikopters en artillerie, hebben even ten noorden van Tan Son Nhut bij Saigon een hevig gevecht met circa 500 Vietcongstrijders geleverd, dat een etmaal heeft geduurd. Volgens een regeringswoordvoerder zijn daarbij 20 guerrillastrijders en twee parachutisten gesneuveld.

Arrestaties

De Zuidvietnamese politie heeft maandag twee prominente vakbondsleders „voor hun eigen bestwil“ gearresteerd. Het zijn de secretaris-generaal van het algemeen vakverbond Tran Huu Quyen en de voorzitter van het vakverbond, Vo Van Tai. De politie zei de veiligheid van het tweetal te bedreigen door de huidige onrust te willen veroorzaken. Vorige week waren al twee boeddhistische monniken, onder wie Tri Quang, de leider van een militante groep, in verzekerde bewaring gesloten.

Wheeler

In Bangkok heeft generaal Wheeler, hoofd van het Amerikaanse comité van stafchefs, maandag over de bombastische uitspraken van de Amerikaanse legerleiding op het noorden gezegd dat de Amerikaanse legerleiding „de druk op Noord-Vietnam onverflauwd wil houden“. Wheeler, die de afgelopen week Zuid-Vietnam heeft bezocht, ontweek de vraag of hij zelf vergroting van de Amerikaanse troepensterkte in dat land zou aanbevelen. President Johnson zal generaal Westmoreland, Amerikaanse opperbevelhebber in Vietnam, alle troepen leveren die de Amerikaanse regering nodig heeft om de oorlog voort te zetten, aldus Wheeler. (Reuter-A.F.P.)

Sluipschutters van Vietcong in Chinese wijk Cholon

Portret van een generaal

Van een bijzondere correspondent

Gisteren heb ik te zamen met het hoofd van de politie van Zuid-Vietnam, generaal Nguyen Ngoc Loan, de Chinese wijk van Saigon, Cholon, bezocht. Dit stadsdeel is door een tak van de Saigonrivier van het overige deel van de hoofdstad afgescheiden. In Cholon wonen ongeveer een miljoen mensen.

In deze wijk zijn nog ongeveer honderd machinegeweernesten in actie die men overigens niet direct aanvalt, omdat men hun positie nauwkeurig kent en men zich realiseert dat de hier omsingelde Vietcong-strijders op zekere dag door voedsel- of ammunitiegebrek gedwongen uit hun schuilplaatsen tevoorschijn zullen moeten komen. Maar op dit gebied zijn al krasse staaltjes vertoond. Omsingelde Vietcongeenheden groeven zich, terwijl een zelfmoordcommando de stelling bezet hield, via een tunnel van honderd meter uit de val naar de vrijheid.

Anderen hebben het nachtenlang, met slechts het hoofd en een zakje rijst boven water, uitgehouden in de als riool fungerende ondergrondse kanalen die krielen van de gifslangen en, eenmaal ontsnapt, duiken zij dan weer als sluipschutter op, waarbij zij zo snel van plaats verwisselen dat het zeer moeilijk is om aan hun dodelijke activiteit een einde te maken. Volgens generaal Nguyen Ngoc Loan kunnen honderd strategisch opgestelde sluipschutters meer mensen doden dan een geheel bataljon Vietcong.

Het is aan het vertrokken gezicht van de generaal met het kale hoofd van Mao en de zwart-glanzende kiezelstenen daar waar anderen de ogen dragen, te zien hoezeer hij er zich in zijn grimmige wraakzucht op het moment verheugt waarop een Vietcong zich over moet geven. Deze enigszins pafferige, harde man, die onder de Fransen en Diem zijn stiel grondig heeft geleerd, is berucht geworden door de foto waarop het moment is afgebeeld dat hij een gevangene Vietcong door het hoofd schiet. Sederdien wordt hij door de Vietcong slechts als „generaal moordenaar” aangeduid.

Het voorval had zich in zeer korte tijd, zonder enig verhoor, afgespeeld. De generaal wuifde de politieagenten die de gevangenen hadden gebracht,

27-2-68 NRI
terzijde, hief zonder iets te zeggen zijn pistool en vuurde. De fotjournalist van ABC, die zijn televisiecamera juist gedurende het executiemoment liet zakken zodat het incident slechts toevalligerwijze door een politie-patrouille is vastgelegd, vertelde mij later toen ik hem vroeg waarom hij zich deze sensationele foto had laten ontgaan: „Ik was bang van die man.”

Ook ik vind generaal Loan angst-aanjagend. Er is een voortdurend loeren in zijn gehele houding bespeurbaar, als hij naast mij zit in een door zwaargewapende jeeps begeleidde pantserwagen waarvan een luidsprekersinstallatie de bevolking oproept met de overheid samen te werken, anders

Dat „anders” ziet er zo uit: wie na laat te melden dat huisgenoten of familieleden met de Vietcong samen-gewerkt hebben of met hen weggetrokken zijn, maakt zich aan collaboratie met de vijand schuldig en kan door een speciale rechtbank ter dood veroordeeld worden. Zijn zij echter bereid aan sabotagedaden tegen de communistische infiltranten mee te werken of als politiestopion in Vietcongeenheden binnen te dringen dan kunnen zij rekenen op een zachtmoedige beoordeling van hun geval.

Loan, die het klauwige van een roofvogel in zijn bewegingen heeft, verklaart dit nader. Er bestaat reden om aan te nemen dat een deel van de geldmiddelen voor het „Tet”-offensief van de Vietcong uit de Chinese wijk Cholon afkomstig was. Ook heeft een groot deel van de Chinezen Vietcong-strijders hulp verleend en verborgen gehouden.

Schoten

Ergens komen op dit ogenblik schoten vandaan, nogal van nabij schijnt het. Het konvooi houdt direct halt en de generaal naast me spitst, terwijl hij zich een beetje van zijn zetel verheft, de oren. Ik bemerk duidelijk dat hij geëlektriseerd wordt door de gedachte dat hij mogelijkwijze nu een gelegenheid zal vinden het geschut van zijn pantserwagen, begeleid door mitrailleur-salvo's, op een verdacht huis te doen afvuren. Alles blijft echter stil en we rijden door tot wij uit een zijstraat rook zien komen en het donker wordende straatgat plotseling schreuwende mensen begint uit te spuwen.

Het zijn vrouwen, kinderen en ouden van dagen, maar geen mannen. Mannen moeten er voor zorgen niet in een dergelijke situatie te raken, want aangezien zij leden van de Vietcong zouden kunnen zijn, wordt er vaak korte metten met hen gemaakt. Op de grote boulevard aangekomen stoppen de vluchtelingen, als verblind, ofschoon zij hysterisch

blijven schreeuwen. Na snel overleg rennen zij als hazen eerst naar links en als zij daar jeeps en pantserwagens ontdekken, keren zij verschrikt om en vluchten in tegenovergestelde richting.

Waar ligt hun redding? De vijand zit overal en het doet er niet toe of men door een kogel uit een regeringswapen, dus legaal, of door een opstandelingenprojectiel gedood wordt. Aldra wordt duidelijk wat er gebeurd is. In het nauw gebrachte Vietcong-guerrilla's hebben, om het vege lijf te redden, — ook zij zouden graag verder leven — de huizenrijen tussen henzelf en de politie in brand gestoken en deze houten bouwsels branden als kurk. Achter het vlam-mengordijn — of ervoor? — pogen zij een uitweg te vinden. De kans dat zij werkelijk ontkomen is gering. Zelfs via de daken en achtertuinen is een vlucht zeer moeilijk. Maar men kan nog onderduiken.

Intussen brandt het hele blok tot de grond toe af. In enkele uren zijn 25.000 mensen dakloos geworden. Het betrof woningen zonder afvoer, zonder water en met het toilet op straat, maar het waren hun huizen, waar zij geboren waren en sterven wilden.

Verklaring

Generaal Loan heeft, terwijl ik verschrikt toezie hoe in het gedrang mensen onder de voet worden gelopen, versterkingen laten halen en sluit nu de wijk af, zodat niemand zonder gecontroleerd te zijn uit de vlammenzee ontsnappen kan. Maar dat duurt slechts tot de politie ook voor het vuur moet wijken.

Loan voelt zich weer geroepen een verklaring te geven. „Toen de Vietcong het zesde distrikt verbrandde renden zij voor het vuur uit met hun beddegoed boven het hoofd. Maar in die pakken hadden zij hun wapens verstopt en toen zij het kinderziekenhuis met meer dan duizend patiënten beneden de tien bezetten, schoten zij daar doodgemoedereerd 80 van mijn mensen dood. Toen vluchtten zij, elk een of twee kinderen als schild meevoerende. Later vonden wij 40 kinderen stervend op straat, acht anderen waren al dood, doodgeschoten door de Vietcong die bevreesd was dat zij te snel hun vluchtweg zouden verraden.”

Op deze manier is nu het „Jaar van de Aap” begonnen. In 1967 maakte ik het „Tet”, het Vietnamese nieuwjaar, ook mee in deze omgeving, met bommenregens en grote branden. Toentertijd was men met zwarte voorspellingen het „Jaar van het Paard” ingegaan; het Apenjaar schijnt echter zo mogelijk nog verschrikkelijker zaken te zullen brengen.

Aanval op Saigon, schade gering

SAIGON, 27 febr. (Reuter, UPI) — De Vietcong heeft vannacht met mortieren en raketten een serie aanvallen ondernomen op Saigon en het vliegveld Tan Son Nhoet. Er werd niet veel schade aangericht, volgens de Amerikanen althans. Bijzonderheden zijn niet bekend, omdat de Verenigde Staten sinds gisteren censuur hebben ingesteld op militaire berichten. „Wij willen niet dat de vijand nauwkeurig op de hoogte wordt gehouden van het resultaat van zijn aanvallen,” zo legde een Amerikaanse officier uit.

„Op Tan Son Nhoet werden twee beschietingen uitgevoerd. De schade was „licht”. In Saigon werden de buitenwijk Gia Dinh, de omgeving van de Tsji-Hoa-gevangenis en de renbaan getroffen. Eén persoon werd gedood en enkele huizen werden vernield. Het hoofdkwartier van de militaire gouverneur van Saigon werd bestookt met terugstootloze vuurmonden. Daarbij raakten vijf Zuidvietnamese soldaten gewond.

Voor het eerst sinds de slag om Lang Vei (bij Khe Sahn) hebben de aanvallers gisteren weer gebruik gemaakt van tanks. Honderd kilometer ten noorden van Saigon, dichtbij de grens met Cambodja, raakten Amerikaanse en Zuidvietnamese commando's in gevecht met een eenheid van de Vietcong, die door tanks werd gesteund. Eén tank werd vernield, de andere verlieten het strijdtoneel, aldus een Amerikaanse woordvoerder. Dertig guerrillastrijders kwamen om het leven. De Amerikanen en Zuidvietnamezen leden geen verliezen.

Doordat het wver ongunstig was konden de Amerikanen gisteren geen bombardementen uitvoeren in Noord-Vietnam. In Zuid-Vietnam maken zij steeds meer gebruik van hun gigantische Stratoforten van het type B-52. Gisteren werden daarmee zeven doelen bestookt, waarvan vijf rond de belegerde mariniersbasis Khe Sanh. De twee andere doelwitten waren een Noordvietnamees kamp in de omgeving van Dak To en Noordvietnamese troepenconcentraties ten noordoosten van Saigon.

Generaal Wheeler, voorzitter van het Amerikaans comité van chefs van staven, verklaarde gisteren in Bangkok, dat Amerika de druk op Noord-Vietnam „onverflauwd handhaven”. Hij ontweek 't antwoord op de vraag of de

sterkte van de Amerikaanse troepen in Zuid-Vietnam zal worden opgevoerd. Generaal Westmoreland zal alle troepen krijgen, die hij nodig heeft om de oorlog voort te zetten, aldus generaal Wheeler.

In Vietnam omschakeling van guerrilla naar conventionele oorlogvoering verwacht

Moderne wapens bij Vietcong

28-2-68 NRC

Militaire deskundigen in Saigon maken uit het toenemend gebruik door de Vietcong en de Noordvietnamezen van gepantserde voertuigen en gemotoriseerd vervoer op, dat de tegenstander weldra zal overgaan van de guerrilla-oorlog op een conventionele oorlogvoering.

Ondanks de intensivering van de luchtaanvallen op de aanvoer routes uit het noorden, slaagt de Vietcong er kennelijk in de uitrusting die hij voor een conventionele oorlog nodig heeft, naar het zuiden over te brengen.

Dinsdag is gemeld dat speciale Amerikaanse troepen bij de grens met Cambodja drie gepantserde voertuigen van de tegenstander in een hinderlaag hadden gelokt. Het was de eerste keer dat zulke voertuigen van Noordvietnamezen of Vietcong zo ver zuidelijk waren doorgedrongen. Uit de berichten is niet komen vast te staan of het hier ging om tanks of om gepantserde wagens voor het vervoer van troepen.

Eerder deze maand hadden Noordvietnamese troepen negen tanks gebruikt bij een aanval op Lang Vei, dicht bij de belegerde basis Khe Sanh in het noordwesten van Zuid-Vietnam. Sindsdien zijn er bevestigde berichten geweest van communistische tanks bij de gedemilitariseerde zone die Noord en Zuid-Vietnam scheidt. Maandag hadden de in Khe Sanh ingesloten Amerikaanse mariniers kort voor zonsopgang geratel van langstreckende rupsvoertuigen gehoord. Het was toen nog te donker om te kunnen onderscheiden om wat voor soort voertuigen het hier ging.

Konvoeien bestaande uit in Rusland gemaakte vrachtwagens die voorraden

vervoerden zijn ten tijde van de gevechten in Hué aangevallen en verder is gebleken dat de Vietcongstrijders die in Saigon waren doorgedrongen, waren uitgerust met gestandaardiseerde wapens, evenals de conventionele troepen. Het betrof hier een Chinese kopie van een Russisch automatisch geweer, de AK-47 dat volgens militaire experts even snel en krachtig is als het Amerikaanse M-16-geweer.

Verder heeft de Vietcong onlangs een ander modern wapen gebruikt, een door raketten voortgestuwde granaat, waarmee hij een Amerikaans landingsvaartuig dat munitie vervoerde op de Parfurnrivier tot zinken heeft gebracht.

Dinsdag heeft de Vietcong andermaal woonwijken van Saigon en het vliegveld van Tan Son Nhoet met raket- en mortiervuur aangevallen.

Wat het binnenlandse politieke front van Zuid-Vietnam betreft zijn thans reeds meer dan vijftig politieke figuren „te hunner bescherming” gearresteerd sinds de Vietcong zijn „Tet-offensief” was begonnen.

Vervangingen

De Zuidvietnamese regering heeft twee militaire bevelhebbers, de commandant van het vierde legerkorps dat in de delta van de Mekong is gelegerd, en de bevelhebber van het gebied in de centrale hoogvlakten, vervangen. In militaire kringen in Saigon verwacht men dat nog meer hoofdofficieren zullen worden vervangen als onderdeel van een drastische legerreorganisatie. Volgens Zuidvietnamese kringen geldt het hier geen paniekmaatregelen na het jongste offensief van de Vietcong, maar gaat het hier om de uitvoering van plannen die president Nguyen Van Thieu al in januari jl. had voorbereid.

Zweden achter Thant

Zweden is het eerste land dat zich formeel schaart achter de vredesstapen van secretaris-generaal Thant van de Verenigde Naties.

Dit is dinsdag gezegd in een boodschap van de Zweedse minister van buitenlandse zaken, Nilsson, aan Thant. In deze boodschap wordt gezegd dat Thants opvatting dat vredesonderhandelingen mogelijk zijn zodra de Amerikaanse bombardementen en oorlogsacties tegen Noord-Vietnam zullen worden gestaakt, dicht komt bij de Zweedse analyse van de situatie.

De Zweedse ambassadeur in Peking, Lennart Petri, is dinsdag in China teruggekeerd na een vierdaags bezoek aan Hanoi. Volgens het Zweedse ministerie van buitenlandse zaken was Petri's bezoek aan Noord-Vietnam bedoeld om contacten tussen Zweden en Noord-Vietnam te leggen teneinde te weten te komen wat de politieke gedachten in Hanoi zijn.

Vorige week had de Noordvietnamese ambassadeur in Moskou, Nguyen Two Chang, Stockholm bezocht voor besprekingen met minister Nilsson. Gedurende zijn bezoek had de ambassadeur ook een bezoek gebracht aan premier Erlander en had hij deelgenomen aan een betoging tegen de oorlog in Vietnam, welke betoging werd geleid door de Zweedse minister van onderwijs, Palme. (Reuter)

Wegens aanrijden demonstranten twee weken

22-2-68
NAC

Van onze Amsterdamse redactie

De Amsterdamse rechtbank heeft een gevangenisstraf van twee weken en ontzegging van de rijbevoegdheid voor tien maanden opgelegd aan de monteur W. J. C. M. D., wegens het toebrengen van lichamelijk letsel aan de demonstranten D. Tuinman en mevrouw C. O. Boetes-Ridder bij relletjes op de Dam te Amsterdam bij een Vietnamdemonstratie op 15 april van het vorige jaar.

De rechtbank achtte bewezen dat verdachte met te grote snelheid was weggereden met zijn bij het Nationaal monument geparkeerde auto en op de rijweg lopende demonstranten had „geschept”.

168790 Vietcong bestookt Amerikaanse bases

Washington bezorgd over Laos

SAIGON/WASHINGTON, 28 febr. — De Vietcong heeft vannacht opnieuw diverse Amerikaanse basis in Zuid-Vietnam met raketten en mortieren bestookt. Ditmaal waren militaire installaties in Saigon, het vliegveld Tan Son Nhoet, de basis Bien Hoa, de mariniersbasis Khe Sanh en een marinierskampement bij Dong Ha aan de beurt. Ook werd een opleidingsschool voor Zuidvietnamese officieren in Thu Duc, halverwege Saigon en Bien Hoa, aangevallen.

De basis Bien Hoa werd het zwaarst getroffen. Veertien personen, onder wie twaalf Amerikanen, werden gedood en vijf-en-twintig gewond. Ook werd grote schade aangericht. Khe Sanh werd met raketten, mortieren en kanonnen bestookt. De Noordvietnamezen beschikken daar nu ook over luchtdoelgeschut met radar en SAM-raketten. Over verliezen of schade is niets bekendgemaakt, evenmin over de aanval op Tan Son Nhoet. Rond Saigon wordt nog steeds hevig gevochten, vooral bij Gia Dinh, waar Amerikaanse soldaten in het defensief zijn gedrongen. Ook op de kustvlakte tussen Dang en Tsjoel Lai wordt fel gevochten. Amerikaanse troepen zijn hier slaags geraakt met een Noordvietnamese eenheid. De Noordvietnamezen hebben reeds 148 doden verloren en trekken zich langzaam terug, be-

stookt door de Amerikaanse luchtmacht. In de provincie Binh Duong, 23 kilometer ten noorden van Saigon, is een Amerikaanse tankeenheid door de Vietcong in een hinderlaag gelokt. De verliezen werden „licht" genoemd.

President Johnson heeft verklaard dat de Vietcong tijdens het „Tet-offensief" zijn voornaamste doel niet heeft bereikt en tot dusver vijftigduizend man heeft verloren. Hij deed een beroep op het Amerikaanse volk achter de Amerikaanse soldaten in Vietnam te blijven staan op, wat hij noemde, het „keerpunt" in de Vietnamese oorlog. Vanmorgen heeft de president een onderhoud gehad met de chef van de generale staf, generaal Earle Wheeler die een diepgaande studie van de situatie in Vietnam heeft gemaakt.

Er is niets over het gesprek meegedeeld, maar volgens welingelichte kringen heeft de generaal aangedrongen op uitbreiding van de Amerikaanse troepenmacht in Vietnam met vijftig tot honderdduizend man. Men neemt aan dat ook de mobilisatie van enige tienduizenden reservisten en leden van de Nationale Garde, alsmede de mogelijkheid tot verzwaring van de bombardementen op Noord-Vietnam (gisteren is Haiphong gebombardeerd) en Laos ter sprake zijn gekomen.

De Amerikaanse regering volgt met toenemende bezorgdheid de situatie in Laos, waar Noordvietnamese troepen in het zuiden in volle opmars zijn. Men vreest dat de communisten zullen oprukken naar de lager gelegen delen. Het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken heeft de acties van de communisten een schending van de Geneefse akkoorden van 1962 genoemd. Het ministerie heeft nog geen verzoek om militaire hulp gekregen. Volgens schattingen bevinden zich momenteel veertigduizend man aan Noordvietnamese troepen in Laos, die het beleg hebben geslagen voor de provincieplaatsen Saravana en Attopeoe. Regeringstroepen zijn in allerijl begonnen met vergroting van de van vitaal belang zijnde landingsstrook van Attopeoe. Ook zouden communistische troepen een belangrijke pas ten oosten van de hoofdstad veroverd hebben en dreigen ze nu de voornaamste verkeersweg Zuid-Laos en Vientiane af te ontzien.

De strijd in Vietnam in het licht van Mao's theorieën

29-2-68 NR6

Tactiek van Giap onder de loep

Van onze correspondent

HONGKONG, febr. — Reeds sedert enige maanden toont Peking een verhoogde belangstelling voor de gebeurtenissen in Vietnam, waarbij de aandacht meer gericht is op het doen en laten van het Nationale bevrijdingsfront voor Zuid-Vietnam dan op Hanoi. Het Pekingse Volksdagblad heeft de jongste Vietcong-offensieven begroet met de woorden: „De oostenwind heeft ons verheugende berichten gebracht”, maar in de Chinese pers duiken bij de berichtgeving over de ontwikkelingen in Vietnam naast opwekkende uitspraken ook gevoelens van twijfel op.

Men twijfelt of het nu ingezette offensief zal uitlopen op een overwinning en steeds opnieuw wordt vermeld dat nog een lange en harde strijd voor de boeg ligt en dat een uiteindelijke overwinning slechts dan verwezenlijkt zal kunnen worden als een langdurige uitputtingsoorlog gevoerd wordt. In dit verband worden steeds opnieuw Mao's woorden: „Volharden is overwinnen” geciteerd.

Niemand weet evenwel wat generaal Nguyen Vo Giap, in wiens handen klaarblijkelijk het strategische ontwerp voor de recente Vietcong-aanvallen lag, van plan is. Naar uit de perscommuniqués blijkt, weet men

oorlog weinig geschikte Russische wapens. Als Mao in zijn werk spreekt over de strategie van de langdurige oorlogvoering zegt hij: „Wapens zijn in een oorlog een belangrijke, maar geen beslissende factor. Het gaat om de mensen en niet om het materiaal.” Oaarom levert China ook uitsluitend wapens voor het voeren van een guerrilla-oorlog en bovendien rijst, medicamenten, kunstmest en staal aan Noord-Vietnam en de Vietcong.

Rusland daarentegen leverde gedurende het afgelopen jaar moderne militaire apparatuur als raketten, luchtafweergeschut en vliegtuigen voor een gezamenlijke waarde van meer dan een miljard dollar aan Noord-Vietnam. Als dergelijke hoogst moderne wapens ook in Zuid-Vietnam worden toegepast zal de oorlog veel van het karakter van een volksoorlog verliezen.

Tactische manoeuvre

Mocht het evenwel zo zijn dat de aanvallen op de steden slechts een tactische manoeuvre is die, nadat men profijt heeft getrokken uit de strategische en psychologische resultaten, niet negatief heeft gewerkt op de gevechtswaarde van de Vietcong, dan zou deze door Peking, a's volkomen passend in de volksoorlogstheorie, worden geaccepteerd. Het is immers mogelijk dat de opzet geen andere was dan het afleiden van de aandacht van de Amerikanen van belangrijker doelen of hen in verwarring te brengen. Duidelijk is bij de aanvallen van de Vietcong een hoge mate van coördinatie in de plannen aan den dag getreden, ofschoon de afzonderlijke eenheden los van elkaar opraden en van de activiteiten van andere groepen niets wisten.

Veel pleit ervoor dat generaal Giap nog in het droge seizoen, dat in juni afloopt, een beslissing wil forceren en dat dus de militaire concentratie rond Khe Sanh slechts een afleidingsmanoeuvre is om Amerikaanse troepen in de gedemilitariseerde zone te binden. Het is toch niet aan te nemen dat Giap werkelijk meent de Khe Sanh een zelfde

lingstafel een oplossing te zoeken, ofschoon het mogelijk na het vertrek der Amerikanen wel tot de vorming van een coalitie-regering bereid zou zijn.

De Noordvietnamezen willen ten slotte herstel van de nationale eenheid terwijl het voor de Vietcong meer een revolutionaire oorlog voor de nationale onafhankelijkheid is, waarbij wel de buitenlandse bezetter verdreven moet worden maar daarna ook het communisme doorgevoerd moet worden om het land van imperialisme en feodalisme te bevrijden.

Volgens Mao moeten volksoorlogen en nationale bevrijdingsoorlogen door de volken zelf op eigen kracht en zonder directe hulp van buiten gevoerd worden. Daarom zijn ook heden ten dage slechts 40 tot 60.000 Chinese pioniers in Noord-Vietnam die zich in de eerste plaats bezighouden met het voortdurende repareren van de gebombardeerde spoorlijnen uit China naar Laokay en de zuidelijke lijn, die voert van Pingsiang naar Hanoi.

Grote buur

Peking zal, naar wordt aangenomen, vooreerst slechts dan als belligerent in het conflict treden, als het daartoe door Hanoi wordt opgeroepen of als zich een duidelijke directe bedreiging van Chinees territorium voordoet. De Vietnamezen, die in hun geschiedenis lange perioden van Chinese overheersing hebben gekend, zullen niet overijld deze grote buur binnen hun grenzen noden.

Het is duidelijk dat Peking, ofschoon het zich vaak bedient van een agressief en krijgsmachtig idioom, in zijn handelen met de grootst mogelijke voorzichtigheid te werk gaat en stellig niet in een conflict betrokken wil raken dat mogelijkerwijze veel van wat in

zelfs in Peking niet precies welke resultaten Giap hoopt te verkrijgen. Als generaal Giap in het „Tet“-offensief alles op een kaart gezet heeft om, hopen op een massale volksoorlog, de Amerikanen op de knieën te dwingen, dan is dat, als niet een volledige overwinning geboekt wordt in het jargon van Mao's theorie van de guerrilla een voorbeeld van „avonturiers-mentaliteit“.

In zijn boek Strategische problemen van de Chinese revolutaire oorlog zegt Mao Tse-toeng: „Wij vechten als we kunnen winnen en lopen weg als die mogelijkheid niet bestaat.“ Ook waarschuwt Mao tegen ongeduld en de mening dat op korte termijn grote overwinningen te behalen zijn.

Elders in het werk heet het: „De is goed, maar een concreet plan dat tot doel heeft de vijand voor het ontbijt te vernietigen is niet aan te raden.“ Volgens Mao is het aanvallen van de steden de laatste fase van de volksoorlog en deze mag slechts worden ingegaan als men zeker kan zijn van een totale overwinning.

Laatste fase?

Is nu deze laatste fase in Vietnam bereikt of is de aanval te vroeg ingezet? Als de verliezen nu zo groot zijn dat er in de toekomst nadelige gevolgen van te verwachten zijn, dan zou deze niet zeer succesvolle aanval, ondanks zijn psychologisch effect, volgens Mao een al te avontuurlijke onderneming geweest zijn. Het Rode Leger werd in de jaren twintig, toen Mao nog niet de leiding van de Chinese communistische partij op zich had genomen, bij zijn aanvallen op de steden bijna vernietigd.

Als evenwel Hanoi of het Nationale bevrijdingsfront door het jongste offensief slechts een goed uitgangspunt voor onderhandelingen heeft willen bereiken, dan zou dat in de ogen van Peking op een overgave lijken. Immers, de Chinese communisten hebben steeds opnieuw betoogd dat deze oorlog desnoods over een periode van tien of twintig jaren, of desnoods langer, gevoerd moet worden en dat in deze tijd alle vredesvoorstellen van de hand gewezen moeten worden.

Het is toch voor de Chinezen vooral van belang in Vietnam de onover-trefbaarheid en juistheid van Mao's thesen over de revolutionaire volksoorlog te bewijzen, volgens welke een langdurige guerrillaoorlog, ook tegen een materieel beter uitgeruste tegenstander, gewonnen kan worden. In Peking was men dan ook niet zo gelukkig, toen, samenvallend met het ingrijpen van geregelde Noordvietnamese troepen, strijdkrachten van de Vietcong afzagen van het naar klassieke guerrillatactie „als vissen in het water“ onder het volk leven, en tot een meer conventionele oorlogvoering overgingen.

Ook heeft Peking kritiek geoefend op de voor het voeren van een jungle-

Amerikanen bij Kin... lot te kunnen doen ondergaan als hij de Fransen bij Dien Bien Phoe bereidde. Vanzelfsprekend hebben de Amerikanen uit het Franse voorbeeld een wijze les geleerd.

De verhoogde belangstelling van Peking voor de oorlog in Vietnam zal een tegenwicht vormen voor de in Hanoi dutoelijk gestegen invloed van de Russen. Bovenal proberen de Chinezen thans via het Nationale bevrijdingsfront voor Zuid-Vietnam hun invloed in het land te vergroten, aangezien het front nog minder dan Hanoi van zins is aan de onderhande-

zeventien jaren opgebo... zal vernietigen. In Peking schijnt men ervan overtuigd te zijn dat het Amerikaanse engagement in Vietnam in de eerste plaats dient als een „containment“ van China en dat op deze wijze de Verenigde Staten vroeg of laat aan China een oorlog op zullen dringen die men echter zo lang mogelijk zou willen vermijden.

Weegt voor u even Bij Vlaer

Het Indiase parlement heeft woensdag met 208 tegen 72 stemmen een motie van wantrouwen tegen de regering van mevrouw Gandhi verworpen. De motie was ingediend door de rechtse partij Jan Sangh, die het niet eens is met de beslissing van een Internationaal...

Motie van wantrouwen in Indiase parlement verworpen

De vlakte van Koelsj

gespecialiseerde personeel (A.F.P.) houden voor de oefening van het geveer tien machines in de lucht te luchtmachtstaf werd toen besloten om de slaken. Op aandrang van de in mei '66 niet in de vluchten geheel te verminderen, maar hij slaagde er mara, het geteldelijk het aantal toestellen. De minister van defensie, McNamara, binnen een kwartier te kunnen opstijgen grond paraat gehouden om bij alarm toestellen van dit type werden op de boord in de lucht. Zeshonderd andere het type B-52 met kernwapens aan ren er steeds 75 bommenwerpers van Russische lange-afstandsraketten, wa-missies begon uit vrees voor de laatste jaren al sterk verminderd. Toen men in januari 1966 met deze Amerikaanse defensie deelnam, was de toestellen dat aan dit onderdeel van de Washington vernomen. Het aantal woensdag van welingelichte zijde in dergelijke wapens gestaakt, zo zijn de permanente waakvluchten met Thule op Groenland was neergestort. werper, die met vier kernbommen bij nuari met een Amerikaanse bommen- Als gevolg van het ongeluk eind ja-

Amerika staakt vluchten met kernbommen

Saigon in oorlogstijd

(Van een correspondent)

SAIGON, 29 febr. — Wanneer je tien maanden niet meer in Saigon bent geweest valt het je op hoe sterk de dingen hier zijn veranderd. Mijn confrontatie met de werkelijkheid begon al toen het lijnvliegtuig uit Singapore over de landingsbaan van het grote vliegveld Tan Son Nhoet, bij Saigon, taxiede en we de zwaar beschadigde hangars en vliegtuigen zagen staan, die de beschieting door de Vietcong niet hadden overleefd.

De aankomsthal van Than Son Nhoet was nooit een erg dynamische plaats, maar nu leek het er ongewoon rustig. Drie knappe Vietnamese meisjes zaten op een bank voor een raam, waarvan de sponning er half uit hing. Een gedeelte van het plafond was naar beneden gekomen. De bus naar mijn hotel verliep normaal, met uitzondering van één incident. Middenin de stad werd de bus plotseling aangehouden door de politie, die de hele bagage grondig doorzocht. Dit was tien maanden geleden onvoorstelbaar geweest, tot groot gemak van de Vietcong.

In mijn hotel Continental, aangekomen besloot ik eerst een hapje te gaan eten alvorens andere dingen te ondernemen. „Salade Dalat” zei ik hoopvol tot de kelner, maar deze haalde de oberkelner erbij en deze legde mij uit dat deze lekkernij van het menu was afgevoerd. Hij zei niet waarom, maar ik veronderstel dat de Vietcong de aanvoer van groente uit Dalat heeft verhinderd.

In het centrum van Saigon is weinig veranderd. Alleen is er nu een avondklok ingesteld en moet iedereen om zeven uur binnen zijn, hetgeen een ware ramp betekent voor de talloze bars, dancings en kroegjes, die toch al zo'n strop leiden omdat de Amerikaanse en Zuidvietnamese soldaten in de stad geen tijd hebben voor vertier. De gezelschapsmeisjes hangen wat lusteloos in de ingang wachtend op klanten, die niet komen. Ja, er is veel veranderd in Saigon. Of toch niet zo veel? In Hotel Continental gaat de show ongestoord door, het water stroomt en de air-conditioning werkt zoals altijd.

Robert McNamara neemt afscheid

WASHINGTON, 29 febr. (AFP, UPI) — Op een plechtigheid in het Witte Huis heeft een diep ontroerde minister van defensie McNamara woensdag officieel afscheid genomen van president Johnson en de andere leden van de Amerikaanse Regering.

Hij ontving de „Vrijheidsmedaille” uit handen van de president, die verklaarde dat McNamara in de zever jaar dat hij het departement van defensie had geleid, Amerika de grootste militaire kracht uit de geschiedenis heeft helpen geven. Onder de aanwezigen bevonden zich de senatoren Robert en Edward Kennedy met echtgenoten en de Britse ambassadeur Sir Patrick Dean als enige buitenlandse diplomaat.

McNamara, die president wordt van de wereldbank, heeft vandaag op zijn ministerie afscheid genomen van zijn medewerkers. Morgen wordt zijn opvolger, Clark Clifford beëdigd.

De oorlog in Vietnam

HET ZUIDVIETNAMESE VOLK was de regering in Saigon reeds lang beu. Het begint nu ook genoeg te krijgen van de Amerikanen. Een verslaggever in de zuidelijke, zwaar geteisterde stad Hué zag hoe een wagen vol vuile, gewonde mariniers langs een groep verwezen kijkende Vietnamezen reed. Slechts een kleine jongen riep „Hey Joe“. Onmiddellijk schoot zijn moeder toe en gaf hem een flinke klap. „Ze geven ons de schuld“, mompelde een gewonde marinier vermoeid. „de Gooks (Noordvietnamezen) kwamen hier en we moesten ze eruit gooien waardoor de stad overhoop werd gehaald. Daarvoor krijgen we nu de schuld“.

29-200 90
Mevrouw Betty Goddard uit het Amerikaanse Salt Lake City weet niet precies of ze blij moet zijn dat haar zoon binnenkort uit Vietnam terugkeert of niet. Zoonlief heeft haar schriftelijk gewaarschuwd voor de dingen die komen gaan. „U moet goed vinden“, zo schreef hij. „dat ik mijn matras uit bed sleur en het op de grond leg en dat ik beslist niet wil slapen zonder muskietennet. Blijf kalm als ik botersaus op mijn perziken giet of vruchtensla door mijn puree meng. Raak niet in paniek als ik liever op mijn hurken dan op een stoel wil zitten en praat vooral niet over bijtekenen“. En mevrouw Goddard weet nog niet eens dat afgezwaaide militairen hun geweer mee naar huis mogen nemen.

Zelfs Spanje schijnt zijn houding ten opzichte van de Amerikaanse Vietnampolitiek te herzien. Dat mag men opmaken uit een artikel in het dagblad van de Falange, „Ariba“, waarin deze vernietigende zin voorkomt: „Men kan de morele waarden van het Westen niet laten overwinnen door mensen een kogel door de slaap te jagen“. Deze opmerking had betrekking op de bekende foto, waarop de Zuidvietnamese politiechef, generaal Loan, een gevangengenomen Vietcongofficier zonder pardon neerschiet. Commentaar van de generaal: „Boeddha zal mijn daad begrijpen“.

De Internationale Liga voor de Rechten van de Mens heeft geprotesteerd tegen de houding van de Amerikanen in Vietnam. De Liga verwijst naar berichten volgens welke Amerikaanse functionarissen hebben goedgevonden dat gevangenen worden afgemaakt, en zegt dat Amerika „die onmenselijke handelwijze kennelijk niet alleen toelaat, maar zelfs aanmoedigt.“

De Vietcong heeft nauwelijks recht anderen van wreedheden te betichten. Dit werd onlangs op schokkende wijze bevestigd door een documentaire, die de Amerikaanse televisie uitzond over de terreur, die de Vietcong in Zuid-Vietnam uitoefent om de bevolking tot gehoorzaamheid te dwingen. In vaak afzichtelijke beelden werd voorgoed afgerekend met de illusies van vele goedgegelovigen als zou de Vietcong een nobel kruisvaarderslegioen zijn. De documentaire, die een Franse journalist over de Vietcong had vervaardigd en die was aangevuld met buitgemaakt communistisch filmmateriaal, gaf gruwelijke beelden over het martelen van kinderen en jonge mannen en het aanranden van vrouwen.

Mevrouw Jensen uit Stroudsburg, in de Amerikaanse staat Pennsylvania, heeft het Amerikaanse ministerie van defensie te kennen gegeven er geen prijs op te stellen dat haar in Vietnam omgekomen zoon met militaire eer wordt begraven. „Ik heb altijd tegen deze zinloze oorlog geprotesteerd en ik zal nu meer dan ooit blijven proteste-“

Een moeder in Zuid-Vietnam is honderdtwintig gulden waard en haar jongste dochter de helft van dat bedrag. Tot deze conclusie zijn de Zuid-vietnamese autoriteiten gekomen bij het vaststellen van compensaties aan burgers van wie familieleden tijdens het recente Vietcongoffensief zijn omgekomen (Men schat dat het aantal doden onder de burgerbevolking tegen de tienduizend zal liggen). De vergoeding voor een verwoest huis is ook het vermelden waard: 85 gulden.

De accuratesse van de Amerikaanse luchtmacht laat wel eens te wensen over. In één week tijd kwamen onlangs 26 burgers om het leven en werden er 46 gewond tijdens twee bombardementen, die Amerikaanse piloten bij verlossing op twee Zuidvietnamese nederzettingen uitvoerden. De toch al niet overdreven populariteit van de Amerikanen bij de Zuidvietnamese bevolking wordt door dergelijke blunders nog verder verzwakt.

Tientallen Amerikaanse jongens sneuvelen maandelijks in Vietnam. De meesten blijven onbekend voor het grote publiek, maar af en toe duikt er een naam op uit de anonimiteit. Zo ook die van Richard W. Pershing, 24 jaar en luitenant bij de 101ste luchlandingsdivisie. De gesneuvelde luitenant was een kleinzoon van de befaamde bevelhebber van de Amerikaanse troepen aan het Franse front in 1918, generaal J. J. Pershing.

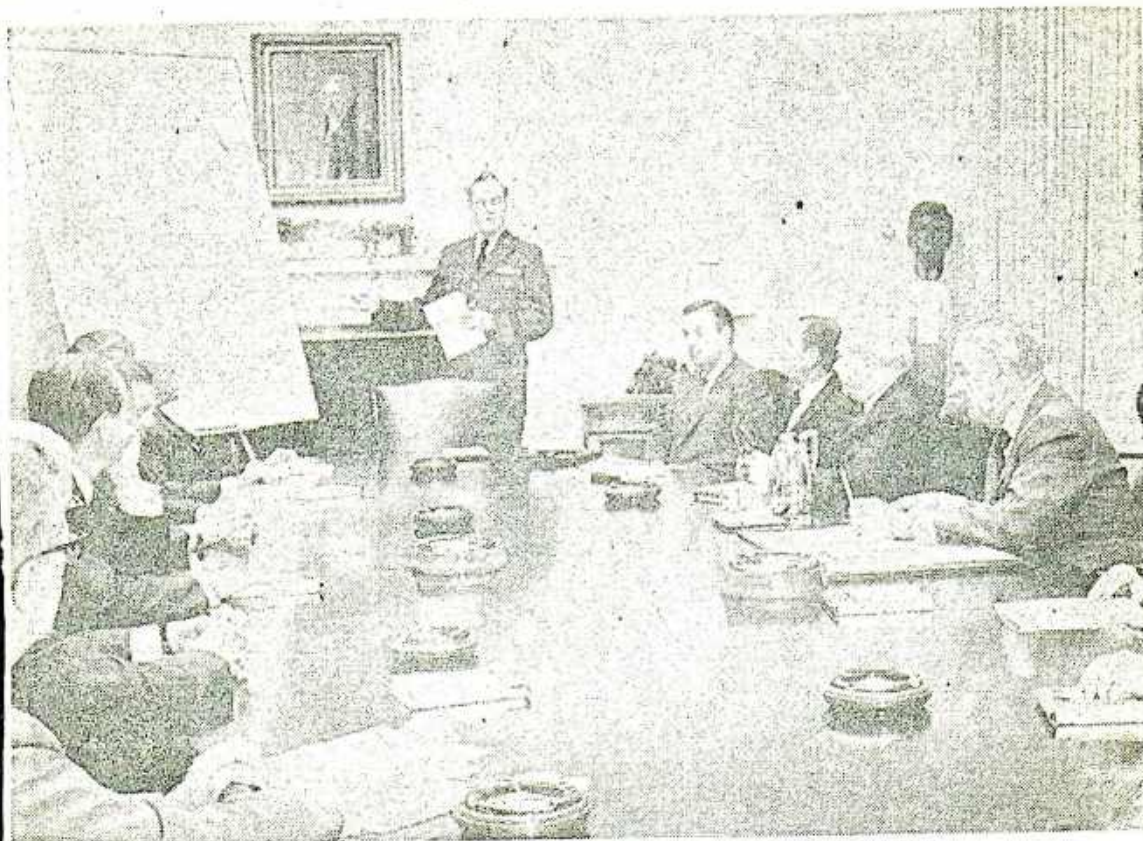
De Centrale Inlichtingendienst in de Verenigde Staten (CIA) is in een verbitterde prestigeslag gewikkeld met het ministerie van buitenlandse zaken. Inzet: de berichtgeving over de situatie in Vietnam. De CIA verwijt het ministerie dat het veel te rooskleurige berichten over de oorlog de wereld inzendt. Herhaaldelijk heeft de CIA de regering in Washington gewaarschuwd tegen over-Amerikanisering van de strijd. Ook heeft zij gefulmineerd tegen de wijze, waarop de Amerikanen de corruptie door de vingers zien, die in Zuid-Vietnam enorme vormen heeft aangenomen. Het valt echter te vrezen dat de CIA het onderspit zal moeten delven. Johnson is zeer gevoelig voor kritiek en de aanval van de CIA op buitenlandse zaken beschouwt hij als een verkaate aanval op hemzelf.

MAASTRICHT, 29 febr. — De vestiging van een universiteit in de Limburgse hoofdstad is een kwestie van nationaal zelfbehoud. Deze stelling verdedigt het Tweede Kamerlid, dr. J. Tans, in een aanvullend deel van het rapport Wetenschappelijk Onderzoek in

DR. JANS BEPLEIT:
Vestiging universiteit
in Maastricht
(Van onze correspondent)

spannen. De aartsbisdom van Saloni hi, mgr. Pantelimon, kreeg huizen omdat hij weigerde de traditionele nieuwbouwwaars in aanwezigheid van vertegenwoordigers der militaire regering op te dragen. Patriarch Athanasios en de nieuwe aartsbisdom van Athene hebben zich met mgr. Pantelimon solidair verklaard. Mgr. Hieronymos staan nog mee moeijkheden te wachten. Een orthodoxe journalist O. Clement, verwijt de aartsbisdom te heulen met de militaire regering. De positie van mgr. Hieronymos is sinds de vlucht van de koning naar Rome — hij wa een persoonlijke vriend van Constanijn — er niet doorzichtlijker of geworden; de aartsbisdom zit tus sen twee vuren.

V.S. zwijgen over verdere versterkingen naar Vietnam

Parijs deelt Thants mening

24-2-'68 NRC

en
ng
ker
na-
de
den
leze
unt
de
nde
dat
ont-
voor-
ffja-
em
nheid
scon-
deze
laamse
over-
zif he
mege

President Johnson heeft zich woensdag met zijn topadviseurs twee uur lang beraden over de kwestie-Vietnam. Na afloop van het be- raad, waarbij de voorzitter van het Amerikaanse comité van staf- chiefs, generaal Wheeler, verslag uitbracht van zijn recente bezoek aan Vietnam, werd door het Witte Huis niet gezegd of geruchten over een ophanden zijnde versterking van de Amerikaanse strijdmacht in Vietnam juist zijn.

In Parijs heeft een woordvoerder van de Franse regering, na een door president de Gaulle gepresideerde kabinetsvergadering ver- klaard dat Parijs de mening van secretaris-generaal Thant van de V.N. deelt dat onvoorwaardelijke stopzetting van de bombardemen- ten op Noord-Vietnam tot vredesbesprekingen zal leiden. Ook Fin- land heeft, evenals Zweden dat eerder had gedaan, laten weten dat het de suggesties van Thant inzake Vietnam steunt.

Washington blijft bij zijn standpunt

De Franse regering baseert haar mening inzake de zekerheid van onderhandelingen nadat de bom- bardementen zullen zijn gestaakt, op een boodschap die haar de dag tevoren was overhandigd door Mai Van Bo, de vertegenwoordiger van Noord-Vietnam in Parijs, aldus poli- tieke kringen in de Franse hoofd- stad. Officieel werd meegedeeld dat Thants analyse van de situatie overeenstemt met door de Franse regering ontvangen inlichtingen.

Frankrijk was het er voorts met de secretaris-generaal van de Veren- ige Naties over eens dat de „vernietl-

Zuid-Vietnam is voltooid. Het meren- deel heeft al eerder in Vietnam ge- vechten. Zij vormen de voorhoede van de 10.500 man verse troepen die gene- raal Westmoreland zijn toegezegd en gaan de in de noordelijke provincie Quang Ngai opererende Amerikaanse divisie versterken.

Bij Dak To, een belangrijke Ameri- kaanse basis in het centrale hoogland, dicht bij de Cambodjaanse grens, zijn hevige gevechten gaande tussen Ameri- kaanse troepen en sterke Noordvietna- mese eenheden. Dinsdagochtend waren Amerikaanse infanterietroepen 20 km ten noordwesten van Dak To onder vuur komen te liggen. Na een mortier- bombardement liepen de Noordvietna- mezen storm op de Amerikaanse stel- lingen. De strijd duurde tot de avond en werd woensdagochtend hervat. De basis Dak To vormde vorig jaar no- vember al het doelwit van een grootscheeps offensief. Het kostte de Amerikanen 26 dagen om de Vietcong

President Johnson (rechts) heeft gisteren krijgsraad gehouden over de situatie in Vietnam. Bij de kaart de zojuist uit Vietnam terugge- keerde generaal Wheeler.

die in militaire dienst zijn geweest krijgen wapens.

Het opperbevel van de volksstrijd- krachten heeft woensdag een beroep gedaan op alle Vietcong-strijders er burgers, hun aanvallen in Zuid-Viet- nam voort te zetten ondanks „de or- dervonden moeilijkheden“. De oproep omgeroepen door de radio van de Viet- cong, is uitgegaan op last van het cen- trale comité van het Nationale Zuid- vietnamese bevrijdingsfront. „Op alle fronten moet worden aangevallen om nog meer Amerikaanse troepen te vernietigen en de marionettenregering te verbrijzelen ter bevrijding van het zuid- en, verdediging van het noorden er uiteindelijk eenmaking van heel Viet- nam“, zo wordt erin verklaard.

Volgens een opgave van de Vietcong zijn in Zuid-Vietnam in een maand tijds circa 90.000 vijandelijke militai- ren, onder wie 20.000 Amerikanen Zuidkoreanen en Australiërs, gedood gewond of gevangen genomen.

Vluchtelingen

In Zuid-Vietnam zal de eerste maar worden beschouwd als een dag van ge- bed voor hen die in het Vietcongof- fensief bij het nieuwe maandjaar geval- len zijn, zo heeft president Nguyen Van Thieu woensdag in een radiorede ver- klaard.

Hij riep de bevolking op bij te dra- gen tot een regeringsfonds voor hul- aan de 700.000 vluchtelingen die dak- loos zijn. Voor het herstel van de scha- de zou 5 miljard piaster (ruim 145 mil- joen gulden) nodig zijn, terwijl de rege- ring hiervoor slechts 700 miljoen pi- aster (circa 21,5 miljoen gulden) beschikbaar heeft. Het staatshoofd ze

Amerika en Vietnam

Ph. W. G. Boucher te Groningen trekt in zijn ingezonden stuk in de N.R.C. van 21 februari een vergelijking met de Tweede Wereldoorlog. De bedoeling van Ph. W. G. Boucher is duidelijk: De Vietcong wordt vergeleken met de verzetsstrijders, de Amerikanen worden vergeleken met de bezetters.

24-2-60 NR 2
Het is Ph. W. G. Boucher kennelijk ontgaan, hoeveel Amerikanen zijn gevallen in de strijd voor onze vrijheid. Zo hij zich te dien aanzien op de hoogte zou stellen, zou hij zich moeten schamen voor zijn vergelijking. Gevreesd moet echter worden dat Ph. W. G. Boucher zich niet schaamt. Gaarne erkennend dat op het beleid van de Amerikanen ten aanzien van Vietnam kritiek is uit te oefenen, hecht ik er toch wel aan, Ph. W. G. Boucher voor te houden, dat hij, dank zij de voormelde offers, thans de vrijheid geniet, zich niet te schamen. Zijn betoogtrant wordt hierdoor alleen maar schaamtelozer.

Hebben de bezetters ons in de jaren 1940/1945 ooit aangeboden te vertrekken zodra volkomen vrije verkiezingen verzekerd zouden zijn? Mijn antwoord aan Ph. W. G. Boucher blijft: Schaam u.

Mr. H. P. JAGER
Ede

Op een persconferentie in de Amerikaanse stad Fresno (Californië) hebben de vrouwen van zes Amerikaanse piloten, die door de Noordvietnamezen gevangen werden genomen, het Noordvietnamese staats-hoofd Ho Tsj Minh verzocht hen op de hoogte te stellen van de toestand van hun echtgenoten. Zij hebben sinds de dag dat hun mannen werden neergehaald niets meer over hun lot vernomen.

DEBAT OVER „GOLF VAN TONKIN”

Senator Fulbright eist diepgaand onderzoek

(Van een correspondent)

WASHINGTON, 28 febr. — De openbare discussie in de Verenigde Staten over de gebeurtenissen van 4 augustus 1964 in de Golf van Tonkin duurt onverminderd voort. De meeste leden van de Senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen, die de zaak diepgaand heeft onderzocht, geloven niet meer dat de aanval van de Noordvietnamese marine op twee Amerikaanse schepen opzettelijk door de Verenigde Staten werd uitgelokt. Wel zijn zij van mening, dat de Amerikaanse reactie op de aanvallen overhaast en overdreven fel was. De voorzitter van de commissie, senator J. William Fulbright, heeft aangedrongen op een „groots opgezet onderzoek naar de wettigheid van het Amerikaanse optreden in Vietnam.”

Op 4 augustus werden in de Golf van Tonkin, nabij de kust van Noord-Vietnam, de Amerikaanse torpedobootjagers Maddox en Turner Joy aangevallen door enkele Noordvietnamese schepen. Op 2 augustus was de Maddox ook al een keer aangevallen, waarna president Johnson de regering van Noord-Vietnam krachtig had gewaarschuwd voor de „ernstige gevolgen”, als het incident zich zou herhalen. Niettemin ontstond op 4 augustus een nieuw gevecht. President Johnson beval daarna represaillemaatregelen. Er werden vierenzestig bombardementen uitgevoerd op de kust van Noord-Vietnam.

Bovendien nam de Amerikaanse Senaat nog dezelfde dag een resolutie aan, waarin Johnson werd gemachtigd „alle maatregelen te nemen, die nodig zijn om de situatie in Zuidoost-Azië het hoofd te bieden”. Vanaf die tijd daalde de escalatie van de Vietnamese oorlog. Johnson hanteert de resolutie als bewijs dat hij in Vietnam handelt met volledige instemming van de Senaat. Hij stelt, niet onlogisch, dat als de Senaat zijn Vietnam-beleid veran-

SENATOR FULBRIGHT

... ongerechtvaardigd ...

gevraagd of zulk een onderzoek de onzekerheid in Amerika niet zou vergroten, antwoordde de senator: „Ik kan me niet voorstellen, dat niet iedereen allang overtuigd is van die onzekerheid.”

Spijt

In augustus 1964 was senator Fulbright zelf de man, die — als voorzitter van de commissie voor buitenlandse betrekkingen — de „Golf van Tonkin-resolutie” bij de Senaat indende en verdedigde. Daarvan heeft hij thans veel spijt. „Ik zou”, zo zei hij zondag, „die resolutie niet hebben ingediend als ik op dat moment op de hoogte was geweest van alle feiten. Mijn commissie was afhankelijk van

verontwaardigd van de hand gewezen. Hij noemde die suggestie, zoals wij verleden week reeds meldten, „monsterachtig”.

Witte Huis

Inmiddels heeft ook het Witte Huis gereageerd op de bsveringen van Fulbright en andere leden van de Senaatscommissie. Woordvoerder George Christian zei dat president Johnson er nog steeds van overtuigd is, dat de Maddox en Turner Joy destijds niet provocerend zijn opgetreden. De inlichtingen waarover de president thans beschikt, hebben hem niet van mening doen veranderen. Johnson houdt dus vol dat hij in augustus 1964 niet overhaast en op grond van onvolledige informatie besloot de kust van Noord-Vietnam te laten bombarderen en de „Golf van Tonkin-resolutie” door de Senaat te doen aannemen.

Christian zei ook, dat de president ontkent dat de regering het Congres destijds inlichtingen heeft onthouden die tot verwerping van de resolutie hadden kunnen leiden.

(Van een correspondent)

WASHINGTON, 28 febr. — De openbare discussie in de Verenigde Staten over de gebeurtenissen van 4 augustus 1964 in de Golf van Tonkin duurt onverminderd voort. De meeste leden van de Senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen, die de zaak diepgaand heeft onderzocht, geloven niet meer dat de aanval van de Noordvietnamese marine op twee Amerikaanse schepen opzettelijk door de Verenigde Staten werd uitgelokt. Wel zijn zij van mening, dat de Amerikaanse reactie op de aanvallen overhaast en overdreven fel was. De voorzitter van de commissie, senator J. William Fulbright, heeft aangedrongen op een „groots opgezet onderzoek naar de wettigheid van het Amerikaanse optreden in Vietnam.”

Op 4 augustus werden in de Golf van Tonkin, nabij de kust van Noord-Vietnam, de Amerikaanse torpedo-bootjagers Maddox en Turner Joy aangevallen door enkele Noordvietnamese schepen. Op 2 augustus was de Maddox ook al een keer aangevallen, waarna president Johnson de regering van Noord-Vietnam krachtig had gewaarschuwd voor de „ernstige gevolgen”, als het incident zich zou herhalen. Niettemin ontstond op 4 augustus een nieuw gevecht. President Johnson beval daarna represaillemaatregelen. Er werden vierenzestig bombardementen uitgevoerd op de kust van Noord-Vietnam.

Bovendien nam de Amerikaanse Senaat nog dezelfde dag een resolutie aan, waarin Johnson werd gemachtigd „alle maatregelen te nemen, die nodig zijn om de situatie in Zuidoost-Azië het hoofd te bieden”. Vanaf die tijd dateert de escalatie van de Vietnamese oorlog. Johnson hanteert de resolutie als bewijs dat hij in Vietnam handelt met volledige instemming van de Senaat. Hij stelt, niet onlogisch, dat als de Senaat zijn Vietnam-beleid veroordeelt, zij een nieuwe resolutie moet aannemen, waarin dat tot uitdrukking wordt gebracht.

Onvolledig

Senator Fulbright, een van de intelligentste en felste tegenstanders van Johnsons politiek in Vietnam, verscheen zondag op de Amerikaanse TV-schermen. Hij zei dat het onderzoek van zijn commissie had bewezen, dat de Amerikaanse vergeldingsmaatregelen tegen Noord-Vietnam „niet alleen ongerechtvaardigd waren, maar bovendien gebaseerd op onvolledige, verraande en tegenstrijdige rapporten”.

Fulbright legde er de nadruk op hoe belangrijk het is dat de kwestie wordt uitgezocht, omdat de bodem onder het gehele Amerikaanse beleid wordt weggeslagen als kan worden bewezen, dat de opvatting, dat de Amerikaanse reactie overhaast en ongerechtvaardigd was, de juiste is. Toen hem werd

SENATOR FULBRIGHT

... ongerechtvaardigd ...

gevraagd of zulk een onderzoek de onzekerheid in Amerika niet zou vergroten, antwoordde de senator: „Ik kan me niet voorstellen, dat niet iedereen allang overtuigd is van die onzekerheid.”

Spijt

In augustus 1964 was senator Fulbright zelf de man, die — als voorzitter van de commissie voor buitenlandse betrekkingen — de „Golf van Tonkin-resolutie” bij de Senaat indiende en verdedigde. Daarvan heeft hij thans veel spijt. „Ik zou”, zo zei hij zondag, „die resolutie niet hebben ingediend als ik op dat moment op de hoogte was geweest van alle feiten. Mijn commissie was afhankelijk van gegevens, die ons werden verstrekt door de ministeries van buitenlandse zaken en defensie. De regering heeft de resolutie sindsdien gebruikt als het equivalent van een oorlogsverklaring, maar de goedkeuring ervan door het Congres was gebaseerd op informatie die niet juist waren”.

De Senaatscommissie heeft inmiddels de vrijwel volledige tekst gepubliceerd van het verhoor van minister McNamara, verleden week door de commissie. Daaruit blijkt dat moeilijk kan worden achterhaald, wat precies op 2 en 4 augustus 1964 is gebeurd. Tegenover Fulbrights mening, dat het besluit tot de 64 bombardementen van de Noordvietnamese kust „buiten alle proporties” was, staat McNamara's opvatting dat Noord-Vietnam een opzettelijke aanval had ondernomen en daarvoor, om herhalingen te voorkomen, moest worden gestraft.

De suggestie dat de VS de incidenten met opzet zouden hebben uitgelokt, als voorwendsel om Noord-Vietnam aan te vallen, werd door McNamara

verontwaardigd van de hand gewezen. Hij noemde die suggestie, zoals w verleden week reeds meldten, „morslachting”.

Witte Huis

Inmiddels heeft ook het Witte Huis gereageerd op de beweringen van Fulbright en andere leden van de Senaatscommissie. Woordvoerder George Christian zei dat president Johnson er nog steeds van overtuigd is, dat de Maddox en Turner Joy destijds niet provocerend zijn opgetreden. De inlichtingen waarover de president thans beschikt, hebben hem niet van mening doen veranderen. Johnson houdt dus vol dat hij in augustus 1964 niet overhaast en op grond van onvolledige informatie besloot de kust van Noord-Vietnam te laten bombarderen en de „Golf van Tonkin-resolutie” door de Senaat te doen aannemen.

Christian zei ook, dat de president ontkent dat de regering het Congres destijds inlichtingen heeft onthouden die tot verwerping van de resolutie hadden kunnen leiden.

modellen en als vaste gasten dicht-
modewereld met veel publiek, veel
een traditionele gebeurtenis in de
Society shop in Hilton-Amsterdam,
de jaarlijkse modeshow van de
de jaarlijkse modeshow van de
dus ook onder de zon. Gisteren was
dit jaar samengesteld. Niets nieuws
Society shop zijn collecties voor
heeft eigenaar Ger Dijkstra van de
kleuren grijs en bruin. Zo althans
travagant en vooral in de mode-
ding, licht getailleerd, met te ex-
zen op slankmakende sportieve kle-
gekleed wil gaan, zal zijn aangewe-
DE MAN, die in 1968 modicus

slan
Mode v
NAUWELIJKS

VREDESBETOOGING

Vaticaan tegen Romeinse politie

(Van onze correspondent)

ROME, 4 jan. — Vaticaanse kringen hebben met nadruk verklaard dat de Romeinse politie niet op gezag van het Vaticaan handelde toen zij in de Oudejaarsnacht een groep van katholieke jongeren van het St. Pietersplein verwijderde en voor een deel heeft aangehouden.

De leider van deze katholieke jongeren, Fabbrini, heeft verklaard dat de groep van jongeren die de hele nacht op het Pietersplein voor de vrede heeft willen bidden van het Vaticaan in een brief opheldering heeft gevraagd over de houding van de Vaticaanse autoriteiten in deze kwestie. Bovengenoemde Vaticaanse kringen hebben nu reeds medegedeeld dat de competente politieautoriteiten, die voor de veiligheid en rust op het St. Pietersplein moeten zorgen, op eigen gezag zijn opgetreden tegen deze demonstranten. Fabbrini neemt echter met deze verklaring geen genoegen en herhaalt, zoals hij in de brief aan het staatssecretariaat heeft gezegd, dat alle gelovigen het recht hebben vrij te bidden wanneer en waar zij willen.

Hanoi: VS willen geen vrede

1-3-68 740

Ook een aanval op Engeland

HANOI, 1 mrt. (AFP, Reuter) —In een uitzending van de Noordvietnamese radio is gisteren gezegd, dat het duidelijk is dat de Verenigde Staten geen vredesonderhandelingen wensen. „Als er al onderhandeld wordt, moeten de Verenigde Staten om te beginnen onvoorwaardelijk de bombardementen en alle andere oorlogsdaden tegen Noord-Vietnam staken”, aldus de uitzending. „Zodra dit gebeurt zullen de onderhandelingen beginnen.”

Radio-Hanoi noemde de „formule van San Antonio” een onbeschaamde voorwaarde. Het feit dat de Britse minister van buitenlandse zaken Brown, deze formule heeft onderschreven, is een bewijs dat Engeland zich solidair heeft verklaard met de „Amerikaanse agressors” en afstand heeft gedaan van zijn functie als medevoorzitter van de Geneefse conferentie, aldus de radio.

Johnsons San Antonio-formule houdt in, dat Amerika de bombardementen zal staken, als dit snel zal leiden tot „produktieve” besprekingen en als Noord-Vietnam zich bereid verklaart geen militair voordeel te trekken uit de bompauze. Om dit laatste punt draait alles. De Noordvietnamezen hebben nooit beloofd, dat er niet meer gevochten zal worden, als de onderhandelingen zijn begonnen. De Amerikanen vrezen een herhaling van het Koreaanse drama, toen tienduizender Amerikanen sneuvelden, terwijl in Panmoenjon de onderhandelingen aan de gang waren.

meningen

over

Vietnam

„Verdomme, ik wens geen Dien Bien Phoe”.
(President Johnson, 1967)

„Ik wou dat Charley (de Vietcong, red.) aan onze kant stond.”
(VS-officier)

„Als de Amerikanen wegtrekken, zullen onze kinderen zingen en bloemen strooien.”
(President Noord-Vietnam, 1967)

„We kunnen de adelaar in ons wapen beter vervangen door een zieke kip”. (Amerikaanse ingezonden brief)

„Ach, Vietnam, het is al zo afgezaagd”.
(tiener in radioprogramma)

„Wij moeten op zeer zware gevechten voorbereid zijn; ik voorzie geen spoedig einde van de oorlog. De vijand beschikt nog over aanzienlijke reserves en heeft laten blijken dat hij zijn offensief wil voortzetten.”
(Gen. Wheeler, februari 1968)

„De wereld walgt van de oorlog in Vietnam, die even wreed als zinloos is. Er kan geen overwinning en geen nederlaag zijn, alleen maar dood en verwoesting. Amerika en de Sovjet-Unie zullen niet toestaan dat de door hen gesteunde partij moet capituleren. De strijd kan alleen maar in omvang toenemen, met niet te voorzien gevolgen.” (Oe Thant, februari 1968)

„Laten we eens aannemen, dat we Indo-China zouden verliezen. In dat geval zouden er verschillende dingen gebeuren. Het schiereiland, dat stuk land dat daar naar beneden hangt, zou nauwelijks nog te verdedigen zijn. Het tin en wolfram, dat we zozeer op prijs stellen, zou ons dan niet meer bereiken . . . Daarom, wanneer de VS 400 miljoen dollar voteren om deze oorlog te helpen voeren, dan steunen we daarmee geen weggeefprogramma. We steunen de goedkoopste manier om iets te verhoeden, dat, wanneer het gebeurde, verschrikkelijk zou zijn voor de VS, onze veiligheid,

macht en mogelijkheid om noodzakelijke dingen te betrekken uit de rijkdommen van Indo-China en Zuid-Oost-Azië.”

(President Eisenhower tijdens een gouverneursconferentie, augustus 1953)

„Ons doel is de onafhankelijkheid van Zuid-Vietnam, zijn vrijwaring van agressie. Wij zoeken niets voor onszelf.”
(President Johnson, 1965)

„Heel Zuid-Oostazië is het leven van een enkele Amerikaan niet waard, gemeten aan de betekenis die het heeft voor de huidige en de toekomstige veiligheid van de Verenigde Staten”.
(Generaal David M. Shoup, voormalig commandant van het marinierskorps, onderscheiden met o.s. de Medal of Honor van het Congres, de hoogste Amerikaanse onderscheiding).

„Ik ben het eens met Oe Thant dat dit een nationale onafhankelijkheidsoorlog is, en niet een geval van communistische agressie. Ik ben van mening dat we er mee op moeten houden zoals we ermee begonnen zijn: eenzijdig.” (Brigadegeneraal Hugh B. Hester)

„Ik vind dat we ons moeten houden aan de overeenkomsten van Genève van 1954, en vrije verkiezingen in heel Vietnam moeten toestaan. Ik twijfel er niet aan dat ze communistisch zouden kiezen, maar onze politieke moraal eist dat we ons neerleggen bij de resultaten van vrije verkiezingen.”
(Brigade generaal William W. Ford)

„Ik zie geen enkele strategische of andere reden om een basis in Vietnam te behouden . . . Onze anti-communistische houding avonturen leveren ons niets op, terwijl sociale vooruitgang binnenslands stilligt en twintig miljoen van onze medeburgers in dergelijke wanhopige omstandigheden verkeren dat ze opstandig worden.”
(Admiraal Arnold E. True)

„Generaal Ky is bereid te vechten tot de laatste Amerikaanse soldaat en de laatste Amerikaanse dollar. Het wordt tijd dat de Amerikanen zelf hun beslissingen nemen en ophouden met het bla-bla over

„verplichtingen,” en met het gepraat dat het wachten op Hanoi is.”
(Admiraal Arnold E. True)

„Zonder een duidelijke grenslijn voor onze onmiddellijke militaire doeleinden, en geen precieze en pragmatische definitie van onze politieke doeleinden op korte en lange termijn, begeven we ons in een opwaartse spiraalbeweging die tot vernietiging kan leiden.”
(Generaal Matthew Ridgway)

„Mijn oplossing? Vertel de Vietnamezen dat ze zich koest moeten houden en hun agressie moeten stopzetten of anders bombarderen we ze terug in het Stenen tijdperk.”
(Generaal Curtis Le May)

„President Johnson staat op het punt eenzelfde fatale historische beslissing te nemen, als Hitler nam toen hij besloot Rusland binnen te vallen.”
(Walter Lippman, 4 januari 1966)

„Ik vond niets anders dan vooruitgang en hoop op de toekomst.” (Mc Namara over Vietnam, 12 mei 1962)

„Het gaat goed met de oorlog in Vietnam.”
(McNamara, januari 1963)

„Het belangrijkste deel van de Amerikaanse militaire taak kan zijn voltooid aan het eind van het jaar 1965.”
(McNamara, oktober 1963)

„De Verenigde Staten hopen nog steeds het grootste deel van hun troepen voor het eind van 1965 terug te trekken.”
(McNamara, februari 1964)

„We zijn niet langer aan de verliezende hand.”
(McNamara, oktober 1965)

Op 29 februari 1968 neemt McNamara afscheid als minister van defensie. Er staan ruim 500.000 Amerikanen in Vietnam. Zij zijn in het defensief gedrongen.
(red.)

„Iedereen die de militaire macht van de Verenigde Staten inzet op het vasteland van Azië, zou zijn hersens moeten laten nakijken.”

(Generaal Douglas Mac Arthur)

Waarom vechten de Amerikanen?

inval 68 Vrees

Waarom vechten de Amerikanen in Vietnam?

— Dat is niet gemakkelijk te zeggen, tenminste als je een onderscheid maakt tussen de werkelijke motieven en de motieven die naar voren worden gebracht. Het belangrijkste motief lijkt me de „indaming“, de „containment“ van China. Maar officieel heet het dat Noord-Vietnam moet leren dat „agressie niet loont“; dat is de belangrijkste rechtvaardiging. Maar die is pas opgedoken in februari 1965, en wel om de bombardementen op Noord-Vietnam te rechtvaardigen.

Het stopzetten van de bombardementen zou dus betekenen: toegeven dat Noord-Vietnam niet de agressor is, en ten onrechte is gestraft?

— Ja, zo zou je het kunnen opvatten. Maar het belangrijkste is dat de Amerikanen van Noord-Vietnam een schuldbekenenis eisen — stopzetten van agressie. Dat is natuurlijk onmogelijk: de USA zijn te ver gegaan en moeten de eerste stap terug doen. Zoals al eens eerder is opgemerkt: wederkerigheid zou hier betekenen dat Noord-Vietnam haar bombardementen op San Francisco staakt. Door in ruil voor bombardementsstop „infiltratie te stoppen“, zou Noord-Vietnam stitzwijgend toegeven dat de Amerikaanse beschuldiging juist is geweest. Dat weigeren ze, natuurlijk.

Is „China indammen“ overigens een legitiem, een te rechtvaardigen doel voor de politiek van de Verenigde Staten?

— Dat is een „wereldbeeld“-probleem: China is communistisch en revolutionair en dus zal het inherent agressief zijn — als het de kans kreeg zou het zich van heel Zuidoost-Azië meester willen maken. Maar is dit wel zo? Is China agressief? Ik ben ervoor, het begrip agressiviteit te laten vallen; het is niet de juiste manier om internationale betrekkingen te bekijken. Ik geloof niet, dat één van de daden van China na 1949, toen ze het bewind op het vasteland vestigden, opgevat zou kunnen worden als een bewijs van Chinese agressiviteit. Het zijn steeds gevolgen van specifieke interactiepatronen; elk geval staat op zich.

Als je verder kijkt, naar b.v. de Chinese strategie, en de bewapening van het Chinese leger: je vindt geen enkele aanwijzing voor buitenlandse avonturen. De zaak is definitief ingesteld.

Maar de uitlatingen van Lin Piao dan, en de opbouw van een kernmacht?

— Ja! Het „zie je wel“-effect! Dat zijn natuurlijk de dingen, die zo prachtig kunnen worden gebruikt om stiekeme vooroordelen over China te bevestigen. Sinlogen zeggen daar andere dingen over! Maar goed: twee dingen. Zelfs Dean Rusk heeft later toegegeven dat de beruchte rede van Lin Piao, waarin hij een schets gaf voor een soort wereldrevolutie, eigenlijk niets anders is dan een „do-it-yourself-kit“, een bouwdoos met aanwijzingen — of liever, alleen de aanwijzingen. China zegt geen daadwerkelijke steun toe, alleen morele: wie revolutie wil maken, moet dat zelf doen, en Lin Piao geeft een recept.

En die kernmacht? Die is strikt defensief bedoeld. Dat wil natuurlijk niemand geloven, ook niet als je wijst waarop de Chinezen zelf het bezit ervan hebben verdedigd: ze zijn tot nu toe de eersten en enigen geweest die verklaard hebben nooit als eersten ten kernwapen te zullen gebruiken (een verklaring die de Verenigde Staten nooit hebben willen geven). Frankrijk volgt precies dezelfde redenering te-

genover de V.S. als China tegenover Rusland; noemen we Frankrijk daarom een agressief land? Het wil zijn defensie in eigen hand houden — een legitiem doel, al kun je er om andere redenen bezwaren tegen hebben. China houdt rekening met een Amerikaanse aanval, en denkt die door een atoommacht te kunnen voorkomen. Morton Halperin, een defensie-adviseur van het Pentagon, stelt overigens in zijn boekje „China and the bomb“ ook vast dat de Chinese kernmacht alleen defensief te gebruiken is.

Gesprek met Jhr. drs. G. Benthem van den Berg

*Jhr. drs. G. van Benthem van den Berg
Geb. 1927, Den Haag; Gymnasium B 1952, te Overveen. Rechtsadvocaat te Leiden, doctoraal-examen 1958. 1959-1960 in dienst van de Shell; daarna (1960-1964) als wetenschappelijk medewerker verbonden aan het Europa-instituut van de Universiteit te Leiden. 1964-1965 voorzitter studie van het „Center for International Affairs“, Harvard University (USA) en van 1965-1966 aan het „Institute for International Studies“, University of California, Berkeley. Sedert 1 september 1967 wetenschappelijk hoofdmedewerker voor Internationale Betrekkingen aan het Institute for Social Studies te Den Haag. Publikaties o.a. in „Oost-West“, de „Internationale Spectator“. Zeer recent „Vietnam en de ideologie van het Westen“ als vlugschrift van „De Gids“.*

Maar het mooiste van alles is nog dat de Chinezen met de opbouw van een kernwapen dus precies hetzelfde doen als wij met precies dezelfde „defensieve“ motivering. Als wij een kernmacht hebben, is die natuurlijk alleen maar defensief, maar als de Chinezen het doen, is het plotseling een bewijs van hun agressiviteit. Dat is meten met twee maten.

Nog even terugkomen op de eerste vraag. Welke belangen zijn er eigenlijk voor de V.S. te verdedigen in Vietnam?

— Belangen zijn nooit objectieve zaken; het zijn altijd interpretaties van mensen. Ik zie wel een economische belangen voor de V.S. als geheel, verbonden aan de Vietnam-oorlog. Maar er zijn natuurlijk wel particulieren, bedrijven, etc., die direct belang hebben bij de voortzetting van de oorlog. Ik geloof niet in de vulgair-Marxistische theorie, dat het kapitalisme de oorlog nodig heeft. Maar wie toevallig helikopters produceert, of wie een bedrijf heeft dat voor defensie werkt, heeft natuurlijk wel belang bij een voortduren van de gespannen verhouding, waardoor bijvoorbeeld weer een antiraketsysteem gebouwd kan worden. De defensie-industrie is machtig door haar verbanden met de militairen — heel wat oud-generaals zijn nu directeurs — en het Congres. Maar het is interessant dat nu de Wall Street

Journal zich vanwege het inflatiegevaar tegen intensivering van de oorlog heeft uitgesproken.

Wat zou er gebeuren als de Amerikanen zich terug konden trekken?

— Dat hangt ervan af: gaat het om een principiële besluit tot terugtrekking, of een feitelijk terugtrekken van de ene op de andere dag — een soort Duinkerken?

Het tweede lijkt me helemaal geen punt — dat wordt ook niet bepleit door degenen die terugtrekking voorstaan, zoals Mary McCarthy, Dr Spock, Noam Chomsky. Nee, het gaat om een principiële besluit. En als dat genomen is, vinden zij, is het verder een regeringszaak om uit te vinden hoe. Natuurlijk ben ik het er mee eens, dat ze zich terug moeten trekken. Maar om het zover te krijgen...

... via de presidentsverkiezingen?

— Nou, Johnson tegen Nixon is lood om oud ijzer. Rockefeller is misschien de enige kleine kans.

Wie zou je prefereren?

— Nixon vind ik een ontzettend onbetrouwbare vent. Maar misschien is het toch beter hem te kiezen dan een man die zich zo de mist in heeft gewerkt als Johnson. De keuzemogelijkheid Johnson-Nixon toont trouwens wel aan hoe onvolgende het Amerikaanse politieke systeem functioneert.

Is Johnson eigenlijk wel berekend voor zijn taak?

— Welk politiek systeem geeft de garantie dat degenen die boven komen drijven inderdaad gekwalificeerd zijn? Op den duur moet juist dat verbeterd worden, daarom schrijf ik erover; dat helpt voor nu niets meer, maar misschien voor later. Natuurlijk wordt Johnson in zijn mogelijkheden beperkt door wat hij als opleiding heeft meegekregen. Hij is voor onderwijzer opgeleid en heeft als politicus vrijwel alleen geleerd (hij was Majorityleader in de Senaat) compromissen te sluiten op basis van koehandel („wheeling and dealing“ heet dat). Vandaar dat hij in zijn eerste jaar Kennedy's wetgeving zo snel erdoor wist te drukken: dat kan hij. Maar op die manier heeft hij het ook klaar gespeeld elke congressoppositie buitenspel te manoeuvreren inzake zijn Vietnam-beleid.

Wat is nu de beste politiek die je de V.S. aan zou kunnen raden?

— Ze hebben alle kansen voorbij laten gaan om er zonder prestigeverlies uit te komen. Bijvoorbeeld bij de opstand van de Boeddhisten in 1966, die ze neer hebben laten slaan. Toen was er een kans: zelfs rechtse lieden als de congresleden Rivers (die nu op het gebruik van kernwapens bij Khe Sanh aandringt) en Thurmond zeiden toen: „ze willen ons kennelijk niet hebben, nou, dan kunnen we er beter mee ophouden“. Húe bleef trouwens een stad waar Amerikanen zich nauwelijks durfden vertonen. Geen wonder dat de Vietcong de stad in een paar uur in handen had en de Amerikanen een maand moesten vechten en de hele boel daarbij hebben platgegooid, om haar terug te veroveren. Een fatale fout hebben ze ten slotte gemaakt door het generaalsregime met een democratisch vernisje te laten overgieten. Daarmee hebben ze zich volgens hun eigen waarderstelsels de mogelijkheid ontnomen om zich er nog eens van te distantiëren: Thieu en Ky zijn nu immers democratisch gekozen? Er had een burgerregering in Saigon moeten komen, die met de Vietcong had kunnen onderhandelen over een coalitieregering — en dat is nu uitgesloten.

Verklaring vanwege de Algemene Doopsgezinde Sociëteit, de Evangelisch-Lutherse Kerk, de Nederlandse Hervormde Kerk, de Oud-Katholieke Kerk, de Remonstrantse Broederschap en de Rooms-Katholieke Kerk over de oorlog in Vietnam.

Verklaring van de kerken

maand 68 vpsok

Gedurende de laatste weken zijn de oorlogshandelingen in Vietnam opnieuw in hevigheid toegenomen.

Zowel de felle en meedogenloze strijd tussen de troepen van het Nationale Bevrijdingsfront en Zuidvietnamese en Amerikaanse legereenheden, o.a. om het bezit van een aantal dichtbevolkte steden in Zuid-Vietnam, als de toename in omvang en intensiteit van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam, hebben het reeds jaren durende lijden van het volk van Vietnam opnieuw vergroot.

Het aantal slachtoffers onder de burgerbevolking is waarschijnlijk vele malen zo omvangrijk als die onder hen, die actief bij de oorlog zijn betrokken. Miljoenen moesten uit hun bedreigde of reeds verwoeste woonsteden vluchten en lopen gevaar, bedreigd door ziekte en honger, te verkommeren en onder te gaan.

Bovendien moet worden gevreesd dat naarmate de oorlogshandelingen in omvang en hevigheid toenemen nieuwe wapenen, waarvan de uitwerking nog radicaler vernietigingen te weeg brengt in de strijd zullen worden geworpen.

Van de zijde van de Amerikaanse regering is meegedeeld, dat het gebruik van kernwapenen in Vietnam niet wordt overwogen. Het gevaar schijnt echter niet denkbeeldig, dat naarmate de positie van de strijdende partijen benarder zal worden, de mogelijkheid zal ontstaan dat alsnog naar deze wapenen zal worden gegrepen om een snelle beslissing te forceren.

Als de voortgaande escalatie van de oorlog in Vietnam werkelijk op het gebruik van kernwapenen zou uitlopen, moet het ergste worden gevreesd. Een strijd van wereldformaat tussen de grote kernmogendheden met al de gevolgen van dien is dan niet langer denkbeeldig.

Als de kerken zich in deze situatie geroepen weten zich opnieuw te laten horen, dan doen zij dit echter vóór alles, omdat zij bewegen zijn om het lot van de miljoenen mensen in Vietnam, om het lot van een geheel volk dat ten onder te gaan.

Welke redenen van politieke

naar deze strijd ook moge zijn begonnen en om welke redenen zij ook moge worden voortgezet, het staat nu wel reeds onomstotelijk vast dat de aard en de omvang van de middelen die moeten worden aangewend in geen aanvaardbare verhouding staan tot de doeleinden, die men er ten onrechte overtoegans, mee denkt te kunnen bereiken.

Wij menen dat de secretaris-generaal van de Verenigde Naties onlangs terecht heeft betoogd, dat de wereld walgt van een oorlog die even wreed als zinloos is. Er kan geen overwinning en geen nederlaag zijn. Slechts dood en verwoesting resten.

In de naam van Jezus Christus, in wie de menselijkheid van God onder ons is verschenen, willen wij ons daarom in deze zaak opnieuw tot onze regering en onze volksvertegenwoordiging richten. Wij zijn van oordeel, dat in deze ernstige situatie politieke meningsverschillen niet langer een belemmering zullen mogen zijn voor regering en volksvertegenwoordiging om duidelijk en onomwonden positie te kiezen.

Wij erkennen, dat de wil tot vrede aan beide zijden aanwezig zal moeten zijn, wil het tot vredesonderhandelingen komen en als Kerken bezweren wij beide partijen een einde te maken aan dit zinloos geweld.

Wij zijn van oordeel dat in dit kader de verantwoordelijke instanties van ons land zich daartoe met name tot volk en regering van de Verenigde Staten van Noord-Amerika, waarmede ons volk op velerlei wijze zijn eigen lot heeft verbonden, moeten richten, om er opnieuw op aan te dringen dat de bombardementen op Noord-Vietnam onmiddellijk en onvoorwaardelijk worden gestaakt, om zo de weg naar vredesonderhandelingen te openen en dat ook verder alles in het werk wordt gesteld om tot een de-escalatie te komen.

In het bijzonder worde daarbij gewezen op de vrees, die onder ons heerst dat bij een voortgang van deze escalatie op een bepaald ogenblik toch tot het gebruik van kernwapenen zal worden overge-

gaan. Wij achten het van het grootste belang dat reeds nu op de gevolgen hiervan, ook om de verbondenheid van de westerse volkeren, worde gewezen en niet worde gewacht tot het zover zal zijn gekomen.

Wij roepen op tot gebed en beziening op onze persoonlijke en gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Wij doen een beroep op geheel ons volk om door een houding van solidariteit met het volk van Vietnam blijkt te geven van zijn wil tot vrede, van zijn bereidheid tot daadwerkelijke hulp langs andere wegen dan die van geweld. Wij doen een beroep op regering en volksvertegenwoordiging, zo duidelijk als de situatie dat eisen zal, hun protest tegen de gang van zaken in Vietnam te laten horen.

Vietnam-literatuur

Wie op de hoogte wil blijven van de ontwikkelingen in Vietnam, kan zich beter niet te veel op de Nederlandse pers oriënteren. Hij doet er goed aan zich te abonneren op

1. „Vietnam Bulletin”, p.a. ASVA, Weesperstraat 51, Amsterdam. Verschijnt om de twee weken. Wordt samengesteld door studenten van de Universiteit van Amsterdam. Bevat belangrijkste artikelen — berichtgeving en analyses — uit de buitenlandse pers en ook uit wetenschappelijke studies. f 5,— per half jaar.
2. „Nieuwe Literatuur over Oorlog en Vrede”. Van Gorcum, Assen. Maandblad f 11,50 per jaar. Bevat uittreksels van belangrijke wetenschappelijke studies op het gebied van oorlog en vrede in het algemeen. De redactie wordt gevoerd door de staf van het Polemologisch Instituut van de Rijksuniversiteit te Groningen.

Voorts zij als kortste en beste inleiding op het Vietnam probleem nog geattendeerd op „Vietnam en de ideologie van het Westen”. Vlugschrift van de Gids, bestelbaar bij elke boekhandel. Het is van de hand van de in dit nummer geïnterviewde G. van Benthem van der Berg.

Overigens waren die verkiezingen een farce. Wat de militairen controleerbaar waren, hebben ze verloren. Een commissie uit de Nationale Vergadering verklaarde in eerste instantie de verkiezingen ook ongeldig. Maar toen de Nationale Vergadering die beslissing moest bekrachtigen, stond generaal Loan (de vent die overal in de pers is afgebeeld terwijl hij een Vietcong-officier op straat neerschoot) met een paar trawanten behangen met machinepistolen op een balustrade boven de stembus. Ze konden lezen wat iedereen stemde. De verkiezingen werden toen natuurlijk geldig verklaard.

Als het tot onderhandelen komt, wat dan ?

— Ja, dat is een probleem waar niemand over praat. Wat dan? Alleen als Amerika zijn doeleinden zal wijzigen en de Vietnamezen daarvan kunnen overtuigen, lijkt me een oplossing door onderhandelingen mogelijk.

Wat denk je van de voorstellen van generaal Gavin, van Schlesinger, en ook van Lippman, om een soort „enclavestrategie” te volgen ?

— De Amerikanen volgen die strategie al; na het laatste Vietcong-offensief zijn ze ertoe gedwongen. De pacificatie van het platteland is volkomen mislukt, de teams zijn teruggetrokken; dat betekent dat ze nog wat bases in handen hebben — en steden, voorzover dat geen puinhopen zijn, vluchtelingenkampen, delen van Saigon. Ze zouden volgens die voorstellen een volstrekt passieve defensiestrategie moeten volgen. Met name zouden ze ook de bombardementen op Zuid-Vietnam moeten stopzetten. Misschien zou dan rechtstreeks onderhandelen met de Vietcong mogelijk worden.

Vergeet niet dat de Amerikanen nu Saigon, Huế en andere delen van het land die ze „verdedigen” platgebombardeerd hebben. De opmerking van die Amerikaanse officier die van Ben Tre zei „we hebben die stad moeten bombarderen om haar te redden” is wel typerend. Wat de gevolgen daarvan zijn voor de houding van de bevolking in die steden weten we nog niet.

Is er een criterium om te bepalen of de V.S. dan wel Noord-Vietnam „schuldig” is aan de oorlog, of wie er oorlogsmisdadiger is ?

— De Amerikaanse verantwoordelijkheid is beslist primair, wat de oorlog zelf betreft. Het criterium lijkt mij dat oorlogshandelingen niet op willekeurige wijze tegen de bevolking gericht mogen zijn. Dat is de norm die wij algemeen hanteren; dat blijkt bijvoorbeeld ook uit de moeite die het Pentagon zich geeft om — in de berichtgeving tenminste — de „burgerbevolking” ongedeerd te laten.

Maar een guerrilla-oorlogvoering is alleen met succes mogelijk, als er een actieve steun van de bevolking is. Tegen die bevolking is de Amerikaanse strategie dan ook gericht: de bevolking wordt verplaatst, de dorpen gebombardeerd, de oogst vernietigd. Zo'n strategie moet onvermijdelijk tot oorlogsmisdaden leiden. Kan er een doel zijn dat die middelen rechtvaardigt ?

Juridische normen zijn hier eigenlijk moeilijk te hanteren, omdat ze in de huidige internationale samenleving geen duidelijke grondslag hebben. Je kunt beter over normen praten met het oog op de toekomst, dan in verband met het verleden.

Betekent die guerrillasteun van de bevolking niet iets als je aan democratie denkt ?

— Natuurlijk! Het is toch duidelijk aan welke kant in ieder geval de plattelandsbevolking staat!

Hebben demonstraties zin ?

— Dat is moeilijk om in het algemeen te beantwoorden. In 1965 waren ze in Amerika zeker zinvol, na het begin van de bombardementen, om de zaak onder de aandacht te brengen. Vóór die tijd werden er nauwelijks vragen over de gerechtigdheid van de Amerikaanse interventie gesteld. Dat is toen veranderd.

Of verder demonstreren ná die fase nog zin heeft, weet ik niet; ik zet er een vraagteken achter. Iets anders is zeker het „Vietnam Summer Project” waarbij 20.000 man huis-aan-huis zijn gaan praten en voorlichten. Het effect is moeilijk te meten. Wel had Johnson's populariteit in de herfst van 1967 een dieptepunt.

Beroerder is dat de normale kanalen van de democratie in Amerika zijn afgesloten. Er is geen grote politieke partij waarin je zinvol actief kunt zijn. De radicalisering van de laatste jaren in de V.S. — b.v. de Black Power-beweging — zou zonder Vietnam niet mogelijk zijn geweest, denk ik.

Geldt voor Nederland hetzelfde ?

— Ja. Als het de enige manier is om de zaak publiek te maken, doen. En dan is nodig: voorlichten, op alle mogelijke manieren. Wat meer eenheid tussen soortgelijke bewegingen zou daarbij geen kwaad kunnen.

Maar in elk geval moet je je weer afvragen: heeft het zin te demonstreren? Als het effect averechts is, heb je minder dan nul bereikt, en daar moet je voor oppassen!

Ik denk wel eens, dat het meer zin heeft te werken aan het voorkomen van een volgend Vietnam, dan om het stoppen van deze oorlog.

— Ja, daar gaat het om. Je moet er ook erg voor oppassen, dat je je inzet voor dingen die niet bereikbaar blijken. Het gevolg is alleen maar: frustratie, cynisme, toenemende machteloosheidsgevoelens, terwijl je toch dacht redelijke kritiek te hebben. En dat loopt vaak uit op aanpassing, conformisme. En dan is het uit: de weg voor een nieuw Vietnam ligt dan weer open.

Nog twee vragen. Het januarinummer van G3 over Vietnam, waaraan je ook hebt meegewerkt, heeft kwalificaties gekregen als „anti-Amerikaans, ondermijnd voor de krijgstuicht, pro-communistisch”! Wat denk je daarvan ?

— Het G3-nummer gaf duidelijk gemotiveerde en met redelijke argumenten omklede kritiek. Wie daartegen in gaat met dergelijke kreten, beschikt kennelijk niet over redelijke tegenargumenten. Zo'n etikettenplakkerij moet die dan vervangen. Een dergelijke mentaliteit is nu juist wat je in het „vrije Westen” niet zou mogen aantreffen.

Wat kan een vredesbeweging — of de leden van een vredesbeweging — doen inzake Vietnam ?

— In het huidige stadium niet veel meer dan individuele Amerikaanse deserteurs steunen. En eraan werken dat de samenleving zo verandert, dat er geen andere Vietnams zullen volgen.

T.

nen, lopen uit op situaties waarin we alleen maar een keuze schijnen te hebben tussen twee kwaden. In oorlogen wreekt zich de wanorde en het onrecht dat we lieten voortbestaan uit onwetendheid, angst en behoudzucht.

Het diepe besef dat partijen in een conflict werkelijk medeverantwoordelijk zijn voor het ontstaan en verloop ervan, is onmisbaar om tot een goed oordeel te komen over de vraag wat zij op een bepaald moment moeten doen om tot een oplossing te komen. Als dat besef niet aanwezig is zullen de partijen, wanneer zij zich gesteld zien tegenover de verschrikkingen van de oorlog die zij hebben ontketend, zich slechts verontschuldigen en wijzen op de onontkoombare eisen die gesteld worden door: „het internationale systeem“, „de menselijke natuur“, „de ideologie van de ander“ en „de wetten van de oorlog“.

Bovendien moet worden gesteld, dat als er sprake is van concrete verantwoordelijkheid dat er dan ook gesproken kan worden van concrete schuld, die beoordeeld kan worden op grond van kennis van de historie van een conflict. Alleen deze kennis kan wapenen tegen voorstellen voor een oplossing die op te gemakkelijke wijze gelijke schuld impliceren voor beide partijen.

Wij menen daartegen dat men slechts tot een vruchtbare oplossing kan komen

- a) wanneer de Verenigde Staten bereid zijn de visies en motieven die aan hun eerder genomen heilloze beslissingen ten grondslag lagen te herzien,
- b) het Nationale Bevrijdingsfront en Noord-Vietnam bereid zijn hun strategische doelstellingen en hun optreden te wijzigen, omwille van de offers en het leed, die deze aan het Vietnamese volk opleggen.

Het is de onbereidheid tot deze wijzigingen, die fundamenteel is voor de impasse in Vietnam. Dat is ook de diepste reden waarom in zeer veel landen in de wereld bepaalde voorstellen om een einde te maken aan de Vietnamese oorlog grote steun hebben gevonden. De volgende voorstellen zou deze vergadering willen onderschrijven.

- Het beëindigen zonder voorwaarden van de bombardementen op Noord-Vietnam. In de eerste plaats om een eerste stap te zetten op de weg van een geleidelijke vermindering van het ge-

voerde geweld. Zonder deze bombardementen zijn begonnen op grond van de onjuiste stelling dat Noord-Vietnam verantwoordelijk voor de oorlog en de belangrijkste tegenstander was.

- Erkenning van het Nationale Bevrijdingsfront als zelfstandige onderhandelingspartner, aangezien dit front de eigenlijke tegenstander van het bewind in Saigon is, die actieve en passieve steun vindt bij een belangrijk deel van de bevolking en in zijn ontstaan de gerechtvaardigde redenen van het verzet weerspiegelt.
- Het aangaan van onderhandelingen tussen alle bij het conflict betrokken partijen om te komen tot een einde van de strijd en tot regelingen op basis van de akkoorden van Genève die het Vietnamese volk in staat stelt over zijn toekomst te beschikken in vrede, onafhankelijkheid, soevereiniteit, eenheid en territoriale integriteit, en die de Zuid-Vietnamese bevolking in staat stellen de toekomst van Zuid-Vietnam en Vietnam als geheel mee te bepalen.
- Het opgaven door beide partijen van de gedachte aan een overwinning die de tegenstander vernedert, waardoor een wederzijdse vermindering van de gewelddadigheden kan plaats vinden ter bevordering van de onderhandelingen.

Alle uitingen van vredesbereidheid ten spijt, is er weinig in de voorstellen van beide partijen te vinden, dat wijst op bereidheid tot een akkoord volgens de bovengenoemde richtlijnen. Wanneer deze weg niet bewandeld wordt, blijft slechts de verdere uitbreiding van het conflict over. De gevaren die de wereld dan loopt zijn onvoorstelbaar, terwijl reeds in de huidige situatie de kansen op samenwerking zwaar te lijden hebben. Het ergste is deze uitbreiding echter omdat zij zeker de geleidelijke vernietiging betekent van het Vietnamese volk en zijn cultuur.

Het is hiertegen dat wij met alle heftigheid protesteren. Het vaticaanse concilie noemt in Gaudium et Spes elke oorlogshandeling die zonder onderscheid is gericht op de verwoesting van hele steden of grote gebieden met hun inwoners, een misdaad jegens God en de mens zelf, die met kracht en zonder aarzelen veroordeeld dient te worden.

Die uitspraak betrof een andere situatie, maar zij

den reden die men wil veroedigen of veroveren.

Met opzet wordt in deze verklaring gesproken van wij en wordt geen scheiding gemaakt tussen volkeren die verantwoordelijk en daardoor schuldig zijn en volkeren die dat niet zijn. De reden daarvan is dat wij evengoed hadden kunnen doen wat anderen nu doen, omdat we allen delen in dezelfde onwetendheid, angst en behoudzucht. Over schuldspreken betekent niet dat wij ons verheffen.

Daarnaast zijn wij ook meer concreet verantwoordelijk als Nederlanders, omdat een van de partijen in het conflict het Amerikaanse volk is waarmee wij op talrijke wijzen verbonden zijn, waardoor wij mogen hopen het te kunnen beïnvloeden.

Vervolgens zijn wij verantwoordelijk als leden van een kerk die een vredesopdracht in de wereld heeft en die een concrete verantwoordelijkheid voor het conflict in Vietnam draagt, in het bijzonder voor zover katholieken in Vietnam belangrijk hebben bijgedragen tot het ontstaan en de verscherping van het conflict. We doen een hartstochtelijk beroep op onze geloofsgenoten in Amerika, Noord- en Zuid-Vietnam om zich voor het bereiken van de vrede in te zetten in dezelfde geest als waarin wij daarover hebben gesproken. Zeer speciaal willen wij ons stellen achter de oproep van de Bisschoppen van Zuid-Vietnam om onderhandelingen te beginnen en willen wij bidden dat hun inspanningen om de tegenstellingen in Zuid-Vietnam te overwinnen vruchtbaar zijn en de angst zullen kunnen overwinnen.

Tenslotte hebben wij als bewoners van deze wereld een verantwoordelijkheid om haar bewoonbaar te maken voor ons zelf en onze kinderen. We moeten ons zorg maken over het welzijn en de ontwikkeling van de wereld als geheel. Op dit moment vraagt dat van ons, naast vele andere dingen, dat wij ons de moeite getroosten om een bezonnen en waarheidsgetrouw oordeel te vormen over de betekenis van dat wat in Vietnam gebeurt.

In het bijzonder willen wij daarom een beroep doen op al degenen in onze maatschappij die betrokken zijn bij onderwijs, vorming en voorlichting om hun medemens bij deze oordeelsvorming te helpen. Dat is noodzakelijk om te voorkomen dat velen als het om de vraagstukken van onze wereld gaat vluchten in cynisme, apathie en moedeloosheid, die een bedreiging zijn van de vrede en van hun eigen menselijke waardigheid.

Munitieboten van Vietcong tot zinken gebracht

1-3-68 NRL

Zuidvietnamese en Amerikaanse schepen hebben vanmorgen drie met munitie geladen treilers van de Vietcong tot zinken gebracht, aldus een Amerikaanse woordvoerder.

Donderdagavond was een vloot van vier treilers buiten de territoriale wateren van Zuid-Vietnam waargenomen. Kort na middernacht begaven de schepen, die geen identificatie of licht voerden, zich in de 12-mijlszone. Toen zij door Amerikaanse en Zuid-Vietnamese schepen werden aangeroepen, gaven zij geen gehoor. Drie schepen voeren snel naar de kust en openden het vuur, het vierde begaf zich naar open zee.

Volgens de woordvoerder werd een treiler 15 km. ten noorden van Nha Trang door een ontploffing volledig vernield, de tweede liep na hevige strijd 65 km. ten zuidoosten van Tsjoe Lai aan de grond en vloog in de lucht toen regeringstroepen het schip naderden. Aangenomen wordt dat de bemanning het schip heeft laten springen.

De derde treiler trachtte de mond van de rivier de Cua Bo aan de zuidpunt van Vietnam te bereiken, maar zonk na twee hevige ontploffingen aan boord. Aan Amerikaanse zijde werden twee matrozen gewond. Verdere verliescijfers zijn niet bekend. (A.F.P., Reuter).

Pech bij McNamara's afscheid van Pentagon

1-3-68 NR C

Het afscheid dat de aftredende Amerikaanse minister van defensie, McNamara, donderdag van het Pentagon heeft genomen, is gekenmerkt door veel tegenslag. Het regende in Washington voor het eerst sinds 27 dagen, zodat McNamara en de toeschouwers drijfnat werden. Een luchtdefilé kon vanwege het slechte weer niet doorgaan en president Johnson, die op weg was naar de plechtigheid, was een kwartier lang opgesloten in een lift (met het nummer 13), die tussen twee verdiepingen was blijven steken. Ter slotte vielen de luidsprekers uit zodat de duizenden mensen die op het plein van het Pentagon stonden, slechts flarden opvingen van de rede van de president.

Namens de stafchefs en het personeel van de strijdkrachten sprak de voorzitter van het comité van stafchefs, generaal Wheeler. De onderminister van defensie Nitze overhandigde McNamara ten slotte de „Distinguished Service Medal“. McNamara zelf heeft niet gesproken. (Reuter)

PETER BROOK VERFILMT EIGEN TONEELSTUK

Vietnam levert weinig filmstof

(Van een correspondent) 68740

LONDEN, 1 maart —

HET GENRE VAN DE OORLOGSFILM is tot nu toe nauwelijks „verrijkt” met films over Vietnam. Een paar snelle, goedkope producten en „De groene baretten” van John Wayne, die nog niet vertoond is, dat is alles. We laten buiten beschouwing propagandafilms van de Amerikaanse voorlichtingsdienst.

Er zijn wel documentaire films gemaakt over of naar aanleiding van Vietnam. Voorbeelden zijn de gezamenlijke Franse poging „Ver van Vietnam” en „Benefit of the doubt” van Peter Whitehead naar en rondom het toneelstuk „US” van Peter Brook. Nu zijn er weer twee: „Inside North Vietnam” van Felix Greene en „Tell me lies” van Peter Brook zelf.

Alleen die van Greene en het gedeelte van Ivens uit „Ver van Vietnam” zijn opgenomen in Vietnam. De overige cineasten hebben zich meer bezig gehouden met hoe zij voelen en hoe wij behoren te voelen over Vietnam, dan met de oorlog zelf.

Felix Greene verdient bewondering voor zijn onopgesmukte beelden. „Ver van Vietnam” heeft een duidelijk standpunt. Alle makers schij-

nen zeker van één ding, dat de Verenigde Staten fout zitten, maar ook (wat niet direct daaruit volgt) dat de communisten en Noord Vietnam gelijk hebben.

„Tell me lies” van Peter Brook heeft een andere opzet dan zijn toneelstuk „US”. Het is een nieuw werkstuk over hetzelfde onderwerp, een semi-documentaire, waarin een dramatische draad verweven zit over een jong stel dat plotseling getroffen wordt door de vraag wat zij met Vietnam aan moeten. De film is vooral een uitdaging aan de toeschouwers: „wij worden er gek van en jullie?”.

De semi-documentaire vorm heeft grote bezwaren voor de duidelijkheid. Voorbeeld is een feest, waarop eerst allerlei mensen naar hun mening wordt gevraagd over oorlog en over Vietnam, waarna de bijeenkomst volledig ont-aardt in een orgie. De moeilijkheid bij zo'n menging van documentatie en spel is de verwarring van objectiviteit met opinie en tendens. „Ver van Vietnam” is duidelijker, omdat verschillende filmers meewerken: de een met beelden van de oorlog zelf, de ander met een persoonlijke visie. De dubbele aanpak van Peter Brook wordt voorkomen, waardoor er geen evenwicht is tussen de actualiteit, de werkelijkheid en de theatrale uitwerking „gebaseerd op”.

te laten. Immers: de executies van ambtenaren en van familieleden van legerofficieren door Vietcongeenheden hebben er de schrik wel ingebracht.

Een ander profijtelijk punt voor de Vietcong is dat de bombardementen waarmee de Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen de herovering van door Vietcong bezette delen van Saigon en de citadel van Hué en andere steden hebben begeleid ook vele burgers het leven hebben gekost. Dat zal de populariteit van de VS in Zuid-Vietnam onder de burgerij ook niet hebben verhoogd.

Mislukt

Deze balans is te eenzijdig. President Johnson en zijn ministers prefereren het de zaak wat anders te bezien. En ook zij hebben geen ongelijk. De Vietcong heeft er inderdaad op gerekend dat de bevolking der steden de Vietcong met geestdrift zou inhalen en hulp zou bieden. Niet voor niets brachten de in de steden binnendringende Vietcongstrijders geluidsbanden mee met oproepen tot de bevolking die over de plaatselijke zenders moesten worden afgedraaid en waarin oprichting van bestuurscoalities werd aangekondigd.

Maar de bevolking bleef apathisch - net zo min als ze zich tezeer achter de Saigonse regering stelt omdat dit levensgevaarlijk kan worden, stelt ze zich achter de Vietcong - als die wegtrekt zijn de teruggekeerde regeringstroepen ook niet zachtzinnig. De befaamde foto van het pistoolschot waarmee een generaal een Vietcong-lid (als hij dat al was) afmaakt, is er een illustratie van.

Het lijkt wel zeker dat de Vietcong meer had verwacht van een opstand der stedelijke massa's en wellicht ook meer had verwacht van een tekortschieten der Amerikaans-Zuidvietnamese verdedigers wier troepen immers zowel een klassieke veldslag bij Khe Sanh als een guerilla-strijd in de steden moesten voeren.

De sfeer

In dat opzicht heeft Johnson gelijk. De Vietcong heeft minder bereikt dan ze beoogde. En als inderdaad - zoals wel te verwachten

valt, zij het niet binnen een paar dagen - de steden weer allemaal vast in de hand van de Amerikanen en Zuidvietnamese regeringstroepen zijn, dan is daarmee wel weer bewezen dat de Vietcong zeker niet de sterkste in het land is. Dat zal ongetwijfeld ook weer zijn weerslag hebben in de mogelijkheden tot recrutering en in de mogelijkheden om bij de bevolking steun te krijgen.

Beide balansen zijn wel juist. Maar ze heffen elkaar niet op. De Vietcong heeft dan misschien niet bereikt wat ze bereiken wilde, maar de Amerikaans-Zuidvietnamese verbondenen hebben voor een groot deel in de politieke sfeer verloren wat ze moeizaam in de loop van vele jaren hadden bereikt. En dat politieke element is het belangrijkste. Generaal Bedell-Smith (kei uit de tweede wereldoorlog) zei in 1954 tot de Franse regering die toen de nare Vietnamese strijd voerde: „Iedere tweederangsgeneraal kan in korte tijd een eind maken aan die troep, als maar gezorgd wordt voor een politieke sfeer waarin hij kan werken”. Die sfeer nu is nooit te geweest dat generaals erin konden werken, ook niet eersterangsgeneraals. Die sfeer is nu nog bedenkelijker dan ooit.

1-3-68 NRC

te laten. Immers: de executies van ambtenaren en van familieleden van legerofficieren door Vietcongeenheden hebben er de schrik wel ingebracht.

Een ander profijtelijk punt voor de Vietcong is dat de bombardementen waarmee de Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen de herovering van door Vietcong bezette delen van Saigon en de citadel van Hué en andere steden hebben begeleid ook vele burgers het leven hebben gekost. Dat zal de populariteit van de VS in Zuid-Vietnam onder de burgerij ook niet hebben verhoogd.

Mislukt

Deze balans is te eenzijdig. President Johnson en zijn ministers prefereren het de zaak wat anders te bezien. En ook zij hebben geen ongelijk. De Vietcong heeft er inderdaad op gerekend dat de bevolking der steden de Vietcong met geestdrift zou inhalen en hulp zou bieden. Niet voor niets brachten de in de steden binnendringende Vietcongstrijders geluidsbanden mee met oproepen tot de bevolking die over de plaatselijke zenders moesten worden afgedraaid en waarin oprichting van bestuurscoalities werd aangekondigd.

Maar de bevolking bleef apathisch - net zo min als ze zich tezeer achter de Saigonse regering stelt omdat dit levensgevaarlijk kan worden, stelt ze zich achter de Vietcong - als die wegtrekt zijn de teruggekeerde regeringstroepen ook niet zachtzinnig. De befaamde foto van het pistoolschot waarmee een generaal een Vietcong-lid (als hij dat al was) afmaakt, is er een illustratie van.

Het lijkt wel zeker dat de Vietcong meer had verwacht van een opstand der stedelijke massa's en wellicht ook meer had verwacht van een tekortschieten der Amerikaans-Zuidvietnamese verdedigers wier troepen immers zowel een klassieke veldslag bij Khe Sanh als een guerilla-strijd in de steden moesten voeren.

De sfeer

In dat opzicht heeft Johnson gelijk. De Vietcong heeft minder bereikt dan ze beoogde. En als inderdaad - zoals wel te verwachten

valt, zij het niet binnen een paar dagen - de steden weer allemaal vast in de hand van de Amerikanen en Zuidvietnamese regeringstroepen zijn, dan is daarmee wel weer bewezen dat de Vietcong zeker niet de sterkste in het land is. Dat zal ongetwijfeld ook weer zijn weerslag hebben in de mogelijkheden tot recrutering en in de mogelijkheden om bij de bevolking steun te krijgen.

Beide balansen zijn wel juist. Maar ze heffen elkaar niet op. De Vietcong heeft dan misschien niet bereikt wat ze bereiken wilde, maar de Amerikaans-Zuidvietnamese verbonden hebben voor een groot deel in de politieke sfeer verloren wat ze moeizaam in de loop van vele jaren hadden bereikt. En dat politieke element is het belangrijkste. Generaal Bedell-Smith (kei uit de tweede wereldoorlog) zei in 1954 tot de Franse regering die toen de nare Vietnamese strijd voerde: „Iedere tweederangsgeneraal kan in korte tijd een eind maken aan die troep, als maar gezorgd wordt voor een politieke sfeer waarin hij kan werken”. Die sfeer nu is nooit zo geweest dat generaals erin konden werken, ook niet eersterangsgeneraals. Die sfeer is nu nog bedenkelijker dan ooit.

I twee balansen van Vietnam

Alhoewel het offensief van de Vietcong nog lang niet afgelopen is, worden al druk balansen opgemaakt. Ietwat voorbarig, misschien, maar een paar factoren zijn zonder meer duidelijk.

In de eerste plaats heeft de Vietcong werkelijk een grote klap toegebracht aan het prestige van de Amerikanen en de door hen gesteunde regering Thieu-Ky: de steden bleken niet veilig voor de aanvallende guerrilla's en de bombardementen op het noorden bleken niet zo effectief dat de Vietcong daardoor verzwakte. Een bijeffect hiervan is ook dat het voor vele Vietnamezen bijzonder onaantrekkelijk wordt, zich al te openlijk met het regime van Thieu en Ky of met de Amerikanen in

1-3-68 NRC

Incident in Golf van Tonkin

Van beslissende invloed op de uitbreiding van de oorlog in Vietnam was de aanval van Noord-Vietnamese schepen in augustus 1964 op Amerikaanse vlootseenheden in de Golf van Tonkin. Naar aanleiding van dit incident besloot president Johnson tot de bombardementen op Noord-Vietnam.

Over hetgeen kort vóór, tijdens en na het incident tussen de zeemachten van Noord-Vietnam en Amerika plaats vond hebben Hans Bik en Henk Neuman voor de KRO een belangwekkende actuele documentaire gemaakt. De discussie over de achtergronden van dit incident is van grote betekenis. Een Amerikaanse senaatscommissie kwam bij haar onderzoek tot de conclusie, dat het incident door de US-Navy was uitgelokt. Een pikante bijzonderheid is, dat zich kort geleden 'n soortgelijk incident voordeed bij Noord-Korea met de Pueblo. De Amerikaanse regering blijft vasthouden, zowel over het gebeuren in de Golf van Tonkin als bij Noord-Korea, dat haar oorspronkelijke lezing juist is. Het kan zijn, maar een oorlog is altijd van beide partijen een gemeen „spel”. Ook is het onwaarschijnlijk, dat Bik en Neuman — met alle respect voor hun journalistieke capaciteiten — alle gegevens hebben kunnen krijgen, die zij nodig hadden om de waarheid te onthullen, want er wordt in zuidoost Azië een politieke oorlog gevoerd. (Dinsdag Nederland I, 20.20 uur). 1-3-66 N?c

2-3-68 NRL

Congreslid stelt voor:

kernwapens bij Khe Sanh

Verzoek van Thieu verworpen

De voorzitter van de commissie voor de strijdkrachten van het Amerikaanse Huis van afgevaardigden, de Democraat Rivers, heeft vrijdag gezegd dat tactische kernwapens gebruikt moeten worden bij de belegerde Amerikaanse basis Khe Sanh in Zuid-Vietnam als de levens van de Amerikaanse troepen ervan afhangen.

Het Amerikaanse Congreslid zei voorts dat, tenzij de 6.000 Amerikaanse mariniers in Khe Sanh zich zouden mogen verdedigen op de manier die hij had aangegeven, zij uit Khe Sanh zouden moeten trekken zolang het nog gaat.

President Nguyen Van Thieu van Zuid-Vietnam heeft vrijdag een decreet getekend waarbij de 44 provinciehoofden direct verantwoordelijkheid verschuldigd worden aan de regering in Saigon, zo is uit goede bron in Saigon vernomen. Tot op heden waren zij direct onder de bevelhebbers van de vier oorlogsdistricten gesteld.

Het Zuidvietnamese Huis van afgevaardigden heeft vrijdag een verzoek van president Thieu verworpen om een jaar lang in economische en financiële aangelegenheden bij decreet te mogen regeren. Waarnemers menen dat het Huis hiermee heeft willen aantonen dat het gezag heeft en onafhankelijk is, om daarmee de kritiek van degenen die voorspeld hadden dat het Huis van afgevaardigden zich altijd naar de wensen van de president zou voegen, te ontzenuwen. Het verzoek, dat door de president een week na het begin van het Tet-offensief werd ingediend, werd met vijftientig tegen tien stemmen bij acht onthoudingen verworpen.

Amerikaanse vliegtuigen hebben gisteren Hanoi en Haiphong gebombardeerd, aldus een Amerikaans zegsman. Voor de eerste maal sinds 4 januari werd weer een aanval gedaan op een spoorweg- en verkeersbrug even buiten Haiphong. In Hanoi werden installaties voor de rivierhaven gebombardeerd.

In de oorlog op het land kwam het tot zware gevechten tussen Zuid- en Noordvietnamese troepen. 11 kilometer van de stad Quang Tri. De Noordvietnamezen verloren 189 man aan doden; de verliezen aan Amerikaanse zijde werden licht genoemd.

Ten noorden van Dong Ha resulteerde een slag van bijna een etmaal in 36 doden aan Noordvietnamese en 22 doden en 87 gewonden aan Amerikaanse zijde. Bij Con Thien werden Noordvietnamese eenheden met artillerie beschoten.

Op de vliegstrip van de basis Khe Sanh werd een C-123 transportvliegtuig bij het ontsiigen door een mortiergranaat getroffen. Het brandde volledig uit. eZs personen werden hierbij gewond, onder wie drie medewerkers van Amerikaanse televisiemaatschappijen. (Reuter, A.F.P.)

Van Washington wordt nu een initiatief verwacht

27 maart 62 (p. 2)

Waar wachten ze op?

Oe Thant, de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, heeft in zijn verslag over de bemiddelingspogingen die hij de afgelopen weken heeft ondernomen, verklaard er zeker van te zijn dat Hanoi zou instemmen met vredesbesprekingen zodra Amerika de bombardementen op Noord-Vietnam onvoorwaardelijk stopzet. Hij heeft het initiatief dus duidelijk aan de kant van Washington gelegd. Zijn beoordeling van de situatie heeft Oe Thant gebaseerd op de diplomatieke peilingen die hij de afgelopen weken ondernomen heeft.

Dat de stopzetting van de bombardementen het enige is wat de Noord-Vietnamezen van de Amerikanen verlangen, is ook gebleken uit het telegram over de onderhandelingsvoorwaarden, dat de Britse journalist Victor Zorza vorige week op zijn verzoek uit Hanoi ontvangen heeft.

„Dit is een oorlog waarin geen overwinning is en geen nederlaag zal zijn,” aldus Oe Thant. Maar met deze beoordeling verschilt hij scherp van mening met het officiële Washington. De Amerikaanse regering heeft nog niet laten blijken af te zien van een overwinning en bereid te zijn tot een compromis-oplossing in Vietnam te komen die een concessie inhoudt aan het bevrijdingsfront. Binnenskamers,

moeten de Amerikaanse politici echter wel tot de conclusie zijn gekomen dat een overwinning volkomen onmogelijk is. Het bevrijdingsfront heeft militair nu het initiatief in handen. Het Amerikaanse leger is in een afwachende positie gebracht. Maar wat belangrijker is: het front blijkt over een niet te breken infrastructuur te beschikken: er is een tegenbestuur in Zuid-Vietnam, een schaduw-administratie die grote delen van het land bestuurt en in de nog niet bevrijde gedeelten een ondergronds bestaan leidt. Het blijkt dat deze kaders het vertrouwen van een groot deel van de bevolking genieten. De Amerikaanse en Zuidvietnamese pacificatie-werkers kunnen hun missie op het platteland niet meer vervullen. Van deze burger-ambtenaren, die als een soort maatschappelijk werkers de boer op gingen, om „de harten van de mensen te winnen”, is er de laatste tijd een aantal gedood, terwijl veel anderen naar veiliger oorden moesten vluchten. Dat betekent dat de civiele pacificatie-campagne volledig mislukt is. En dat de Amerikanen nu definitief moeten afzien van iedere hoop op een politiek-militaire zege. Maar is dat inzicht in Washington aanwezig?

De kansen op vredesoverleg zijn op het ogenblik erg gering. En het is ook wel duidelijk waarom. Onder-

handelingen houden voor alle partijen risico's in, zolang er nog geen voor alle partijen aanvaardbare vredesformule is gevonden. Hoe zou het politieke compromis er uit zien, waartoe eventuele besprekingen zouden leiden? De aftocht van de Amerikanen moet geregeld worden, en er moet een coalitieregering komen, maar van wie met wie? Neutralisering van Zuid-Vietnam, zoals ook in het program van het bevrijdingsfront wordt voorgesteld, zal de beste status zijn voor het land. Maar hoe wordt dit neutralisme internationaal gegarandeerd? Kortom problemen te over.

Problemen die waarschijnlijk beter door geheim diplomatiek overleg kunnen worden opgelost. Maar Hanoi dat al een keer slechte ervaringen heeft opgedaan met een vredesconferentie (in 1954), is bang dat aan de conferentietafel de guerrillastrijders in het veld toch weer verdragen worden. Vredesoverleg zal dan ook pas plaats kunnen vinden wanneer van tevoren al deze aspecten diepgaand besproken zijn door de partijen.

Intussen dreigt Amerika een nieuwe stap op de escalatieladder te zetten. De regering in Washington wil reservisten oproepen. En er wordt ook reeds gesproken over nieuwe grootscheepse troepeninzendingen naar Vietnam.

De laatste tijd komen er ook meer berichten over Thailand en Laos, waar de guerrillabewegingen naar het schijnt in opmars zijn. Helemaal zeker kan men hierover nooit zijn, want met name de berichten over gevechten in Laos zijn betrekkelijk onbetrouwbaar. Het Laotiaanse leger heeft veldslagen met de Pathet-Lao nodig om zijn bestaansrecht te bewijzen en om aandacht en gelden te vragen in Washington. Maar als het waar is dat de Pathet-Lao, de opstandige guerrillabeweging, in de aanval is, dan is de kans groot dat Amerika, dat reeds special forces in Laos heeft, militair op groter schaal in dat land zal gaan interveniëren. Washington zou een communistische overwinning in Laos waarschijnlijk niet tolereren. De escalatie spiraalt omhoog en de spiraal dreigt breder te worden.

Advies en instemming

2-3-68 NRC

door H. BRONKHORST

AAN HET CONGRES van de Verenigde Staten is in de Amerikaanse grondwet de uitsluitende bevoegdheid gegeven oorlog te verklaren. Oorlogsverklaringen geschieden in de VS dus niet door de uitvoerende macht, de president (die tevens opperbevelhebber is), maar door de wetgevende macht. Zo werd in 1917 door het Congres de oorlog verklaard aan Duitsland en in 1941 aan Japan. Maar aan Noord-Vietnam is nooit formeel de oorlog verklaard, al kan niemand ontkennen dat de Amerikanen al jarenlang met de Noordvietnamezen in oorlog zijn.

Wel heeft het Congres op 7 augustus 1964 een resolutie aangenomen, waarin de president gemachtigd werd „alle noodzakelijke maatregelen“ te nemen om weerstand te bieden aan iedere gewapende aanval op Amerikaanse strijdkrachten en „om verdere agressie te voorkomen.“ President Johnson kreeg ook de bevoegdheid ieder land bij te staan dat hulp vroeg „voor de verdediging van zijn vrijheid“ onder de Zuidoostaziatische Verdragsorganisatie. In het Huis van Afgevaardigden werd deze resolutie aangenomen met algemene stemmen en in de Senaat met 88 tegen 2 stemmen. J. William

FULBRIGHT

Fulbright, voorzitter van de Senaatscommissie voor Buitenlandse Betrekkingen, verdedigde de resolutie bij zijn collega's en senator Mike Mansfield, fractievoorzitter van de Democraten, steunde de resolutie volledig. Hij verklaarde: „wat gedaan moet worden om ons zelf te

verdedigen, zal gedaan worden“.

Die zgn. Tonkin-resolutie heeft men wel beschouwd als een soort informele oorlogsverklaring. De resolutie heeft de weg vrij gemaakt voor de Amerikaanse escalatie, of trapsgewijze uitbreiding van de oorlogsinspanning.

DE TONKIN-RESOLUTIE is genoemd naar de vijandelijkheden in de Golf van Tonkin voor de oostkust van Noord-Vietnam, begin augustus 1964. Het staat wel historisch vast, dat toer Noordvietnamese aanvallen werden gedaan op Amerikaanse oorlogsschepen. Maar er is de laatste weken ernstig meningsverschil ontstaan over bepaalde aspecten van dit incident. Door recente onthullingen is twijfel ontstaan op twee punten: (1) Hebben de Amerikanen de Noordvietnamezen

2) Was de heftige Amerikaanse reactie wel in redelijke verhouding tot de gepleegde aanvallen?

Over deze kwesties zijn in februari heftige discussies gevoerd tussen enerzijds de minister van Defensie, McNamara, en de minister van Buitenlandse Zaken, Rusk, en anderzijds senator Fulbright en andere senatoren. Deze senatoren verwijten de regering, dat zij indertijd een onjuiste voorstelling van zaken gaf.

Toen president Johnson op 10 augustus 1964 zijn handtekening zette onder de Tonkin-resolutie, die drie dagen tevoren het Congres was gepasseerd, verklaarde hij: „Er kan geen vergissing zijn — geen misrekening — over waar Amerika staat. De eenstemmigheid van het Congres weerspiegelt de eenstemmigheid van het land.” Maar die eenstemmigheid over Johnsons Vietnamese politiek bestaat nu zeker niet in het Congres. Vooral in de Senaat is er veel kritiek op het oorlogsbeleid van de president. Naast de senatoren Fulbright en Mansfield hebben ook McCarthy en de gebroeders Robert en Edward Kennedy Johnsons opvattingen over het Vietnamese vraagstuk voortdurend veroordeeld.

De Senaat, die in de Amerikaanse staatsinrichting een bijzondere verantwoordelijkheid heeft voor het buitenlands beleid, vindt dat zij door de president niet voldoende gevraagd wordt om „advies en instemming”, zoals door de grondwet is vereist. Zo wordt het historisch evenwicht bedreigd van uitvoerende en wetgevende macht.

PRESIDENT TRUMAN kreeg in 1952 kritiek van Senator Robert Taft over het Amerikaanse regeringsbeleid in de Koreaanse oorlog. Ruim een eeuw eerder, in 1846, had de toenmalige Afgevaardigde uit Illinois, Abraham Lincoln, kritiek op president James K. Polk, vanwege diens beleid in de oorlog tegen Mexico. Zo hebben ook in het verleden presidenten in oorlogstijd wel aanmerkingen van een congres moeten verwerken. De oorlogen die de Verenigde Staten sinds hun onafhankelijkheidsstrijd hebben gevoerd, hadden meestal niet de onverdeelde instemming van de natie. Maar in deze Vietnamese oorlog heeft de president het toch wel bijzonder moeilijk. De haviken vinden dat hij niet hard genoeg optreedt tegen Hanoi en de Vietcong, en de duiven willen dat hij zich meer inspant voor een spoedige vrede.

De duif Fulbright heeft nu een diepgaand onderzoek geëist van de opvattingen van de regering over de Vietnamese kwestie en van de historische achtergrond van de escalatie. Een van Fulbrights tegenstanders in het kabinet, McNamara, heeft zijn functie als leider van het Pentagon zojuist overgedragen aan Clark Clifford, die dus niet verantwoordelijk gesteld kan worden voor het vroegere defensiebeleid. Maar Dean Rusk, die nog steeds gehandhaafd is als minister van Buitenlandse Zaken, heeft een grote rol gespeeld in de hele geschiedenis van het Amerikaanse Vietnambeleid. Tot nog toe heeft Rusk niet willen toestemmen in openbare behandeling van het Vietnamese vraagstuk in een „hearing”, of verhoor, door Fulbrights Senaatscommissie voor Buitenlandse Betrekkingen.

Binnenkort zal minister Rusk waarschijnlijk genoodzaakt worden zijn opvattingen over Vietnam te verdedigen als het Amerikaanse programma voor buitenlandse hulp in de Senaat in behandeling komt.

Minister Clifford

beëdigd

2-3-68 WRL

De nieuwe Amerikaanse minister van defensie, Clark Clifford, is vrijdag door opperrechter Earl Warren in het Witte Huis beëdigd in aanwezigheid van president Johnson en diens voornaamste medewerkers. De 61-jarige Clifford volgt McNamara op, die donderdag het Pentagon na een ambtstijd van ruim zeven jaar had verlaten.

Vrijdag hebben nog twee ministers de regering-Johnson verlaten. De minister van handel, Trowbridge, legde zijn ambt om gezondheidsredenen neer. De minister van volksgezondheid Gardner, verliet zijn post om op te gaan treden als adviseur van de Carnegie Corporation en als voorzitter van een organisatie voor stedenhervorming. De Amerikaanse Senaat heeft de benoeming van Cyrus Smith tot minister van handel al goedgekeurd, maar voor Gardner is nog geen opvolger benoemd.

Vooruitgeschoven hoofdkwartier

van VS bij Hué

60740

SAIGON, 2 maart (AFP) — De Amerikanen gaan volgens een officiële bekendmaking een „vooruitgeschoven hoofdkwartier” vestigen te Phu Bai, bij de keizerstad Hué, ter coördinering van de operaties in de vijf noordelijke provincies van Zuid-Vietnam. De leiding daar krijgt generaal Creighton W. Abrams, de plaatsvervanger van de Amerikaanse opperbevelhebber, generaal Westmoreland. Het centrale hoofdkwartier bevindt zich op de vliegbasis Tan Son Nhut bij Saigon.

President Nguyen Van Thieu van Zuid-Vietnam heeft voorspeld dat de Vietcong niet voor mei in staat zal zijn een offensief te beginnen van een omvang en intensiteit als het Tet-offensief. De Vietcong is nu bezig zijn eenheden te hergroeperen. Volgens de president zou de Vietcong aan een doel van een meer politiek en dringender karakter de voorkeur geven boven een grootscheepse aanval op Khe

Op Saigons zwarte markt is van alles te krijgen

4-3-68 NRc

Zuidvietnamese regime houdt stand

Van een bijzondere correspondent

SAIGON, maart — Toen ik mij bij overste Henry, de transport-officier bij de United States Military Assistance Command (M.A.C.V.), voor een vliegtocht naar Hué liet inschrijven, zei hij me dat ik schoenen, een uniform, een stalen helm en een kogelvrij vest moest meebrengen, anders liet men mij in het perscentrum in Da Nang helemaal niet naar de oude keizerstad verdervliegen. Ook moest hij er mij opmerkzaam op maken dat ik waarschijnlijk in een ruïne zou moeten slapen, want er stonden geen slaapzakken en tenten voor „buitenstaanders” ter beschikking.

Ik liet me door deze afschrikkingstactiek niet van de wijs brengen. Maar waar zou ik dat alles kunnen vinden als het niet bij de Amerikanen was? Nu keek de overste op zijn beurt mij sprakeloos aan: „U bent toch al eerder in Vietnam geweest? Dat moet u weten. Op de zwarte markt natuurlijk, waar men ook de papieren kan krijgen, nodig om de generaal te spreken te krijgen, als u wilt. Hebt u vandaag niet in de Saigon Daily News gelezen, dat iemand 10.000 piaster wil betalen om zijn Amerikaanse paspoort terug te krijgen? Maar ergens anders krijgt de dief of de vinder waarschijnlijk 20.000 piaster of meer.”

De zwarte markt bestaat dus nog, zij is alleen ondergronds geworden. Je moet haar zoeken, en dat is niet moeilijk, want de dichtstbijzijnde politiemans brengt je te bestemder plaats en verlangt dan slechts zijn aandeel. Het is geen wonder. De mensen worden slecht betaald, leven een gevaarlijk leven en proberen zo mogelijk iets voor hun nakomelingen over te sparen.

Staatskosten

Terwijl ik gisternacht tijdens het uitgaansverbod voor het hotel op de wagen van de militaire politie wachtte, die me naar het helikoptervliegveld zou brengen waar ik aan een opsporingsactie naar granaatwerpers zou deelnemen die hun dodelijke protetielen op de stad laten neerko-

document van het Nationale bevrijdingsfront, de politieke organisatie van de Vietcong, gevonden waarin stand aangekondigd dat Saigon met de bodem gelijk zou worden gemaakt en dat de oude hoofdstad Hué opnieuw de metropool zou worden. Dat besluit moet wel enige tijd geleden zijn genomen, want ondertussen is Hué tot puin geschoten en er circuleert hier de macabere uitspraak van een Amerikaanse officier, die voor de ruïnes van de oude stad en de door napalm verbrande citadel staande peinzend gezegd zou hebben: „Jammer dat men deze stad moest verwoesten om haar te redden.”

Zal dit het motto van deze oorlog worden? Moet men Vietnam vernietigen om het te redden? Ook in moreel opzicht is Saigon niet in een goede staat. Dat de prostitutie weer uit haar holen kruipt is een probleem van de heersende nood. Kortgeleden werd een regeringsambtenaar met twee staven goud, ieder twee kilo zwaar, aangehouden en bij een razendsnel uitgevoerde achtervolgingsactie tegen zijn handlangers werd een ring van door Chinezen en Fransen georganiseerde smokkelaars en opiumhandelaren opgepakt. Wie zou in zulke bittere tijden van zijn twee, drie pijpen opium dagelijks afstand willen doen?

Parlementsleden

Toch komt in de jungle van Saigon ook behoorlijk gedrag voor. Mer weet nog niet hoeveel van de dertig zich schuil houdende parlementsleden slechts om technische redenen niet in het belegerde Saigon konden komen, hoeveel de dood vonden, ondergedoken zijn of overliepen. Maar de overgrote meerderheid heeft in de storm standgehouden.

Het is ook nog niet bekend of het ruim eenderde deel van de Zuidvietnamese strijdkrachten, dat ter gelegenheid van het tet-feest, het Vietnamese nieuwjaar, met verlof was, voor het offensief van de Vietcong werd gewaarschuwd en niemand bekommert zich er op het ogenblik om hoeveel van deze soldaten nu aan de zijde van de tegenstander vechten.

Waarschijnlijk zijn het er maar weinig, misschien zelfs helemaal geen, want in het algemeen geldt het leger als „betrouwbaar” en in ieder geval vecht het met ongelofelijke dapperheid tegen de Vietcong. Dat kan men alleen al opmaken uit het feit dat het aantal gevallen onder de Zuidvietnamezen sedert drie weken iedere dag op zijn minst verdrievoudigt, dikwijls zelfs tot tienmaal zo hoog ligt als dat van de Amerikanen. Daarbij komt nog dat de Zuidvietnamezen nog geen honderdste deel aan soldij wordt betaald van dat der Amerikaanse soldaten.

onderhandelingen tussen een Vietnamese in een luchtige, jadegroene Ao Dai over een lange, zwarte broek, een al wat oudere Amerikaan, die niet zeker wist of hij het avontuur zou riskeren en de politieman die met zijn machinepistool in de hand discussieerde.

De politie zei tegen de twijfelende Amerikaan, die bang was voor het uitgaansverbod: „Maakt u zich geen zorg. U krijgt van mij een bewapende jeep met begeleiding, die u heen en terug brengt. Het transport is gratis. Op staatskosten.”

Ik weet niet hoe het over en weer praten eindigde, want ondertussen werd ik afgehaald en reed door de in een hagel van mortiersalvo's wankelende voorsteden van Saigon.

Luchtafweer

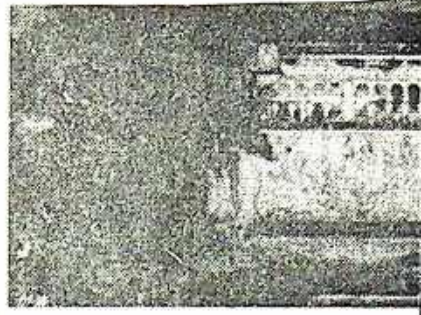
De politiemannen in mijn jeep schenen geen angst te koesteren want ze kletsten er ononderbroken op los, maar toen de projectielen met het geluid van een reusachtige opgeblazen papieren zak die uiteenknapt in de nabijheid insloegen, trokken zij toch ook wel bliksemsnel hun hoofd tussen de schouders.

De aanvoerder van de patrouille vertelde, om zichzelf en ons af te leiden, dat voor het eerst sinds het begin van de oorlog geregelde Noordvietnamese eenheden vlakbij Saigon waren waargenomen. Voor het eerst had ook de Vietcong in deze buurt bij bombardementen van Amerikaanse vliegtuigen met heftig luchtafweergeschut geantwoord. Het was de rebellen dus gelukt dit geschut in de omgeving van Saigon te krijgen, het daar op te stellen en te gebruiken zonder dat dit op tijd bemerkt of door de bevolking gemeld was.

Bij een gevangene had men een *Premier Smith*

Koningin verle
drie terdood
Afrikanen i

Het Zuidvietnamese regime mag corrupt zijn — een Aziatische traditie — maar het werkt zelfs onder de zwaarste omstandigheden. Ook onder hevige beschietingen wordt rijst verdeeld, wordt getrouwd, komt de postbode langs — wellicht met lege handen, maar hij komt — de autobusser rijden, of er geschoten wordt of niet. Zelfs de kranten verschijnen en de buitenlanders lachen om een advertentie in de Saigon Daily News „Want something new in Saigon? Ye new atmosphere — at reasonable prices”. De nieuwe atmosfeer is er, nie slechts in de Rue Tu Do, op welk bars de advertentie betrekking heeft maar in het hele land.

Twee Italiaanse journalisten hebben aterdag beroep aangekeken tegen de evangenisstraten waartoe zij de dag evoren waren veroordeeld wegens be- ediging van een voormalig staterhet an het leger, die zij van het smeden an een komplot voor een militaire tatsgreep hadden beschuldigd. Eugenio Scalfari, de directeur-hoofd- edacteur van het radicale weekblad „Espresso”, en de verslaggever Lino Januzzi zijn tot resp. 17 en 16 maanden evangenisstraf veroordeeld, omdat in en artikel van Januzzi in het genoem- e weekblad was gesteld, dat de ud-staterhet generaal de Lorenzo er- ndere opperofficieren in juli 1964 tij- was een politieke crisis plannen had- en bernaam om de macht over te ne- len. De openbare aanklager had risspraak gerequireerd, omdat naar in mening de lezing van de twee ver- achten vrijwel geheel juist was geble-

Journalisten in Rome
in hoger beroep

ovrooms ook 's avonds open van 19.00-21.30 uur, 's Zaterdag van 9.00-17.00 uur.

1100

rschijnlijk doet voor u nu de prijs f 5
de Fiat 1100 de (4) deuren) dicht

4 deuren, 4 cil, 1089 cc remmen vóór, robuust door Electroforose, h ming met aanjager, h teur, indirecte stuuro grote kofferruimte. (s Fiat 1100 Familiale (s

Zware Noordvietnamese aanval op Khe Sanh

Felle weerstand bij Hué

De Noordvietnamezen hebben hun zwaarste aanval tot nu toe tegen de bedreigde Amerikaanse basis Khe Sanh in het noorden van Zuid-Vietnam uitgevoerd, zo heeft een Amerikaanse woordvoerder meegedeeld. Ongeveer 500 Noordvietnamezen die zich via loopgraven in de richting van de basis bewogen, sprongen te voorschijn en rukten op. Hun doel was een positie van Zuidvietnamese regeringstroepen op ca. 200 meter van het gebied waar zich 6000 Amerikaanse mariniers hebben geconcentreerd. De situatie waarin de Zuidvietnamezen zich bevonden, noemden militaire waarnemers een „zelfmoordpositie“.

De regeringstroepen vroegen de marine-artillerie op hun stellingen te schieten en sloegen aldus de Noordvietnamese aanval af. Zeven aanvallers die aanvankelijk tot de linies van de Zuidvietnamezen waren doorgedrongen, vonden later de dood.

Twintig Noordvietnamese soldaten hebben op enkele kilometers van Hué lange tijd meer dan tweehonderd Amerikaanse mariniers weerstaan. Toen het de mariniers niet lukte het greepje te overmeesteren riepen ze de hulp in van artillerie en jachtbommenwerpers. Acht Noordvietnamezen kwamen bij de bombardementen om het leven. De overige twaalf glipten weg, het oerwoud in. Onder de mariniers vielen vijf doden en 21 gewonden.

Men vermoedt dat de Noordvietnamezen een restant vormden van de troepenmacht die 25 dagen standhield in de citadel van de noordelijke keizerstad.

Hinderlaag

Op 14 km. afstand van de Zuidvietnamese hoofdstad Saigon is volgens een Amerikaans militaire woordvoerder zaterdag een Amerikaanse compagnie in een hinderlaag van de Vietcong gevallen. 48 Amerikanen zijn gesneuveld en 28 gewond.

De compagnie, die op verkenning uitgezonden was, werd door de Vietcong opgewacht. De Amerikanen wisten bij hun verweer nog 20 Vietcongstrijders te doden aldus de Amerikaanse woord-

van Saigon. Hier waren volgens Amerikaanse gegevens schade en verliezen „licht“.

Amerikaanse patrouilles zijn zondag in de buurt van de artilleriebasis Con Thien, even ten zuiden van de gedomiteerde zone, verscheidene malen in gevecht geraakt met tegenstanders. Aan de kant van de mariniers vielen twee doden en acht gewonden. In totaal werd 35 communisten gedood. In het centrale hoogland, ten noordwesten van Pleikoe werden 28 Noordvietnamezen gedood door luchtmacht en artillerie, nadat ze door een Amerikaanse eenheid waren opgemerkt. Zes Amerikanen werden gewond.

Bombardementen

In Noord-Vietnam werden de bombardementen zondag voortgezet. Op twee kilometer van het centrum van Hanoi waren haveninstallaties het doelwit, voorts werden wegen en artilleriestellingen in het zuiden van het land gebombardeerd.

Amerikaanse B-52 bommenwerpers hebben zondag ook op vier plaatsen rondom de belegerde mariniersbasis Khe Sanh artilleriestellingen en andere Noordvietnamese installaties aangevallen. Voorts werden stellingen op 45 km ten noordoosten van Saigon gebombardeerd.

Ongeveer honderd km ten zuidwesten van Saigon hebben de Amerikanen met hefschroefvliegtuigen een aantal sampans van de Vietcong aangevallen. Volgens een Amerikaanse bekendmaking werden vijftien vaartuigen vernield en negen beschadigd. Vijf Vietcongstrijders werden gedood. De Amerikanen zelf leden geen verliezen.

(A.F.P., Reuter)

Zie voor een artikel van een speciale medewerker over Vietnam pag. 3.

Vietnambetoging te Brussel

Nederlanders aan de
grens teruggestuurd

Van onze correspondent

BRUSSEL, 4 maart — Tegen de tienduizend merendeels jonge mensen hebben zaterdag deelgenomen aan een Vietnambetoging in het hart van Brussel. De meeste beto-

in van hefschroefvliegtuigen, artillerie en straaljagers. De Vietcong was na haar aanval evenwel verdwenen.

Het Noordvietnamese persbureau meldt dat er zondag in Noord-Vietnam twee Amerikaanse verkenningsvliegtuigen zijn neergeschoten. Het ene toestel werd neergehaald toen het over Hanoi vloog en het andere bij de haven van Haiphong.

Volgens hetzelfde persbureau zijn bij een Amerikaans bombardement op de buitenwijken van Hanoi drie dagen geleden 29 mensen, onder wie negen kinderen om het leven gekomen. Eén vliegtuig werd neergeschoten.

Hospitaal

De Vietcong heeft vanmorgen vroeg een Amerikaanse luchtmachtbasis bij de Zuidvietnamese kustplaats Da Nang met raketten beschoten, waarbij een militair hospitaal werd getroffen en verscheidene vliegtuigen werden vernield. Volgens een Amerikaanse militaire woordvoerder zijn vijf patiënten en twee hospitaalsoldaten gewond. De verliezen onder het verdere personeel waren „licht” en de schade aan vliegtuigen „matig”. De basis, die ongeveer vijf kilometer van de stad Da Nang aan de voet van de zogenoemde Marmberg ligt, is al verscheidene malen het doelwit van de communisten geweest.

Andere doelen, die door de Vietcong onder vuur werden genomen waren het radiostation van Quang Ngai op 530 km ten noordoosten van Saigon, het vliegveld van Bien Hoa, 30 km ten noorden van Saigon, waar een vliegtuig werd getroffen en het kamp Radcliff, op 440 km ten noordoosten

Salazar laat drie van

... en neger.
blanke zijn hond had toegelaten op
onlusten die waren ontstaan toen een
zaak was voortgevoerd uit bloedige
wantsstanden aan de kaak. De hele
te tonen. Zij stelden ondenkbare
Franse bestuur over Guadeloupe aan
steld de toekomst van het ge-
duurd heeft de verdachten in staat ge-
Het proces, dat elf dagen heeft ge-
departement beschouwd.
wordt in theorie als een gewoon Frans
status van overzees gebiedsdeel maar
Het eiland Guadeloupe heeft niet de
woord „autonomie” worden gebedzgd.
laatste is verboden, wel mag het
Van hun eisen het woord „onafhank-
grondgebied”, omdat zij bij formulieren
van „aanslag op de integriteit van het
De vergaderingen waren beschuldigd
een tot vijf jaar tegen allen geest.
generaal had gevangenisstraffen van

... en gewapende interven-
voor politieke en gewapende interven-
donesië ook minder ontvankelijk maken
zijn economische weerbaarheid zou in-
kunnen terugbrengen. Een verhoging van
zij rijk is, tot normale proporties zal
tegenstellingen in de republiek, waaraan
verdeling van zijn welvaart, de politieke
men van zijn hand en een rechtvaardige
land, georganiseerd door het Delfts in-
terprofessioneel studenten contact
(DISK), een overkoepelende organisatie
van zes studentenverenigingen op le-
vensbeschouwelijke grondslag.
Indonesië, aldus de ambassadeur, doet
een beroep op zijn vrienden, waar zij
zich ook mogen bevinden, om de be-
staande lacunes te vullen. Het verheft
niet dat het thans tamelijk ernstige
zwakheden vertoont en dat het om die
reden hulp van buiten af verwelkomt.
Wij hopen echter, zei de ambassadeur,
dat in het buitenland de uitgestoken
hand van Indonesië niet zal misverstaan.
Als het nodig is zal worden Indonesië
de oplossing van zijn economische pro-
blemen geheel zelf ter hand nemen.

geis lierden zich niet aan de op-
borden en spandoeken geformu-
leerde leuzen doch riepen voort-
durend: „Johnson moordenaar”.

De betoging verliep overigens
rustig, tot haar ontbinding. Twee
groepen manifestanten poogden
toen door te dringen in de richting
van het gebouw van de Ameri-
kaanse ambassade en raakten in
gevecht met een aanvankelijk klei-
ne politiemacht, die met stenen
werd bekogeld, zodat tien politie-
agenten gewond raakten. Verster-
king kwam de politiemacht daarna
ontzetten.

In verband met de betoging was in-
middels ook al een gevecht geleverd
aan de Nederlands-Belgische grens bij
Wuustwezel. Drie uit Amsterdam af-
komstige autobussen met jonge mani-
festanten, die zich naar Brussel wilden
begeven, werden aan de grens tegenge-
houden. De manifestanten probeerden
toen te voet de grens te overschrijden.
Met ijlings toegeschoten rijkswacht
kwam het tot een handgemeen waarbij
aan beide kanten gewonden vielen. Bo-
vendien werd schade angericht aan ge-
bouwen van de douanediensden.

Steen door ruit

Uit protest tegen het terugsturen aan
de Belgische grens van drie Neder-
landse bussen met jongelui is zondag-
middag een steen gegooid door een ruit
van het Belgische consulaat-generaal in
de Joh. Vermeerstraat in Amsterdam,
zo meldt het A.N.P. De steen was ge-
wikkeld in een pamflet met aan de ene
zijde de woorden „Johnson oor-
logsmisdadiger” en aan de andere kant
de tekst „Bedankt voor de hartelijke
ontvangst aan de grens. Schipper mag
ik overvaren, ja of nee. Grens open of
consulaat weg”.

... de opening
De ambassadeur sprak bij de opening
van een tweedaags congres over zijn
land, georganiseerd door het Delfts in-
terprofessioneel studenten contact
(DISK), een overkoepelende organisatie
van zes studentenverenigingen op le-
vensbeschouwelijke grondslag.
Indonesië, aldus de ambassadeur, doet
een beroep op zijn vrienden, waar zij
zich ook mogen bevinden, om de be-
staande lacunes te vullen. Het verheft
niet dat het thans tamelijk ernstige
zwakheden vertoont en dat het om die
reden hulp van buiten af verwelkomt.
Wij hopen echter, zei de ambassadeur,
dat in het buitenland de uitgestoken
hand van Indonesië niet zal misverstaan.
Als het nodig is zal worden Indonesië
de oplossing van zijn economische pro-
blemen geheel zelf ter hand nemen.

... de opening
De ambassadeur sprak bij de opening
van een tweedaags congres over zijn
land, georganiseerd door het Delfts in-
terprofessioneel studenten contact
(DISK), een overkoepelende organisatie
van zes studentenverenigingen op le-
vensbeschouwelijke grondslag.
Indonesië, aldus de ambassadeur, doet
een beroep op zijn vrienden, waar zij
zich ook mogen bevinden, om de be-
staande lacunes te vullen. Het verheft
niet dat het thans tamelijk ernstige
zwakheden vertoont en dat het om die
reden hulp van buiten af verwelkomt.
Wij hopen echter, zei de ambassadeur,
dat in het buitenland de uitgestoken
hand van Indonesië niet zal misverstaan.
Als het nodig is zal worden Indonesië
de oplossing van zijn economische pro-
blemen geheel zelf ter hand nemen.

Documentaire over Tonkin- incidenten

68 TYP

(Van onze verslaggever)

HILVERSUM, 5 maart — John W. White, een gewezen Amerikaanse marine-officier, meent dat president Johnson in augustus 1964 het Amerikaanse publiek onjuist heeft voorgelicht over de incidenten in de Golf van Tonkin, die het begin waren van de uitbreiding van de oorlog in Vietnam. White uit deze beschuldiging in een documentaire van de KRO-televisie, die vanavond wordt uitgezonden.

Er zijn twee incidenten geweest. Op 2 augustus 1964 werd de Amerikaanse torpedoboot Maddox aangevallen. De lezing van het Pentagon luidde destijds dat het schip zich op een routinepatrouille bevond buiten de territoriale wateren van Noord-Vietnam. In de KRO-documentaire wordt echter vastgesteld, dat de Maddox opdracht had de Noordvietnamese radar te activeren en te peilen en dat het van Washington de vrijheid had ontvangen binnen de twaalfmijlszone te komen.

Twee dagen na het eerste incident, toen de Maddox versterking had ontvangen van een twee jager, de Turner Joy, volgde een nieuwe aanval. De Noordvietnamese regering heeft de eerste aanval op de Maddox nooit ontkend. Als motivering geeft zij echter op dat het schip tevoren had deelgenomen aan een beschieting van het Noordvietnamese eiland Hon Me. Verder zou het schip verscheidene keren de territoriale wateren van Noord-Vietnam zijn binnengevaren.

De tweede aanval wordt door Hanoi ontkend en bestempeld als een imperialistisch verzinsel, dat moest gelden als excuus voor een uitbreiding van de oorlog naar het Noorden.

John White meent dat hij over bewijzen beschikt dat de tweede aanval — in tegenstelling tot hetgeen president Johnson destijds heeft medegedeeld — in het geheel niet heeft plaats gehad. Toch werd deze tweede aanval de aanleiding tot de eerste Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam.

De democratische senator Fulbright is momenteel de aanvoerder van een grootscheepse en bittere campagne om er achter te komen of de regering destijds de waarheid heeft gesproken of „geweten”

Het Amerikaanse Congres zou na het aanhouden en opbrengen door de Noordkoreanen van het verkenningsvaartuig Pueblo zeker hebben aangedrongen op hardere maatregelen, als niet het vermoeden had bestaan, dat de reacties na het incident in de Golf van Tonkin buitensporig zijn geweest. Aldus wordt vastgesteld in deze belangrijke KRO-documentaire, waarvoor Henk Neuman en enkele anderen naar Washington zijn gereisd. Henk Neuman had daar o.a. een interview met senator Fulbright.

Premier van Thailand naar Europa

5-3-63 NR

— De Thailandse premier, veldmaarschalk Thanom Kittikachorn, vertrekt op 17 april naar Europa. Hij zal bezoeken brengen aan Oostenrijk, West-Duitsland, België, Nederland en Zwitserland, op uitnodiging van de regeringen der vijf landen. De Thailandse premier zou na Europa de Verenigde Staten bezoeken.

V.S.-DEMOCRATEN:

5-3-68 790

Bevrijdingsfront moet meedoen aan verkiezingen

WASHINGTON, 5 maart (AFP) — Achtien Democratische afgevaardigden in het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden hebben zich uitgesproken voor regeling van de Vietnamese kwestie door middel van vrije verkiezingen met deelname van het Nationale Bevrijdingsfront en voorafgegaan door een wapenstilstand onder internationaal toezicht. Na de verkiezingen zouden alle buitenlandse troepen moeten worden teruggetrokken.

De achttien ondertekenaars spreken in hun voorstel niet met name over een onvoorwaardelijk en onmiddellijk staken van de aanvallen tegen Noord-Vietnam. Op een persconferentie toonden enkelen van hen zich daar we voorstanders van.

Het plan omvat de volgende vijf punten:

1. Vrije verkiezingen met deelnam

Slaapt de burgemeester in zijn eigen bed?

5-3-68 NRC

Pacificatie in Vietnam

Van een bijzondere
correspondent

SAIGON, maart. — Vele Amerikanen, ook zeer flinke, blijven zelfs in de bloedige burgeroorlog van Vietnam naïevelingen. Wanneer wij journalisten in de bar van „Caravelle” of het aan de Saigonrivier gelegen „Majestic” diplomaten en officieren ontmoeten om de ervaringen van de dag uit te wisselen — militaire patrouilles brengen ons erheen en halen ons weer af — dan valt er altijd wel om iets te lachen.

Een cameraman duikt op met een door een soldaat tegen een fles Bourbon geruild soldatenjacket, waarin de hand van een liefhebbende Vietnamese in goud en rood de volgende woorden heeft gestikt: „When I die I'll go to heaven, because I spend my time in hell, Saigon”. („wanneer ik sterf kom ik in de hemel, omdat ik mijn leven in de hel van Saigon doorbreng”).

Een twintigjarige luitenant ontbloot zijn nog jongensachtige borst, waarop in het Engels de tatoeëring prijkt: „Strijder overdag, minnaar in de nacht, dronkaard uit vrije wil” of zou men beter kunnen zeggen: uit wanhoop?

Met zulke „grappen”, en betere, tracht men even te vergeten dat buiten aan de muren van de stad de oorlog woedt, dat ieder ogenblik mensen op gewelddadige wijze om het leven komen, ook wanneer zij zich veilig voelen aan de huiselijke haard, want de Vietcongstrijders zijn ertoe overgegaan hun artillerieprojectielen doelloos ook de woonwijken in te slingeren.

Zo kan menigeen de heldendood sterven in zijn eigen bed of op straat, zoals dezer dagen een tachtigjarige vroegere leraar moest ondervinden, die met zijn vier achterkleinkinderen ging wandelen op de boulevard Tai

Doc en er daar getuige van werd hoe d'e vier kinderen om elf uur 's ochtends door granaatsplinters gedood werden, terwijl hij zelf er met lichte verwondingen afkwam. Zo zinloos slaat de oorlog toe.

Douglas Pike

Meestal beginnen zulke avonden in een — schijnbaar — vrolijke stemming, maar al spoedig komen de ernstige gesprekken op gang. Zodra een zo ervaren deskundige als Douglas Pike, die met zijn in 1966 verschenen boek Vietcong de naar alle waarschijnlijkheid grondigste studie over dit thema aan Westelijke kant schreef, begint te praten, zwijgen de „broekjes”, want dan valt er wat te leren.

Pike's theorie luidt dat generaal Giap, de Noordvietnamese minister van defensie, de beroemde overwinnaar van Dien Bien Phu, die de overwonnen Fransen als een militair genie beschouwen, onder zware politieke druk tot het tet-offensief is overgegaan. Volgens Pike vecht Giap tegen de tijd. Hij weet precies dat hij zich in een op werkelijk lange termijn strategisch hopeloze situatie bevindt, aangezien de enorme Amerikaanse vuurkracht zich onvermijdelijk steeds dieper door zijn uiteindelijk toch beperkte reserves aan mensen en materiaal heenvreet.

Tegelijkertijd, aldus Pike, staat Giap bloot aan de toenemende druk van de jongere leden van het politburo van de communistische partij in Hanoi, die zijn houding kritiseren en zijn aarzelende wijze van oorlogvoeren beschouwen als een hulpeloze poging om het conflict zoals ten tijde van Dien Bien Phu voort te zetten, terwijl de militaire en de technologische situatie sedertdien grondig gewijzigd zijn.

Patstelling

Naar het oordeel van Pike is Giap ervan overtuigd dat het Amerikaanse militaire offensief tegen de Vietcong tot nu toe weliswaar niet direct mislukt is, maar toch ook niet zijn doel heeft bereikt. Het resultaat is een patstelling, een soort effectieve stilstand in de operaties, die inhoudt dat geen van beide partijen militaire vorderingen maakt. Groter wordend ongenoegen in de Verenigde Staten en pessimisme met betrekking tot de mogelijkheden van een duidelijke overwinning onder de Amerikanen in Saigon zijn het gevolg.

In de wereld is overal het verzet

tegen de Amerikaanse Vietnampolitiek toegenomen. Maar tegelijkertijd heeft zich in Hanoi bijna een spiegelbeeld van deze situatie ontwikkeld. Ook Giap stond voor een patstelling, een stilstand. Het politburo was ten aanzien van zijn wijze van oorlogvoeren niet minder verdeeld dan het Amerikaanse Congres over de tactiek van generaal Westmoreland. Ook Hanoi heeft zijn „haviken” en „duiven”.

Bovendien schijnt Moskou op een snelle beëindiging van de oorlog aan te dringen, aangezien het niet in een militaire overwinning gelooft, terwijl Peking een algehele inzet verlangt.

De haviken van Hanoi beschouwen Giap's strategie, die niet gericht is op „overwinnen”, maar slechts op „niet verliezen”, als defaitistisch. Daarom zou het tet-offensief, aldus Pike, de expressie kunnen zijn van een politieke nederlaag van Giap, die gedwongen werd om geheel tegen zijn voorzichtige natuur te handelen en meer reserves in de strijd te werpen dan militair te verantwoorden was.

Wedloop om dorpen

Naar de mening van de hoofdredacteur van de Washington Star, Newbold Noyes, is er vóór alles een wedloop om de dorpen aan de gang. Toen de Amerikanen, met hun politieke pacificatie-actie, de Vietcong het platteland uit handen begonnen te nemen, zonder dat een schot viel, ging Hanoi over tot aanvallen op de steden, die door de Amerikanen ten koste van alles verdedigd moesten worden, reden waarom zij de bescherming van de dorpen prijsgaven.

Nog steeds weet men niet of de Vietcong sterk genoeg was om het door het tet-offensief op het platteland ontstane vacuüm met voldoende strijdkrachten op te vullen, want de verbindingen zijn nog niet hersteld. De optimisten in Saigon menen dat de plaatselijke militie en de zelfverdedigingseenheden stand hebben gehouden. Anderen nemen het tegendeel aan. De balans zal van groot belang zijn.

De politieke pacificatiemissie heeft, zoals dat bij de Amerikanen gebruikelijk is, regels opgesteld waaraan men met vrijwel honderd procent zekerheid kan zien of een dorp als veilig tegen de Vietcong geldt of niet. De belangrijkste luidt: slaapt de burgemeester iedere nacht in zijn eigen bed? Spoedig zal men weten in hoeveel dorpen dat nog altijd het geval is.

Pro-Amerikaanse demonstratie in Den Haag aangekondigd

Comité Nederland Vrij opgericht

Van onze Amsterdamse redactie

Op zaterdagmiddag 16 maart wordt in Den Haag een demonstratie ten gunste van Amerika gehouden, georganiseerd door het op 17 februari opgerichte nationale comité Nederland Vrij. Het comité heeft zich gistermiddag te Amsterdam aan de pers voorgesteld. Voorzitter is de heer J. Bogaards uit Alkmaar, secretaris de heer H. de Oude te Haarlem.

De groep is ontstaan als reactie op de gebeurtenissen op 6 februari jl. in Den Haag, toen de Tweede Kamer de kwestie-Vietnam behandelde en de heer De Oude als eenzame pro-Amerika demonstrant door groepen links-radicalen volgens het bestuur „in elkaar werd geslagen“.

Het comité is van mening, dat er een tegenwicht gevormd dient te worden tegen de toenemende anti-Amerikaanse propagandagolven, die ons land de laatste tijd overspoelen en die een vertekend beeld willen geven van de werkelijke gevoelens van het Nederlandse volk.

Malieveld

De demonstratie op 16 maart, die 's middags om twee uur op het Malieveld begint, heeft tot doel uiting te geven aan gevoelens van medeleven met de onvoorstelbare offers, die de Verenigde Staten zich getroosten ten behoeve van de vrijheid van het bedreigde Zuidoost-Azië, zo heeft het bestuur gezegd. Aan de Amerikaanse ambassadeur zal een brief worden overhandigd, evenals aan minister Luns. De demonstranten zullen Amerikaanse vlaggen meedragen en in het Engels gestelde leuzen. Het comité heeft een ordedienst ingesteld.

Democratie

De organisatoren zijn van mening, dat dient te worden geprotesteerd tegen de ondergraving en de verzieking van onze democratie, een gevolg van het optreden van kleine groepen links georiënteerde Nederlanders, die baas op straat zijn geworden. Ook acht men het onaanvaardbaar dat zowel in radio, televisie als in een deel van de Nederlandse dagbladen door groepen intellectuelen sympathie met de Vietcong wordt betuigd. Verder zegt het bestuur, dat het wel lijkt alsof de niet links georiënteerde Nederlanders er geen andere mening meer op na mogen houden.

Het heeft dezer dagen een brief naar de A.V.R.O. gezonden, waarin werd geprotesteerd tegen de weigering om een vertegenwoordiger van Nederland Vrij in het programma Voor de vuist weg te

laten optreden. Bij de A.V.R.O. achtte men dit programma niet geschikt om er politiek in te gaan bedrijven, zo heeft men op de aanvraag geantwoord. Het bestuur vindt dit onredelijk, omdat, zo wordt in de brief gezegd, andere politieke figuren wel in het programma aan bod komen.

Aanbeveling

Dit streven wordt ondersteund door een comité van aanbeveling, waarin o.m. zitting hebben prof. dr. S. U. Zuidema, hoogleraar in de theologie aan de Vrije universiteit te Amsterdam, mr. dr. A. Zeegers, de voorzitter van de Christen-democraten unie, mr. W. Beernink, advocaat, en mr. J. W. de Jong Schouwenburg, eveneens advocaat, zo is medegedeeld.

Oud-strijders

De federatie van Nederlandse oud-strijdersorganisaties heeft de ambassadeur van de V.S. in Nederland, de heer W. Tyler, een schriftelijke verklaring doen toekomen, waarin zij haar solidariteit jegens de regering en het volk van Amerika inzake Vietnam uitspreekt.

In de verklaring wordt o.m. gezegd: „Het linkse optreden in Nederland moge misschien de indruk wekken, dat daarmee de opvattingen van de meerderheid van ons volk worden weergegeven. De werkelijkheid is, dat dit aantal slechts een zeer kleine fractie is van ons volk. De reacties op o.a. onze klacht bij de justitie inzake de door prof. Delfgaauw bij herhaling uitgesproken beledigingen aan het adres van uw president vertonen een zeer verheugende verbondenheid met uw regering.

„Met de grootste bewondering en bewogenheid volgen wij de strijd die de Amerikaanse strijdkrachten tegen een onmenselijke vijand moeten voeren en wij treuren met uw volk over de duitzenden jonge levens, die voor de vrijheid van de wereld in het algemeen en in Zuidoost-Azië in het bijzonder worden geofferd“, aldus de federatie.

Voorstel Congresleden over Vietnam

Vrije verkiezingen met
deelneming Nationaal
bevrijdingsfront

5-3-68 NRC

Daarna vertrek buitenlandse troepen

Achttien Democratische afgevaardigden in het Amerikaanse Huis van afgevaardigden hebben zich maandag uitgesproken voor regeling van de Vietnamese kwestie door middel van vrije verkiezingen in Zuid-Vietnam met deelneming van het Nationale bevrijdingsfront en voorafgegaan door een wapenstilstand onder internationaal toezicht. Na de verkiezingen zouden alle buitenlandse troepen moeten worden teruggetrokken.

De achttien ondertekenaars spreken in hun voorstel niet met name over een onvoorwaardelijk en onmiddellijk staken van de aanvallen tegen Noord-Vietnam. Op een persconferentie toonden enkelen van hen zich daar wel voorstanders van.

Het plan omvat de volgende vijf punten:

1. vrije verkiezingen in Zuid-Vietnam met deelneming van alle partijen, het bevrijdingsfront inbegrepen;
2. voorafgaand aan de verkiezingen een wapenstilstand, waarbij alle militaire operaties of terreurdaden achterwege moeten worden gelaten;
3. toezicht op de verkiezingen door een voor beide partijen aanvaardbare instelling, bijvoorbeeld een internationale commissie, een gemengd Vietnamese commissie of een combinatie van beide;
4. na de verkiezingen geleidelijke terugtrekking van alle buitenlandse troepen uit Zuid-Vietnam;
5. regeling van de toekomstige betrekkingen tussen Zuid- en Noord-Vietnam door directe onderhandelingen tussen de regeringen van Saigon en Hanoi.

Een woordvoerder van de Amerikaanse ambassade in Saigon heeft maandag meegedeeld, dat guerrillastrijders van de Vietcong een ziekenhuis hebben bezet in Kontoem, een stad in de centrale hooglanden van Zuid-Vietnam, en daarbij een Duitse verpleegster hebben ontvoerd.

Gistermorgen vroeg hebben Amerikaanse vliegtuigen bommen geworpen op en om Hanoi, aldus meldt de Noordvietnamese radio-omroep. Een Amerikaans toestel werd neergeschoten.

Vakbonden

De door de communisten beheerste wereldfederatie van vakverenigingen (WFTU) zal van 8 tot 10 april een speciale vergadering houden in Moskou, die gewijd zal zijn aan de oorlog in Vietnam. Er zullen maatregelen worden besproken om „de doelmatigheid en omvang van de solidariteit van de werknemersklasse met het volk van Vietnam te vergroten.“

De voorzitter van de federatie,

Sarliant, zei dit na afloop van het veertiende congres van de Russische vakvereniging in Moskou, waarin aan de vakbondsleden over de hele wereld werd verzocht het overbrengen van Amerikaanse troepen en uitrusting naar Zuid-Vietnam te belemmeren.

Asiel voor deserteurs

STOCKHOLM, 6 maart (UPI) — Zeven deserteurs uit het Amerikaanse leger hebben politiek asiel gekregen in Zweden. Hiermee is het aantal Amerikanen dat in de afgelopen twee maanden asiel in Zweden is verleend, na uit een Amerikaans legeronderdeel te zijn gedeserteerd, gekomen op twintig.

Een woordvoerder van de Zweedse regering verklaarde dat op het ogenblik 33 Amerikaanse deserteurs in Zweden zijn. Dertien moeten nog asiel krijgen. Het asiel wordt verleend op „humanitaire gronden”. Hiermee omzeilt men de delicate kwestie die zou ontstaan als de deserteurs „politiek asiel” zouden krijgen.

De zeven die asiel is verleend zijn: William Wayneday (22), William Meals (22), Lawrence Bertrand (21), Kenan Fulks (20), Edward Buckhardt (20), Charles Vinson (22) en Roman D. S. Arnold, die in Duitsland is geboren, maar is opgegroeid in Amerika.

De meeste deserteurs die nu asiel hebben gekregen, komen van Amerikaanse bases in Duitsland. Zij beweren in aanmerking te komen voor dienst in Vietnam, hetgeen zij weigeren.

Woordvoerders van het Amerikaanse leger in West-Duitsland hebben in de afgelopen tijd herhaalde malen verklaard, dat de deserteurskwestie hen geen zorgen baart. Zij zien evenwel gevaar als steeds meer soldaten het voorbeeld van de deserteurs volgen.

Minder druk op V.S.-basis Khe Sanh

SAIGON, 6 mrt. (AFP) — De druk rondom de belegerde Amerikaanse mariniersbasis Khe Sanh, in het uiterste noorden van Zuid-Vietnam, is duidelijk verminderd. „Wij hebben Noordvietnamese eenheden zich naar het oosten zien verplaatsen“, zo heeft een hoge Amerikaanse officier meegedeeld. Hij voegde er echter aan toe, dat de situatie zich van de ene dag op de andere kan wijzigen en dat een nieuwe Noordvietnamese divisie op één dagmars van Khe Sanh is gesignaleerd, in de buurt van Tsjepone in Laos. De officier toonde bewondering voor de Noordvietnamese generaals, die hij „snel in hun beslissingen, energiek en agressief“ noemde.

„Elk communistisch offensief tegen Khe Sanh en de gedemilitariseerde zone zal zonder enige twijfel eindigen met de nederlaag van de aanvaller“, zo zei de officier.

Amerikanen verwachten binnen zes weken een zware aanval

Gevechten in de Mekongdelta

Het Amerikaanse opperbevel in Vietnam verwacht binnen zes weken een grote Noordvietnamese aanval, maar men gelooft dat deze eerder gericht zal zijn op verbrekking van de verbindingen tussen de Amerikaanse posten in het noorden dan op de nu reeds geruime tijd belegerde post Khe Sanh. Dit is gisteren gezegd in gezaghebbende kringen in Phoe Bai, waar de Amerikanen een nieuwe vooruitgeschoven commandopost hebben ingericht.

Men meent, dat de Noordvietnamezen op drie punten tegelijkertijd aanvallen zullen beginnen in het gebied tussen de stellingen van Gio Linh en Con Thien in het oosten tot Khe Sanh in het westen langs de gedemilitariseerde zone. Ook denken hoge Amerikaanse militairen, dat de Noordvietnamezen met 20.000 man niet sterk genoeg zijn om de 6000 mariniers van Khe Sanh onder de voet te lopen. Als mogelijke doelen van de tegenstander ziet men de gebieden van Hué, Kwang Tri en Camp Carroll waar zware artillerie staat.

Men verwacht de aanval binnen de komende zes weken, omdat daarna de door de moesson veroorzaakte mist en laaghangende bewolking zullen optrekken en de tegenstander moet rekenen op zware druk van de Amerikaanse luchtmacht.

Een lichtpunt noemen de Amerikanen de inferieure kwaliteit van de Noordvietnamese troepen die op het ogenblik in Zuid-Vietnam infiltreren. Uit verklaringen van gevangenen hebben men opgemaakt, dat velen van de infiltrerende Noordvietnamese militairen slechts enkele weken opleiding hebben gehad en dat sommigen nog pas zeventien jaar zijn.

Eenheden van de Vietcong die dinsdag de stad Cao Maoe in de Mekongdelta binnendrongen, zijn daaruit na een dag van bittere strijd verdreven. Zuidvietnamese regeringstroepen die de hulp van de Amerikaanse artillerie en luchtmacht inriepen, waren gisteravond ten zuiden en zuidwesten van de stad nog in contact met hun tegenstanders.

Tweehonderdachtendertig Vietongsoldaten sneuvelden. De Zuidvietnamezen leden lichte verliezen. Cao Maoe is de hoofdstad van de provincie An Xoeyen, waarvan men meende dat het pacificatieprogramma van de rege-

ring met het meeste succes was toegepast.

Een andere psychologische slag v gisteren de beschieting door de Vietcong van de grote Amerikaanse luchtmachtbasis aan de Cam Ranhbaai, tweemaal was gekozen als veilige landingsplaats bij bezoeken van president Johnson aan Vietnam. Slechts twee de vijftien mortiergranaten kwamen de landingsbaan terecht, maar waarmers vinden dit van betekenis, daar de basis een grote vloot C-transporttoestellen die van belang is voor de aanvoer, is gestationeerd.

Bij een reeks andere Vietcongaanlen waren de afgelopen vierentwintuur zeven provinciale en twee milit hoofdkwartieren het doel van de Vietcong, terwijl ook het opperbevel van Zuidvietnamese troepen in de Mekongdelta in Can Tho werd aangevallen. Een tien kilometer ten noorden van Saigon leverden eenheden van de Amerikaanse 25ste divisie voor de d achtereenvolgende dag strijd met de Vietcong.

De Amerikaanse ambassade in Saigon maakte de jongste cijfers over verliezen aan Amerikaanse burgers bekend. Tweeëndertig Amerikaanse burgers vonden de dood onder wie twee vrouwen, en acht zijn gevangen genomen door de Vietcong. Over het lot van zeven Amerikaanse burgers tast men nog in het duister, terwijl er tientallen werden gewond.

Aanloop tot revolutionair regime in Zuid-Vietnam

Betekenis van het „tet“-offensief

Van een correspondent

HANOI, maart. — De gebeurtenissen die zich gedurende een maand in Zuid-Vietnam hebben voorgedaan zijn misschien nog van meer belang dan het lezen van de verschillende militaire rapporten doet vermoeden. Voor het eerst is het mogelijk een glimp op te vangen van de tendens die moet leiden tot het vestigen van een revolutionair Zuidvietnaams bewind.

Heel wat keren hebben wij over dit onderwerp leden van het Zuidvietnamese Nationale Bevrijdingsfront (N.L.F.) ondervraagd. De antwoorden kwamen steeds met de nodige reserve. De tijd was nog niet rijp voor een dergelijke evolutie.

Nu wil het geval dat er sedert een maand in de pers van Hanoi een grote plaats wordt ingeruimd aan het Front voor de nationale democratische vereniging en vrede, dat is opgericht in de provincie Thua Thien (aan het begin van het „tet“-offensief). Er is daarbij eveneens sprake van het Verbond van nationale vredeskrachten, opgericht in Saigon.

Men wijst erop dat het centrale comité van het N.L.F. in zijn oproep van 3 februari het tot stand komen van deze organisaties heeft verwelkomd. Voorts prees het N.L.F. in de provincie Thua Thien zich begin februari gelukkig met het oprichten van het Front voor nationale vereniging en vrede dat het belang van dergelijke bewegingen aan.

Waarom gaat het, wanneer men de gepubliceerde teksten nader beschouwt? Op 14 februari is in Hué een congres gehouden van afgevaardigden van de revolutionaire strijdkrachten der politieke en religieuze organisaties van de comités ter ondersteuning van de volksoorlog in de drie districten van Hué en de zes districten van de provincie Thua Thien. Dit congres heeft een „revolutionair volkscomité“ opgericht onder leiding van Le Van Hao.

Het congres heeft verklaard dat het „marionettenbewind“ (het regime in Saigon) was verdwenen en dat het nieuwe comité „de leiding over de revolutionaire beweging en het uitoefenen van de staatsmacht in

voorbereid door Noord-Vietnam. De vertegenwoordiger van het Zuidvietnamese nationale bevrijdingsfront in Hanoi, Nguyen Van Tien, heeft ons verzekerd hoe belangrijk deze stad is „de tweede in het zuiden na Saigon, een groot administratief centrum, oude keizerstad en boeddhistisch centrum“. Volgens Tien zullen ook elders revolutionaire comités kunnen worden opgericht, in „het merendeel der provincies“. Zódr de ervaring van Hué nader zal zijn bestudeerd en pakklaar gemaakt, zal het mogelijk zijn haar op andere plaatsen toe te passen.

Tien noemt geen enkele datum terwyl hij alleen praat over „enkele maanden“. Vervolgens, zo zegt hij: „wanneer het grootste deel van de provincies zal zijn voorzien van dergelijke comités zal het mogelijk zijn om een volgend stadium te overbruggen en om die comités te voorzien van een opleiding“.

Ervaring

Volgens Tien ontvlucht op het ogenblik een deel van de bevolking de Amerikaanse bombardementen op de steden, vooral naar de drie eerste arrondissementen van Saigon. „Dat is niet essentieel“, zo meent hij. „Essentieel is dat wij op het ogenblik delen van steden in handen hebben, waar wij ervaring odoen in gevechten binnen de stad. Wij waren in de oorlog verweerd op het platteland en in de bergstreken, maar niet in de steden. De eerste fase van verzetstrijd heeft ons diepgaangende niets geleerd. Voor het eerst gaan wij in het zuiden nu dit soort gevechten leveren, de zelfverdediging organiseren, voedselvoorraad en sanitaire diensten instellen.“

„Vroeger waren er rond de steden ook controloposten, strategische gebouwen e.d. Dit is opgeheven sinds de aanvallen. De is een verandering geleid tussen de steden en het land. Dit geeft ons de gelegenheid, zoals in Noord-Vietnam, om de vrouwen, de kinderen en bejaarden te verspreiden, die niet aanvaardbaar zijn voor de verdediging en het beheer van de gebieden die wij bezet houden.“

„Wanneer wij houden, blijven we als in de stad. Het is niet mogelijk om te zetten wij de wij onze guerrilla strijdkrachten en strijdkrachten lag de onsevier het front is dat omgek is de onze sig vindt zich tse

De Amerikaanse pacificatie schijn volledig mislukt. „De Amerikanen“, zo meent hij, „streven twee doeleinden na: de achtervolging en vernietiging aan de ene kant en de pacificatie aan de andere“. „Op het ogenblik“, zo verklaart hij, „zijn wij het die de Amerikanen achtervolgen en vernietigen tot in hun versterkte bolwerken“.

„De marionetten“ zijn bang. Zij hebben zelfs mensen, die tegen ons zijn gezet en bij voorlichting wil zijn, het is vroeg is om namen te noemen van degenen die het Verbond van de nationale krachten voor de vrede leiden. Maar afgaande op zijn uitslatingen en op recente gegevens die wij ontvingen, schijnt het mogelijk de veronderstelling te opperen dat men streeft naar „siamismacht“ op nationale schaal in Zuid-Vietnam.

Voorlopig

Tien verklaart nog dat, daar in Saigon een aantal mensen gevraagd zijn, het is vroeg is om namen te noemen van degenen die het Verbond van de nationale krachten voor de vrede leiden. Maar afgaande op zijn uitslatingen en op recente gegevens die wij ontvingen, schijnt het mogelijk de veronderstelling te opperen dat men streeft naar „siamismacht“ op nationale schaal in Zuid-Vietnam.

Heel wat factoren slaan toe te geloven dat in een niet al te ver verwijderde toekomst en onder het vaandel van de „nationale unie“, een regering zal uitroepen zal ontstaan. Men kan zich indenken dat dit regime, evenals het comité in Hué, zich als „voorlopig“ aankondigt in afwachting van verkiezingen, zoals deze in het politieke programma van het bevrijdingsfront zijn voorzien. Uit dit gezichtspunt krijgt het „tet“-offensief, dat nog slechts aan zijn begin is, een aanzienlijke betekenis.

Het initiatief in Vietnam

HOEWEL generaal Westmoreland, de Amerikaanse opperbevelhebber in Vietnam, zijn troepen de opdracht heeft gegeven meer op aanvullende wijze te participeren, is het initiatief in de oorlog nog in handen van de tegenstander. Aanvallen op steden, op Amerikaanse bases, hinderlagen op een paar kilometer van Saigon, het geeft allemaal het beeld van een door communistische initiatieven beheerste oorlog.

Het gehele Amerikaanse denken lijkt beheerst door de zorg waar de vijand nu weer toe zal slaan. Nog niet zo lang geleden was de officiële Amerikaanse stelling dat de concentratie van de vijand in het noorden van Zuid-Vietnam en vooral in de buurt van de door 5 à 6.000 Amerikaanse mariniers bezette post bij Khe Sanh, erop wezen, dat de verovering van Khe Sanh het voornaamste doel van generaal Giap was. Het grote offensief van eind januari op de steden zag men als een afleidingsmanoeuvre. Het terugtrekken van Amerikaanse versterkingen uit het noorden van Zuid-Vietnam zou Giap de kans bieden Khe Sanh en wellicht daardoor de noordelijke provincies te veroveren. Daarom werden deze troepen niet teruggetrokken, maar gaf men het zo belangrijke platteland in de delta prijs.

De Toestand

TEGENOVER deze visie stond de opvatting (wij hebben er hier op gewezen), dat het communistische accent veel meer op de steden dan op Khe Sanh lag, dat m.a.w. Giap in het noorden Amerikaanse troepen bondt die verder zuidelijk hard nodig waren. Steeds meer gaat men zich nu aan Amerikaanse kant afvragen, of Khe Sanh wel zo'n centrale positie in de strategie van Giap en daarmee van Westmoreland inneemt.

Hoe komt hij dat er van de aan-

De Amerikaanse pacificatie schijn volledig mislukt. „De Amerikanen“, zo meent hij, „streven twee doeleinden na: de achtervolging en vernietiging aan de ene kant en de pacificatie aan de andere“. „Op het ogenblik“, zo verklaart hij, „zijn wij het die de Amerikanen achtervolgen en vernietigen tot in hun versterkte bolwerken“.

Amerika en Vietnam

Vele leden van regeringen en hun medewerkers schijnen het niet te hebben dat de grote massa mensen heeft of deze niet weet te gebruiken. Zij menen dat de massa niets zal begrijpen van hun wijze van voorlichting. Dat is ook het geval in de Verenigde Staten.

Volgens berichten in Nederlandse kranten heeft de Amerikaanse woordvoerder in Saigon gezegd: „Het offensief schijnt een vergeldingsmaatregel van de Vietcong te zijn voor het feit dat de Zuidvietnamese bevolking niet zijn parat heeft gekozen gedurende het recente offensief.“

In gemoede vraag ik mij af hoe het dan mogelijk was dat op ongeveer veertig plaatsen in Zuid-Vietnam de Vietcong gelijktijdig ten aanval kwam. Hij had zoveel stille medewerkers van de bevolking dat er van verraad geen sprake was. Hoe heeft de Vietcong kans gezien grote hoeveelheden oorlogsmateriaal en andere benodigdheden in al deze steden binnen te smokkelen tot in Saigon toe? Hoe kwam de Vietcong aan zijn voorraden, zodat hij in staat was in de stad Hué wekenlang in de ingesloten citadel stand te houden tegen een Amerikaanse marinebrigade?

Als wij eerder met de Vietcong en de bevolking van Zuid-Vietnam

gevolgen van dien; zie bijv. van wijlen H. M. van Han de schaduw van gisteren.

In de N.R.C. van 10 feb.

Staatsmacht

De vraag doet zich voor hoe de Amerikaanse staatsmacht zich zal ontwikkelen op het gebied van de internationale politiek. Het is duidelijk dat de Amerikaanse staatsmacht zich zal ontwikkelen op het gebied van de internationale politiek. Het is duidelijk dat de Amerikaanse staatsmacht zich zal ontwikkelen op het gebied van de internationale politiek.

Amerikaanse Vietnam

Smith krijgt geen... Amerikaanse staatsmacht... Vietnam... Het is duidelijk dat de Amerikaanse staatsmacht zich zal ontwikkelen op het gebied van de internationale politiek.

China en Vietnam

China en Vietnam... Het is duidelijk dat de Amerikaanse staatsmacht zich zal ontwikkelen op het gebied van de internationale politiek.

Pakistaan

Pakistaan... Het is duidelijk dat de Amerikaanse staatsmacht zich zal ontwikkelen op het gebied van de internationale politiek.

Psychoslowakije

Psychoslowakije... Het is duidelijk dat de Amerikaanse staatsmacht zich zal ontwikkelen op het gebied van de internationale politiek.

Wereldconferentie

Wereldconferentie... Het is duidelijk dat de Amerikaanse staatsmacht zich zal ontwikkelen op het gebied van de internationale politiek.

N' ELK GEVAL

N' ELK GEVAL... Het is duidelijk dat de Amerikaanse staatsmacht zich zal ontwikkelen op het gebied van de internationale politiek.

Met het eerste... Het is duidelijk dat de Amerikaanse staatsmacht zich zal ontwikkelen op het gebied van de internationale politiek.

In de R.S.C. van 19... Het is duidelijk dat de Amerikaanse staatsmacht zich zal ontwikkelen op het gebied van de internationale politiek.

Met het eerste... Het is duidelijk dat de Amerikaanse staatsmacht zich zal ontwikkelen op het gebied van de internationale politiek.

Zo goed mogelijke... Het is duidelijk dat de Amerikaanse staatsmacht zich zal ontwikkelen op het gebied van de internationale politiek.

Verkeerstechiek = Philips

Verkeerstechiek = Philips... Het is duidelijk dat de Amerikaanse staatsmacht zich zal ontwikkelen op het gebied van de internationale politiek.

PHILIPS

PHILIPS... Het is duidelijk dat de Amerikaanse staatsmacht zich zal ontwikkelen op het gebied van de internationale politiek.

T. H. VAN HAREN

T. H. VAN HAREN... Het is duidelijk dat de Amerikaanse staatsmacht zich zal ontwikkelen op het gebied van de internationale politiek.

President Johnson 7-3-68 NRL bepleit opheffing van koperstaking

President Johnson heeft er maandag in een toespraak tot vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers in de koperindustrie op aangedrongen een einde te maken aan de staking die nu al zeven maanden in deze bedrijfstak heerst en, naar de woorden van de president „een bedreiging vormt voor de dollar, de welvaart van het land en de Amerikaanse oorlogsspanning in Vietnam.”

Johnson had vertegenwoordigers van vier grote kopermaatschappijen en 26 vakbonden voor dit doel uitgenodigd op het Witte Huis. Hij zette uiteen hoe de snel stijgende invoer van koper een zware druk op de handelsbalans tot gevolg heeft en vroeg zijn gehoor de onderhandelingen voort te zetten.

(A.F.P.)

Kerken vragen om vrede in Vietnam

7-3-68 NRL

Vanwege het Interkerkelijk vredesberaad in Nederland is een verklaring uitgegeven over de oorlog in Vietnam. Het beraad richt zich opnieuw tot de regering en de volksvertegenwoordiging om duidelijk en onomwonderd positie te kiezen.

Het beraad erkent dat de wil tot vrede aan beide zijden aanwezig zal moeten zijn wil het tot vredesonderhandelingen komen. De kerken bezweren beide partijen een einde te maken aan het zinloze geweld.

Het beraad is van oordeel dat in dit kader de verantwoordelijke instanties van ons land zich daartoe met name tot volk en regering van de Verenigde Staten van Noord-Amerika moeten richten om er opnieuw op aan te dringen de bombardementen op Noord-Vietnam onmiddellijk en onvoorwaardelijk te staken om zo de weg naar vredesonderhandelingen te openen en ook verder alles in het werk te stellen om tot een de-escalatie te komen.

„In het bijzonder worde daarbij gewezen op de vrees die onder ons heerst dat bij een voortgang van deze escalatie op een bepaald ogenblik toch tot het gebruik van kernwapenen zal worden overgegaan. Wij achten het van het grootste belang dat reeds nu op de gevolgen hiervan, ook om de verbondenheid van de westerse volken, worde gewezen en niet worde gewacht tot het zover zal zijn gekomen.”

Het beraad doet een broep op het gehele Nederlandse volk door een houding van solidariteit met het volk van Vietnam blijkt te geven van zijn wil tot vrede. Het doet een broep op regering en volksvertegenwoordiging zo duidelijk als de situatie dat eisen zal hun protest tegen de gang van zaken in Vietnam te laten horen.

In het Interkerkelijke vredesberaad werken samen de Algemene doopsgezinde sociëteit, de Evangelisch-lutherse kerk, de Nederlandse hervormde kerk, de Oud-katholieke kerk, de Remonstrantse broederschap en de Rooms-katholieke kerk.

Zwitserse contacten met regering Noord-Vietnam

7-3-66 NRC

Vliegtuig van de V.S. neergestort: vele doden

In Bern is woensdag het bezoek van een vertegenwoordiger van het Noordvietnamese ministerie van buitenlandse zaken aan Zwitserland aangekondigd. Een datum werd niet bekendgemaakt. Het bezoek vormt een antwoord op dat van de Zwitserse ambassadeur in Peking, dr. Oscar Rossetti, aan Hanoi vorige maand. Het Zwitserse ministerie van buitenlandse zaken verklaarde in een communiqué, dat bij de reis van de ambassadeur naar Hanoi „contacten waren gelegd die ieder gewenst ogenblik gebruikt worden”.

Dr. Rossetti heeft besprekingen gevoerd met de Noordvietnamese minister van buitenlandse zaken, Nguyen Duy Trinh, en de onderminister voor de buitenlandse handel. Deze zullen, naar het ministerie verklaarde, de basis helpen leggen voor onderlinge betrekkingen berusten op vertrouwen. Dr. Rossetti heeft naast politieke en economische kwesties ook de Zwitserse humanitaire hulp aan Noord-Vietnam bespro-

Vietcong met mortiervuur bestookt.

Een dag tevoren waren guerrillastrijders de stad binnengedrongen, waar zij een ziekenhuis bezet hielden. Zij werden verdreven met achterlating van 275 doden.

De beschietingen van de Vietcong waren woensdag minder algemeen door het land verspreid dan de voorgaande dagen. Slechts enkele plaatsen, waaronder het vliegveld van Phan Ranh op 260 km ten noordoosten van Saigon, en het bestuurscentrum Di An op 20 km ten noorden van de hoofdstad, werden met mortiervuur aangevallen.

In de buurt van de basis bij Con Thien, vlak ten zuiden van de gedomilitariseerde zone, hebben Amerikaanse mariniers gedurende vijf uur enkele malen hevig strijd geleverd met een sterke Noordvietnamese eenheid. Hierbij werden artillerie en luchtmacht ingeschakeld. De Amerikanen verloren in totaal zeventien man; 39 mariniers werden gewond, 91 tegenstanders gedood.

De Amerikaanse bombardementen op troepenconcentraties en artilleriestellingen rondom het belegerde marinierskamp Khe Sanh werden woensdag voortgezet. In Noord-Vietnam werden haveninstallaties op minder dan drie km van het centrum van Hanoi gebombardeerd. Voorts werd het vliegveld Phoec Yen, ten westen van de hoofdstad en doelen ten westen van de havenstad Haiphong aangevallen. Door het slechte weer konden de vliegers geen indruk krijgen van de schade, die zij hadden aangericht.

VS-kamp 198740 vernietigd

DANANG, 7 maart (AFP, Reuter) — Een compagnie Noordvietnamezen heeft vannacht een marinierskamp op enkele kilometers ten westen van Danang vernietigd. De verliezen van de Amerikanen en regeringstroepen zijn „zwaar”. De Noordvietnamezen deden hun aanval na voorbereidende beschietingen met mortiervuur en B-40-raketten. Zij vernietigden alle bunkers en kazematten, die de mariniers en de regeringstroepen hadden opgericht.

Versterkingen, die in allerijl naar de basis werden gestuurd, kwamen te laat. De Noordvietnamezen vluchtten naar alle richtingen, met medeneming van hun doden en gewonden. Slechts negen lijken van Noordvietnamezen werden gevonden.

De hoofdstad van de zuidelijkste provincie van Zuid-Vietnam, Ca Mau, in de Mekongdelta, werd gisteren voor de derde opeenvolgende dag door de Vietcong bestookt met mortiervuur. Dinsdag waren guerrillastrijders de stad binnengedrongen, waar zij een ziekenhuis bezet hielden. Zij werden verdreven met achterlating van 275 doden.

In de buurt van de basis Con Thien, vlak ten zuiden van de gedemilitariseerde zone, hebben Amerikaanse mariniers fel gevochten met een sterke Noordvietnamese eenheid. Hierbij werden artillerie en luchtmacht ingeschakeld. De Amerikanen verloren in totaal zeventien man. 39 Mariniers werden gewond. 91 tegenstanders werden gedood.

De reeds zwaar gehavende stad Hué in het noordoosten van Zuid-Vietnam zal mogelijk opnieuw een groot slagveld worden, zo heeft een hoge Amerikaanse militair in Saigon gezegd. Hij sloot een aanval op Khe Sanh niet uit, maar wees erop dat een Noordvietnamese divisie (10.000 man) in de omgeving van Hué is geconcentreerd. Andere functionarissen zeiden gisteren dat zij een aanval op verschillende punten van de Amerikaanse verdedigingsgordel in het noorden van het land verwachten.

De verliezen van de Vietcong en de Noordvietnamezen sedert het begin van het Tet-offensief bedragen, volgens Amerikaanse opgaven, meer dan 50.000 man, waaronder 30.000 doden. Volgens het Amerikaanse opperbevel bestond 15 tot 20 procent van de doden bij de Vietcong uit jongeren, die vermoedelijk enkele dagen voor het offensief waren gerecruteerd.

De zuidvietnamese regeringstroepen hebben sinds 30 januari bijna 10.000 man verloren waarbij 4.000 doden. Het aantal gesneuvelde Amerikanen bedraagt 2.000.

Onder het motto: „De regering kan ons niet beschermen, dus moeten we dat maar zelf doen”, hebben de bewoners van tien buitenwijken van Saigon een soort burgerwacht tegen de Vietcong opgericht. Gewapend met ijzeren staven, hamers, bijlen, fietskettingen en keukenmessen lopen de vastberaden Vietnamezen dag en nacht wacht langs het prikkeldraad en de barricades van zandzakken, waarmee zij hun wijken hebben omgeven. In de buurten wonen ongeveer honderdduizend personen, merendeels katholieken die in 1954 uit Noord-Vietnam naar het Zuiden zijn gevlucht. Ze staan bekend als fel anticommunistisch.

De oorlog in Vietnam

DE ZUIDVIETNAMESE PRESIDENT Ngoeyen Van Thieu is „diep bedroefd” over de corruptie in zijn land. Thieu bekende dat omkoperij, diefstal en smokkel schandalige vormen hebben aangenomen. Hij riep „allen van goede wil” op om aan deze misstanden een einde te maken. Enige Amerikaanse seantoren onthulden dat verscheidene Zuidvietnamese leiders zijn betrokken bij een smokkelzaak om een partij van 220 kilo opium en goud ter waarde van 250.000 dollar (ca. 900.000 gld.). Voornaamste tussenpersoon is een nicht van de Zuidvietnamese directeur-generaal van de douane, Ngoeyen Van Loc, die een vriend is van Thieu.

8-3-68
74A

President Thieu heeft ook het vermaaksleven de oorlog verklaard. Binnenkort zullen alle bars en dansgelegenheden in het land gesloten worden. De „gezelschapsdames” van Saigon gaan nu onder het motto „wij laten ons niet brodeloos maken” acties ondernemen om het presidentiële besluit ongedaan te maken.

Siegfried Kogelfranz van het bekende Westduitse weekblad „Der Spiegel” heeft een boekje opengedaan over het gedrag van de Amerikaanse troepen bij de herovering van de Zuidvietnamese stad Hué: „De Amerikaanse mariniers hebben tijdens de strijd van een maand alles gestolen wat los of niet al te vast zat. Wat de Vietcong niet op haar terugtocht uit de citadel heeft meegenomen, dat hebben de Amerikanen meegenomen”.

De Westduitse overheid heeft het weekblad „Der Stern” op de lijst van „voor de jeugd gevaarlijke tijdschriften” gezet. Het blad heeft de bekende foto afgedrukt waarop de Zuidvietnamese politiechef een gevangen gene-

foto is in talloze bladen overal ter wereld afgedrukt. Bonn vreest dat de foto een „verruwende uitwerking op onze jeugd” zal hebben. Het Amerikaanse weekblad „Life” was een geheel andere mening toegedaan. Het blad schreef: „Als we vroegtijdig foto's over de uitroeiing van de joden door de nazi's hadden kunnen afdrukken, had de dood van miljoenen wellicht voorkomen kunnen worden”.

[REDACTED]

Oma Harvey uit Davenport, Iowa, gaat naar Vietnam. De 54-jarige grootmoeder heeft haar mantelpakje vervuild voor het veldgrijs en vertrekt binnenkort als computerdeskundige naar Saigon. „Het leger vroeg om vrijwilligers”, zei ze opgewekt, „en ik vond dat ik daar maar eens op moest reageren”. Ze werd prompt aangenomen en vertrekt nu naar Zuidoost-Azië „om onze jongens tegen Charlie (Vietcong) „te helpen”.

[REDACTED]

De ene medestander na de andere trekt zijn handen van president Johnson af. „Wall Street Journal”, een conservatief blad, heeft zich altijd onvoorwaardelijk achter de Vietnampolitiek van Johnson gesteld, maar verklaarde onlangs dat de Amerikanen wel eens gedwongen zouden kunnen zijn hun onhoudbare positie in Vietnam op te geven. Joseph Alsop, ook een warm supporter van Johnson: „God geve dat dit niet gebeurt”. Een maand geleden zou het bij Alsop niet zijn opgekomen dat God zich wel eens tegen de Amerikanen zou kunnen keren.

[REDACTED]

— „...Amerika laat zich in Vietnam niet klein krijgen.” (President Johnson).

— „Wanneer de oorlog zo doorgaat als hij op dit moment wordt gevoerd, kan hij nog wel honderd jaar duren”. (CIA-chef Richard Helms).

— „Alleen al het praten over pacificering van Vietnam is grote onzin.” (Time).

— „De vijand beschikt over aanzienlijke, nog niet in de strijd geworpen, gevechtseenheden.” (Generaal Wetsmoreland).

— „Amerika voelt zich te zwak om onderhandelingen te kunnen beginnen”. (Newsweek).

[REDACTED]

Het vraagstuk der vele Chinezen in Vietnam

B-3-66 NR2

„Bang“-systeem leidde tot isolement

Van een bijzondere
correspondent

Naar de chef van de Zuidvietnamese politie, generaal Nguyen Ngoc Loan, mij zei, zijn de Chinezen in Zuid-Vietnam procentueel sterker met de Vietcong verbonden als alle andere delen van de bevolking.

Hij verdacht tenminste 25 procent van alle inwoners van de veelal door Chinezen bewoonde stad Cholon ervan vluchtige of nauwere contacten met de rebellen te hebben onderhouden. Deze 25 procent omvat niet minder dan 250.000 volwassenen, hetgeen de helft is van alle Chinezen die in de wijk wonen.

De positie van de geïmmigreerde Chinezen vormt in bijna alle landen van Zuidoost-Azië een moeilijk probleem: in Thailand en Birma, in Maleisië en Indonesië, om van Hongkong en Singapore maar niet te spreken. Waar, zoals in Zuid-Vietnam, tegen een met China verbonden tegenstander oorlog wordt gevoerd, kan de instelling van de Chinese minderheid tot een levensvraag voor het gastland worden.

De Chinese immigratie in Vietnam ontstond voor het eerst tijdens vele invasies die het keizerrijk China ondernam in het Indochinese rijkland: reeds in de derde eeuw na Chr. Pas onder de heerschappij van de Fransen vormden zich uit losse immigratiegroepen hechte nationale gemeenschappen.

Het aantal van 57.000 Chinezen die in 1889 in Vietnam aanwezig waren, was in 1931 verhoogd tot ongeveer een half miljoen. De Fransen verstonden noch de diverse dialecten van de immigranten, noch bezaten zij de mogelijkheid zich met het hoogst gedifferentieerde complex van de Chinese sociale structuur en familiegewoonten vertrouwd te maken.

„Bang“-systeem

Zij ontwikkelden voor het bestuur van de Chinese volksgroep het zogenaamde „bang“-systeem, volgens welk aanvankelijk zeven, later nog slechts vijf „bangs“ of nationale Chinese verenigingen werden opgericht die zich ieder naar haar plaats van herkomst in een bepaald gebied moesten vestigen.

Ieder van deze grote „clans“ kon zijn eigen nationale gewoonten handhaven waarbij de gekozen „bang“ ieder tegenover het koloniale

autonomie genoten. Het koloniale regime moedigde hun zakelijke activiteiten aan en achtte hen ideale bemiddelaars tussen de heersers en de bestuurden.

In 1960 controleerden de Chinezen 60 procent van de totale tussenhandel en 90 procent van de rijstmarkten in Zuid-Vietnam. Zij waren de voornaamste handelaren in hout voor woningbouw en beheersten vrijwel het gehele transportwezen. Ook als geldschietters stonden zij in de steden en op het platteland op de eerste plaats.

President Ngo Dinh Diem probeerde deze overheersende positie, die voor zijn nationalistisch regime moeilijk te verteren was, te breken. Hij scheen echter tot de ontdekking gekomen te zijn dat het moeilijk, zo niet onmogelijk was de Chinezen de economie van het land uit de handen te slaan zonder zichzelf nadeel te berokkenen.

Hij besloot een middenweg te kiezen en verklaarde zich bereid tot een compromis. In 1956 vaardigde hij een decreet uit volgens welk alle in Vietnam geboren Chinezen Vietnamese staatsburgers werden indien tenminste een van hun ouders ook in Vietnam geboren was.

Door een tweede decreet verbood hij alle buitenlanders de uitoefening van elf, met name genoemde beroepen waarin de Chinezen veelal werkzaam waren.

Was een Chinees met een Zuidvietnamese getrouwd, dan kon hij zijn zaak op naam van zijn vrouw zetten. Alle anderen moesten hun Chinese staatsburgerschap opgeven of afzien van alle zakelijke activiteiten in Vietnam.

Velen besloten onmiddellijk Vietnamese staatsburger te worden, anderen verlieten aanvankelijk het land om later weer terug te keren en stilzwijgend het Vietnamese staatsburgerschap te aanvaarden dat in hun uiterlijke leven niets wijzigde. Zij namen hun zakelijke activiteiten

weer op en vermeerderden hun rijkdom.

In 1960 werden de „bangs“ opgeheven en alle Chinese instellingen kwamen onder het toezicht van de staat te staan. De Vietnamezen hebben de Chinezen nooit vertrouwd en hebben altijd aangenomen dat de snelle economische bloei van een minderheid berustte op kwalijke tovenarij of toegeschreven moest worden aan het volgen van niet geheel rechte wegen.

In 1960 werd ook het onderwijs in het Vietnamees verplicht gesteld en zakte het Chinees op de scholen af tot een facultatief vak.

Amerikanen

Dit alles kon evenwel niet voorkomen dat de „bangs“ illegaal bleven bestaan. De Amerikaanse opbouw in Vietnam bracht de Chinezen, die weer eens bekwame handelspartners bleken te zijn, nieuwe inkomsten. Zij konden het zich nu veelal veroorloven hun kinderen tegen steekpenningen van tenminste 1000 dollar naar het buitenland — Hongkong, Singapore en communistisch China — te smokkelen, waar zij zuiver Chinese scholen konden bezoeken.

Kunnen zulke welgestelden sympathiseren met de arme lieden uit Peking en Hanoi, voor wie velen van hen in het verleden gevluht zijn? Vele feiten bewijzen boven elke twijfel dat ook de Chinezen in Vietnam een aanzienlijk deel van hun spaargelden, vaak via ongelofelijke omwegen, naar Peking en Sjanghai overmaken. Waarom? Als een soort verzekeringspremie? Nationale trots, die ver uitgaat boven het soort regime in Peking, en die het eigen volk geldt? Niemand weet het.

De „generaal-moordenaar“, generaal Loan, is, wanneer de blik uit zijn zwarte ogen over Cholon glijdt, vastbesloten de rijke Chinezen die hij gevangen kan nemen, zonder scherts te verdrijven. De tijd van de tolerantie is wel voorbij.

bestuur verantwoordelijk voor het openbare leven in zijn „bang”. De „bang”-leiders bestond eruit te zorgen voor een vlekkeloze integratie van nieuwe immigranten in de bestaande plaatselijke Chinese gemeenschap.

Het systeem functioneerde voortreffelijk. Er ontstonden „nationale” banken van lening, die de immigranten de opbouw van een nieuw leven mogelijk maakten, scholen, ziekenhuizen, tempels en kerkhoven die het de minderheid veroorloofden te leven en zoals vroeger in haar oude vaderland en daarbij binnen haar gemeenschap geïsoleerd te blijven van de Vietnamese omgeving.

Zo hebben de Chinezen zich welbewust hun eigen „getto's” geschapen waarvan niemand wist wat er in omging.

Politieke macht

In 1948 vormden de „bangs” echter reeds een aanzienlijke politieke macht, die naar buiten toe actief kon worden. Zij bezaten geld en handigheid en zij waren eensgezind bij hun pogingen ingrepen van buiten af te weren.

Na de Japanse invasie in China in 1937 kwam een nieuwe golf van verscheidene honderdduizenden Chinese immigranten naar Vietnam en de laatste grote stroom volgde in 1954, toen door de Geneefse akkoorden inzake Indochina ongeveer 50.000 Chinezen uit het toen communistisch geworden noorden naar het vrije zuiden vluchtten.

Tegenwoordig moeten ongeveer anderhalf miljoen Chinezen in Zuid-Vietnam wonen, van wie tweederden in de aan Saigon vastgebouwen stad Cholon.

In de Franse tijd hadden de Chinezen een zeer vergaande plaatselijke

luchtvaart
verkeer van
Zuid-Vietnam.
Een tocht naar
Ninh Binh
Van een correspondent

HANOI, maart — Er heerst hier wat men de moesson van het noorden noemt. Een rijkoude wind en zware regenbuien doen de jonge rijstloten aan beide kanten van de nationale verkeersweg nr. 1, die leidt naar de 17de breedtegraad, v

Stem so

vernieuwd belgie

in een

en welvaart

Voor werk

Copyright Bieding Wieropgands

sten?

Samenhang uitspraak Thant en stoppen bombardementen

Het Tweede-Kamerlid drs. E. C. Visser (dem.) heeft aan de minister van buitenlandse zaken gevraagd, of hij heeft kennisgenomen van de verklaring van Thant waarin deze meedeelt meer dan ooit ervan overtuigd te zijn, dat eindigen van bombardementen en andere oorlogshandelingen tegen Noord-Vietnam op korte termijn zal leiden tot onderhandelingen.

Het Kamerlid vraagt of de minister heeft kennisgenomen van de aanwijzingen, waarop de overtuiging van de heer Thant stoelt en of hij die aanwijzingen waardevol acht.

Drs. Visser vraagt of de minister niet van mening is, dat de uitspraak van de secretaris-generaal op zichzelf reeds een aanwijzing is voor een bereidheid tot onderhandelen na het eindigen van de bombardementen op Noord-Vietnam.

WEER MASSAGRAF

168 MyD
in Hué ontdekt

SAIGON/WASHINGTON (Reuter) — 8 maart — Zuidvietnamese regerings-troepen hebben bij de stad Hué opnieuw een massagraf ontdekt met lijken van burgers, die door de Vietcong werden ontvoerd. Het gaat hier om zeker vijftwintig personen. Vorige week werd een massagraf met de stoffelijke resten van honderd regeringsfunctionarissen ontdekt.

— —

Vietnam

Vervolg van pag. 1

Reorganisatie

De Amerikaanse militaire bevelhebber in Zuid-Vietnam, generaal William Westmoreland, heeft de oprichting van een afzonderlijk hoofdkwartier voor de twee noordelijke provincies Quang Tri en Thua Thien aangekondigd. Tot commandant van „Prov Corps-V“ (Provisional corps Vietnam) is benoemd Westmorelands voormalige stafchef, generaal-majoor William Rosson.

Prov Corps blijft in beginsel onder bevel staan van de generaal der mariniers Robert Cushman, commandant van het „Third Maf“ (Third Marine Amphibious Force) in Da Nang, dat de vijf noordelijke provincies bestrijkt.

Volgens waarnemers ligt aan de oprichting van een nieuw hoofdkwartier, de indeling van eenheden van het leger in het noorden en kritiek op generaal Cushman ten grondslag.

Hulp 3-3-'66 NRL

Tot dusver hebben negentien landen gehoor gegeven aan de oproep van de Zuidvietnamese regering tot hulpverlening van de naar schatting 700.000 vluchtelingen, die in primitieve onderkomens gebrek hebben aan voedsel, kleding en medicamenten. Ook verscheidene internationale organisaties geven hulp in de vorm van geld of goederen.

Het land dat de meeste bijstand verstrekt is Engeland, dat 250.000 pond (ruim 21,5 miljoen gulden) heeft geschonken voor de komende twaalf maanden. Per vliegtuig zijn al uit Engeland koelkasten en voorraden medicijnen en plasma aangevoerd.

De Wereldraad van kerken heeft voor dit jaar zijn steun tot 500.000 dollar (1,8 miljoen gulden) verdubbeld, waarvoor o.a. medicamenten worden gezonden. De hulp van Australië omvat goederen ter waarde van 100.000 dollar, terwijl de Japanse steun 75.000 dollar belooft. Ook het kindernoodfonds van de V.N. heeft hulp ter waarde van 100.000 dollar beschikbaar gesteld.

Pest en cholera

In de Zuidvietnamese stad Tay Ninh, bij de Cambodjaanse grens, zijn acht gevallen van pest geconstateerd. De regering stuurt met spoed een voorraad vaccin naar die plaats om het uitbreken van een grote epidemie te voorkomen.

Volgens kringen van de Amerikaanse ambassade zijn in Tay Ninh tevens meer dan zestig gevallen van cholera gesignaleerd en zijn er al drie doden gevallen. Pest komt, naar zij zeggen, ook voor in Long Khanh, 70 km. ten oosten van Saigon, en de provincie Phuué Long, 120 km ten noorden van de hoofdstad.

De internationale commissie van juristen heeft donderdag aangedrongen op internationaal overleg onder auspiciën van de V.N. en het Internationale Rode Kruis over de bescherming van combattanten, gevangenen en burgers in Vietnam. Dit overleg, aldus de commissie, zou kunnen leiden tot besluiten die het lijden aan beide kanten verlichten en als rem werken op de „escalatie van wreedheid“.

Holyoake

Premier Holyoake van Nieuw-Zeeland heeft bekendgemaakt, dat op 4 april in Wellington een conferentie gehouden wordt van de ministers van buitenlandse zaken van de V.S. en van de landen die aan de zijde van de V.S. in Vietnam strijden. (De bondgenoten van de V.S. zijn: Zuid-Vietnam, Australië, Nieuw-Zeeland, Zuid-Korea, de Filippijnen en Thailand.)

Op 28 maart begint in de Nieuwzeelandse hoofdstad ook een conferentie van landen van de Zuidoostaziatische verdragsorganisatie (Z.O.A.V.O.).

Tot besluit wordt op 5 april een vergadering van de Anzus-raad (bestaande uit de V.S., Australië en Nieuw-Zeeland) gehouden. (Reuter, A.F.P.)

Felle strijd aan de grens

De reorganisatie van de bevelvoering aan het noordelijke front in Zuid-Vietnam, waar generaal Westmoreland, de algemeen opperbevelhebber, een afzonderlijk hoofdkwartier onder bevel van zijn voormalige stafchef generaal-majoor William Rosson heeft ingesteld, zou wel eens het voorspel van een tegenoffensief kunnen zijn, zo menen waarnemers in Saigon. Deze veronderstelling wordt gesteund door het feit, dat over enkele weken de natte moesson voorbij is en de tijd voor grote operaties met zwaar materieel voor de Amerikanen gunstig wordt.

Men ziet de instelling van het hoofdkwartier voorts als een poging om zoveel mogelijk de wrijving, die er traditiegetrouw tussen de mariniers en de landmacht altijd is, op te heffen. Generaal Westmoreland heeft de 83.000 mariniers die steeds als enigen in de vijf noordelijke provincies hebben geopereerd, de afgelopen maanden de versterkingen die hij kon missen, moeten zenden om het hoofd te bieden aan de toenemende kracht van de Noordvietnamezen en de Vietcong. Volgens schattingen bevinden zich in de noordelijke provincies 40.000 Noordvietnamezen en een onbekend aantal Vietcong-strijders.

In naam blijft generaal der mariniers Robert Cushman, wiens hoofdkwartier voor de vijf noordelijke provincies in Danang is gevestigd, het bevel voeren, maar het tactische hoofdkwartier voor de twee provincies Quang Tri en Thoa Thien komt onder leiding van generaal majoor Rosson en in zijn gebied liggen bedreigde punten als Khe Sanh, Con Thien en vooral ook de oude keizerstad Hué, tijdens het Tet-offensief 26 dagen lang in handen van de tegenstander en opnieuw bedreigd door een Noordvietnamese divisie. In militaire kringen deden de afgelopen dagen geruchten de ronde, dat men niet gelukkig was met de wijze waarop de mariniers de ontwikkelingen rondom Khe Sanh en Hué hadden aangepakt.

Andere kant

Behalve de mogelijkheid van een Amerikaans offensief moet in het noorden vooral rekening worden gehouden met de kans op een nieuwe Noordvietnamese aanval. Khe Sanh wordt reeds geruime tijd belegerd, om Hué zou een Noordvietnamese divisie liggen en in Amerikaanse militaire kringen spraken deze week de verwachting uit dat de tegenstander mogelijk op drie punten tegelijkertijd zou aanvallen om de verbindingslijnen tussen de verdedigings-

stellingen langs de zeventiende breedtegraad te doorbreken.

Amerikaanse woordvoerders hebben voorts herhaaldelijk de veronderstelling geuit, dat Noord-Vietnam wellicht zal trachten de twee noordelijke provincies in handen te krijgen om in een zeer gunstige onderhandelingspositie bij eventuele vredesbesprekingen te komen.

Doorbraak

In het nieuwe bevelsgebied hebben Noordvietnamese eenheden ter sterkte van een bataljon vrijdag een doorbraak proberen te forceren bij Dong Ha, even ten zuiden van de gedemilitariseerde zone. Dong Ha heeft een vliegveld en een rivierhaven, waar zware granaten voor de beschieting van Noord-Vietnam worden aangevoerd. Amerikaanse mariniers en Zuidvietnamese regeringstroepen hebben de doorbraak verijdeld, aldus berichten uit Saigon.

In de delta van de Mekong bij Can Tho hebben de Amerikanen gisteren de operatie Coronado XI beëindigd die tot doel had het gebied te zuiveren van guerrillastrijders. De Vietcong bleef echter actief en heeft later op de dag een hevig gevecht geleverd en de stad opnieuw beschoten.

Een woordvoerder van de Zuidvietnamese regering heeft vrijdag bekend gemaakt dat Saigon en de tweelingstad Cholon gezuiverd zijn van guerrillastrijders.

Eenenzestig mensen hebben vrijdag verwondingen opgelopen bij vechtpartijen in Tokio tussen 2.000 politiemannen en rond 1.000 linkse studenten die protesteerden tegen de bouw in het centrum van de stad van een Amerikaans ziekenhuis. Achtenzeventig studenten zijn gearresteerd.

In het ziekenhuis zullen Amerikaanse militairen behandeld worden die in Vietnam gewond zijn geraakt. De studenten stellen dat „de oorlog in Vietnam naar het centrum van de Japanse hoofdstad gebracht zal worden als gevolg van de bouw van het ziekenhuis”.

Enkele honderden betogers tegen de

oorlog in Vietnam zijn er voor korte tijd in geslaagd Vietcongvlaggen te hijsen op de gebouwen van een Amerikaans bedrijf in Zürich. Het bedrijf, dat chemische producten vervaardigt, zou volgens de demonstranten de Amerikaanse troepen in Vietnam van napalm voorzien. De politie wist de betogers, die Ho Tsji Minh en Johnson moordenaar riepen, zonder verdere incidenten te vetspreiden.

In Manhattan (New York) zijn huisvrouwen begonnen met een campagne die tot doel heeft een boycot van alle consumptiegoederen die worden vervaardigd door Dow Chemical, de fabrikant van napalm. De campagne die „Down with Dow” heet protesteert tegen de „immorele, zinloze Vietnamese oorlog die wordt gesymboleerd door napalm”.

Westmoreland vraagt meer troepen

68

Washington verdeeld over Vietnam

Ambtenaren doen tegenvoorstel

WASHINGTON, 11 maart (NYT en Reuter) — Generaal Westmoreland, de Amerikaanse commandant in Zuid-Vietnam, heeft president Johnson 206.000 militairen meer gevraagd. Dit verzoek heeft een hevig debat ontketend onder de hoge ambtenaren van Johnsons regering. Een groot aantal burgerlijke functionarissen van het ministerie van defensie, gesteund door ambtenaren van het ministerie van buitenlandse zaken, verzet zich tegen een vergroting met 40 procent van het Amerikaanse troepencontingent in Zuid-Vietnam.

Veel functionarissen redeneren, dat als het conflict nog verder wordt uitgebreid, niet meer gesproken kan worden van „een beperkte oorlog”. Volgens hen zal een verdere vergro-

ting van het Amerikaanse aandeel in de Vietnamese oorlog ernstige gevolgen hebben voor het leven in de Verenigde Staten. Zij vrezen hiervan ernstige gevolgen voor de Amerikaanse economie.

Er zijn op het moment 510.000 Amerikanen in Zuid-Vietnam. Westmoreland is voorstander van een hardere strategie. Hij heeft voorgesteld het front uit te breiden tot Laos en Cambodja om de infiltratiewegen van de Noordvietnamezen af te snijden.

Verdediging

Hoge burgerlijke functionarissen van het Pentagon hebben president Johnson een tegenvoorstel gedaan. Zij pleiten voor een betere verdediging van de bewoonde gebieden en een beperking van de aanvalsdooelen; iets waartegen de militairen zich verzetten.

Deze burgerlijke functionarissen gaan ervan uit, dat een opvoering van de strijd nooit enig succes zal hebben. Als Amerika zijn troepen versterkt, zal Noord-Vietnam hetzelfde doen met als enige resultaat meer geweld en meer slachtoffers.

De mening van de ambtenaren op het Pentagon wordt bevestigd door een rapport van de Amerikaanse inlichtingendienst, waarin wordt gezegd, dat Noord-Vietnam over een groot arsenaal aan mensen bezit. Een functionaris zei: „In wezen bevechten wij het Vietnamese geboortencijfer”. Het tegenvoorstel van het Pentagon wordt gesteund door hoge functionarissen van het ministerie van buitenlandse zaken, onder wie Katzenbach en William Bundy.

Het felle debat binnen de regeringskringen van Washington over het verdere verloop van de oorlog illustreert de twijfel en onzekerheid over bijna ieder onderdeel van de strijd. Deze twijfel en onzekerheid zijn vooral ontstaan na het verrassende nieuwjaarsoffensief van de Vietcong. Dit heeft de houding van veel functionarissen radicaal veranderd. Zij geven openlijk toe, dat een keerpunt is bereikt. Een aantal burgerlijke functionarissen heeft reeds gesuggereerd, dat nu gezocht moet worden naar een politiek compromis met de Vietnamese communisten. Maar dit is iets, waaraan Johnson en zijn adviseurs nog niet denken.

Vertrouwen

Veel functionarissen hebben het vertrouwen in de Amerikaanse militaire kracht verloren. Een functionaris zei: „Een van de voornaamste doeleinden van Hanoi is de Amerikaanse leiders van gedachten te laten veranderen. Hanoi wil hen ervan overtuigen, dat wat zij doen verkeerd en nutteloos is. Noord-Vietnam wil de Amerikaanse leiders er toe brengen hun doeleinden in Vietnam te herzien en met minder genoegen te nemen, terwijl Hanoi zijn positie handhaaft. Dat is, wat er gebeurt.”

Generaal Westmoreland verwacht zeer zware gevechten in de twee noordelijke provincies van Zuid-Vietnam. Intussen is bekend gemaakt, dat de Vietcong tijdens de bezetting van Hooé 400 burgers heeft gedood. Hun lijken werden ontdekt in vier verschillende massagraven.

Johnson heeft de Amerikaanse ambassadeur in Stockholm, William Heath, teruggedroepen. „Natuurlijk is dit een afkeuring van de Zweedse politiek ten aanzien van Vietnam,” zo heeft de Zweedse premier, Tage Erlander, gezegd. Hij onderstreepte echter nog eens zijn solidariteit met Olof Palme, de minister voor onderwijs en kerkelijke zaken, die in Moskou naast de Noordvietnamese ambassadeur heeft meegelopen in een anti-Vietnam demonstratie. „Het is fijn, dat hij deelnam aan de demonstratie”, aldus Erlander.

Westmoreland wil 260.000 man extra en oorlog in Laos

11 maart 68

NEW YORK/SAIGON (AP, UPI) — Generaal Westmoreland, opperbevelhebber van de Amerikaanse strijdkrachten in Vietnam heeft aan president Johnson gevraagd de Amerikaanse troepen in Zuid-Vietnam uit te mogen breiden met 260.000 man. Bovendien heeft de generaal gevraagd de oorlog uit te mogen breiden tot Cambodja en Laos. Dit bericht het Amerikaanse dagblad de New York Times. President Johnson heeft nog geen beslissing genomen over de verzoeken van Westmoreland, aldus de New York Times.

In Vietnam zelf heeft generaal Westmoreland verklaard dat er gerekend moet worden op 'zeer, zeer zware ge-

vechten in de komende maanden in de twee noordelijke provincies die aan de gedemilitariseerde zone grenzen'.

De verklaring van Westmoreland komt praktisch neer op het afkondigen van een aparte oorlog voor de noordelijke provincies. Enkele dagen geleden werd generaal William Ros-

son benoemd tot commandant van de twee provincies. Rosson valt officieel onder het bevel van het hoofdkwartier der mariniers in Da Nang. Rosson is echter een generaal van het leger en niet van de mariniers. Dit was een reden tot geruchten en vermoedens dat Westmoreland poogde de noordelijke gebieden, waar tot op heden de mariniers vrij spel hadden meer onder eigen bevel te krijgen. Westmoreland heeft deze geruchten, die in Saigon als een publiek geheim beschouwd worden, met kracht tegengesproken.

'Ik heb grote bewondering voor de mariniers. Van hun commandant, generaal Robert Cushman, tot de gewoonste soldaat' zei Westmoreland.

(ADVERTENTIE)

MOND-SPRAY

halazon

Frisse adem ...
dan lukt 't
beter

Mansfield: Vietnam kost te veel

De democratische senator Mike Mansfield heeft in de VS gezegd dat het de hoogste tijd wordt dat de Amerikanen hun militaire hulp aan het buitenland verminderen en aandacht gaan schenken aan de binnenlandse problemen. Mansfield had grote kritiek op de eenzijdige nadruk van de Amerikaanse buitenlandse politiek op de bijdrage voor 'het waarborgen van vrede en veiligheid in de wereld. De huidige buitenlandse politiek kreeg vorm in een periode dat het land economisch sterk was, Europa gehavend was door de oorlog en er vrees bestond voor een door Moskou geleid communistische eenheidsfront. Maar de angst voor de communistische landen is sterk verminderd. De bondgenoten van de VS, eens afhankelijk van Amerikaanse hulp, zijn nu bezitters van grote dollaroverschotten. Wij kunnen niet langer 90 miljard per jaar of nog meer aan de oorlog in Vietnam besteden, nog meer miljarden voor de defensie van de andere landen in Azië, Europa en de rest van de wereld besteden en tegelijkertijd uitgaven doen in eigen land voor het onderwijs, de gezondheid, het vervoer en vele andere dingen', aldus Mansfield.

ZELFVERDEDIGING

In de Zuidvietnamese hoofdstad is zaterdag officieel een 'directoraat voor burgerlijke zelfverdediging' ingesteld. Er zijn nu 330 eenheden voor de zelfverdediging die 19.000 vrijwilligers tellen. Het besluit deze eenheden in het leven te roepen werd genomen na het grote Viet Cong-offensief in het begin van dit jaar.

Een aantal supersone jachtbommenwerpers met verstelbare vleugels zal door de Amerikanen in de Vietnamese oorlog worden ingezet. Zes van deze toestellen zullen in Thailand worden gestationeerd.

OLIFANTEN

Bij Dak To hebben Amerikaanse vliegtuigen een vijftal olifanten gebombardeed. Aangenomen werd dat de olifanten werden gebruikt om wapens voor de Viet Cong vanuit Cambodja, Zuid Vietnam binnen te smokkelen. Volgens rapporten van de Zuidviet-

nameese ondervragingsbureaus in Hoëe hebben krijgsgevangenen verklaard dat de Viet Cong enkele honderden executies heeft verricht in de vroegere keizerstad Hoëe. De Viet Cong was volgens het rapport zeer selectief te werk gegaan. De soldaten, die Hoëe veroverden, hadden lijsten bij zich waarop de namen voorkwamen van degenen die voor executie in aanmerking kwamen. Op deze lijsten stonden voornamelijk namen van politie-ambtenaren, politieke aanhangers van de regering in Saigon en regeringsambtenaren, allen mensen die voor de regering in Saigon werkten en bekend stonden om hun actieve steun aan deze regering.

(ADVERTENTIE)

Vandaag voordeel
mokkabowls
150 gram van 89
voor 79

JAMIN
niet duur wel heerlijk

'Nederland Vrij' koos nieuwe voorzitter

Van een verslaggever

HAARLEM — Het onlangs opgerichte comité 'Nederland Vrij' heeft een nieuwe voorzitter gekozen. Het is mr. W. Boers uit Overveen, 'Nederland Vrij' wil op 16 maart in Den Haag een pro-Amerikaanse demonstratie houden.

De aftredende voorzitter, de heer J. Bogaards, burger-ambtenaar bij de Alkmaarse rijkspolitie, vertrok op last van zijn superieuren. De districtscommandant van de rijkspolitie vond het 'ongewenst, dat een politie-functionaris op een dergelijke actieve wijze zijn medewerking aan het comité gaf'. Het comité heeft verklaard deze gang van zaken, waarbij 'gewetensplicht en beroep' met elkaar in conflict kwamen, te betreffen.

Westmoreland voorspelt „zeer zware” gevechten

Universiteiten en bioscopen weer open in Saigon

11-2-68 NRC

De Amerikaanse opperbevelhebber in Zuid-Vietnam, generaal Westmoreland, heeft zondag gezegd dat in de komende maanden op „zeer, zeer zware gevechten” gerekend moet worden in de twee noordelijke provincies Thoa Thien en Quang Tri, die aan de gemilitariseerde zone tussen Noord- en Zuid-Vietnam grenzen. Bij de indienststelling van het nieuwe hoofdkwartier voor die provincies onder luitenant-generaal Rosson zei Westmoreland dat de tegenstander de provincies Thoa Thien en Quang Tri als Noordvietnamees gebied beschouwt.

In Zuid-Vietnam is zaterdag een „directoraat voor de burgerlijke zelfverdediging” ingesteld, dat het optreden van zelfverdedigingseenheden moet coördineren. Deze eenheden werden direct na het tet-offensief gevormd. Het zijn er 330, met in totaal 19.000 vrijwilligers, zo is uit regeringskringen vernomen.

Een Zuidvietnamese regeringswoordvoerder heeft in het weekeinde bekend gemaakt dat Saigon en de Chinese wijk Cholon nu vrij zijn van Vietcong-strijders. Er is een maand lang in de stad gevochten. Zondag werd vernomen dat de universiteiten, bioscopen en theaters vandaag hun deuren weer zouden openen. Zij zijn sedert 31 januari gesloten geweest. Lagere en middelbare scholen zullen 1 april weer beginnen. De bars en cabarets blijven echter gesloten.

In de Zuidvietnamese hoofdstad waren zondag bijna 2000 afgevaardigden uit de 44 provincies bijeen voor een vergadering van het Volkscomité voor de nationale redding, dat veertien dagen geleden door luitenant-generaal Tran Van Don in het leven werd geroepen.

Er werd een bestuur van vijftien leden gekozen met de generaal als voorzitter. Doel is de „vereniging van het volk van Zuid-Vietnam in de strijd tegen het communisme en het nationale bevrijdingsfront”. Alle politieke partijen — waarvan sommige tegen de huidige regering zijn — en alle grote godsdienstige groeperingen, met uitzondering van de militante boeddhisten, — waren op de bijeenkomst vertegenwoordigd.

Nieuw vliegtuig

De supersone Amerikaanse jachtbommenwerper met verstelbare vleugels F 111-A zal deze maand nog in Vietnam worden ingezet, zo is uit goede bron te Washington vernomen. Zes van deze toestellen vertrekken binnenkort uit Amerika naar Thailand. Hun snelheid kan variëren tussen 240 en 2650 km per uur, al naar gelang de taak die moet worden uitgevoerd. Het vliegtuig, dat een bemanning van twee koppen heeft, is met de nieuwste radarapparatuur uitgerust, waardoor het bij elke weersgesteldheid kan opereren.

In de noordelijke provincie Quang

Tri leverden Amerikaanse troepen in het weekeinde negen uur lang strijd met de Vietcong. Volgens Amerikaanse bekendmakingen sneuvelden aan de zijde van de tegenstander 129 man en leden de Amerikanen geen verliezen.

Bij Dak To ontdekte een vliegtuig vijf met militaire voorraden beladen olifanten, die langs een nieuwe infiltratieroute vanuit Cambodja Zuid-Vietnam werden binnengeleid. Eén olifant werd door de tactische luchtmacht gedood. Er zijn al eerder transporten per olifant door de luchtmacht aangevallen

Martelingen

In Canberra heeft de Australische minister voor het leger, Lynch, gezegd dat een onderzoek zal worden ingesteld naar beweerde martelingen door Australische soldaten in Vietnam. De regering heeft daartoe besloten na een beschuldiging vorige week dat een gevangengenomen vrouwelijke Vietcong-soldaat zou zijn gemarteld door een Australische onderofficier.

(Reuter-A.F.P.)

Film Ivens over

Noord-Vietnam

12-3-68/47

Het is wel tekenend voor de veranderingen in het geestelijk klimaat, dat juist de K.R.O. de hand had gelegd op De zeventiende Breedtegraad, een oorlogsdocumentaire uit Noord-Vietnam van de grote Nederlandse cineast Joris Ivens, die lange tijd in ons eigen land is doodgezwegen op grond van zijn communistische denkbeelden. Tot 1966, toen hij van de stad Rotterdam een opdracht kreeg tot vervaardiging van de film Rotterdam-Europoort. Dat was de eerste rehabilitatie van Ivens, voor de tweede heeft de K.R.O. gezorgd met de vertoning van een documentaire, waarin Ivens zijn ervaringen temidden van strijdende Noordvietnamezen op een meesterlijke manier heeft vastgelegd.

De film die op de televisie kwam, was een flinke verkorting van de oorspronkelijke documentaire, maar bij een mar als Ivens hoeft men niet de verdenking te koesteren, dat de tendentie door de coupures verwrongen was, voorzover men althans bij deze filmer van tendenties kan spreken.

Ivens heeft, evenals in zijn film over de Spaanse burgeroorlog (Spaanse aarde), een intens beeld gegeven van de existentie, de gevaren, de strijd, de dood en de moed in een Vietnamees district bij de beruchte zeventiende breedtegraad tussen de twee delen van het gespleten land. Zonder een zweem van goedkope propaganda als in een actualiteitenjournaal (Amerikaans of Noordvietnamees of Chinees of Russisch, het verschil zal niet groot zijn, dat de massa meer behaagt met zijn valse ramanliek van granaten en bommen, vernietiging en overwinning. Maar dat is een genre, dat men bij Ivens feitelijk niet ter sprake mag brengen.

Ivens heeft in de eerste plaats de mensen in Noord-Vietnam laten zien die totaal gemobiliseerd zijn en tegelijk een gewoon bestaan moeten voeren er dat moeten volhouden ondere de massale bombardementen. Van de oorlog als gevechtshandeling en als communistische triomf heeft Ivens in zijn documentaire heel weinig gebruik gemaakt. Een neergeschoten Amerikaans vliegtuig, een gevangen genomen vlieger, artillerievuur en de inzet van jonge vrouwen en de jeugd, de volslagen vernietiging van een Noordvietnamese stad en dat waren de enige en dan nog in-

Meerderheid in VS vindt interventie in Vietnam verkeerd

3-68790

WASHINGTON, 12 maart (AFP) — Volgens het jongste opinie-onderzoek van het Gallup-instituut vindt 49 procent van de Amerikanen, dat de Amerikaanse interventie in Vietnam verkeerd is, tegen 32 procent een jaar geleden. Eenenvieftig procent van de Amerikaanse interventie in Vietnam juist is en tien procent heeft geen mening.

Uit het onderzoek blijkt voorts dat drie procent van de ondervraagden meent dat de toestand verbetert in Vietnam. Vorig jaar november bedroeg dat percentage vijftig.

Rusk: „Regering neemt de Vietnamese kwestie van a tot z onder de loep”

Getuigeverklaring voor commissie van de Senaat

De Amerikaanse regering is bezig de hele kwestie-Vietnam „van a tot z onder de loep te nemen”, zo heeft de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Dean Rusk, gezegd in een getuigeverklaring die hij maandag aflegde voor de commissie voor buitenlandse betrekkingen van de Senaat. Rusk zei voorts dat president Johnson op het ogenblik geen specifieke aanbeveling tot uitbreiding van de Amerikaanse troepenmacht in Vietnam in behandeling heeft.

De verklaring van de minister kwam als antwoord op de vraag van de Democratische senator Albert Gore of het Vietnam-beleid herzien werd en of de Amerikaanse opperbevelhebber in Vietnam, generaal Westmoreland, ruim 200.000 man extra troepen had gevraagd, zoals sommige berichten luiden. Rusk zei dat hij zondag nog met de president had gesproken en dat deze hem gezegd had dat hij niet tot nieuwe conclusies was gekomen.

Rusk deelde de Senaatscommissie voorts mee dat uit niets blijkt dat Noord-Vietnam ernstig naar vredesonderhandelingen verlangt. „Wij zijn bereid om vandaag zonder voorwaarden vooraf te gaan onderhandelen”, aldus de minister. „Wij zijn bereid te onderhandelen over voorwaarden om te zien of wij een staakt-het-vuren en welgemeende vredesbesprekingen kunnen krijgen.” Het schijnt echter dat Hanoi wil dat er een eind komt aan de Amerikaanse bombardementen terwijl het zelf zijn rol in de oorlog kan voortzetten, aldus Rusk.

Het is duidelijk, zo zei Rusk verder, dat het zogenaamde Tet-offensief een onderzoek van vele onderwerpen eist, met inbegrip van de tactiek en strategie van de vijand, en de invloed van het offensief op het pacificatieprogramma en het militair verloop.

Eind deze maand en begin april zullen opnieuw Amerikaanse troepen naar Vietnam gaan, maar slechts om het vastgestelde plafond van 525.000 man te bereiken, zo verzekerde Rusk. Op het ogenblik zijn er 510.000 Amerikaanse militairen in Vietnam.

Volgens de minister heeft de president geen nieuwe beslissingen genomen inzake de kwestie-Vietnam en is de president evenmin tot nieuwe conclusies gekomen. Johnson bestudeert de voor handen zijnde inlichtingen en raadpleegt zijn adviseurs alvorens hij, zo hij dat wenst, het Congres om nieuwe maatregelen zal vragen.

De ondervraging van de minister van buitenlandse zaken door de commissie werd door bijna alle grote Amerikaanse televisiestations uitgezonden en was een duidelijke confrontatie tussen de belangrijkste woordvoerder van de president voor buitenlandse zaken en de felste critici van het Vietnam-beleid.

mese geregelde troepen zijn gesneuveld bij een veldslag van een dag even ten zuiden van de gedemilitariseerde zone en drie km ten zuidoosten van de basis Gio Linh. Aan Zuidvietnamese zijde sneuvelden drie man en werden er 37 gewond.

Een Amerikaanse militaire woordvoerder heeft gezegd dat Noordvietnamese artillerie Dong Hoa, de noordelijkste stad van Zuid-Vietnam, heeft beschoten. Er werd zware schade aangericht, maar de verliezen waren gering.

President Nguyen Van Thieu van Zuid-Vietnam heeft maandag zeven hoge provinciale bestuurshoofden ontslagen en nieuwe benoemd.

In de nacht van zondag op maandag hebben Amerikaanse vliegtuigen opnieuw het gebied van Hanoi gebombardeerd. In het centrum van de hoofdstad was vaag het geluid van explosies te horen, het geluid kwam uit het zuidwesten. Enige tijd later waren er nog enige explosies — het zou hier bommen met vertraagde ontsteking hebben getroffen. (Reuter - A.F.P.)

in eenderde deel van Vietnam ernstig en in eenderde matig gestoord was. Hij ontkende dat het incident in de Golf van Tonkin in augustus 1964, dat de aanleiding werd tot de bombardementen op Noord-Vietnam, uitgelokt was, zoals door de voorzitter van de commissie, William Fulbright, beweerd wordt.

Tonkin-incident

Fulbright zelf verklaarde tijdens het verhoor van minister Rusk dat de Verenigde Staten in Vietnam bewijzen dat zij geen burgeroorlog kunnen winnen voor een bewind dat de eigen bevolking niet tot vaderlandsliefde kan inspireren en bestreed de bewering van de regering dat de oorlog in Vietnam de zaak van de vrede dient.

Het was de eerste maal in twee jaar tijd dat Rusk voor de commissie voor buitenlandse aangelegenheden verscheen. Hoewel het regeringsprogramma voor buitenlandse hulp onder de loep zou worden genomen werd aan de toestand in Vietnam verreweg de meeste aandacht besteed.

Veiligheidsraad

Rusk zei niets te zien in behandeling van de kwestie-Vietnam door de Veiligheidsraad van de Ver. Naties, wat volgens hem niets zou opleveren.

Over speculaties dat Amerika zou overwegen Noord-Vietnam binnen te vallen zei hij: „Wij hebben toch zeker wel getoond dat wij nu niet bepaald zitten te popelen om welk land dan ook binnen te vallen.“ Volgens de minister hoopt Amerika de oorlog zonder verdere uitbreiding te kunnen beëindigen, maar bestaat er op dit punt totaal geen medewerking van Hanoi. Rusk wilde niet ingaan op een verzoek van Fulbright te verzekeren dat het Congres betrokken zal worden bij eventuele pogingen van de regering de oorlog verder uit te breiden.

Veldslag

Het leger van de Zuidvietnamese regering meldt dat 102 man Noordvietna-

top Hoopje bij het Hoopje

t/m zondag 17 maart '68
in Rotterdam Ahoy

*
kleurenpracht
over de fantastische
Duizenden zijn enthousiast
lentjade
bloemententoonstelling
(overdekte)
Nerlands grootste

— In ruim gevallen. De 62-jarige P. Sparrenboom, perser op de scheepswerf Goeten in zijn woonplaats Bohnes, is gestorven in een ruim van een Noors schip gevallen en daarbij ernstig gewond geraakt. Hij is enige uren later in een ziekenhuis overleden.

Op de bewuste dag was V. na de operatie met de patiënt alleen gelaten. Hij werd de chirurgie en de narcosistie in een andere operatie begonnen. De patiënt van de verpleger bestond o.a. in het controleren van de bloedtransfusie. De getuige-teskundige dr. J. Zet van-ust merkte op dat in het verloop van de operatie gewaarschuwd moet worden naar dat in de praktijk meestal zelfstandig wordt gchandeld. De verpleger had gehad om de narcosistie te aarschuwen. De raadsman, mr. F. Duynstee, bevestigde een geldboete of voor een voordeelijke gevangenisstraf. De rechtbank zal op 25 maart uitspraak doen.

Zes maanden geest
wegens schieten
op verplegerster
Van onze correspondent

— In ruim gevallen. De 62-jarige P. Sparrenboom, perser op de scheepswerf Goeten in zijn woonplaats Bohnes, is gestorven in een ruim van een Noors schip gevallen en daarbij ernstig gewond geraakt. Hij is enige uren later in een ziekenhuis overleden.

De vrachtauto was met drie andere verwondingen opgelopen. Een derde militair heeft een pols gebroken. Vijftien anderen hebben lichte verwondingen opgelopen. Een soldaat uit Haren (N.B.) kreeg een schedelbasisfractuur, een soldaat uit Tilburg verwondingen aan de buik. Twee twintigjarige Nederlandse militairen zijn opgenomen in een ziekenhuis te Dalmehorst.

De legerplaats Wittenberg bij Dalmehorst in Duitsland van de weg geraakt en enige malen over de kop geslagen. Twee twintigjarige Nederlandse militairen zijn opgenomen in een ziekenhuis te Dalmehorst.

De vrachtauto was met drie andere verwondingen opgelopen. Een derde militair heeft een pols gebroken. Vijftien anderen hebben lichte verwondingen opgelopen. Een soldaat uit Haren (N.B.) kreeg een schedelbasisfractuur, een soldaat uit Tilburg verwondingen aan de buik. Twee twintigjarige Nederlandse militairen zijn opgenomen in een ziekenhuis te Dalmehorst.

(Reuter)

Verklaring

Rusk wekt

3-68749

misverstand

WASHINGTON, 12 maart (Reuter, UPI) — De Verenigde Staten zijn op het ogenblik niet van plan hun troepenmacht in Zuid-Vietnam aanzienlijk te versterken, zo verklaarde gisteren de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Dean Rusk. De minister, die werd ondervraagd door de senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen, ontkende daarmee de berichten van de laatste dagen, dat president Johnson heeft besloten nog eens 206.000 Amerikanen naar Vietnam te sturen.

Rusk zei dat hij zondag met Johnson had gesproken en dat de president „geen specifieke aanbeveling tot uitbreiding van de Amerikaanse troepenmacht in behandeling heeft”. Daarna zei de minister: „De situatie wordt van A tot Z opnieuw bekeken” (The situation is under review from A to Z). Het Britse persbureau Reuter leidde hieruit af dat de Amerikaanse regering is begonnen aan een „volledige herziening” van het Vietnamese beleid, maar uit de woorden van Rusk blijkt dat helemaal niet. De minister heeft alleen maar willen zeggen dat de regering momenteel een diepgaande studie maakt van de vraag of het nodig is nog méér troepen naar Vietnam te sturen. Dat generaal Westmoreland inderdaad om ruim 200.000 man heeft gevraagd, staat nu wel vast.

Volgens Rusk is uit niets gebleken, dat Noord-Vietnam ernstig streeft naar vredesonderhandelingen. „Hanoi wil alleen maar een eind zien komen aan de Amerikaanse bombardementen, terwijl het zelf de oorlog rustig wil voortzetten”, aldus Rusk. „Wij zijn bereid om zonder voorwaarden vooraf te gaan onderhandelen. Wij zijn ook bereid te onderhandelen over voorwaarden om te zien of wij een staakt-het-vuren en welgemeende vredesbesprekingen kunnen krijgen.

Volgens Rusk heeft de president geen nieuwe beslissingen genomen en is hij evenmin tot nieuwe conclusies gekomen. Hij bestudeert de beschikbare inlichtingen en raadpleegt zijn adviseurs voordat hij, indien gewenst, het Congres zal vragen om nieuwe maatregelen.

De minister erkende, dat door het Tet-offensief het pacificatieprogram in een derde deel van Vietnam ernstig is gestoord en in een ander derde deel matig. Hij ontkende, dat het incident in de Golf van Tonkin in augustus 1964, dat de aanleiding werd tot de bombardementen op Noord-Vietnam, was uitgelokt, zoals door enkele leden van de commissie wordt beweerd.

Fulbright zelf verklaarde tijdens het verhoor, dat de Verenigde Staten in Vietnam bewijzen, dat zij geen burgeroorlog kunnen winnen voor een bewind, dat de eigen bevolking niet tot vaderlandsliefde kan inspireren. Hij bestreed de bewering van de regering dat de oorlog in Vietnam de zaak van de vrede dient.

Het was de eerste maal in twee jaar dat Rusk voor de commissie voor buitenlandse aangelegenheden verscheen.

Ky wil totale mobilisatie

R-368

SAIGON (AP, UPI) — De Zuidvietnamese vice-president, Ky, heeft gisteren verklaard dat algehele mobilisatie in Zuid-Vietnam nodig is om het einde van de oorlog te bespoedigen. De regering Thieu-Ky heeft al een gedeeltelijke mobilisatie afgekondigd, die de Zuidvietnamese troepensterkte met 65.000 man zal doen toenemen. President Thieu wil echter de troepen met 125.000 man uitbreiden, hetgeen algehele mobilisatie noodzakelijk maakt.

Vermoedelijk zal de maatregel van algehele mobilisatie gepaard gaan met distributie van levensmiddelen, het stopzetten van de invoer van niet-noodzakelijke goederen en het heffen van zware belastingen op luxe goederen.

In Washington heeft de officiële woordvoerder van het Witte Huis, George Christian, bevestigd dat uitbreiding van de troepensterkte in Vietnam met 206.000 man inderdaad onderwerp van gesprek is in Vietnam. In onze edities van gisteren werd abusievelijk gesproken over 260.000 man in plaats van over 206.000 man. Christian zei dat er meer getallen gesuggereerd waren, maar dat het getal 206.000 het meest genoemd werd, hoewel nog niet met zekerheid vast staat.

President Thieu van Zuid-Vietnam heeft gisteren zeven belangrijke provinciehoofden in Zuid-Vietnam ontslagen. De maatregel maakt deel uit van een algehele reorganisatie van het bestuur in Zuid-Vietnam. Vorige maand werden de commandanten van twee militaire districten in Zuid-Vietnam door Thieu ontslagen. Sinds hij in september verkozen werd, heeft Thieu herhaaldelijk gezworen de corruptie en ondoelmatigheid in Zuid-Vietnam uit te roeien.

De laatste opiniepeiling in de V.S., georganiseerd door het Gallupinstituut, gaf te zien dat meer Amerika-

nen dan ooit van mening zijn dat de Amerikaanse interventie in Vietnam verkeerd is. Nu is 49 procent deze mening toegedaan, een jaar geleden was dit 32 procent. Bij de jongste opiniepeiling bleek eveneens dat 10 procent van de Amerikanen geen mening heeft en dat 41 procent de Amerikaanse interventie terecht vindt. Slechts 3 procent van de ondervraagden is van mening dat de toestand verbetert in Vietnam. Vorig jaar was dit 50 pct.

De Amerikaanse regering is bezig de hele kwestie-Vietnam 'van a tot z te bezien', aldus minister van buitenlandse zaken Dean Rusk.

Rusk, die een getuigeverklaring aflegde voor de commissie voor buitenlandse betrekkingen van de senaat, zei voorts dat president Johnson op het ogenblik geen specifieke aanbeveling tot uitbreiding van de Amerikaanse troepenmacht in Vietnam in behandeling heeft.

Wat de herziening precies inhoudt wilde Rusk niet zeggen. De verklaring van de minister kwam als antwoord op de vraag van de democratische senator Albert Gore of het Vietnambeleid herzien werd en of de Amerikaanse commandant in Vietnam, generaal Westmoreland, om meer dan 200.000 extra troepen had gevraagd. Volgens Rusk had hij zondag nog met president Johnson gesproken en had deze hem gezegd dat hij niet tot nieuwe conclusies was gekomen.

Voorstel van Zuid-Vietnamees

13-3-60

• Een origineel idee. Dat kan niemand ontkennen. Koop alle grond in Vietnam op, suggereerde de vroegere Zuidvietnamese ambassadeur in de VS de Amerikanen, en verdeel dat land eerlijk onder de arme boeren. Dan is de oorlog in één klap over. En jullie zijn stukken goedkoper uit dan nu. De grote verdienste van dit verbluffend eenvoudige idee lijkt me, dat we weer eens bepaald worden bij de vraag waarom het nu eigenlijk ging. Waarom zijn toch zo merkwaardig veel Vietnamezen bereid hun leven en dat van hun hele gezin te riskeren om in de Viet Cong tegen de Amerikanen te vechten? Voor de Viet Cong word je niet als dienstplichtige opgeroepen. Dat doe je vrijwillig. Maar waarom toch? Zijn ze bang dat de Amerikanen hen van hun weelde willen beroven? Dat kan moeilijk, want zo breed hebben ze het niet. De gemiddelde Vietnamees (rijk en arm door elkaar) verdient slechts 261 dollar per jaar en dat is geen vetpot. Willen ze hun bezit beschermen? Dat kan bijna niet waar zijn. Er valt bij de meeste Vietnamezen niets te halen.

WAAROM?

Waarom doen ze het dan? De belangrijkste oorzaak van de oorlog is de onrechtvaardige verdeling van de grond onder de boeren, zo heeft Tran Van Dinh thans een aantal Amerikaanse studenten uitgelegd. Dat waren we al glad vergeten. Ik maak me sterk dat de meeste mensen in het westen het zelfs nooit geweten hebben. We zijn niet gewend om oorlogen te verklaren uit zulke simpele oorzaken. De krant begint niet te melden dat er verschillen van opvatting in Zuidvietnam leefden over het grondbezit. Zeker wanneer het ver weg is, vernemen we weinig of niets over dat soort problemen. Als er schoten vallen, ontwaakt er pas bredere belangstelling voor nieuws uit een land. Ze vechten! Uitgebreed worden we op de hoogte gebracht van het verloop van de oorlog. De gepleegde gruwelen en de vele mislukte pogingen tot onderhandelen worden ons nauwkeurig gemeld. Maar waarom het precies begon, dat hoor je zelden.

REDEN

Van de Vietnamese VietCongstrijders mag evenwel worden aangenomen, dat zij het nog deksels goed weten. Voor hen is dat echter een zo grote vanzelfsprekendheid, dat het wel-

licht nauwelijks in hen opkomt dat 'de wereld zich dat nauwelijks afvraagt. Een enkele keer dringt dat even door in de publiciteit. Enkele jaren geleden pleegde een Zuidvietnamese kolonel zelfmoord. Hij kon het allemaal niet langer aanzien. Op z'n lijk vond men een briefje, waarmee hij de aandacht wilde vestigen op de kern van het probleem. 'Noem het communisme of socialisme of geef het desnoods een andere naam, maar iets dergelijks is de oplossing voor mijn land'. Dat kleine berichtje over Vietnam kan ik maar nooit vergeten. Er moet toch een belangrijke reden zijn dat zoveel arme Vietnamezen hun leven riskeren.

BEZIT

De suggestie van Tran Van Dinh is niet communistisch. Communisten onteigenen de grond zonder pardon. En als de grondbezitters niet mee willen werken, dan vermoorden zij ze. Het Vietnam-rapport dat de AR-partij enkele jaren geleden uitbracht, meldt dat overigens betrouwbare bron in de periode van de landhervorming in Noord Vietnam plm. 50.000 personen door de communisten werden geëxecuteerd en minstens tweemaal zoveel mensen naar dwangarbeiderskampen werden gestuurd. Het ging hier niet om het arme deel van de bevolking, maar om de bovenlaag. Bezit laat je je zomaar niet afpakken. Overal ter wereld zien we dat. De grootgrondbezitters in Vietnam van wie president Thieu een van de grootste is, zijn dan ook als de dood voor een terugtrekken van de Amerikanen, want dan is hun bezit lang niet zeker. Wel is het ongebruikelijk om te stellen dat het om 'het bezit' gaat. Zowel de ene partij als de andere omschrijft het doel

ideel. De ene partij noemt het 'de vrijheid' en de andere 'gerechtigheid' of iets in die geest.

NAAR ELDERS

Bij de suggestie Tran Van Dinh blijven de rijken echter rijk, want de Amerikanen moeten hen betalen voor hun grond. Of het veilig voor hen zal blijven in Vietnam, wanneer de Amerikanen wegtrekken, is echter zeer de vraag. Wanneer ik een welgestelde Vietnamees was, maakte ik dat ik weg kwam met de dollars om elders op de aardbol welgesteld te blijven. Als vluchteling. Zo verdrietig is dat ook weer niet. Hoeveel Nederlanders, die hier naar hun mening te veel belasting moeten betalen, vestigen zich niet in Zwitserland of ergens anders niet een fiscaal milder klimaat? En het is daar redelijk toeven. Elk mens is weliswaar gehecht aan zijn geboortegrond maar dat komt duidelijk op de tweede plaats. Een goed leven is hem liever. Als ze ons hier teveel afpakken naar onze zin, dan trekken we naar elders.

SLIM

Degenen, die het Vietnamese jubeljaar zouden moeten financieren, zijn de Amerikaanse belastingbetalers. Maar, zo rekende Tran Van Dinh hen voor, deze oplossing is veel voordeliger dan voortzetting (met gevaar van opvoering) der oorlog. Die kost thans 30 miljard gulden per maand. En alle grond van Vietnam is naar zijn schatting voor minder dan 3 miljard te koop. Zijn de Amerikanen werkelijk 'zakelijk' dan zullen ze niet aarzelen. Maar dan moeten ze wel aanvaarden (en dat lijkt me het moeilijke punt) dat het in Vietnam niet zozeer gaat om 'de vrijheid' (wat dat onder de dictatuur-Ky ook moge inhouden voor de Zuidvietnamezen), maar werkelijk om het grondbezit. Misschien voelen de Amerikaanse belastingbetalers zich wel bedrogen, als ze dat horen. Slim is het plan Tran Van Dinh echter zeker. Het zou het voorstel kunnen zijn van een welgestelde Vietnamees, die heel goed weet waar de schoen wringt en die alvast aan emigreren denkt omdat hij in de gaten krijgt dat de Amerikanen tóch niet in Vietnam zullen blijven.

Flex

Mensen die voor VS-beleid in Vietnam zijn, moeten ook kunnen demonstrieren

Van een onzer verslaggevers

OVERVEEN — Mr. W. Boers (53), advocaat en procureur te Overveen, is de nieuwe voorzitter van het pas opgerichte comité 'Nederland Vrij'. Hij is de opvolger van de heer J. Bogaards, burger-ambtenaar bij de Alkmaarse rijkspolitie, die op last van zijn superieuren zijn post heeft moeten afstaan, omdat men het 'ongewenst acht, dat een politie-ambtenaar zich op dergelijke actieve wijze met de politiek bezig houdt'.

Het comité heeft inmiddels laten weten, dat zij deze 'aantasting van de gewetensvrijheid' betreurt.

Mr. Boers, 66k voorzitter van het vogelrampenfonds, zal de strijd tegen de terreur van links, de eenzijdige voorlichting der publiciteitsmedia en de scheldkanonnades tegen bondgenoot Amerika voortzetten. In zijn werkkamer: boeken, schilderijen en een ingelijst Wilhelmus, vertelt hij over het 'waarom' van zijn nieuwe voorzitterschap.

Mr. Boers: 'Ik ben van liberale afkomst, al ben ik bij geen enkele politieke partij aangesloten. Vanuit mijn liberale beginselen en ook als jurist hecht ik bijzonder aan onze democratische grondrechten. Dat betekent, dat ik het recht erken van iedereen, die het niet met het beleid van de regering of met het beleid van bondgenoten in de internationale politiek eens is, kritiek uit te oefenen. En zondig tegen dat beleid te demonstrieren. Maar ik geloof, dat het een goed recht is, dat mensen die het wel met het beleid van de regering of met het beleid van de bondgenoten eens zijn, ook kunnen demonstrieren.

Ik ben een fervente tegenstander van elke dictatuur en ik heb bijvoorbeeld tijdens de bezetting het nationaal socialisme en alles wat daar aan vast zat, als een psychische kwelling ervaren'.

Hoe vindt u het dan om tezamen met mr. W. Beernink, een man die niet onder stoelen of banken steekt, dat hij een oud zwartfrontier is, in een en het zelfde comité te zitten?

'Is die ook lid van het comité? Dat zou ik moeten opzoeken. Het is mij in lder geval niet bekend, dat Beernink in het Zwartfront heeft gezeten en dan wil ik ook nog verschil maken tussen een zwartfrontier en een nationaal-socialist. Het Zwartfront, dat een roemloze dood is gestorven, is tenslotte in een crisistijd ontstaan. Principieel zou ik wel bezwaar hebben, dat een oud-NSB'er lid zou zijn van ons comité.

Is de molestatie van Hugo den Ouden, de secretaris van het comité, door een aantal als anarchist gekwalificeerde Vietnam-demonstranten voor u aanleiding om tot het comité toe te treden?

'Ongetwijfeld. Ik had nog niet actief aan de acties van het comité deelgenomen, maar toen Bogaards plotseling moest aftreden, vroeg men mij het voorzitterschap op me te nemen. Het streven van 'Nederland Vrij' is gericht

MR. W. BOERS

op handhaving van de democratische grondrechten. Dat beginsel onderschrijf ik volkomen.

Als liberaal zou ik er pertinent op tegen zijn, indien men zou verkondigen dat links niet meer zou mogen demonstrieren. Maar aan de andere kant zal men deze vrijheid ook aan anderen moeten gunnen. Objectiviteit en onpartijdigheid zijn zowel voor de rechtspraak als voor het voeren van een goede politiek nodig. Wij zijn een nuchter, kritisch volk en wij hebben het recht om over alle verschijnselen objectief te worden voorgelicht'.

U doelt op de pers, die te eenzijdig over Vietnam zou schrijven?

'De tegenstanders van de Amerikaanse politiek in Vietnam krijgen te veel kans zich af te zetten tegen voor-

standers. Deze voorstanders van de Amerikaanse politiek vind je wel terug in de ingezonden stukken rubrieken, maar de voorlichting geschiedt m.i. te veel door de tegenstanders van deze politiek. Een objectieve voorlichting is ook in het belang van de tegenstanders van de Amerikaanse politiek, want pas op basis van 'n veelzijdige informatie is een goed gesprek mogelijk'.

Kunt u voorbeelden noemen van deze eenzijdige en partijdige voorlichting?

'Dat doe ik liever niet. Ik sta op het principe, dat iedereen een standpunt moet kunnen innemen; de inhoud van dat standpunt doet niet eens ter zake.

Als we dit land geestelijk gezond willen houden, moet iedereen een standpunt kunnen innemen zonder de kans te lopen belachelijk te worden gemaakt'.

Vindt u niet dat het 'andere' standpunt rijkelijk aan bod komt in de als rechts gekwalificeerde pers? Verschillende kranten stellen zich zonder meer pro-Amerikaans op.

'Wanneer je de pers over de gehele linie beziet vind je de gemiddelde indruk van de Nederlandse bevolking onvoldoende terug'.

Staat u op het standpunt dat de krant als het over de oorlog in Vietnam gaat in het commentaar de gemiddelde indruk van de bevolking moet weergeven?

'In het algemeen is deze vraag niet met 'ja' of 'nee' te beantwoorden. Het is evenwel nodig, dat burgers weten, wat er bij mede-burgers leeft. In dit opzicht kan ik u bevestigend antwoorden'.

Het comité zegt, dat het reageert op een tendens 'de bevolking van Nederland te onderwerpen aan een anarchistische hersenspoeling'. Vindt u dat voor de Nederlandse verhoudingen niet erg zware woorden?

'Ja. Dat is inderdaad een te zware uitdrukking, maar dat blijkt ook wel uit mijn mening'.

Hoe denkt u over het gebruik van de leus: 'Johnson, oorlogsmisdadiger'?

'Ik geloof niet dat het een versterking van je eigen standpunt is, wanneer je gaat schelden. Dat is voor ontwikkelde mensen geen manier van betogen. Men moet met zakelijke argumenten komen. Bovendien, elke oorlog loopt min of meer uit de hand. Zelfs de meest christelijke generaal kan niet voorkomen, dat er in een oorlog dingen gebeuren die mensonterend en mensonwaarrig zijn'.

Hebt u inmiddels veel reacties ontvangen?

'Ik heb veel positieve reacties gehad'.

Ook negatieve?

'Nee, maar die kunnen nog komen. Ik heb een reactie gehad van een tegenstander, die mij feliciteerde met mijn benoeming. Dat heeft me bijzonder getroffen. Deze man heeft de geest van ons comité goed gevoeld'.

Bezoek aan evacués uit een Noordvietnamees stadje

Dagelijks leven zoveel mogelijk intact

Van een correspondent

Een lang bezoek aan de inwoners van het Noordvietnamese Ninh Binh die zich voor de tijd van de oorlog hebben geïnstalleerd op het gebied van de gemeente Ninh Khanh brengt een vreemd aspect van de oorlog aan het licht. Ninh Binh, een kleine stad van 10.000 inwoners, werd op 22 mei 1965 geëvacueerd na de eerste luchtaanval. Sindsdien zijn er meer dan 200 luchtaanvallen gevolgd en het plaatsje is volkomen vernietigd. De inwoners van Ninh Binh, die over verschillende gemeenten zijn verdeeld, leven thans op afstan-

den van zes tot twintig kilometer van de provinciale hoofdstad.

Het landschap is prachtig met grote rotsen temidden van rijstvelden. De autoriteiten die de bevolking weer moesten installeren hebben zeer handig van het terrein geprofiteerd. De stad is verbrokkeld in talloze gehuchten. Reeksen van strohutten, met palen omgeven.

In Ninh Khanh zijn aarden huizen met strodaken als het ware aangeplakt tegen de rotsen die er de achterwand van vormen. Vaak is de heuvel uitgehold; de inwoners hoeven maar enkele treden op te gaan en zij bevinden zich in volledige bomvrije grotten. Hier is een school of beter een klas, want de verspreiding geldt voor alle niveaus.

Voor de strohut is een dikke muur van aarde om de kinderen tegen bomscherven te beschermen als zij, zonder buiten te komen, van de schoolbanken naar de rots vluchten. De huizen staan zo dicht tegen de rotswand dat er geen bebouwbaar grond verloren gaat. Op een meter afstand van de strohutten, direct na een pad, dat van het ene huis naar het andere voert, beginnen de groentetuinen waarin men geen stukje onkruid ziet.

Soms ziet men tussen twee gebouwtjes een bijna horizontale rotsachtige uitloper, een soort platform van minder dan een vierkante meter oppervlakte, waar sla en kool op wordt verbouwd. Een dunne laag aarde die hier is aangebracht maakt het mogelijk deze terrassen nog te gebruiken: Dit is Vietnam met een Japanse tuinbouw.

Elitegezinnen

De eerste luchtaanvallen hebben wat onrust veroorzaakt, maar de verspreiding van de bevolking is zonder chaos verlopen. De inwoners van Ninh Binh blijven, waar zij zich ook bevinden, afhankelijk van de autoriteiten van hun stad, zonder dat deze te maken hebben met de autoriteiten van de gastgemeenten.

De leden van het administratieve comité van de hoofdplaats gaan te voet of per fiets van gehucht naar gehucht, om hun medeburgers te "verzorgen". Als men de huizen binnengaat ziet men dat de inwoners zoveel mogelijk van hun bezittingen hebben meegenomen: houten deuren, bedden, kleine meubels, linnengoed, souvenirs en familiefoto's.

Er zijn vele putten gegraven en dank zij de installatie van toiletten zijn de sanitaire omstandigheden bevredigend.

In ieder huis hangt aan een spijker een verbandtrommel. De kinderen dragen als ze naar school gaan hoe-

ven. Ook in Ninh Binh liep zoals in vele wijken van Hanoi pen en ganzen door de straten. pluimveeteelt komt ook zeer veel voor in Ninh Khanh.

Zover dat mogelijk is worden oude beroepen voortgezet in de delijke ballingschap: een kleer geeft thans leiding aan een meisjes die borduurwerk doet. gezin maakt bamboestokjes. laat ons z.g. élitegezinnen waarvan de leden om hun pe verdienen en hun bijdragen strijd de titel gekregen hebben in hun huizen vindt men geen teken van meer welstand.

Tweeërlei strijd

Op honderd meter van het wordt een breed irrigatiekanalen graven. De overheid gaat voor haar irrigatieplan. De regel het water is noodzakelijk mechanisatie van de rijstcultuur zoals de oprichting van coöperaties het doorbreken van de dijken beëindigen van het partitieder gezinnen een collectieve organisatie mogelijk heeft gemaakt welke heel wat elementen moreel van deze bevolking onafhankelijk zouden zijn.

Men ziet geen tekenen van of epidemie. In een aarden open staat voor de wind zit der met een schoolschrift waarin hij opmerkingen heeft genoteerd. Hij zet ons toe uitvoerig uiteen.

De akkers, de scholen, de kanalen spreken voor zichzelf kilometers verder, in wat Ninh Binh was, wachten de kanalen de komst van Amerikaanse gen. In Ninh Khanh, in de van de rotsen, wachten de terwijl zij het veld bebouwen en naar school gaan eind der bombardementen. een in Vietnam zegt dat van strijd minstens even is als de andere.

...centrum van Hanoi
... van de marine he
... belegerde maritieme
... munitie
... stelling
... het type B-52 bestookte
... Amerikaanse bommen
... met luidspreekers de Zuid
... Sann tot op 100 meter zij

den van dik gevochten rijststro om zich te beschermen. Voor de inwoners is het geen al te grote psychologische overgang geweest, toen zij plattelandsbewoners werden. Ook hun stad was door rijstvelden omge-

Dezer dagen

Bericht 1: Westmoreland vraagt 206.000 man meer voor Vietnam. Hoge ambtenaren in Washington, zowel op het State Department als in het Pentagon, zijn geneigd ertegen te adviseren, maar aangezien president Johnson van zijn ambtenaren een bijna onvoorwaardelijke steun voor zijn politiek eist, zijn velen huiverig hun inzichten aan elkaar — laat staan aan de hogere echelons — te onthullen.

Bericht 2: President Johnson, zich meer en meer isolerend in een kleine kring van raadgevers die hem niet zullen stijven in enigerlei twijfel (zo hij die mocht hebben) of zijn politiek niet gebaseerd is op een misrekening van de werkelijkheid in Vietnam, wordt vergeleken met een gewonde beer — en gewonde beren zijn gevaarlijk.

Bericht 3: In Praag maken drieduizend studenten een bedevaart naar het graf van Jan Masaryk, die twintig jaar geleden het slachtoffer werd van de communistische machthebbers, en worden de stemmen luider die roepen om het heengaan van president Novotny, een oude stalinist, en om de wederinstelling van een veelpartijstelsel.

Bericht 4: In Warschau komen studenten, onder de kreet „Leve Tsjechoslowakije“, in botsing met de politie. Zij protesteren tegen het verbod van het toneelstuk Dziady van Mickiewic (1798-1855), waarin de Russische overheersing van Polen wordt geheld.

Bericht 5: In Madrid wordt de Frans schrijver Jean-Jacques Servan-Schreiber het spreken onmogelijk gemaakt door zichzelf pro-Chinees noemende studenten, die de naam Ho Tsj Minh scanderen en later de ruiten van zijn auto met stenen kapotgooien.

Dit is een keuze uit het nieuws van één dag: maandag. Zij geeft het beeld van volslagen verwarring in Oost en West. De vertrouwde criteria waaraan politieke verschijnselen herkend plachten te worden falen. Als in Spanje openlijk om Ho Tsj Minh geroepen wordt en in Tsjechoslowakije openlijk om de val van Moskous satelliet, als in Washington angst, radeloosheid en gekwetstheid heersen, schijnt de wereld op haar kop te staan.

Wat zal er uit deze chaos, dit wegvalen van zekerheden, dit

fasten in donkere ruimten te voorschijn komen? Wij hebben niet de pretentie het te weten. Alleen: het lijkt onheilspellend veel op de toestand in het najaar van 1956 — in vele opzichten een waterscheiding in de naoorlogse periode.

Wij recapituleren: in Hongarije verloor de communistische partij haar greep op de massa, die om meer vrijheid, meer partijen en, ten slotte, neutraliteit riep. Die beweging werkte aanstekelijk op Polen, waar eveneens de vrijheidsdrang zich deed gelden en zijn bevestiging kreeg in een onafhankelijker en liberaler regime. In het Westen hadden Engeland en Frankrijk, onder inspiratie van een geobsedeerde Eden, zich vastgebeten in één vijand: Nasser.

Hoe liep het af? In het Oosten voorkwam Rusland, door brutaal ingrijpen in Hongarije, dat geheel Oost-Europa het voorbeeld van Boedapest en Warschau zou volgen en aldus het Russische machtsbereik zou terugduwen tot de grenzen van 1939. In het Westen riep Amerika Engeland en Frankrijk tot de orde.

De geschiedenis herhaalt zich nooit, en zo zal ook uit de chaos van vandaag, die ogenschijnlijk zo veel heeft van die van twaalf jaar geleden, wel een ander soort orde ontstaan dan die toen hersteld werd. Ja, het is zelfs de vraag of er überhaupt wel een orde uit zal voortkomen.

Aan de vergelijking ontbreekt ni. één element, wat haar bij voorbaat mank doet zijn. In 1956 handelde Amerika min of meer als politie-agent van het Westen. Nu is de politie-agent zelf in moeilijkheden geraakt. Wie zal Amerika uit het Vietnamese moeras halen?

In 1956 was de Amerikaanse president machtig genoeg om de Engelse premier met één woord van verdere escalatie te weerhouden, ja om hem zelfs te dwingen tot de-escalatie. Maar wie is er in 1968 machtig genoeg om nu de president, wiens positie en goedmoedigheid een opmerkelijke gelijkenis vertonen met die van Eden, een halt toe te roepen?

In Ruslands positie daarentegen is niet zo'n grote verandering gekomen, vergeleken met 1956. Weliswaar wordt Moskous gezag in Oost-Europa tegenwoordig aan alle kanten aangevochten — wat betekent dat het in 1956 verketterde polycentrisme door de

praktijk gesanctioneerd wordt — maar nog altijd schijnt het in staat om, mocht de boel te ver uit de hand lopen, orde op zaken te stellen.

Zeker zal het alles doen om een tweede Boedapest — deze keer in Boekarest, Praag of Warschau — te voorkomen, maar als het moet, zal het er geen al te grote moeite mee hebben. Daarbij komt dat het niet de handen elders gebonden heeft en dat dit met Amerika wel het geval is, zodat het geen ingrijpen van die politie-agent behoeft te vrezen.

Alastair Buchan schrijft in een artikel in het maandblad Survival dat het een van de kenmerken is van een „imperiale“ mogendheid, zoals Amerika er een is, dat zij betrekkelijk onberoerd blijft door ernstige vergissingen en mislagen, en hij noemt Filips II en de Armada, Engeland en de Boerenoorlog, Kennedy en de Varkensbaai, en Johnson en Vietnam.

Misschien, Amerika's macht schijnt inderdaad niet door Vietnam aangetast te worden, al wordt het er wel in het gebruik van die macht ernstig door gremd. Wat heb je aan macht wanneer die niet dienstbaar blijkt te kunnen zijn aan je politieke doeleinden? Dan is „die macht niets anders geworden dan — macht“, zoals Theodore Draper in zijn boek Abuse of Power schrijft.

Maar een machtige mogendheid zal Amerika altijd wel blijven. Het is niet zozeer zijn uiterlijke macht die onderhevig dreigt te worden aan een rotingsproces als wel zijn innerlijke vezelstructuur, zijn zenuwstelsel. Hierop heeft de vergissing die Vietnam, volgens 49 pct. van de Amerikanen, blijkt te zijn — ook dat was nieuws maandag — directe invloed.

Dat de machtigste mogendheid die de wereldsgeschiedenis ooit heeft gekend een oorlog tegen een oneindig zwakkere en armere tegenstander niet schijnt te kunnen winnen, vervult het volk van twijfel — aan zichzelf, aan zijn taak in de wereld, aan zijn democratische instellingen.

En in die stemming wordt het geconfronteerd met tegenstellingen in eigen land die het tot dusver vrij aardig heeft weten te verzoenen, verbergen of verdoezelen, maar welke virulentie, verhaast door de oorlog in Vietnam, het verrast. Het is in Amerika zelf dat de koorts die de wereld dezer dagen schijnt te bevangen, tot een crisis schijnt te zullen komen. Met onvermijdelijke gevolgen voor die delen van de wereld die min of meer van Amerika afhankelijk zijn.

Rusk voor commissie-Fulbright

Raadpleging van Congre

bepleit bij militaire

escalatie in Vietnam

Geen toezegging van minister

De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Dean Rusk, heeft dinsdag tijdens het verhoor door de Senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen geweigerd te beloven dat de regering het Congres zal raadplegen alvorens tot verdere militaire escalatie in Vietnam te besluiten.

De voorzitter van de commissie, senator William Fulbright, herinnerde de minister eraan dat het Congres het recht heeft de oorlog te verklaren (officieel zijn Amerika en Noord-Vietnam niet met elkaar in oorlog). Volgens Fulbright is het „nog niet te laat stappen terug te zetten voordat de Verenigde Staten betrokken raken in een totale oorlog met mogelijk gebruik van kernwapens”.

Minister Rusk had maandag, op de eerste dag van zijn verhoor door de commissie, verklaard dat de kwestie-Vietnam door de regering „van a tot z onder de loep wordt genomen”. Hij zag weinig kansen om tot een vredesprek met Hanoi te komen, dat volgens hem wel een eind aan de Amerikaanse bombardementen wil zien komen, maar de oorlogsinspanning in het zuiden niet wil verminderen.

Gesteund door de commissieleden Mansfield, Gore, Symington en Church hield senator Fulbright een pleidooi voor raadpleging van het Congres. Hij erkende dat de president vrij is in het nemen van beslissingen en daarvoor ook de verantwoordelijkheid draagt, maar volgens hem moet het Congres geraadpleegd worden om fouten te voorkomen die in het verleden zijn gemaakt, zoals bij de resolutie over het incident in de Golf van Tonkin in 1964, die volgens Fulbright gebaseerd was op

orde is gekomen”, maar dat hij hoopt dat de strijdkrachten van die lander communistische infiltratie zelf de hand zouden kunnen blijven.

Wat betreft de behandeling van krijgsgevangenen zei Rusk dat Amerika staat op uitvoering van de Genevese conventies en dat het uitvoeren van Zuidvietnamese dreigementen tegen communistische gevangenen onmiddellijk heeft verhinderd.

De Democratische senator Clairborne Pell van Rhode Island stelde dat beide partijen in het Vietnamese conflict rele waarden uit het oog hadden verloren en vroeg de minister wat de hoogste prijs was die de Verenigde Staten in dit opzicht wilden betalen. Rusk kon geen prijs noemen, dat kunnen we met geen van onze bondgenootschappen doen”, zo antwoordde Rusk.

Toen senator Fulbright nogmaals vroeg of het Congres geraadpleegd worden bij uitbreiding van de oorlog, zei Rusk dat als nog meer troepen nodig zouden zijn, de regering evenals het verleden de daar belang bij hebende Congresleden zou consulteren.

Na afloop van de meer dan twee uur durende ondervraging was Rusk bereid te zijn nogmaals voor de commissie te verschijnen, maar dat besloot de zitting.

Toespraak Johnson

President Johnson heeft dinsdag het Amerikaanse volk opgeroepen niet te zwichten voor defaitisme en geduld te betrachten met het Vietnamese conflict, ondanks het koor van vijandige stemmen dat zich tegen het regeringsbeleid inzake Vietnam verheft. Johnson sprak bij de uitreiking van de „eremedaille van het Congres” aan twee Amerikaanse mariniers.

De president bracht enige malen de oproepen tot vertrouwen in herinnering die Franklin Roosevelt in het begin van de Tweede Wereldoorlog tot het Amerikaanse volk richtte.

Volgens Johnson bedrijven de Noord-Vietnamezen thans openlijk agressie en houdt de vijand niet langer vast aan de „mythe” dat de gebeurtenissen in Vietnam het gevolg zijn van de burgeroor-

nisters van buitenlandse zaken en defensie.

Minister Rusk hield echter de boot af. Hij beweerde dat Johnson meer dan elke president vóór hem beraad had gehouden met Congresleden. Een openlijke discussie voor het oog van de televisie over delicate zaken als het gebruik van de strijdkrachten en vredesonderhandelingen is volgens Rusk gevaarlijk. Hoewel het Amerikaanse volk het recht heeft ingelicht te worden over grote beslissingen van de regering is het ongewenst de vijand mee te laten luisteren, aldus Rusk.

Hanoi weigert

De minister verklaarde nogmaals dat alle Amerikaanse pogingen om tot een vreedzame oplossing van het geschil te komen gestuit zijn op een systematische weigering van Hanoi. Hij waarschuwde dat het in twijfel trekken van de Amerikaanse vastbeslotenheid om gedane beloften na te komen de weg opent tot „een rampzalige oorlog“.

Volgens de minister is het misschien mogelijk via wederzijdse militaire de-escalatie buiten onderhandelingen om tot een gunstig klimaat voor het zoeken van een vreedzame oplossing te komen.

De Democratische senator Frank Church uit Idaho zei dat de Amerikaanse Vietnam-politiek grondig herzien moet worden om tot een „rationeel evenwicht“ te komen tussen de Amerikaanse verplichtingen en de middelen om die na te komen.

Rusk zei dat Amerika bereid is deel te nemen aan een Geneefse conferentie over Zuidoost-Azië of welk deel dan ook van dat gebied, als de voorzitters van de Geneefse conferentie van 1954, Rusland en Engeland, een nieuw gesprek zouden organiseren. Washington zou volgens hem akkoord gaan met een oplossing als voor de oorlog in Korea, waar de toestand van voor het uitbreken van het conflict werd hersteld.

Over het bombardementsbeleid zei hij dat hij bereid was dit in een geheime zitting met de Senaat te bespreken.

Minister Rusk voelde weinig voor de suggestie van de Democraat Stuart Symington uit Missouri om toekomstige versterkingen voor Vietnam te putten uit de Amerikaanse strijdkrachten in Europa. Hij was wel geïnteresseerd in een wederzijdse vermindering van de troepensterkte in Europa.

Over de toekomst van Zuid-Vietnam zei de minister dat de Ver. Staten geen bezwaar hebben tegen een eventuele neutrale politiek van dat land.

Laos, Cambodja

Op de vraag of Amerikaanse troepen mogelijk zullen worden ingezet ter bescherming van Laos, Thailand en Cambodja antwoordde Rusk dat de vraag „in deze vorm nog niet aan de

„Ik geloof“, zo zei de president, „dat als wij bewijzen leveren van onze vastbeslotenheid en geduld, als wij niet toegeven aan onze wanhoop, als wij ons niet afwenden van een rechtvaardige zaak zodra deze aan heftiger aanvallen komt bloot te staan, wij nooit kunnen falen. Laat niemand zich vergissen in de moed van vrije mensen. Ja zeker, wij haten allen de oorlog, maar wij zijn een verenigd volk en hebben de lessen van de geschiedenis geleerd,“ aldus Johnson. (Reuter -A.F.P.)

De burgemeester zou omstreeks één uur met zijn auto in botsing zijn gekomen met een geparkeerde auto en zijn auto's werden ernstig beschadigd.

De burgemeester zou omstreeks één uur met zijn auto in botsing zijn gekomen met een geparkeerde auto en zijn auto's werden ernstig beschadigd.

De burgemeester zou omstreeks één uur met zijn auto in botsing zijn gekomen met een geparkeerde auto en zijn auto's werden ernstig beschadigd.

De burgemeester zou omstreeks één uur met zijn auto in botsing zijn gekomen met een geparkeerde auto en zijn auto's werden ernstig beschadigd.

De burgemeester zou omstreeks één uur met zijn auto in botsing zijn gekomen met een geparkeerde auto en zijn auto's werden ernstig beschadigd.

De burgemeester zou omstreeks één uur met zijn auto in botsing zijn gekomen met een geparkeerde auto en zijn auto's werden ernstig beschadigd.

De burgemeester zou omstreeks één uur met zijn auto in botsing zijn gekomen met een geparkeerde auto en zijn auto's werden ernstig beschadigd.

De burgemeester zou omstreeks één uur met zijn auto in botsing zijn gekomen met een geparkeerde auto en zijn auto's werden ernstig beschadigd.

RUSK OVER VIETNAM-BELEID:

Regering wenst Congres niet te raadplegen

Geen vooroverleg bij uitbreiding strijd

WASHINGTON, 13 mrt. (AFP, Reuter) — De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Dean Rusk, heeft tijdens het verhoor door de senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen geweigerd te beloven dat de regering het Congres zal raadplegen alvorens tot verdere uitbreiding van de militaire acties in Vietnam over te gaan. De voorzitter van de commissie, William Fulbright, herinnerde de minister eraan dat het Congres het recht heeft de oorlog te verklaren (officieel zijn Amerika en Noord-Vietnam niet met elkaar in oorlog).

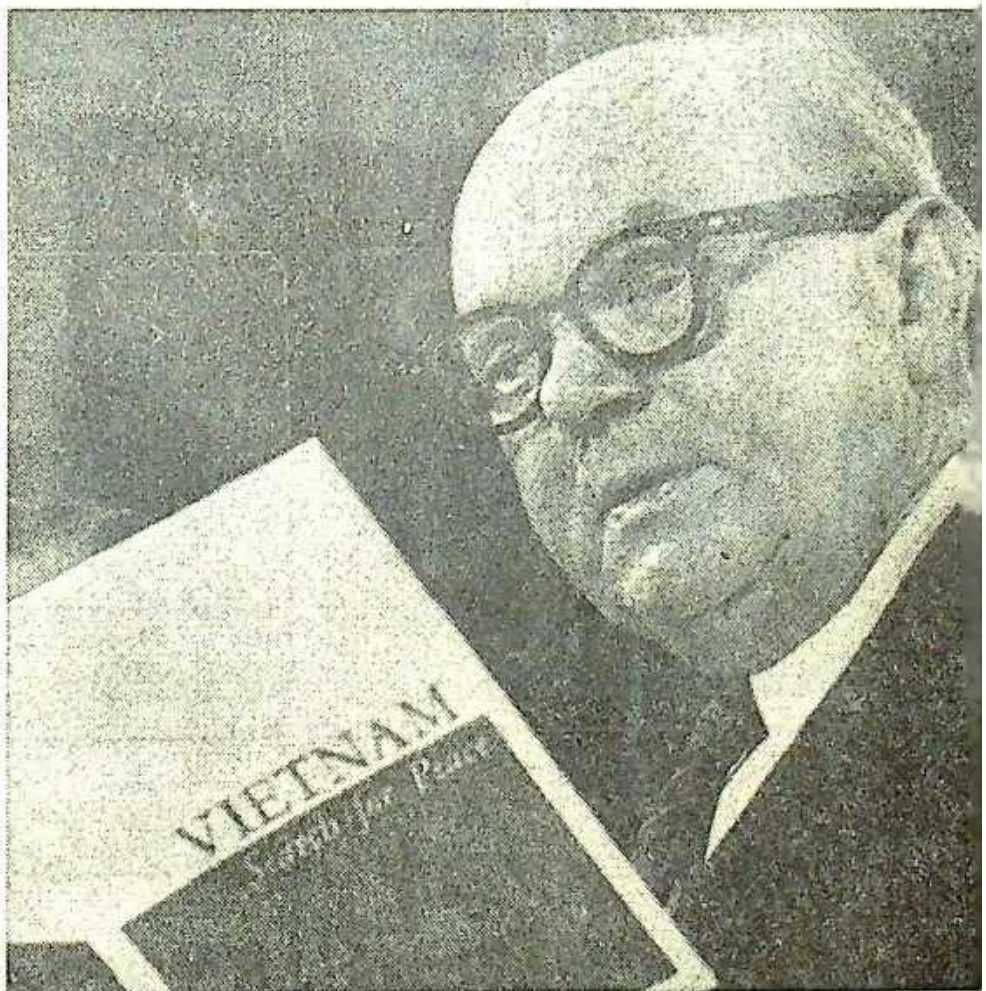
Volgens Fulbright is het „nog niet te laat stappen terug te zetten voordat de Verenigde Staten betrokken raken in een totale oorlog met mogelijk gebruik van kernwapens." Gesteund door de commissieleden Mansfield, Gore, Symington en Church hield senator Fulbright een pleidooi voor raadpleging van het Congres. Hij erkende dat de president vrij is in het nemen van beslissingen en daarvoor ook de verantwoordelijkheid draagt, maar volgens hem moet het Congres geraadpleegd worden om fouten te voorkomen die in het verleden zijn gemaakt, zoals bij de resolutie over het incident in de Golf van Tonkin in 1965, die volgens Fulbright gebaseerd was op „foutieve verklaringen" van de ministers van buitenlandse zaken en defensie.

Rampzalige oorlog

Minister Rusk verklaarde nogmaals dat alle Amerikaanse pogingen om tot een vreedzame oplossing van het geschil te komen gestuit zijn op een systematische weigering van Hanoi. Hij waarschuwde dat het in twijfel trekken van de Amerikaanse vastbeslotenheid gedane beloften na te komen de weg opent tot „een rampzalige oorlog."

Neutrale politiek

Rusk zei dat Amerika bereid is deel te nemen aan een Geneefse conferentie over Zuidoost-Azië of elk deel van dat gebied, als de voorzitters van de Geneefse conferentie van 1954, Rusland en Engeland, een nieuwe confe-

Minister Dean Rusk citeert tijdens de discussie met de senaatscommissie uit een pamflet over de Vietnamese oorlog.

rentie zouden bijeenroepen. Washington zou volgens hem akkoord gaan met een oplossing à la Korea, waar de toestand van vóór het uitbreken van het conflict is hersteld.

Over de toekomst van Zuid-Vietnam zei de minister dat de Verenigde Staten geen bezwaar hebben tegen een eventuele neutrale politiek van dat land. Op de vraag of Amerikaanse troepen mogelijk zullen worden ingezet ter bescherming van Laos, Thailand en Cambodja antwoordde Rusk dat de vraag „in deze vorm nog niet aan de orde is gekomen", maar dat hij hoopte dat de strijdkrachten van die landen de communistische infiltratie zelf de baas zouden kunnen.

Rusk beschuldigde diegenen van „morele bijziendheid" die weigeren te beseffen dat de Amerikaanse aanweziging in Vietnam nodig is door het optreden van de guerrillastrijders, die weigeren over vrede te spreken. Toen Senator Fulbright nogmaals vroeg of het Congres geraadpleegd zou worden bij uitbreiding van de oorlog, zei Rusk dat als nog meer troepen nodig zouden zijn, de regering evenals in het verleden de daarbij belanghebbende Congresleden zou consulteren. Fulbright verklaarde aan het slot van de bijeenkomst dat het verhoor van minister Rusk „zijn ergste vrees over het Vietnambeleid van de regering heeft bevestigd."

grootscheepse deportaties, concentra-
tiekampen, afmaken van gewonden,
martelen van gevangenen tegenstan-
ders, vogelvrij verklaren van grote
gebieden, waar de Vietnamees slechts
gedood wordt omdat hij Vietnamees
is. Het is een twijfelachtige ethiek
waarmee de heer Nelemans de Ame-
rikaanse aftocht wil verdedigen. Wie
hier meer over wil weten leze het
boek van Bertrand Russell Oorlogs-
misdaden in Vietnam, uitgave De Be-
zige Bij.

Ph. W. G. BOUCF
Gron

fel zou trekken en het denkbeeld op-
peren, dat die zelfde bevrijders in
een andere situatie juist wel eens de
rol van onderdrukker of oor-
logsmisdadiger zouden kunnen spe-
len.

Dat ik de rollen heb omgedraaid
was met de bedoeling dat men daar
eens over zou nadenken en nagaan in
hoeverre de feiten die wij kennen in
dat beeld passen. Volgens mij is de
valse schaamte van mr. Jager slechts
een afweermecanisme om dit denk-
proces te blokkeren.

Zijn hierop aansluitende gedach-
tengang is de volgende: Omdat wij
de Amerikanen dankbaar zijn dat zij
ons bevrijd hebben (en tengevolge
daarvan nu vrij onze mening kunnen
uiten) mogen we op grond van een
soort moreel schaamtegevoel die me-
ning nu toch weer niet uiten als hij
een ernstige kritiek op die bevrijder
inhoudt. En om dit nog eens te on-
derstrepen herinnert hij mij aan de
Amerikaanse offers en vergeet de
Engelse, Franse, Canadese en
Russische soldaten, die evenveel heb-
ben bijgedragen tot onze bevrijding.
Bij Stalingrad alleen al, waar de
Duitsers beslissend werden verslagen,
vielen meer Russen dan Amerikanen
in de hele Tweede Wereldoorlog.

Mijn vraag aan mr. Jager is: Wat
blijft er nog over van onze vrijheid
als we ten aanzien van al deze be-
vrijders onze mond moeten houden...?

De heer R. J. Nelemans (3 maart)
geloofst dat de Amerikanen bepaalde
strijdmethoden op ethische gronden
verfoeien. Op grond van dezelfde
ethiek achten zij de volgende metho-
den wel aanvaardbaar: fosfor, na-
palm, ontbladeringschemicaliën, oogst-
vergiften, bloedhonden-mensen-
ruikers, fragmentatiebommen (met
fietskogeltjes of naalden),

Beveiliging Noordvietnamese bevolking ver doorgevoerd

Verspreiding van mensen en vee

Van een correspondent

Het gebouw bij een kanaal vlakbij Phat Diem in Noord-Vietnam was een school van drie klassen. De klassen zijn nu naar het platteland overgebracht, waar ze zich in niets onderscheiden van gewone huizen, behalve dat zij een speciaal beschermingssysteem hebben: dikke aardse wallen en dikke strodamen. Achter in het lokaal staat een brancard. Van daar af leiden loopgraven naar de schuilplaatsen.

Dit is geen bijzonder geval. Heel wat huizen in de omstreken van Phat Diem en van de coöperatieve verenigingen van het district Kim Son, waarvan Phat Diem de hoofdplaats is, hebben dit beveiligingssysteem. Het oog en de geest moeten er langzaam aan wennen een onderscheid te maken tussen wat bij het gewone leven, dat van de vrede, hoort en dat wat is gebouwd voor de oorlog. Zelden ziet men een zo volkomen samentmelting van beide elementen, want alles heeft de kleur van aarde en verdroogde stengels, vanaf de kleine individuele schuilplaatsen voor de buffels tot aan de muurtjes rond de kerken om de gelovigen te beschermen tegen kogels en bomscherven.

Phat Diem heeft veel minder van de oorlog geleden dan steden als Nam Dinh, Phu Ly, Viet Tri, Ninh Binh en veel andere. Maar toch zijn vele wijken hier verwoest en het grootste deel van de inwoners is geëvacueerd. Men vindt ze vrijwel overal in de omgeving terug. Zij vlechten matten, hoeden en manden, die door de staat van hun coöperatieve verenigingen worden gekocht en die meestal voor de export zijn bestemd.

Wij laten de statistieken over de groeipercentages en de balansen, die men ons geeft nu maar voor wat ze zijn om over de dijkes en door de dorpen te wandelen. De eerste indruk die men krijgt is die van welvaart — volgens Aziatische begrippen wel te verstaan — en die welvaart kan men allereerst opmaken uit de collectieve inrichtingen.

Jonge mannen

In een kamer van het dorpshospitaltje wacht een vrouw haar bevaling af. De arts die door twee verplegers wordt geholpen, is in een andere kamer bezig met zieken. Dit tafereel lijkt alledaags, maar in welk verloren dorpje in Azië kan men zo iets terugvinden en het dan als regel beschouwen?

Veeartsen onderzoeken het vee. Rond de huizen, die soms van steen zijn en soms van stro, houden de gezinnen hun „privé“-varkens. De collectieve varkensteelt is vrijwel overal verspreid. Als er een bom valt, wordt niet de hele veestapel gedood.

De voorzitter van het bestuur van een coöperatieve vereniging is vijftientwintig jaar oud en moet zich niet zo goed bezighouden met de waterhuishouding als met de hier gevorderde mechanisatie, met de landbouw zelf en met het planten van bomen tussen de rijstvelden om de wind tegen te houden. Voor deze post heeft hij een gespecialiseerde school doorlopen.

Hij is geen eenling: door de oorlog hebben heel wat vrouwen nieuwe taken gekregen, maar er blijven vele jonge mannen die functies in het burgerleven hebben. De Amerikanen weten dat generaal Giáp nog niet zijn hele volksleger heeft ingezet. Men kan zelfs stellen dat de economische basisactiviteiten nog in handen zijn van mannen.

Pastors

De geschiedenis van Phat Diem is bewogen. Men zegt ons dat er in 1945 meer dan 20.000 mensen tengevolge van hongersnood zijn overgekomen. Het katholicisme was er glorieus en pompeus. Men bouwde er vele kerken, waarvoor in dit gebied onvindbare steen en hard hout moest worden geïmporteerd. Men installeerde er een bisschop en van die strijdbare pastors, zoals wij er ook in Zuid-Vietnam hebben ontmoet, die nog in geen enkel opzicht zijn veranderd.

In 1954 had de grote uittocht van rooms-katholieken naar het zuiden plaats. Thans zijn er weinig en hoogbejaarde priesters, maar nog veel gelovigen, waaronder vele zeer jonge. Het is zeer moeilijk zich een oordeel te vormen over het huidige kerkelijke leven hier.

De plaatselijke autoriteiten die wij hebben ontmoet hebben in ieder geval geen poging gedaan om ons te bewijzen dat er geen problemen zijn. Toen wij vroegen of er ook nieuwe priesters kwamen, zei men ons dat er op het ogenblik vijftig klein-seminaristen zijn. Bij het uitgaan van de mis was er een talrijke menigte, die zich verspreidde om terug te gaan naar de coöperaties en de verspreide huizen, de door rieten daken beschermde bootjes op de kanalen en de bouwvallen van huizen.

Vragen over toelating Vietnamese kinderen

Het Tweede-Kamerlid mejuffrouw mr. A. M. Goudsmit (dem.) heeft de ministers van justitie, van sociale zaken en volksgezondheid en van buitenlandse zaken schriftelijk gevraagd of het juist is dat de stichting Terre des Hommes Nederland op 11 februari jl. aan deze bewindslieden heeft verzocht op veel ruimere schaal dan tot nu toe toestemming te verlenen tot toelating van gewonde en zieke Vietnamese kinderen in Nederland. Mejuffrouw Goudsmit wil weten of deze toestemming al is gegeven en zo niet, of de ministers dan bereid zijn op korte termijn deze toestemming te verlenen, mede in aanmerking nemende dat:

1. deze toestemming de Nederlandse staat niets zal kosten, omdat de stichting Terre des Hommes Nederland zelf over alle nodige financiën beschikt;

2. het niet de bedoeling is deze toegelaten Vietnamese kinderen voorgoed in Nederland te laten blijven; integendeel, deze kinderen zullen na hun genezing weer naar Vietnam, althans naar een ander land, terugkeren;

3. het niet mogelijk is de desbetreffende kinderen in Vietnam de nodige medische verzorging en behandeling te geven.

Haagse burgemeester geeft vergunning voor pro-Amerikaanse tocht

De burgemeester van Den Haag heeft vergunning verleend aan het „comité tot behoud van de democratische vrijheden” voor het houden van een demonstratieve optocht op zaterdagmiddag in Den Haag. De vergunning is verleend voor een optocht van duizend personen.

Over de politiematregelen bij gelegenheid van deze pro-Amerikaanse optocht van het comité „Nederland Vrij” zijn nog geen beslissingen genomen. De politie hoopt dat „de mensen die anders zo voor vrijheid van demonstratie zijn, nu die vrijheid van anderen erkennen, ook al is de mening van die anderen tegengesteld aan de hunne”.

De optocht begint op het Malieveld om twee uur. Via de Koningskade leidt de tocht over de Javastraat, Nassaulaan, Sophialaan, Plein 1813, Alexanderstraat en Parkstraat naar het Voorhout, waar bij de ambassade van de Verenigde Staten brieven zullen worden aangeboden.

Over de Bosbrug en de Leidsestraatweg gaan de demonstranten terug naar het Malieveld, waar de optocht wordt onthouden.

Amerika tegen invasie van Noord-Vietnam

15-3-68 NRL

Plan van Ky afgewezen

De Amerikaanse regering heeft donderdag elke gedachte aan een invasie van Noord-Vietnam van de hand gewezen en desbetreffende plannen van de Zuidvietnamese regering afgewezen. Nadat vice-president Nguyen Cao Ky van Zuid-Vietnam te Saigon tot een „gewapende volksmars” naar het noorden had opgeroepen, verzekerde de woordvoerder van het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken dat de Amerikaanse instanties van dergelijke plannen geen kennis droegen.

De woordvoerder wees op het communiqué van de Vietnamconferentie te Manilla van oktober 1966, waarin door de deelnemers, waaronder ook Zuid-Vietnam, verklaard werd „dat het Zuidvietnamese volk niet de wens koestert de mensen in het noorden te bedreigen of aan te vallen of hun land te bezetten”.

De voormalige Amerikaanse vice-president Richard Nixon heeft donderdag te Chicago tegen journalisten gezegd dat er een „nieuw diplomatiek offensief, bijvoorbeeld met de Sowjetunie”, nodig is om een einde aan de oorlog in Vietnam te kunnen maken. De Amerikaanse regering was er niet in geslaagd de Sowjetunie „aan de kant van de vrede te krijgen”.

Nixon meende voorts dat de V.S. „een nieuw programma moeten ontwikkelen met betrekking tot de Zuidvietnamezen opdat dezen hun aandeel in de strijd op zich kunnen nemen”. Ook was er „een nieuw voorlichtingsprogramma” voor de V.S. zelf nodig. De Amerikanen moeten weten „waarom wij in Vietnam zijn opdat zij niet meer zo verdeeld zullen zijn over deze oorlog”.

Nixon verklaarde dat de regering-Johnson „volledig gefaald” heeft in de politieke oorlog in Vietnam.

Het officiële Noordvietnamese blad Nhan Dan heeft zich donderdag gemengd in de controverse over de gebeurtenissen in de Golf van Tonkin in augustus 1964, die leidden tot de Amerikaanse luchtaanvallen op Noord-Vietnam. Het blad schrijft dat de Amerikanen nu kunnen zien „hoe geweldig oorlogszuchtig en reactionair regerende

Amerikaanse kringen zijn”. Het zijn deze heersers die de Verenigde Staten tot een misdadige agressie-oorlog tegen een land 15.000 kilometer ver weg hebben gebracht, een land dat geen vijandschap tegen het Amerikaanse volk koestert”, aldus het blad.

Zoals gemeld leidden de gebeurtenissen in de Golf van Tonkin, waar twee Amerikaanse torpedobootjagers zouden zijn aangevallen door Noordvietnamese motortorpedoboten, tot aanvaarding door het congres van de zogenaamde Tonkin-resolutie, die president Johnson ten aanzien van Vietnam vrijwel onbeperkte bevoegdheden gaf. In Congreskringen begint men zich de laatste tijd steeds meer af te vragen of de destijds door het Pentagon gemelde aanvallen in werkelijkheid wel zijn uitgevoerd.

Troepensterkte

Het Amerikaanse opperbevel in Vietnam heeft bekendgemaakt dat de sterkte der Amerikaanse troepen in Zuid-Vietnam op 9 maart 506.000 man bedroeg, derhalve nog 19.000 lager dan het plafond van 525.000 dat door president Johnson is vastgesteld.

In de 506.000 zijn niet begrepen de 35.000 man op de schepen van de Zevende vloot voor de kust van Vietnam. De strijdkrachten van de bondgenoten Australië, Zuid-Korea, Nieuw-Zeeland, de Filippijnen en Thailand bedragen samen 62.000 man.

Het Zuidvietnamese ministerie van defensie zal 5.000 piaster beloning betalen aan een ieder die een deserteur aangeeft en 2.000 piaster voor het aangeven van een dienstweigeraar, aldus meldt het Zuidvietnamese persbureau. De beloning zal terstond na arrestatie van de betrokkene worden uitgekeerd.

Deen naar Hanoi

De Deense ambassadeur te Peking, Oldenburg, zal over enige dagen naar de Noordvietnamese hoofdstad reizen voor een bezoek van tien dagen aan Noord-Vietnam, zo heeft de Deense minister van buitenlandse zaken, Hartling, bekendgemaakt. De Deense ambassadeur zal zich van de Noordvietnamese visie op de Vietnamese kwestie op de hoogte stellen.

Hartling merkte nog op dat de ambassadeurs van Zweden, Noorwegen en Zwitserland te Peking reeds eerder in Hanoi zijn geweest.

De Oostenrijkse minister van buitenlandse zaken, Kurt Waldheim, heeft donderdag voor het parlement gezegd dat hij op 12 maart met de Noordvietnamese ambassadeur te Boedapest, Huan Luong, een gesprek van twee uur heeft gehad. De minister zei desgevraagd dat Oostenrijkse bemiddeling zou

verlenen in het Vietnam-conflict als de betrokkenen het wensten.

Minister Waldheim zei voorts dat Huan Luong verklaard had dat zijn land nog steeds tot vredesbesprekingen bereid is wanneer de andere partij de bomaanvallen op Noord-Vietnam en de oorlogshandelingen in Vietnam staakt.

De Australische minister voor het leger, Phillip Lynch, heeft gisteren in het parlement toegegeven dat een Australisch militair in Vietnam een Vietnamees meisje had gemarialed. Deze verklaring is voortgevloeid uit berichten in Australische kranten en de vermelding van de mishandeling in een Amerikaans boek.

De minister zei onder protestkreten van de oppositie, dat geen nader gerechtelijk onderzoek zou worden ingesteld naar deze zaak, die zich in oktober 1966 had voorgedaan. „De Australiërs zouden weinig te klagen hebben wanneer zij een zelfde behandeling kregen als krijgsgevangen leden van de Vietcong”, zo zei Lynch.

(Reuter, A.F.P., D.P.A.)

Zie voor een artikel over
generaal Ky pag. 3

Nederland peilt opinies inzake strijd Vietnam

Overeenkomstig de motie-Van der Stoel, waarin de Tweede Kamer een beroep op de regering heeft gedaan om er bij alle bij de oorlog in Vietnam betrokken partijen op aan te dringen de vijandelijkheden onverwijld te staken, verricht Nederland peilingen in een aantal Europese landen, zo heeft het ministerie van buitenlandse zaken meegedeeld.

Behalve met Scandinavische staten wordt met Oosteuropese landen (met name Joegoslavië, waar minister Luns nu is) en Roemenië contact onderhouden. Doel van deze peilingen is om tot een voor een aantal landen aanvaardbare formule te komen.

De motie-Van der Stoel, die op 6 februari met 107 tegen 26 stemmen door de Tweede Kamer is aanvaard, luidt als volgt:

„De Kamer.

„geschokt door het lijden van de bevolking van Vietnam,

„diep verontrust door het thans meer dan ooit aanwezige gevaar van escalatie,

„overtuigd van de noodzaak om door een onvoorwaardelijke beëindiging van de bombardementen op Noord-Vietnam de weg te helpen openen tot het beëindigen van de strijd,

„doet een beroep op de regering om er bij alle betrokken partijen op aan te dringen de vijandelijkheden onverwijld te staken en door onderhandelingen het vertrek van alle buitenlandse troepen en zelfbeschikking onder internationaal toezicht, als voorzien in de Akkoorden van Genève 1954, te bereiken”.

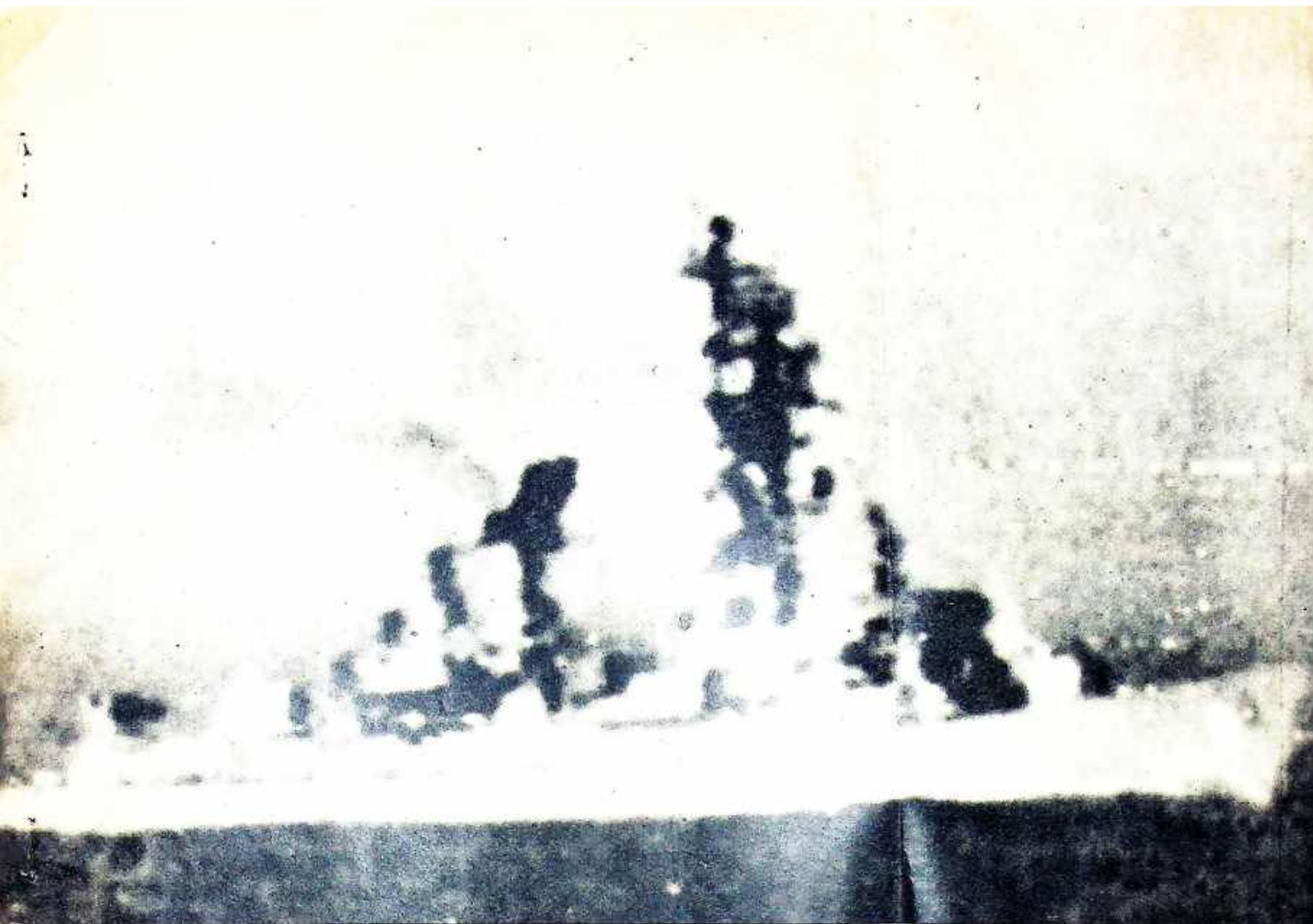
Minister Luns heeft op die dag aan de Kamer meegedeeld dat de regering „ten einde de in de motie-Van der Stoel bedoelde initiatieven een zo breed mogelijke basis te geven”, zich in verbinding zou stellen met de andere Beneluxlanden, overige leden van de Westeuropese Unie en communistische en niet-gebonden landen. (Communistische en niet-gebonden landen zijn verenigd in de zg. Groep van Tien, die, behalve Nederland, België, Denemarken, Bulgarije, Hongarije, Roemenië, Joegoslavië, Finland, Oostenrijk en Zweden omvat.)

Sommige landen hebben een afwachende houding aangenomen en andere landen hebben nog niet gereageerd, aldus het ministerie van buitenlandse zaken.

Evacuatie in Laos van vluchtelingen

In Laotische militaire kringen te Vientiane zei men donderdag dat tienduizenden Laotianen de noordoostelijke provincie Sam Neua ontvluchten wegens de voortdurende aanvallen van Noordvietnamezen. Men zei dat vijf Noordvietnamese bataljons in het gebied opereren en dat alle beschikbare vliegtuigen zijn ingezet om de vluchtelingen te evacueren.

De Laotische minister van defensie, maarschalk Dawee Sjulasaphva, zei in Bangkok dat zijn strijdkrachten erin zijn geslaagd de opmars van de communistisch-gezinde Pathet Lao en de Noordvietnamezen in de richting van het zuiden en midden van Laos tot staan te brengen. De tegenstander is teruggedrongen tot het bergachtige gebied ten noordoosten van Thakek, aldus de minister. Aan de grenzen met Noord-Vietnam wordt nu zwaar gepatrouilleerd. (Reuter - A.F.P.)

In augustus 1964 bombarderen Amerikaanse vliegtuigen voor de eerste maal doelen in Noord-Vietnam. Het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden en de Senaat geven via een resolutie president Johnson machtiging „tot het nemen van alle maatregelen, die hij noodzakelijk acht om het hoofd te kunnen bieden aan de ontwikkelingen in Zuidoost-Azië". Dit zijn de Amerikaanse reacties op aanvallen van Noordvietnamese torpedoboten op twee schepen van de Amerikaanse Zevende Vloot. Het betekende het begin van een steeds verdergaande deelneming van Amerikaanse strijdkrachten aan het Vietnamese conflict. Nu dreigt in Amerika een politieke bom te ontploffen. Enkele senatoren menen, dat de Amerikaanse lezing van 1964 over de aanvallen op de Amerikaanse schepen „twijfelachtig" is. Een Amerikaanse senaatscommissie heeft een onderzoek ingesteld. De KRO-televisie zendt dinsdagavond (Nederland 1, 20.20) een documentaire uit over de incidenten in de Golf van Tonkin en de gevolgen daarvan. Dit gebeurt aan de hand van authentieke opnamen en gesprekken van Henk Neuman met Amerikaanse senatoren.

2 AUGUSTUS 1964

In Zuid-Vietnam woedt een heftige guerrillastrijd tussen Zuidvietnamese regeringstroepen en de Viet Cong. De regeringstroepen krijgen hulp van Amerikaanse militaire adviseurs. In het westelijk deel van de Stille Oceaan patrouilleert de Amerikaanse Zevende Vloot. Schepen van deze vloot spelen een rol bij de waarneming van communistische infiltraties over zee vanuit Noord- naar Zuid-Vietnam. Eén van deze schepen, de torpedobootjager Maddox (2200 ton), wordt in de Golf van Tonkin aangevallen door drie Noordvietnamese torpedoboten. Het Amerikaanse oorlogsschip wordt onder vuur genomen met torpedo's en kanonnen. Vliegtuigen van het Amerikaanse vliegkampschip Ticonderoga snellen te hulp. Zij brengen één van de Noordvietnamese torpedoboten tot zinken en beschadigen een tweede. Het Amerikaanse opperbevel deelt mee, dat de aanval plaats vond in internationale wateren, dertig mijl uit de kust van Noord-Vietnam.

3 AUGUSTUS 1964

President Johnson maakt bekend: „Amerikaanse vloot- en luchtmachteenheden in het gebied van de Golf van Tonkin hebben opdracht gekregen eventuele aanvallers te vernietigen. De patrouilles ter hoogte van de Noordvietnamese kust worden voortgezet. De Maddox krijgt gezelschap van een tweede torpedobootjager. Gevechtsvliegtuigen moeten de schepen vanuit de lucht dekken".

INDEEN IN DE GOLF VAN TONKIN

4 AUGUSTUS 1964 's middags

Het Amerikaanse ministerie van Defensie deelt mee: „De Maddox en de tweede torpedobootjager, de C. Turner Joy, zijn opnieuw aangevallen door Noordvietnamese torpedoboten. Twee van de aanvallende schepen zijn tot zinken gebracht, twee andere beschadigd. Aan Amerikaanse zijde zijn geen slachtoffers gevallen”.

4 AUGUSTUS 1964 's avonds

President Johnson houdt — na overleg op het Witte Huis met de Nationale Veiligheidsraad, de voorzitter van de gezamenlijke chefs van staven en Congresleden, een radio- en tv-rede. Hij verklaart: „De nieuwe Noordvietnamese acties hebben mij gedwongen de strijdkrachten van de Verenigde Staten opdracht te geven deze acties te beantwoorden. Herhaalde gewelddaden tegen de strijdkrachten van de Verenigde Staten moeten niet alleen worden beantwoord met een parate verdediging, maar ook met een positief antwoord. Dat antwoord wordt gegeven op het moment dat ik tot u spreek. Er wordt vanuit de lucht opgetreden tegen marinevaartuigen en zekere ondersteuningsbases van Noord-Vietnam, die bij deze vijandelijke operaties zijn gebruikt”.

Noord-Vietnam verklaart dat de VS dit tweede incident hebben verzonnen. Volgens Hanoi heeft Noord-Vietnam op 4 augustus geen enkel oorlogsschip in de Golf van Tonkin gehad. Het Amerikaanse ministerie van Defensie zegt, dat het incident zich heeft voorgedaan op 65 mijl uit de kust van Noord-Vietnam. In Zuid-Vietnam wordt hevig gevochten, ook

tussen geregelde Amerikaanse eenheden en troepen uit Noord-Vietnam. Amerikaanse bommenwerpers voeren voor de zoveelste maal aanvallen uit op doelen in Noord-Vietnam. Bij Khe Sang is volgens Amerikaanse mededelingen een sterke eenheid Amerikaanse mariniers omsingeld door twintigduizend soldaten uit Noord-Vietnam. In Washington heeft senator J. William Fulbright, voorzitter van de Amerikaanse senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen, de staf van de commissie opdracht gegeven een onderzoek in te stellen naar de incidenten in de Golf van Tonkin op 2 en 4 augustus 1964.

JANUARI 1968

Het onderzoek van de staf is afgelopen en veranderd in een officieel onderzoek namens de senaatscommissie. Het spitst zich toe op de tweede aanval, die de Noordvietnamezen op 4 augustus 1964 zouden hebben uitgevoerd. De aanval die de directe aanleiding vormde voor rechtstreekse deelneming van Amerikaanse militaire eenheden in het Vietnamese conflict.

20 FEBRUARI 1968

De senaatscommissie vergadert ruim zeven uur achter gesloten deuren. De Amerikaanse minister van defensie, McNamara, is „uitgenodigd” een verklaring af te leggen. Na afloop weigert hij elk commentaar. Enkele senatoren zijn spraakzamer. Bovendien geeft het Pentagon enkele passages vrij uit de verklaring van McNamara. De Amerikaanse bewindsman zei in de senaatscommissie: „De Amerikaanse regering heeft de Tonkin-

incidenten niet uitgelokt om een excuus te hebben om Noord-Vietnam te bombarderen”. De twee Amerikaanse torpedobootjagers waren beslist buiten de Noordvietnamese territoriale wateren. Zij voeren voor de kust om inlichtingen te verzamelen, maar hebben niets gedaan om een aanval uit te lokken, aldus McNamara. Hij vertelt dat de schepen tot op acht mijl buiten de kust van Noord-Vietnam zijn geweest. „Pas na de incidenten heeft Hanoi een twaalf-mijls-zone tot territoriale wateren uitgeroepen”, zegt hij.

Senator Fulbright, geïrriteerd over de publicatie door het Pentagon van McNamara's verklaring, zegt: „Ik geloof niet dat wat hij hier heeft verteld ook maar enigszins de hele geschiedenis weergaf. Ik ben ervan overtuigd dat de minister bepaalde feiten en gegevens heeft achtergehouden”.

De voorzitter van de Amerikaanse senaatscommissie, Fulbright, is een fel tegenstander van de Vietnam-politiek van de Amerikaanse regering. De initiatieven die hij nu heeft genomen om een onderzoek in te stellen naar de Tonkin-incidenten, zijn belangrijke politieke wapens. Dit jaar beginnen in Amerika de nieuwe presidentsverkiezingen. Het is begrijpelijk dat het Vietnambeleid het allerbelangrijkste discussiepunt in deze verkiezingsstrijd zal worden. De Amerikaanse senator Eugene McCarthy, partijgenoot van president Johnson en diens concurrent bij de kandidaatsstelling, heeft het commissieonderzoek al aangegrepen voor een felle aanval op Johnson. Deze situatie roept herinneringen op aan 1964, het jaar van de dramatische ontwikkelingen in Vietnam.

Ook in 1964 was president Johnson verwickeld in een verkiezingsstrijd. Zijn belangrijkste

De Amerikaanse minister van defensie, McNamara, bij een uitleg over de infiltratie-routes van Noord- naar Zuid-Vietnam.

DIANA ROSS AND THE SUPREMES

The Supremes, Amerika's meest bejubelde „all-girl-vocal-trio”, hebben in 1967 meer dan ooit in de schijnwerpers van de belangstelling en de publiciteit gestaan. Dat had minder met hun zangprestaties dan met de geruchten over particuliere omstandigheden te maken. Zo was er de mare dat Diana Ross, de beeldschone lead-zangeres van het drietal, zou gaan trouwen, en toen dit bericht ontzenuwd was, deed weer een ander verhaal de ronde: Florence Ballard, een van de drie, was niet meer opgewassen tegen het slopende bestaan dat gevierde artiesten vaak gedwongen worden te leiden, en zij was van plan zich uit de showbusiness terug te trekken. Was het eerste bericht (van het huwelijk) onjuist, het tweede bleek volkomen waar.

Dat hebben we hoogstpersoonlijk kunnen constateren op 15 januari van dit jaar, toen de Supremes Nederland aandeden. De gehele vaderlandse showbusiness-pers was uitgelopen om het drietal te ontmoeten in het Amsterdamse Hilton Hotel. In het hippe minipak maakten zij daar hun opwachting: Diana Ross, Mary Wilson en Cindy Birdsong. Laatstgenoemde was de vervangster van Florence Ballard. Omdat Cindy al enige tijd „eerste reserve” was geweest had het haar weinig moeite gekost (verzekerden insiders) zich het repertoire eigen te maken.

Er was trouwens nog een verandering: de naam „The Supremes” was gewijzigd in „Diana Ross and The Supremes”, waardoor het accent meer kwam te liggen op de solo-prestaties van Diana. Cindy en Mary schijnen onder deze naamsverandering niet bijzonder gebukt te gaan. Tenslotte blijft de kassa toch wel rinkelen.

Maar ondanks alle geruchten bouwde het drietal vorig jaar gewoon verder aan het hit-arsenaal: er kwamen er vier bij, waarmee het totaal op 15 werd gebracht. Het begon (in 1964) met „Where did our love go?”, en het meest recente succes is „In and out of love”. Wie de lijst van hun tophits doorneemt moet het wel opvallen dat het woord „love” in veel song-titels voorkomt („Love is here”, „You can't hurry love”, „Stop! In the name of love”, „Baby love”, „Whisper you love me boy” etc. etc.), maar daar zijn het vrouwen voor, zullen we maar zeggen.

Een dag na de persconfrontatie was er dan het optreden voor de televisiecamera's, opgenomen in de Amsterdamse RAI, en deze week maandag (ned. 2 avro-tv 20.45) op uw scherm. Er waren wat het repertoire betreft nogal wat ontevreden gezichten. Zo schreef de Volkskrant-recensent dat het trio, „eens de dynamische idolen van young America, zich tegenwoordig vooral op een oudere generatie schijnt te richten.” Hij had dat opgemaakt uit het repertoire, zoals dat voor de AVRO-camera's werd gebracht: veel musical-melodieën, populaire, ijzersterke evergreens, liedjes van Rodgers en Hart, onverslijtbare muziekjes kortom. En weinig of geen geïnspireerde vernieuwing. „Van de bekende Motown-sound was weinig te bekennen”, schreef de Volkskrant-man. Het zij zo. Wat in elk geval resteert: een perfecte show, met uitstekende zang. En wie de Supremes nog vele toppers voorspelt mag beslist niet voor een overspannen optimist worden uitgemaakt.

tegenstander was de republikeinse kandidaat Goldwater. Deze had zich laten kennen als een groot voorstander van Amerikaanse militaire acties tegen Noord-Vietnam. Tijdens een verkiezingstoespraak had hij zelfs gepleit voor het gebruik van nucleaire wapens.

Tegenover deze drastische uitlatingen had president Johnson alleen zijn aarzelingen uitgesproken. Zijn politieke tegenstanders zaaiden twijfel over de vraag of de president — zo nodig — hardhandig kon en wilde optreden tegen een mogelijke vijand.

De zeer krachtige reactie van de Amerikaanse regering op de acties van Noordvietnamese torpedoboten maakte in elk geval aan dit verkiezingsdebat een einde. In de nacht van 4 op 5 augustus 1964 deden Amerikaanse vliegtuigen 64 aanvallen op vier Noordvietnamese bases van motortorpedoboten. Volgens McNamara werden 25 patrouilleboten vernietigd. Ook een brandstofreservoir werd in brand gebombardeerd. De Amerikaanse minister van defensie kondigde nog andere maatregelen aan: een gevechtsgroep met een vliegtuigmoederschip werd ter versterking aan de Zevende Vloot toegevoegd. Gevechtsvliegtuigen werden vanuit Amerika overgevlogen naar Zuid-Vietnam, Thailand en vooruitgeschoven posities in de Stille Oceaan. In Amerika werden eenheden van leger en mariniers gevechtsklaar gemaakt.

In politiek opzicht van het allergegrootste belang was de resolutie die het Amerikaanse Congres op 8 augustus 1964 aanvaardde (met

alleen in de senaat 2 tegenstemmers). Die resolutie machtigde president Johnson tot het nemen van alle maatregelen die hij noodzakelijk achtte om het hoofd te bieden aan de nieuwe situatie rond Vietnam. Zelfs Johnsons politieke tegenstander Goldwater steunde de president: „Ik ben ervan overtuigd dat iedere Amerikaan zich kan verenigen met de maatregelen. Wij kunnen niet toestaan dat ergens op de aarde de Amerikaanse vlag aan flarden wordt geschoten”

Op het ogenblik wordt in Amerika stevige kritiek uitgeoefend op de uitleg die president Johnson zou hebben gegeven aan deze resolutie. Hij zou deze hebben opgevat als een vrijbrief voor zijn Vietnampolitiek en op basis van deze resolutie steeds meer Amerikaanse troepen naar Vietnam hebben gestuurd.

Tegenover Henk Neuman verklaarde senator Fulbright ervan overtuigd te zijn, dat Johnson deze resolutie het karakter heeft gegeven van een oorlogsverklaring. „Daarmee heeft de president zijn bevoegdheid overschreden. De Amerikaanse grondwet geeft alleen aan de senaat het recht een oorlogsverklaring uit te geven”, meent Fulbright.

In de televisiedocumentaire van dinsdag zal Henk Neuman verder ingaan op de belangrijke politieke gevolgen, die het senaats-onderzoek kan krijgen. De eerste voorzichtige reactie van Neuman na terugkeer uit Washington was: „Het minste wat je kunt zeggen is dat de Amerikaanse regering in 1964 overijld heeft gehandeld”.

Henk Neuman in gesprek met de Amerikaanse ex-marine-officier John W. White. Deze heeft op 4 augustus 1964 radiomeldingen van Amerikaanse schepen in de Golf van Tonkin beluisterd. Aan de hand van deze meldingen en latere gesprekken met bemanningsleden van de Maddox meent White, dat op 4 augustus géén torpedo's zijn gelanceerd tegen de Amerikaanse schepen.